

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA
Nábr. arm. gen. L. Svobodu č. 5, 812 49 Bratislava 1

Riešiteľ (titul, meno a priezvisko): Ing. Edita Drdúlová

Názov úlohy: Aktualizácia ekonomickej analýzy
využívania vody podľa čl. 5 RSV pre 3.
cyklus plánov manažmentu povodí
(2022-2027)

Názov čiastkovej úlohy:

Interné číslo úlohy: 10054

Kód úlohy: 1.2.4.1

Gestor: Ing. Lýdia Bekerová

Bratislava, december 2020

Generálny riaditeľ ústavu:

Ing. Ľubica Kopčová, PhD.

Riaditeľ odboru:

Doc. RNDr. Štefan Rehák, CSc.

Vedúci oddelenia:

RNDr. Jana Gajdová

Zodpovedný riešiteľ:

Ing. Edita Drdúlová

Spoluriešiteľ:

Ing. Lenka Martonová

Spolupracovníci:

Spolupracujúce externé organizácie:

SVP, š. p. Banská Štiavnica

OBSAH

1. ÚVOD	6
2. HOSPODÁRSKY VÝZNAM VYUŽÍVANIA VODY- AKTUALIZÁCIA NA ZÁKLADE ÚDAJOV ZA ROK 2018 A DOSTUPNÝCH ÚDAJOV ZA ROK 2019	7
3. DOSTUPNÉ PROGNÓZY VÝVOJA HLAVNÝCH EKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV V SR A TENDENCIE VÝVOJA V NAJDÔLEŽITEJŠÍCH SEKTOROCH NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA	24
3.1 Prognózy významných inštitúcií a bánk	24
3.1.1 MMF.....	24
3.1.2 Európska komisia.....	28
3.1.3 Svetová banka.....	30
3.1.4 OECD.....	30
3.1.5 MF SR (Inštitút finančnej politiky).....	33
3.1.6 NBS.....	37
3.2 Energetika	43
3.2.1 Existujúce politiky v oblasti energetiky a klímy v národnom kontexte.....	43
3.2.2 Výroba a spotreba elektriny v ES SR v roku 2018.....	44
3.2.3 Predpoklad vývoja zásobovania elektrinou do roku 2024 a perspektíva zabezpečenia dodávok elektriny do roku 2030.....	47
3.2.4 OZE v roku 2018 a orientačné ciele do roku 2030.....	53
3.3 Fond pre spravodlivú transformáciu (JTF) a dekarbonizácia ekonomiky.....	56
3.4 Poľnohospodárstv.....	58
3.4.1 Pôdny fond SR v roku 2018.....	58
3.4.2 Vývoj základných makroekonomických ukazovateľov pôdohospodárstva a potravinárstva v roku 2018.....	60
3.4.3 Výsledky poľnohospodárstva a potravinárstva v roku 2018.....	61
3.4.4 Výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.....	71
3.4.5 Ekologické poľnohospodárstvo.....	76
3.4.6 Reforma Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) platná od roku 2023.....	77
3.4.6.1 Strategický plán SPP na Slovensku pre roky 2023-2027.....	78
3.4.7 Prognózy počtu hospodárskych zvierat (2018-2040).....	79
3.5 Prognózy potreby vody do roku 2027.....	79
3.5.1 Súčasný stav vody a prognóza potreby vody v SR do r. 2027.....	80
3.5.1.1 Prognóza potreby pitnej vody pre výhľadový horizont 2027.....	80
3.5.1.2 Vypúšťanie vôd.....	82
3.5.1.3 Prognóza potrieb úžitkovej vody pre výhľadový horizont 2027.....	85
3.5.1.3.1 Poľnohospodárstvo.....	85
3.5.1.3.2 Priemysel, energetika a ostatní.....	86
3.5.2 Štruktúra využívania vody v roku 2027.....	88
3.6 Povodne a povodňové škody.....	91
4. ZMENY VO VYUŽÍVANÍ VÔD A SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FAKTOROCH AKO VÝCHODISKÁ HODNOTENIA DYNAMIKY POVODÍ	96
5. AKTUALIZÁCIA ODHADU NÁVRATNOSTI NÁKLADOV NA VODOHOSPODÁRSKE SLUŽBY NA ZÁKLADE NAJNOVŠÍCH DOSTUPNÝCH ÚDAJOV	121
5.1 Úroveň návratnosti nákladov na vodohospodárske služby za roky 2007 až 2018.....	121
6. ODHAD NÁKLADOV NA REALIZÁCIU PROGRAMOV OPATRENÍ PRE 3. PLÁNY MANAŽMENTU POVODÍ NA ROKY 2022-2027	136
6.1 Náklady na základné opatrenia na splnenie požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. a) RSV a jej prílohy VI, časť A.....	136

6.2	Náklady na základné opatrenia na splnenie požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. b) až l) RSV.....	142
6.3	Náklady na hydromorfologické opatrenia.....	143
6.4	Náklady na protipovodňové opatrenia.....	147
6.5	Náklady na výstavbu verejných vodovodov.....	148
6.6	Náklady – rekapitulácia z 2. plánovacieho cyklu a predpoklad pre 3. plánovací cyklus	150
6.6.1	Rekapitulácia nákladov hydromorfologických opatrení na roky 2016-2021 a predpokladu vynaloženia nákladov na hydromorfologické opatrenia v rokoch 2022-2027 (v rámci OP).....	150
6.6.2	Celkové náklady na opatrenia zahrnuté do programu opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022-2027).....	158
6.6.3	Zdroje financovania nákladov na opatrenia zahrnutých do programu opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022-2027).....	159
6.6.3.1	Problémy/nedostatky (shortcomings) s financovaním opatrení za jednotlivé sektory.....	160
6.7	Kalkulačná metóda nákladov opatrení.....	161
7.	ZBER ÚDAJOV DO DATABÁZY PRE POTREBY EKONOMICKEJ ANALÝZY RSV.....	163
	Použitá literatúra.....	163
	Prílohy.....	165

Zoznam použitých skratiek:

VPS = Vodný plán Slovenska
PMP = Plány manažmentu povodí
NFP = Nenávratný finančný príspevok
OPKŽP = Operačný program Kvalita životného prostredia
ANC = Oblasti s prírodnými a inými obmedzeniami (Areas with Natural Constraints)
ASYF = Združenie mladých farmárov
EPFRV = Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPZF = Európsky poľnohospodársky a záručný fond
HD = hovädzí dobytok
CHVÚ = Chránené vtáčie územie (Natura 2000)
CHZO = Chránené zemepisné označenie (protected geographical indication, PGI)
KPÚ = Komplexné pozemkové úpravy
NFP = Nenávratný finančný príspevok
NPPC = Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
NPPC-VÚEPP = Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
PPA = Poľnohospodárska platobná agentúra
SPP = Spoločná poľnohospodárska politika
SPPK = Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
PRV = Program rozvoja vidieka
RV = Rastlinná výroba
ŽV = Živočíšna výroba
TTP = Trvalé trávne porasty
AEKO = Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia
DJ = Dobyťčia jednotka
VHB = Vodohospodárska bilancia

1. ÚVOD

Výskumná úloha je podkladovým materiálom pre tvorbu 3. cyklu plánov manažmentu povodí (3. Vodného plánu Slovenska) na obdobie rokov 2022 – 2027. Zameranie a obsah jednotlivých kapitol preto sledujú hlavne uvedený cieľ.

Referenčný rok pre 3. cyklus plánov manažmentu povodí je rok 2018, na ktorý bol zameraný zber potrebných údajov pre ekonomickú analýzu. V prípade dostupnosti boli využité aj údaje za rok 2019.

Kapitola 2 sa zaoberá hospodárskym významom využívania vody, čo je jedna z nosných tém vyššie uvedených plánov. Sústreďuje sa na využívanie povrchovej a podzemnej vody – hlavne odbery jednotlivých sektorov (verejné vodovody, priemysel, poľnohospodárstvo/závlahy), ale aj vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd. Hodnotenie významu využívania vody dokumentujú aj údaje o počte a percente obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a o počte a percente obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018. Súčasťou kapitoly sú aj ceny vody.

Kapitola 3 sa venuje aktualizácii prognóz vývoja hlavných ekonomických ukazovateľov v SR a tendencií vývoja do r. 2027 v najdôležitejších sektoroch národného hospodárstva. Zahrnuté sú makroekonomické prognózy medzinárodných i domácich inštitúcií (Európskej komisie, MMF, OECD, MFSR, NBS), zohľadňujúce nepriaznivý dopad pandémie COVID-19 na ekonomiku Slovenska, EÚ a globálnu svetovú ekonomiku. Súčasťou kapitoly je aj predpokladaný budúci vývoj v sektore poľnohospodárstva, energetiky a osobitne v obnoviteľných zdrojoch energie, ako aj prognózy potrieb vody na Slovensku do roku 2027 pre obyvateľstvo a jednotlivé sektory (priemysel, energetika, poľnohospodárstvo).

Kapitola 4 je zameraná na zmeny vo využívaní vôd a sociálno-ekonomických faktoroch ako východiská hodnotenia dynamiky povodí. Za účelom zhodnotenia dostatočnosti existujúcich stimulov pre efektívne využívanie vody odberateľmi je vyhodnotená závislosť medzi odobratým množstvom vody a zmenou ceny za vodu, tiež známou ako cenová pružnosť dopytu, prípadne elasticita dopytu.

Obsahom kapitoly 5 je aktualizácia odhadu návratnosti nákladov na vodohospodárske služby na základe údajov za rok 2018. Z údajov od vodárenských spoločností bola vypočítaná miera úhrady nákladov pre služby zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd. Ďalej bola vypočítaná miera úhrady nákladov na základe údajov od SVP, š.p. za vodohospodárske služby odber energetickej vody, hydroenergetický potenciál a odber povrchovej vody pre vodárenské spol. a ostatných odberateľov. Uvedené výpočty boli uskutočnené pre jednotlivé čiastkové povodia vymedzené na území SR a tiež pre správne územie povodia Dunaj a SÚP Visla.

Kapitola 6 obsahuje prehľad odhadovaných nákladov na realizáciu programov opatrení pre 3. plány manažmentu povodí na roky 2022-2027.

Kapitola 7 sa týka zberu údajov pre potreby ekonomickej analýzy pre účel implementácie RSV. Osobitnú časť zberu tvoria údaje pre ICPDR (pre potreby tvorby DRBMP Update 2021).

2. HOSPODÁRSKY VÝZNAM VYUŽÍVANIA VODY – AKTUALIZÁCIA NA ZÁKLADE ÚDAJOV ZA ROK 2018 A DOSTUPNÝCH ÚDAJOV ZA ROK 2019

Stav a vývoj vo využívaní vody z pohľadu zachovania vodných zdrojov

Percento celkových odberov z odtoku z územia SR po roku 2000 nedosahuje ani 10 % s výnimkou rokov 2002 – 2004 (Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2018).

Odbery povrchovej vody po roku 1995 zaznamenali významný pokles napriek minimálnym medziročným nárastom a poklesom. V roku 2018 odbery poklesli oproti roku 1995 o 71 % a oproti roku 2005 o 56,0 %. Medziročne (2017 – 2018) odbery poklesli o 4,0 %.

Odbery podzemných vôd tiež zaznamenali po roku 1995 pokles, ale od roku 2005 majú vyrovnaný charakter s minimálnymi medziročnými nárastmi a poklesmi. V roku 2018 odbery poklesli o 41,4 % oproti roku 1995 a o 9,5 % oproti roku 2005. Medziročný nárast predstavoval 1,31 %.

Vodohospodárska bilancia a celkové zásoby vo vodných nádržiach (VN):

Celkové zásoby vody k 1. 1. 2018 v akumulačných nádržiach predstavovali 1 032,66 mil. m³, čo reprezentovalo 89,01 % využiteľného objemu vody v akumulačných nádržiach. K 1. 1. 2019 celkový využiteľný objem hodnotených akumulačných nádrží oproti stavu k 1. 1. 2018 klesol na 726,4 mil. m³, čo reprezentuje 63 % využiteľného objemu vody. Pozri: Tabuľka 1 Vodohospodárska bilancia a celkové zásoby vo VN v mil. m³:

Tabuľka 1 Vodohospodárska bilancia a celkové zásoby vo VN v mil. m³:

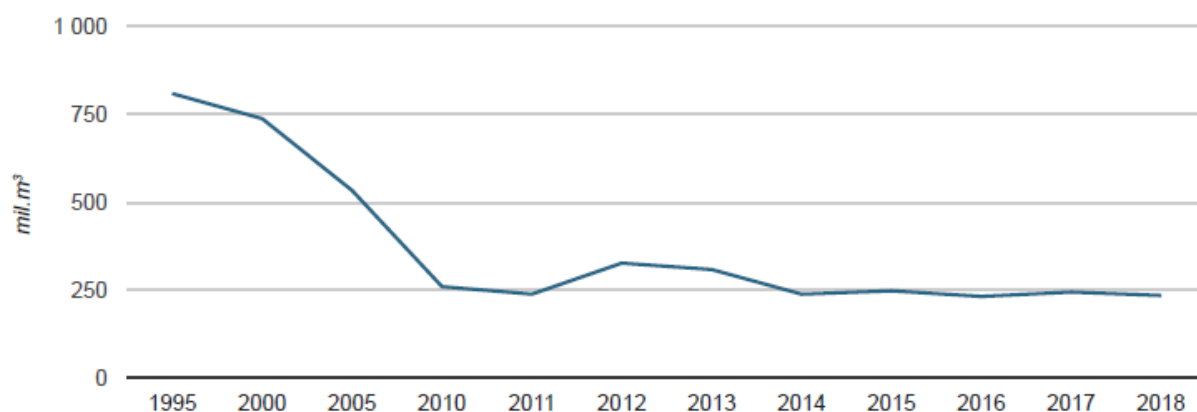
Celkové odbery SR	1336,80	1172	573,26
Výpar z vodných nádrží	46,89	60,00	58,48
Vypúšťanie do povrchových vôd	1160,31	989,80	599,60
Vplyv vodných nádrží (VN)	144,87	32,98	306,40
	Akumulácia	Nadlepšovanie	Nadlepšovanie
Celkové zásoby vo VN k 1.1. nasl. roka	857,3	757,0	726,4
% zásobného objemu v akumulačných VN SR	69	65	63
% celkových odberov z odtoku z územia SR	10,4	9,1	6,5

Zdroj: SHMÚ

Využívanie POVRCHOVEJ vody:

V roku 2018 celkové odbery povrchových vôd oproti predchádzajúcemu roku klesli o 4,0 %. Odbery pre priemysel zaznamenali pokles o 2,5 %, pokles o 1,2 % bol zaznamenaný v odberoch povrchových vôd pre vodovody. Odbery povrchových vôd pre závlahy klesli na hodnotu 12,95 mil.m³, čo predstavovalo pokles o 26,5 %. Pozri Graf 1.

Graf 1 Vývoj v odberoch povrchových vôd

Zdroj: SHMÚ

Nasledovná tabuľka obsahuje údaje za roky 1995, 2005 a 2018, ktoré umožňujú porovnať zmeny vo využívaní povrchových vôd v jednotlivých sektoroch (vodovody, priemysel, závlahy, ostatné poľnohospodárstvo). Porovnanie rokov 2005 a 2018 s rokom 1995 ukazuje na významný pokles v odberoch. Pozri: Tabuľka 2:

Tabuľka 2 Využívanie povrchovej vody (v mil. m³)

Rok	Vodovody	Priemysel	Závlahy	Ostatné poľnohospodárstvo	Odbery spolu	Vypúšťanie
1995	71,963	661,836	74,325	0,0360	808,159	1120,290
2005	53,828	467,957	11,006	0,0110	532,791	871,865
2018	46,940	174,470	12,950	0,0200	234,380	599,600

Zdroj: SHMÚ

Podrobnejšie údaje o odberoch povrchovej a podzemnej vody v tis. m³ sa nachádzajú v Prílohe č. 1. Údaje sú členené podľa sektorov (domácnosti, priemysel, poľnohospodárstvo a ďalšie) a taktiež podľa desiatich čiastkových povodí vymedzených na území SR, ako aj za správne územie povodí Dunaja a Visly.

Najvýznamnejší odberatelia povrchovej vody sú spoločnosti:

- Slovnaft, a. s. Bratislava, ktorá odobrala 34 108 tis.m³ povrchovej vody;
- U. S. Steel Košice – odobraté množstvo predstavuje 29 480 tis. m³ ;
- Mondi SCP, a. s. Ružomberok, ktorej množstvo odobratej povrchovej vody predstavuje 24 273 tis. m³;
- SE a. s., Bratislava – EBO Jaslovské Bohunice, ktorá odobrala 21 579 tis. m³.

Tržby za povrchovú vodu za rok 2018 predstavujú 25 608 tis. EUR, oproti roku 2017 vo výške 25 056 tis. EUR vzrástli o 552 tis. EUR, čo predstavuje 2,2 %.

Dodávky povrchovej vody jednotlivým odvetviam a vybraným odberateľom za roky 2013 - 2018 zaznamenali nasledovný vývoj – pozri: Tabuľka 3:

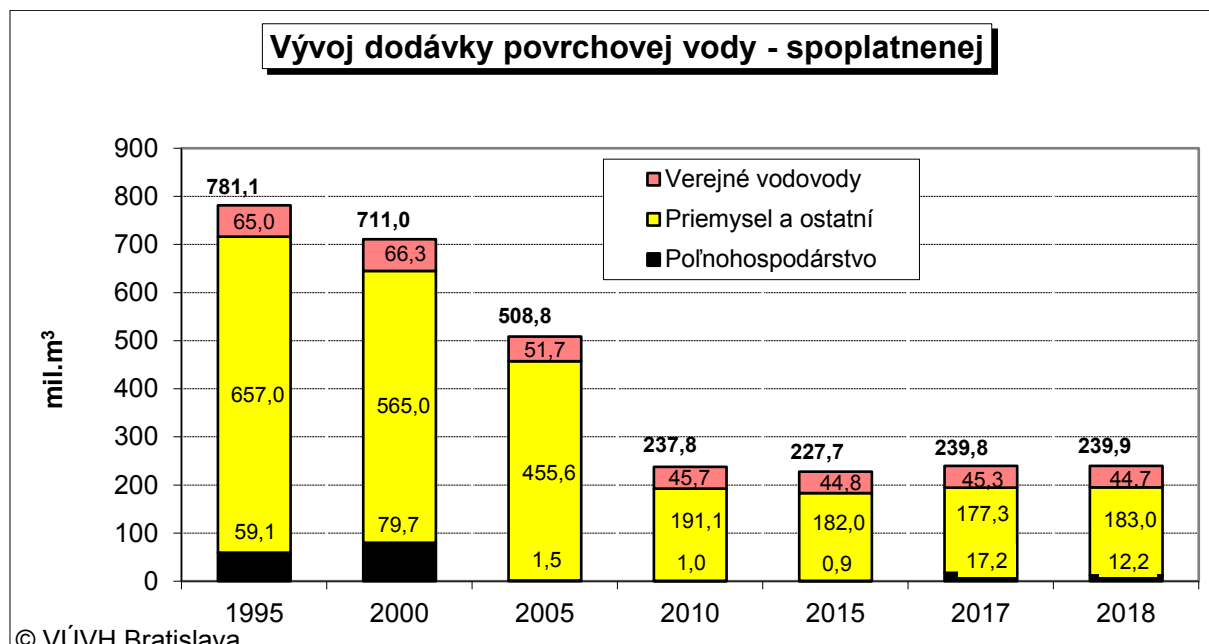
Tabuľka 3 Dodávky povrchovej vody jednotl. odvetviam a vybraným odberateľom za roky 2013 - 2018

v tis. m³

UKAZOVATEĽ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dodávky povrchovej vody celkom	285 176	221 695	227 739	217 947	239 821	239 852
z toho:						
1. výroba pitnej vody	45 151	42 452	44 848	43 927	45 266	44 747
2. pre priemysel celkom	238 860	178 160	181 448	172 680	177 098	182 663
3. pre potravinárstvo	916	831	933	958	950	844
z toho: závlahy	0	0	0	0	16 251	11 308
4. ostatné odbery	250	252	510	382	255	290

Zdroj: SHMÚ, Výročná správa SVP, š.p., za rok 2018

Graf 2 Vývoj dodávok povrchovej vody (spoplatnenej)

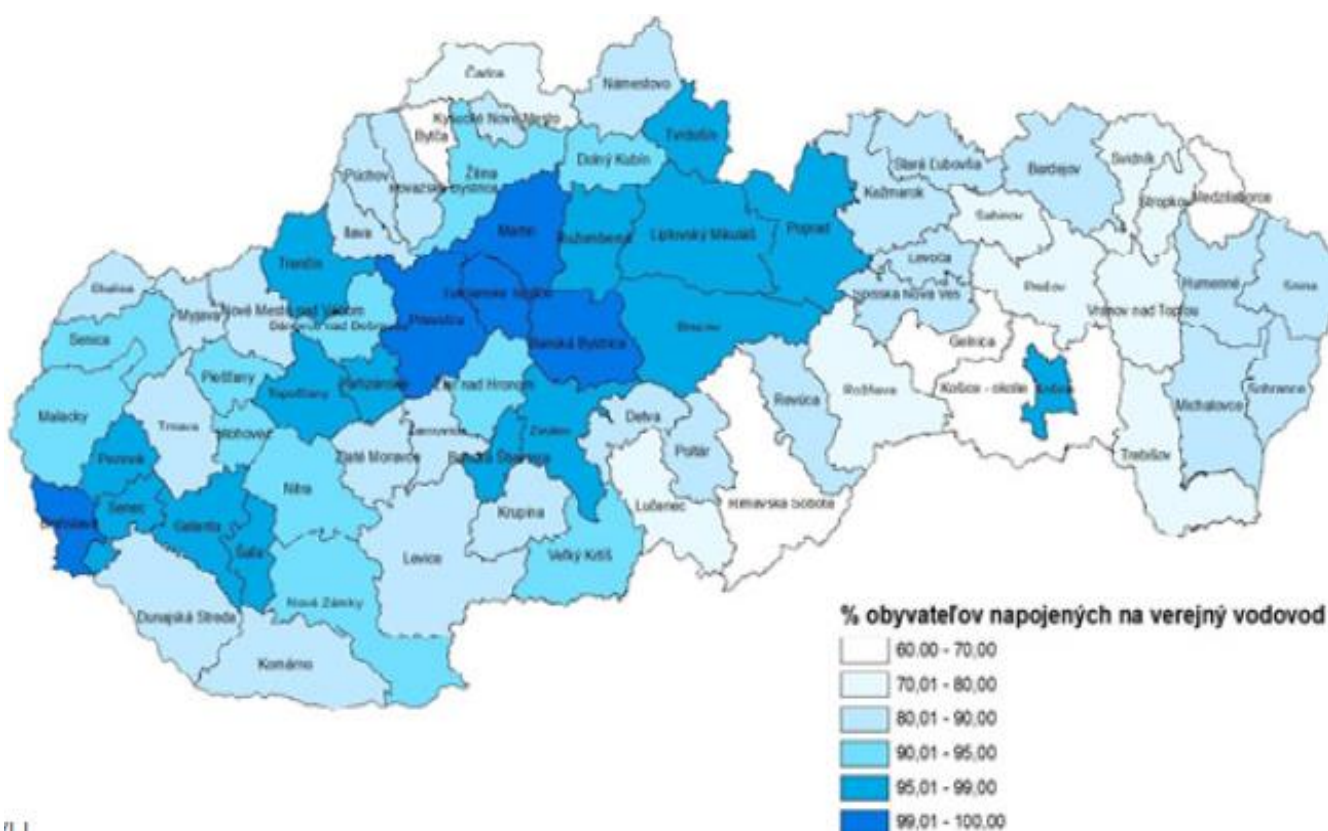
Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov:

Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v roku 2018 dosiahol 4 859,94 tis., čo predstavovalo **89,25 %** z celkového počtu obyvateľov SR. V roku 2018 bolo v SR 2 416 samostatných obcí, ktoré boli zásobované vodou z verejných vodovodov a ich podiel z celkového počtu obcí v SR tvoril 83,60 %.

Množstvo vyrobenej pitnej vody v roku 2018 dosiahlo hodnotu 291,77 mil. m³, čo bolo približne na úrovni roku 2017. Z celkovej vody vyrobenej vo vodo hospodárskych zariadeniach predstavovali v roku 2018 straty vody v potrubnej sieti 24,1 %. **Špecifická spotreba vody v domácnostiach** v roku 2018 mierne narástla na hodnotu **77,97 l.obyv⁻¹.deň**.

Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2018 v jednotlivých okresoch Slovenska ukazuje nasledovná mapa - pozri Obrázok 1.

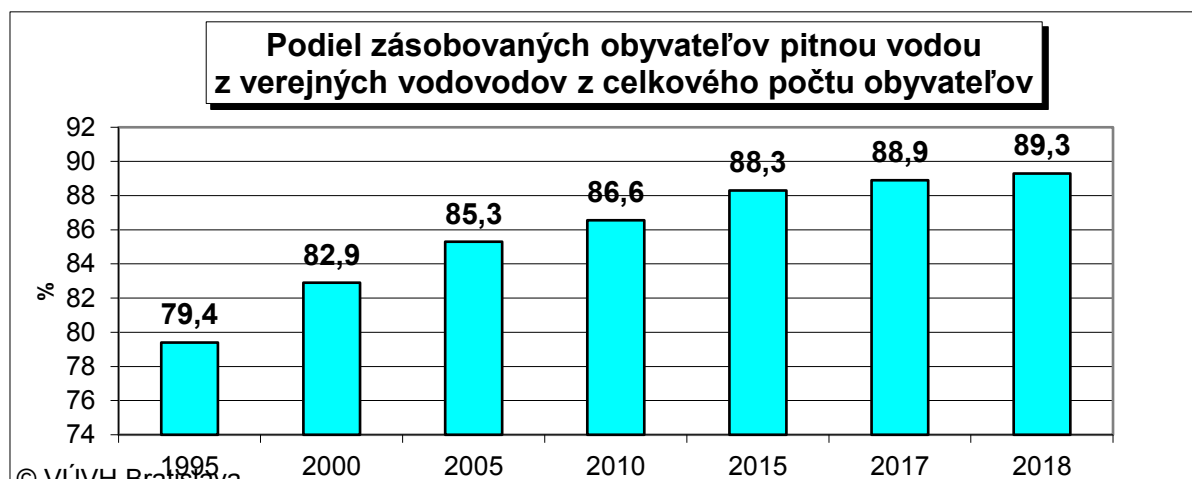
Obrázok 1 Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2018 (okresy SR)

Zdroj: VÚVH

Grafické znázornenie podielu obyvateľov SR zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov (porovnanie rokov) pozri Graf 3.

Graf 3 Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov z celkového počtu obyvateľov

Vývoj celkového počtu obyvateľov a počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov a ich percentuálny podiel na celkovom počte obyvateľov – pozri

Tabuľka 4.

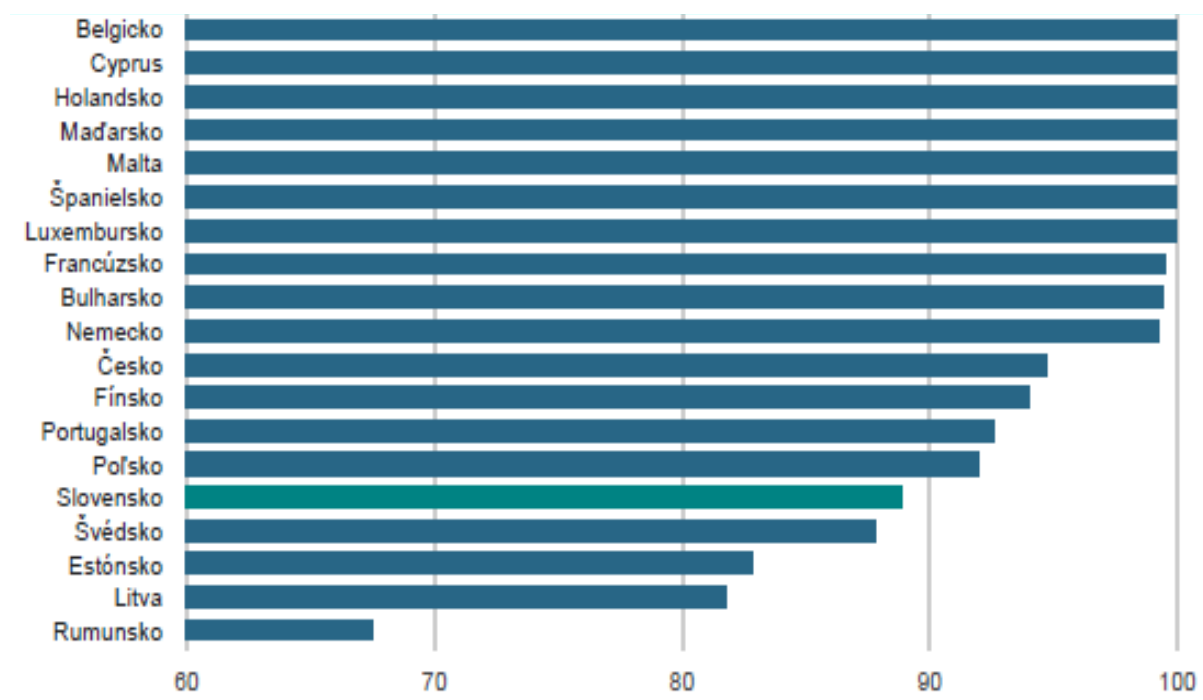
Tabuľka 4 Vývoj celkového počtu obyvateľov a počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v správe VS, OÚ a iných subjektov (v tis.)

	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
Celkový počet obyvateľov	5 363,7	5 400,6	5 386,7	5 435,3	5 421,4	5 429,8	5 437,8	5 450,4
Zásobovaní pitnou vodou z VV	4 256,8	4 479,2	4 594,1	4 704,7	4 785,0	4 814,0	4 836,0	4 859,9
Podiel [%]	79,4	82,9	85,3	86,6	88,3	88,7	88,9	89,25

Výpracoval: VÚVH z údajov VS, OÚ a iných subjektov

Medzinárodné porovnanie zásobovania obyvateľov z verejných vodovodov (údaje za rok 2017) – pozri Graf 4.

Graf 4 Medzinárodné porovnanie zásobovania obyvateľov z verejných vodovodov (2017)

Zdroj: Eurostat

Priemerná špecifická spotreba vody v SR v roku 2018 za všetky sektory spolu bola 165,15 litra/obyv./deň.

Z toho **špecifická spotreba pitnej vody pre domácnosti** v roku 2018 dosiahla hodnotu **77,97 l.obyv⁻¹.deň⁻¹**. Vývoj tohto ukazovateľa od roku 2011 do roku 2018 – pozri Tabuľka 5.

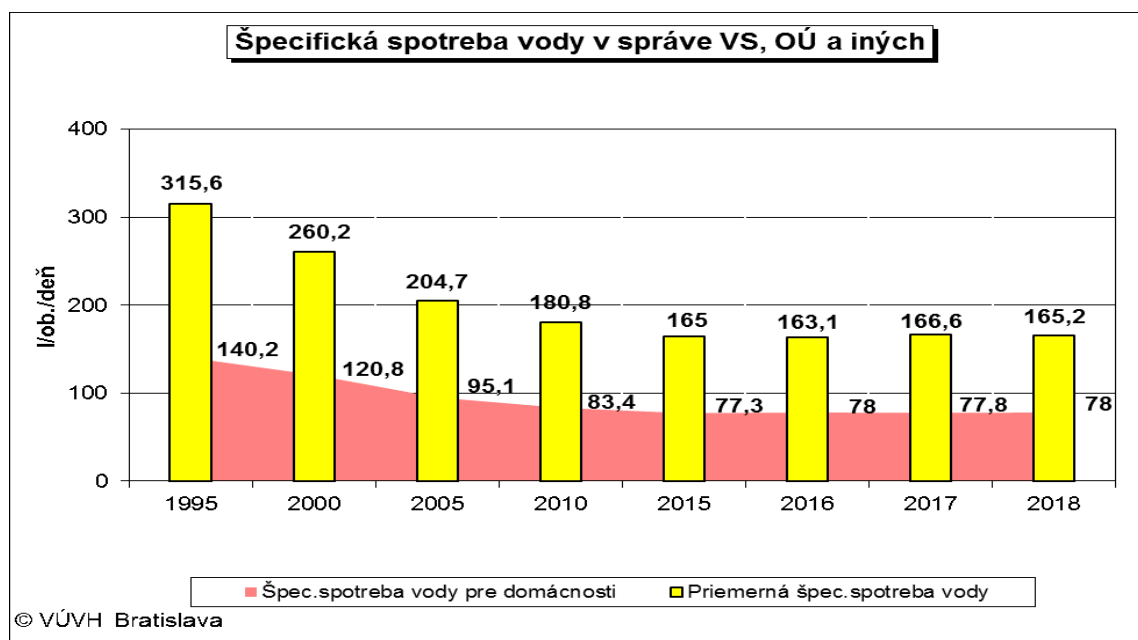
Tabuľka 5 Špecifická spotreba vody v domácnostiach v litroch na obyvateľa a deň

Špecifická spotreba vody v domácnostiach (litre/obyv/deň)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	83,4	79,8	80,8	78,7	76,7	77,3	78,0	77,8	77,9

Zdroj: VÚVH

Grafické znázornenie špecifickej spotreby vody v správe VS, OÚ a iných subjektov (porovnanie rokov) – pozri Graf 5.

Graf 5 Špecifická spotreba vody v správe VS, OÚ a iných subjektov

Nasledujúca Tabuľka 6 uvádza prehľad vývoja na zariadeniach verejných vodovodov v správe vodárenských spoločností, obecných úradov a iných subjektov v rokoch 2015 až 2018:

Tabuľka 6 Zariadenia verejných vodovodov (2015, 2017, 2018)

Ukazovateľ	Jedn.	Roky					
		2015	2017	2018			
				VS	OÚ	Iné *	Spolu
Dĺžka vodovodnej siete (bez prípojok)	km	29 675	30 307	27 879	2 561	90	30 530
Dĺžka vodovodných prípojok	km	7 589	7 849	6 856	1 094	36	7 986
Počet vodovodných prípojok	ks	928 452	957 540	866 989	101 574	5 029	973 592

* Iné subjekty: Vodárenské a technické služby, s. r. o., Hlohovec, PreVaK, Stará Turá a Mondi SCP Ružomberok
Vypracoval: VÚVH

Závlahové systémy

Na Slovensku bolo do roku 1989 vybudovaných 321 tis. ha vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy postrekom, čo technicky predstavuje 481 čerpacích staníc a 9 531 km podzemnej tlakovej rúrovej siete vyústenej hydrantmi na úrovni poľnohospodárskej pôdy. Budovali sa za účelom znižovania vlhkového deficitu počas vegetačného obdobia a zabezpečenia stability poľnohospodárskej produkcie. V priebehu rokov 2015 až 2017 došlo k ďalšiemu zníženiu vybudovanej výmery o 1 003,93 ha (zástavba pri rozširovaní intravilánov obcí, výstavba diaľnic, priemyselných a logistických parkov a pod.). Výmera vybudovaných závlah k 31. 12. 2017 bola 319 048,07 ha a k 31.12.2018 predstavovala 318 474,27 ha.

Tieto zariadenia sú majetkom vo vlastníctve štátu, predstavujú melioračnú závlahovú kostru – technicko-prevádzkové celky hlavných závlahových zariadení (TPC HZZ), na ktorú si poľnohospodári môžu napojiť svoje povrchové zavlažovacie zariadenia, melioračný závlahový detail predstavujúci majetok poľnohospodárskeho prvovýrobcu.

Správcom štátneho hydromelioračného majetku hlavných melioračných zariadení (HMZ) závlah a odvodnenia je od 1. 7. 2003 štátny podnik Hydromeliorácie, š. p., ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR).

V roku 2018 štátny podnik Hydromeliorácie zabezpečoval správu a prevádzku hydromelioračného majetku štátu v nasledovnej štruktúre:

Tabuľka 7 Hydromelioračný majetok štátu v správe Hydromeliorácií, š.p. v roku 2018

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rozsah k 31.12.2018
Výmera závlah	ha	318 474,27
Čerpace stanice závlahové	počet	479
Čerpace stanice odvodňovacie	počet	24
Dĺžka odvodňovacích kanálov	km	5 854,632
Dĺžka závlahových kanálov	km	255
Dĺžka závlahovej rúrovej siete	km	9 488,190

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2018

Rozsah prenajatých závlah sa v priebehu roka 2018 vyvíjal a stav k 31.12.2018 ukazuje Tabuľka 8:

Tabuľka 8 Rozsah prenajatých závlah sa v priebehu roka 2018

Rajón	Výmera v ha	Počet ČS	Počet zmlúv
Bodrog Hornád	116,87	1	2
Dolné Považie	16 112,54	35	27
Horné Považie	8 609,15	33	22
Podunajsko	19 176,16	64	49
Pohronie a Poíplie	2 690,91	10	10
Ponitrie	2 388,81	24	15
Záhorie	7 313,19	7	5
CELKOM:	56 407,63	174	130

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2018

Odbery závlahovej vody v m³, výmeru vybudovaných a prenajatých závlah (prostredníctvom Hydromeliorácií, š.p.), údaje o čerpacích staniách a počtoch nájomných zmlúv podľa zavlažovaných regiónov ukazuje Tabuľka 9.

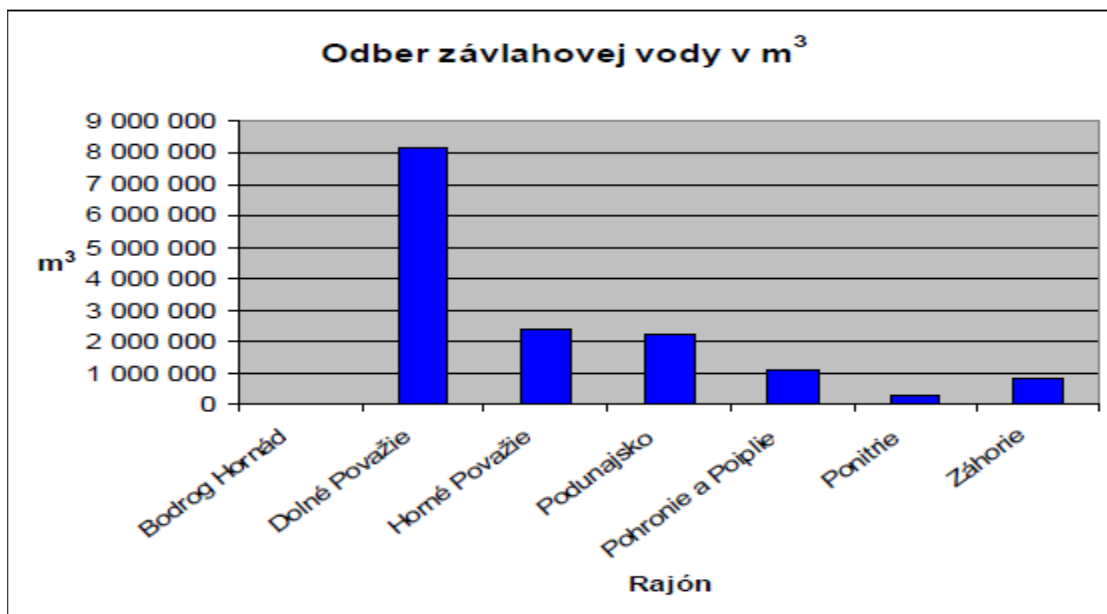
Tabuľka 9 Odbery závlahovej vody podľa regiónov

Rajón	Výmera vybudovaných závlah v ha	Počet ČS	Výmera prenajatých závlah v ha	Prenajaté ČS	Počet nájom. zmlúv	Odber vody v m ³	Odber vody v m ³ /ha
Bodrog Hornád	31 625,00	47	116,87	1	2	26 048	222,9
Dolné Považie	73 960,82	68	16 112,54	35	27	8 170 194	507,1
Horné Považie	41 659,70	58	8 609,15	33	22	2 433 381	282,7
Podunajsko	87 6627	125	19 176,16	64	49	2 213 279	115,4
Pohronie a Poíplie	46 117,70	83	2 690,91	10	10	1 081 474	401,9
Ponitrie	16 928,46	63	2 388,81	24	15	313 480	131,2
Záhorie	20 520,10	35	7 313,19	7	5	833 020	113,9
CELKOM:	318 474,27	479	56 407,63	174	130	15 070 876	267,24

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2018

Odbery závlahovej vody v jednotlivých regiónoch znázorňuje nasledovný graf – pozri Graf 6.

Graf 6 Odbery závlahovej vody v jednotlivých regiónoch

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2018

V roku 2018 bol zaznamenaný piaty najvyšší odber závlahovej vody od roku 2007 – pozri: Tabuľka 10.

Tabuľka 10 Odber závlahovej vody v rokoch 2007-2018

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Odber vody	24,352	9,882	14,007	6,036	8,670	21,394	16,207	14,366	21,041	10,637	22,125	15,071

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2018

Najviac zavlažovanými plodinami v roku 2018 boli osivová kukurica, zemiaky, cukrová repa, cibuľa a trávové koberce.

Rok 2015 bol prvým rokom, kedy sa uplatňovali jednotlivé zámery „Koncepcie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku“, spracovaná MPRV SR a v roku 2014 schválená vládou SR. Koncepcia vnáša do využívania štátneho závlahového hydromelioračného majetku novú úroveň vzťahov a možnosti finančnej podpory investičnej obnovy zo zdrojov Európskej únie a revitalizácie týchto zariadení.

Projekt „REKONŠTRUKCIE ODVODŇOVACÍCH KANÁLOV“ financovaný z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020

Hydromeliorácie, š.p. v roku 2018 pokračoval pri vykonávaní prípravnej fázy pre zabezpečenie realizácie projektu „Rekonštrukcie odvodňovacích kanálov“ financovaný z „Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020“. Cieľom projektu sú realizácie rekonštrukcií vybraných odvodňovacích kanálov v správe štátneho podniku, ktoré budú slúžiť ako preventívne opatrenia zamerané na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí.

Územie Slovenska bolo rozdelené do 4 samostatných projektových celkov (PC), ktorých teritória sú totožné s územiaми v správe odštepnych závodov správcu povodí, SVP, š.p.. Pôvodný celkový investičný náklad na celý projekt bol upravený na cca 35 mil. Eur, ktorý bude hradený zo 100 % grantu z fondov EÚ.

V roku 2018 boli vykonané nasledovné činnosti, ktoré boli zamerané na zabezpečovanie podmienok oprávnenosti pre podanie „Žiadosti o nenávratné finančné prostriedky“ a kontrahovanie zmlúv o „Nenávratný finančný príspevok“ a čo bolo súčasne aj hlavnou náplňou Odboru špeciálnych vodohospodárskych činností:

- V priebehu roku 2018 sa realizoval redukovaný výber odvodňovacích kanálov z pôvodného výberu na požadovaný celkový investičný zámer 35 mil. EUR.
- Dňa 14.12.2018 bola vyhlásené vo Vestníku verejného obstarávania č. 247/2018 verejné obstarávanie (VO) na zákazku „Rekonštrukcia odvodňovacích kanálov“ (predpoklad ukončenia VO v 1. polovici roka 2019).
- Súčasne boli pripravované upravené podmienky pre vyhlásenie VO na výkony stavebných dozorov pre jednotlivé PC, predpoklad zahájenia projektových, inžinierskych a realizačných činností bol v termíne 07/2019). Keďže doba realizácie projektov bola nastavené na 2 roky, očakávané ukončenie činností tohto opatrenia č. 5 PRV by bolo pravdepodobne až v rokoch 2021 - 2022.

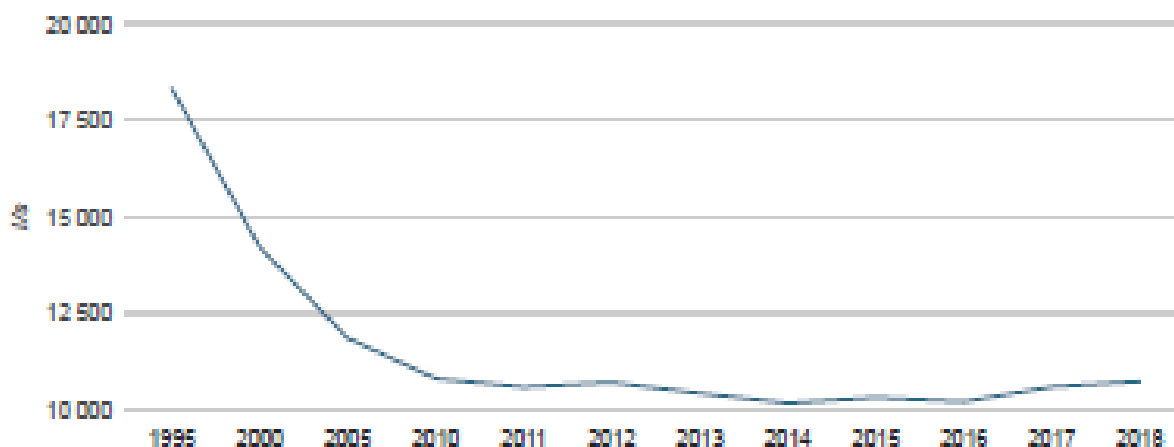
Využívanie PODZEMNEJ vody:

V roku 2018 bolo na Slovenku využívaných priemerne 10 745,8 l.s⁻¹ podzemnej vody, čo predstavovalo 13,93 % z dokumentovaných využiteľných množstiev. V priebehu roka 2018 zaznamenali odbery podzemnej vody nárast o 1,31 % oproti roku 2017.

K nárastu spotreby vody došlo vo väčšine odvetví s výnimkou odberov pre vodárenské účely, sociálne účely, rastlinnú výrobu a závlahy, kde nastal pokles využívania podzemnej vody v porovnaní s rokom 2017. Najviac vzrástli odbery podzemnej vody v kategórii iné využitie o 228,7 l.s⁻¹.

Údaje o odberoch podzemných vôd sú registrované v registri odberov v SHMÚ Bratislava. Poskytujú ich užívatelia na základe zákonnej povinnosti (vyplývajúcej zo Zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, a vykonávacej vyhlášky MPŽPaRR SR č.418/2010 Z. z., ktorá nahradila staršiu vyhlášku MŽP SR č.221/2005 Z. z.).

Graf 7 Vývoj využívania podzemných vôd

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 11 Využívanie podzemnej vody (v litroch.s⁻¹)

Rok	Vodárenské účely	Potravinársky priemysel	Ostatný priemysel	Poľn. a živoč. výroba	Rastl. výroba a závlahy	Sociálne účely	Iné využitie	Spolu
1995	14 373,10	390,60	2 327,20	727,10	25,00	286,50	202,70	18 332,20
2005	9 159,87	288,25	856,75	308,82	95,07	279,72	878,98	11 867,46
2018	7 843,90	250,10	831,20	227,80	107,70	192,50	1 292,60	10 745,80

Zdroj: SHMÚ

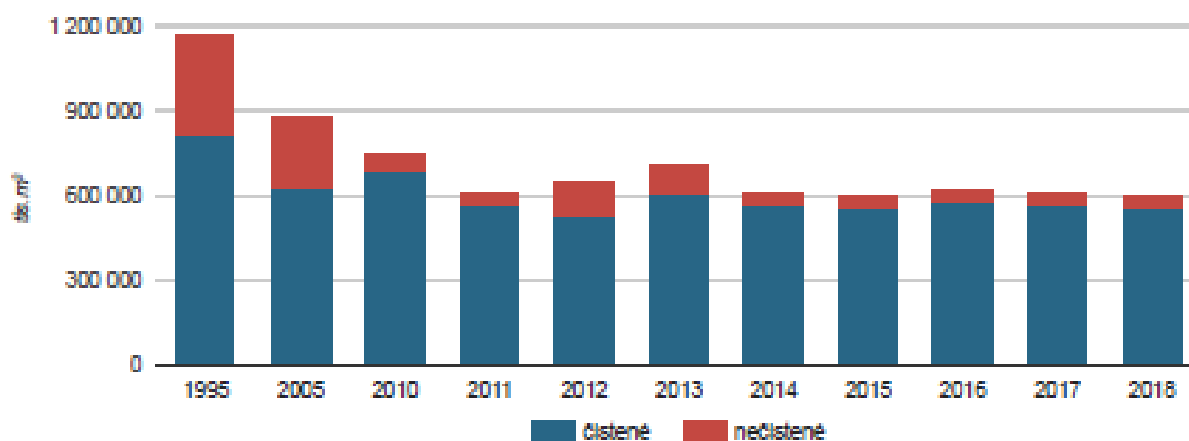
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V roku 2018 celkové množstvo odpadových vôd vypúšťaných do povrchových vôd predstavovalo 597 133 tis. m³, čo oproti predchádzajúcemu roku znamenalo pokles o 2,4 %, v porovnaní s rokom 2005 je to menej o 32,3 %.

Podiel vypúšťaných čistených odpadových vôd k celkovému množstvu odpadových vôd vypúšťaných do tokov v roku 2018 predstavoval 93,06 %.

Vývoj vypúšťania čistených a nečistených odpadových vôd do vodných tokov ukazuje nasledovný Graf 8.

Graf 8 Vývoj vo vypúšťaní čistených a nečistených odpadových vôd do vodných tokov

Zdroj: SHMÚ

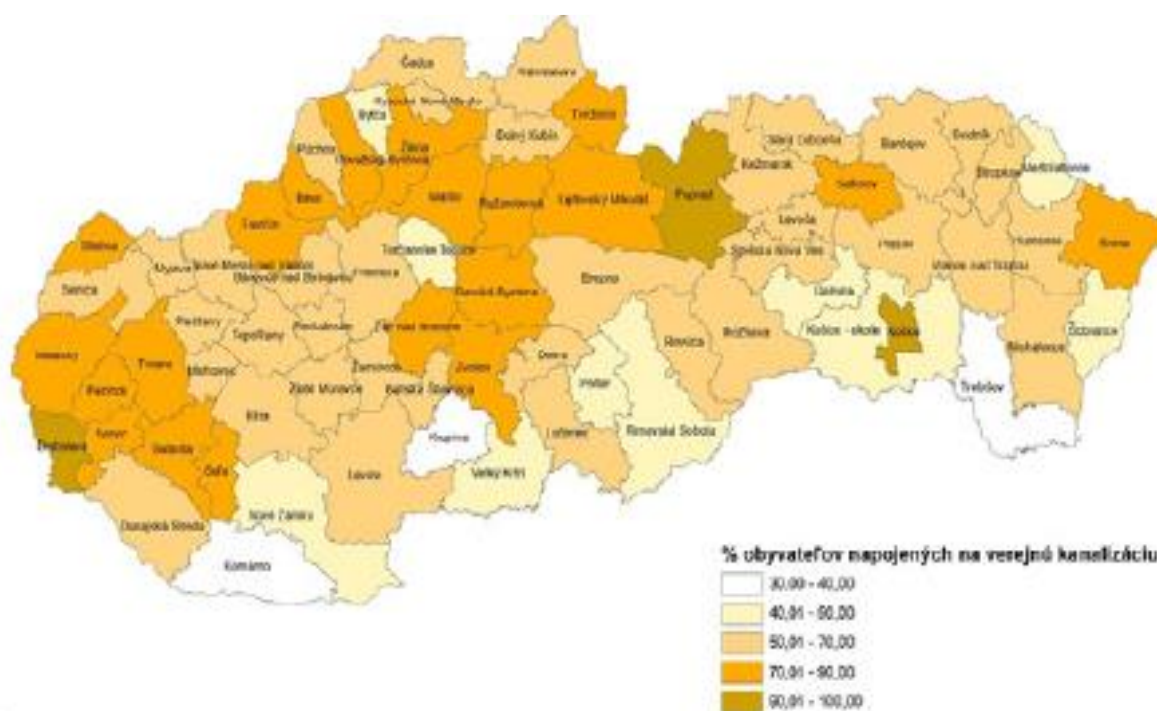
Počet obyvateľov bývajúcich v domoch **nápojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018** dosiahol počet 3 724 tis. obyvateľov, čo predstavuje **68,40 %** z celkového počtu obyvateľov.

Vybudovanú verejnú kanalizáciu malo 1 128 obcí (39,03 % z celkového počtu obcí SR).

Jedným z cieľov *Envirostratégie 2030* je zvýšiť podiel čistenia odpadových vôd a dosiahnuť v aglomeráciách s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi 100 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd. Pre aglomerácie s menej ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi je cieľom 50 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd. V roku 2016 podiel pripojených obyvateľov na stokovú sieť v 2 047 aglomeráciách vo veľkostnej kategórii pod 2 000 ekvivalentných obyvateľov bol na úrovni 26,09 %. V 356 aglomeráciách vo veľkostnej kategórii nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov podiel znečistenia odstráneného stokovou sieťou predstavoval 84,12 %.

Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018 znázorňuje nasledovná mapa – pozri Obrázok 2.

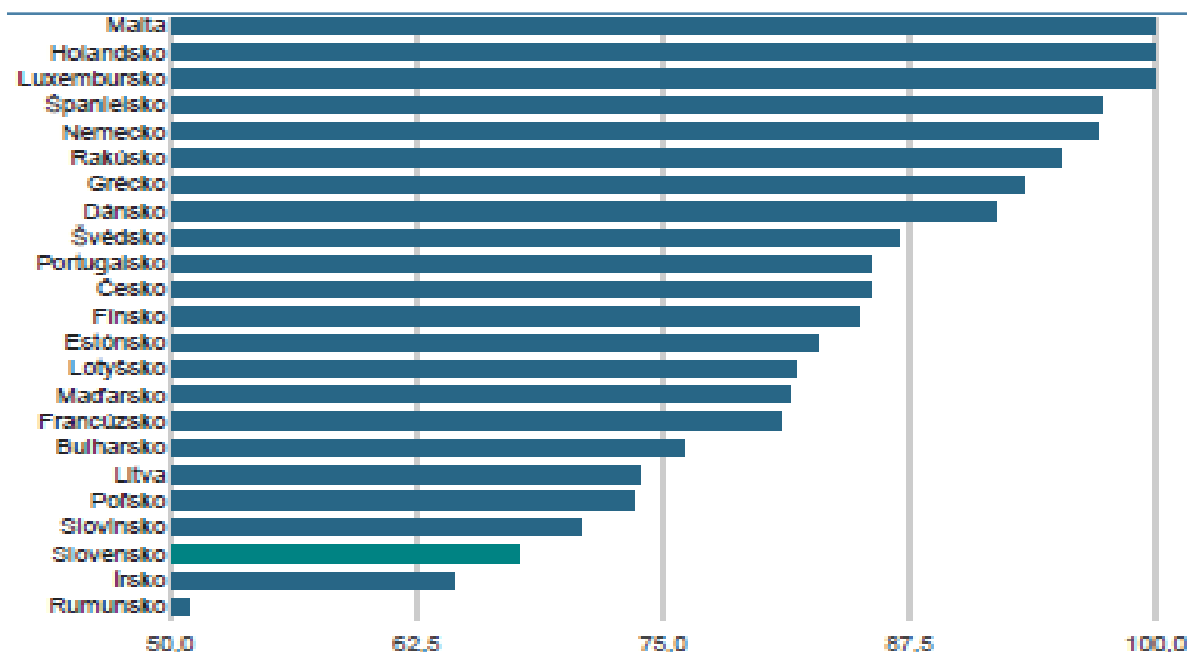
Obrázok 2 Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu (2018)

Zdroj: VÚVH

Medzinárodné porovnanie napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu v roku 2017 sa nachádza nižšie – pozri Graf 9.

Graf 9 Medzinárodné porovnanie napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu (2017)

Zdroj: Eurostat

V roku 2018 bolo do tokov verejnou kanalizáciou (v správe vodárenských spoločností, obecných úradov a iných subjektov) vypustených približne 414 mil. m³ odpadových vôd, čo predstavovalo oproti predchádzajúcemu roku pokles o 13 mil. m³, a množstvo čistených odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie dosiahlo hodnotu 409 mil. m³.

Tabuľka 12 Vody vypúšťané verejnou kanalizáciou (2018)

Vody vypúšťané verejnou kanalizáciou	Splaškové	Priemyselné a ostatné	Zrážkové	Cudzie	Spolu
	(tis. m ³ .rok ⁻¹)				
Čistené	121 746	87 027	50 474	149 993	409 240
Nečistené	989	320	1 381	2 895	5 585
Spolu	122 735	87 347	51 855	152 888	414 825

Zdroj: VÚVH

Nasledujúca Tabuľka 13 uvádza prehľad vývoja na zariadeniach verejných kanalizácií v správe vodárenských spoločností, obecných úradov a iných subjektov v rokoch 2015 až 2018:

Tabuľka 13 Zariadenia verejných kanalizácií (2015,2017,2018)

Ukazovateľ	Jedn.	Roky					
		2015	2017	2018			
				VS	OÚ	Iné *	Spolu
Dĺžka kanalizačnej siete (bez prípojok)	km	12 834	14 067	11 750	2 573	92	14 415
Dĺžka kanalizačných prípojok	km	3 493	4 202	3 341	984	22	4 347
Počet kanalizačných prípojok	ks	464 575	543 738	438 983	119 836	4 395	563 214
Počet čistiarní odpadových vôd	počet	692	697	306	396	3	705

* Iné subjekty: Vodárenské a technické služby, s. r. o., Hlohovec, PreVaK, Stará Turá a Mondi SCP Ružomberok
Výpracoval: VÚVH

**

Ceny vody:

V roku **2018** priemerné vodné a stočné spolu (bez DPH) vo vodárenských spoločnostiach predstavovalo 2,0521 EUR/m³ a oproti roku 2017 vzrástlo o 1,7 %. V rámci toho bola priemerná cena za pitnú vodu 1,0518 EUR/m³ a priemerná cena za odpadovú vodu 1,0003 EUR/m³.

Priemerné vodné a stočné spolu (bez DPH) vo vodárenských spoločnostiach v roku **2019** dosiahlo **2,0728 EUR/m³** a medziročne vzrástlo o 1 %. V rámci toho bola priemerná cena za pitnú vodu 1,0530 EUR/m³ a priemerná cena za odpadovú vodu 1,0199 EUR/m³.

Pre **menšie spoločnosti a obce**, ktoré dodávali v roku **2018** pitnú vodu alebo odvádzali a čistili odpadovú vodu, predovšetkým v obciach a menších okrajových častiach miest, ÚRSO vydal sedem nových a päť zmien cenových rozhodnutí a dvadsaťdva potvrdení o cene.

V roku 2019 pre **menšie spoločnosti a obce**, zabezpečujúce dodávku pitnej vody a odvádzanie a čistenie odpadovej vody, ÚRSO vydal sedem nových a dvanásť zmien cenových rozhodnutí a dvadsať potvrdení o cene.

Vývoj priemerných cien malých regulovaných subjektov v EUR/m³ bez DPH (2014-2019) - pozri Tabuľka 14:

Tabuľka 14 Vývoj priemerných cien malých regulovaných subjektov v EUR/m³ bez DPD (2014-2019)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pitná voda	0,7524	0,7524	0,7524	0,7770	0,7843	0,7912
Odpadová voda	0,8644	0,8644	0,8644	0,8865	0,8966	0,9014

Vývoj priemernej ceny pitnej a odpadovej vody v rokoch 2013 – 2019 je uvedený v nasledovných tabuľkách – pozri: Tabuľka 15 a Tabuľka 16.

Tabuľka 15 Pitná voda

	Merná jednotka	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ekonomicky oprávnené náklady (EON)	tis. €	196 877	199 194	194 492	198 899	204 119	199 808	211 100
Dodávka pitnej vody	tis.m ³	190 790	187 802	191 190	193 527	196 352	198 582	197 536
Priemerné EON	€·m ⁻³	1,03	1,06	1,02	1,03	1,04	1,01	1,07
Priemerná cena (bez DPH)	€·m ⁻³	1,03	1,05	1,05	1,05	1,05	1,06	1,07

Tabuľka 16 Odpadová voda

	Merná jednotka	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ekonomicky oprávnené náklady (EON)	tis. €	188 103	192 214	191 852	204 602	214 279	217 459	220 056
Množstvo odpadovej vody	tis.m ³	199 075	197 152	200 352	198 632	203 709	204 849	206 331
Priemerné EON	€·m ⁻³	0,94	0,97	0,96	1,03	1,05	1,06	1,07
Priemerná cena (bez DPH)	€·m ⁻³	0,92	0,94	0,94	0,94	0,95	0,99	0,99

Tabuľka 17 Ceny za využívanie povrchových vôd

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ceny za odber povrchovej vody za m ³	0,1122	0,1122	0,1122	0,1120	0,1120	0,1250*
Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	15,7552	15,7552	14,1681	13,8796	13,8796	15,9615
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	0,1659	0,1659	0,1659	0,1691	0,1691	0,1691

*od 1.9.2019

Cena za 1 m³ *odobratej povrchovej vody* pre rok **2018** je cenovým rozhodnutím ÚRSO č. 0001/2017/V z 23.09.2016 stanovená ako pevná cena vo výške 0,1120 EUR bez DPH. Cenové rozhodnutie podľa § 14 ods. 12 zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach na prvý rok regulačného obdobia platí na celé regulačné obdobie (2017-2021), t.j. do 31.12.2021, ak ÚRSO neschváli zmenu cenového rozhodnutia (k čomu nakoniec prišlo, pozri text nižšie).

Cena za *využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov* pri inštalovanom výkone väčšom ako 100 kW je stanovená aj v roku **2018** ako tarify pre jednotlivé skupiny užívateľov HEP podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární nasledovne (bez DPH):

- od 100 kW do 1 000 kW vrátane.....4,1638 EUR/MWh
- od 1 001 kW do 10 000 kW vrátane.....6,9398 EUR/MWh
- nad 10 000 kW.....14,1571 MWh

Pevná cena za *odber energetickej vody z vodných tokov* pri inštalovanom výkone väčšom ako 10 MW je v roku **2018** stanovená 0,1691 EUR/1 000 m³ (bez DPH).

ÚRSO svojím rozhodnutím č. 0012/2019/V zo 14.8.2019 stanovil pre SVP, š.p. Banská Štiavnica s účinnosťou **od 01.09.2019 do 31.12.2021**:

- pevnú cenu za *odber povrchovej vody z vodných tokov* 0,1250 EUR/m³

- tarify za *využitie hydroenergetického potenciálu vodných tokov* podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární:

- o od 100 kW do 1 000 kW vrátane.....4,7885 EUR/MWh
- o od 1 001 kW do 10 000 kW vrátane.....7,9807 EUR/MWh
- o nad 10 000 kW.....16,2807 MWh

Vyššie uvedené ceny sú bez DPH.

Pevná cena za *odber energetickej vody z vodných tokov* zostáva nezmenená (t.j. vo výške 0,1691 EUR/1000 m³ bez DPH).

Poplatky za odber podzemnej vody:

Poplatky za odber podzemnej vody za rok **2019** podľa Výročnej správy Environmentálneho fondu predstavovali **10 801,8 tis. EUR** a sú jeho príjmom (rovnako ako poplatky za vypúšťanie odpadových vôd).

Podľa výročnej správy SVP, š.p. Banská Štiavnica v roku 2019 bolo spoplatnených 471 odberateľov podzemných vôd, ktorí mali uhradiť v prospech Environmentálneho fondu poplatky vo výške **10 226 tis. EUR**. Samostatne boli posudzovaní odberatelia podzemných vôd, ktorí odoberajú vodu využívajú na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy. Z nich bolo spoplatnených 6 odberateľov, ktorí odobrali podzemnú vodu na zavlažovanie v množstve väčšom ako 50 tis. m³, čo je zákonom stanovený limit na spoplatnenie a za tieto odbery boli Environmentálnemu fondu odvedené poplatky vo výške 4,47 tis. EUR.

Rozdiel medzi sumami vykazovanými Environmentálnym fondom a SVP, š.p. spôsobujú preplatky zo zaplatených poplatkov za odbery podzemných vôd na základe rozhodnutí SVP, š.p.. Preplatky Environmentálny fond vracia (v rámci výdavkovej položky „vrátenie príjmov z minulých rokov“).

Tržby za odber povrchovej vody:

Podľa podkladov z SVP, š.p., Banská Štiavnica tržby za povrchovú vodu za rok **2019** predstavujú **26 306 tis. EUR**, oproti roku 2018 vzrástli o 698 tis. EUR, čo predstavuje nárast o 2,7 %.

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd:

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd za rok **2019** podľa Výročnej správy Environmentálneho fondu predstavovali **3 329,7 tis. EUR**.

Podľa výročnej správy SVP, š.p. za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd bolo v roku **2019** spoplatnených 115 znečisťovateľov, ktorí odvedli v prospech Environmentálneho fondu poplatky vo výške **2 974 tis. EUR**. Množstvo vypustených odpadových vôd len od spoplatnených znečisťovateľov predstavovalo 195 455 tis. m³.

Rozdiel medzi sumami vykazovanými Environmentálnym fondom a SVP, š.p. spôsobujú preplatky zo zaplatených poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd na základe rozhodnutí SVP, š.p.. Preplatky Enviromentálny fond vracia (v rámci výdavkovej položky „vrátenie príjmov z minulých rokov“).

Platby za využívanie hydroenergetického potenciálu (HEP) a energetickej vody:

Platby za HEP za rok **2019** predstavujú sumu **25 925 tis. EUR**, čo predstavuje oproti roku 2018 nárast o 5 576 tis. EUR (t.j. o 27,4 %).

Najvýznamnejšími odberateľmi HEP sú:

- Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava
- ZSE Energia, a.s., Bratislava
- Dmi Trade, a.s., Púchov
- Hydro-Gen a.s., Nitra
- MVE Trenčín, s.r.o.,
- MVE, a.s. Bratislava

Platby za energetickú vodu za rok **2019** predstavujú **413 tis. EUR**, čo predstavuje oproti roku 2018 nárast o 64 tis. EUR (t.j. o 18,4 %).

Platby za HEP a tržby za energetickú vodu - vývoj v rokoch 2014 - 2019 znázorňuje nasledovná Tabuľka 18:

Tabuľka 18 Platby za HEP a tržby za energetickú vodu v rokoch 2014-2019:

mer. J/ rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Platba za HEP	tis. MWh	2 107	1 763	1 981	1 938	1 485	1 812
	tis. eur	32 888	27 587	29 162	26 693	20 349	25 925
Tržby za energetickú vodu	tis. m ³	2 729 321	2 352 528	2 573 346	2 971 787	2 061 789	2 442 632
	tis. eur	453	390	427	503	349	413

Zdroj: SVP, š.p.

3. DOSTUPNÉ PROGNÓZY VÝVOJA HLAVNÝCH EKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV V SR A TENDENCIE VÝVOJA V NAJDÔLEŽITEJŠÍCH SEKTOROCH NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA

3.1 Prognózy významných inštitúcií a bánk

3.1.1 MMF

Medzinárodný menový fond (MMF) v polovici *apríla 2020* zverejnil svoj stručný World Economic Outlook (Svetový hospodársky výhľad). Podľa tejto prognózy globálna ekonomika mala klesnúť o 3 %. MMF počíta v roku 2020 s hlbokou recesiou slovenskej ekonomiky. Dôvodom je pandémia nového koronavírusu. MMF v tejto svojej prognóze očakáva, že slovenský hrubý domáci produkt v roku 2020 klesne o 6,2 % po zvýšení o 2,3 % v roku 2019. V roku 2021 by sa slovenská ekonomika mala zotaviť a vzrásť o 5 %.

Vzhľadom na recesiou sa má výrazne spomaliť aj inflácia. V tomto roku MMF predpovedá nárast slovenských spotrebiteľských cien len o 1,1 % po 2,8 % vlani. V roku 2021 by sa inflácia mala mierne oživiť a jej tempo zrýchliť na 1,4 %. Prebytok bežného účtu platobnej bilancie Slovenska sa zníži z 3,2 % HDP vlani na 3 % HDP v tomto roku a na 2,4 % HDP v roku 2021.

Ďalším negatívnym následkom recesie bude v roku 2020 výrazný nárast nezamestnanosti. Podľa MMF jej miera sa tento rok zvýši na 8 % z 5,8 % v roku 2019. V roku 2021 by mala klesnúť na 7,4 %. Prudko sa tiež zvýši deficit verejných financií. MMF predpovedá v tomto roku schodok 5,9 % HDP po 1,3 % HDP vlani. V roku 2021 by mal klesnúť na 2,8 % HDP.

V *júni 2020* MMF výrazne zhoršil prognózu vývoja globálnej ekonomiky a v roku 2020 počíta s ešte hlbšou recesiou, než predpokladal v apríli. Zároveň varoval, že stavy verejných financií sa výrazne zhoršia, keďže vlády sa snažia zmierňovať následky koronakrízy fiškálnymi stimulmi.

V tejto prognóze MMF očakával, že svetová ekonomika v roku 2020 klesne o 4,9 %. V predchádzajúcej prognóze z apríla predpovedal kontrakciu o 3 % a v januári, t.j. pred vypuknutím pandémie, dokonca nárast o 3,3 %.

Pandémia ochorenia Covid-19 mala výraznejší negatívny vplyv na aktivitu v prvej polovici roka 2020, než sa očakávalo a predpokladá sa, že zotavovanie bude pomalšie, než sa pôvodne odhadovalo.

MMF takisto zhoršil prognózu pre rok 2021. V júňovej prognóze počíta s rastom o 5,4 % (v apríli o 5,8 %). V prípade prepuknutia ďalšej veľkej vlny epidémie Covid-19 v roku 2021 môže rast dosiahnuť len 0,5 %.

MMF zdôvodnil zhoršenie prognóz tým, že opatrenia týkajúce sa sociálnej dištancie zrejme zostanú v platnosti aj v druhej polovici roka 2020, čo bude mať negatívny vplyv na produktivitu a dodávateľské reťazce. A v krajinách, ktoré stále zaznamenávajú vysoký nárast počtu infikovaných, MMF počíta s dlhšími reštriktívnymi opatreniami, čo ešte viac obmedzí ekonomickú aktivitu.

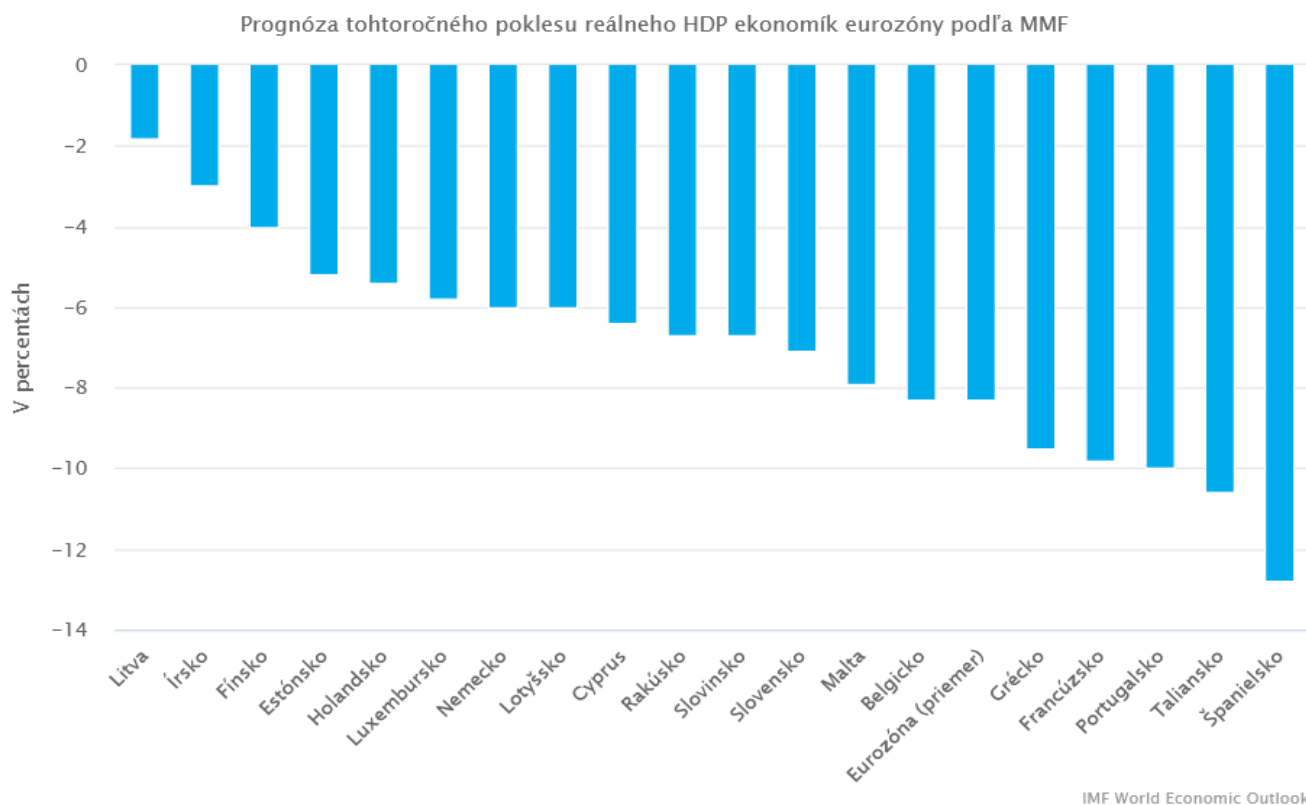
Ekonomika eurozóny podľa MMF v roku 2020 poklesne o 10,2 %. Aktuálna predpoveď je o takmer 3 percentuálne body horšia v porovnaní s aprílovou prognózou. V roku 2021 by HDP mal vzrásť o 6 %. Pre Francúzsko, Taliansko a Španielsko prognózuje MMF v roku 2020 ešte hlbší pokles, HDP všetkých týchto krajín by sa mal znížiť o viac ako 12 %. Nemecká ekonomika zaznamená kontrakciu o 7,8 %.

MMF vo svojom ekonomickom výhľade z *októbra 2020* (World Economic Outlook, October 2020) prirovnáva vývoj, ktorý čaká svetovú ekonomiku, k náročnému výstupu z hlbkej priepasti. Zotavenie z pandemickej krízy bude podobne dlhé, zložité a plné nástrah sklúznutia späť, bude si tiež vyžadovať vysoké nasadenie všetkých zúčastnených: od zdravotníkov v prvej línii až po tvorcov hospodárskej politiky. Významné celosvetové potlačenie ochorenia COVID-19 sa predpokladá po vyvinutí vakcíny až v roku 2022 a vyžaduje si medzinárodnú spoluprácu.

MMF v októbrovom výhľade mierne zlepšil prognózu vývoja svetovej ekonomiky. Jej odhadovaný pokles v roku 2020 dosiahne „iba“ 4,4%. MMF však zároveň varuje, že pandémia zanechala na ekonomike hlboké jazvy. Zotavenie potrvá dlho, bude ho sprevádzať neistota a prehlbujúca sa nerovnosť. 4,4% pokles je síce určité zlepšenie oproti júňovej prognóze, avšak stále ide o jedno z najhorších čísiel v modernej histórii.

Ekonomika Spojených štátov by mala v roku 2020 poklesnúť o 4,3%, kým ekonomiky krajín eurozóny v priemere až o desivých 8,3% s najvýraznejšími prepadmi v južanských krajinách ako Taliansko a Španielsko. **Slovenská ekonomika** by mala zaznamenať 7,1% pokles v roku 2020, ale pri oživení v roku 2021 má dosiahnuť rast 6,9 %.

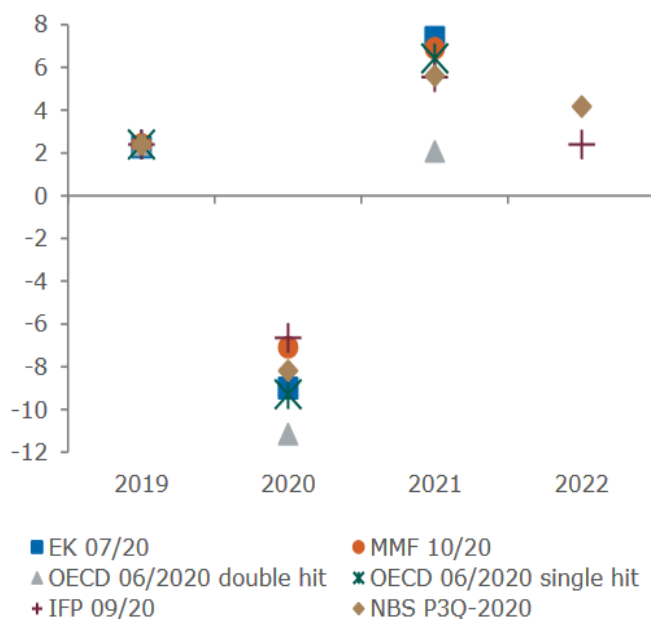
Njaväčší pokles v eurozóne utrpí Španielsko, slovenská ekonomika stratí 7,1%

Inflácia na Slovensku by mala pri celosvetových nízkych inflačných tlakoch dosiahnuť v oboch prognózovaných rokoch 1,5 %. V porovnaní s MMF napr. prognóza NBS uvažuje s vyššou infláciou 1,9 % v roku 2020, a naopak s pomalším rastom cien len o 0,7 % v roku 2021.

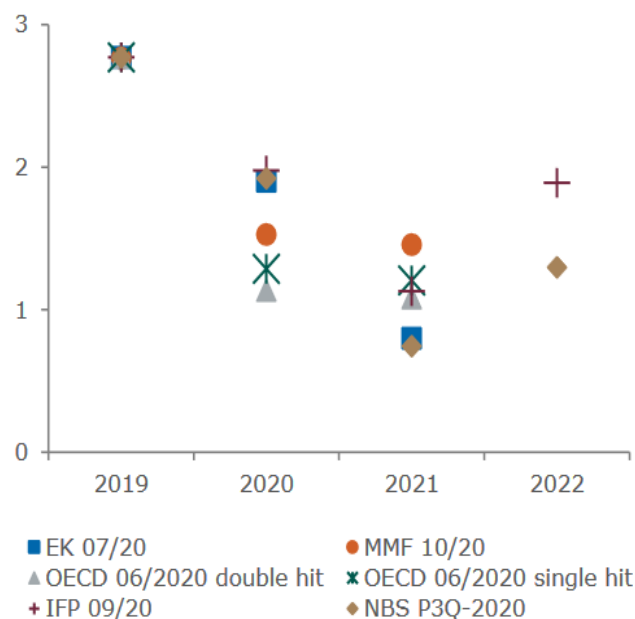
Zaujímavé porovnanie prognóz rôznych inštitúcií (EK, OECD, MMF, MF SR - IFP a NBS) týkajúcich sa HDP a inflácie *pre Slovensko* do roku 2022 predstavujú nasledovné dva grafy:

Graf 1 Porovnanie predikcií HDP SR vybraných inštitúcií (medziročný rast v %)

Zdroj: EK, IFP, MMF, NBS, OECD

Graf 2 Porovnanie predikcií HICP SR vybraných inštitúcií (medziročný rast v %)

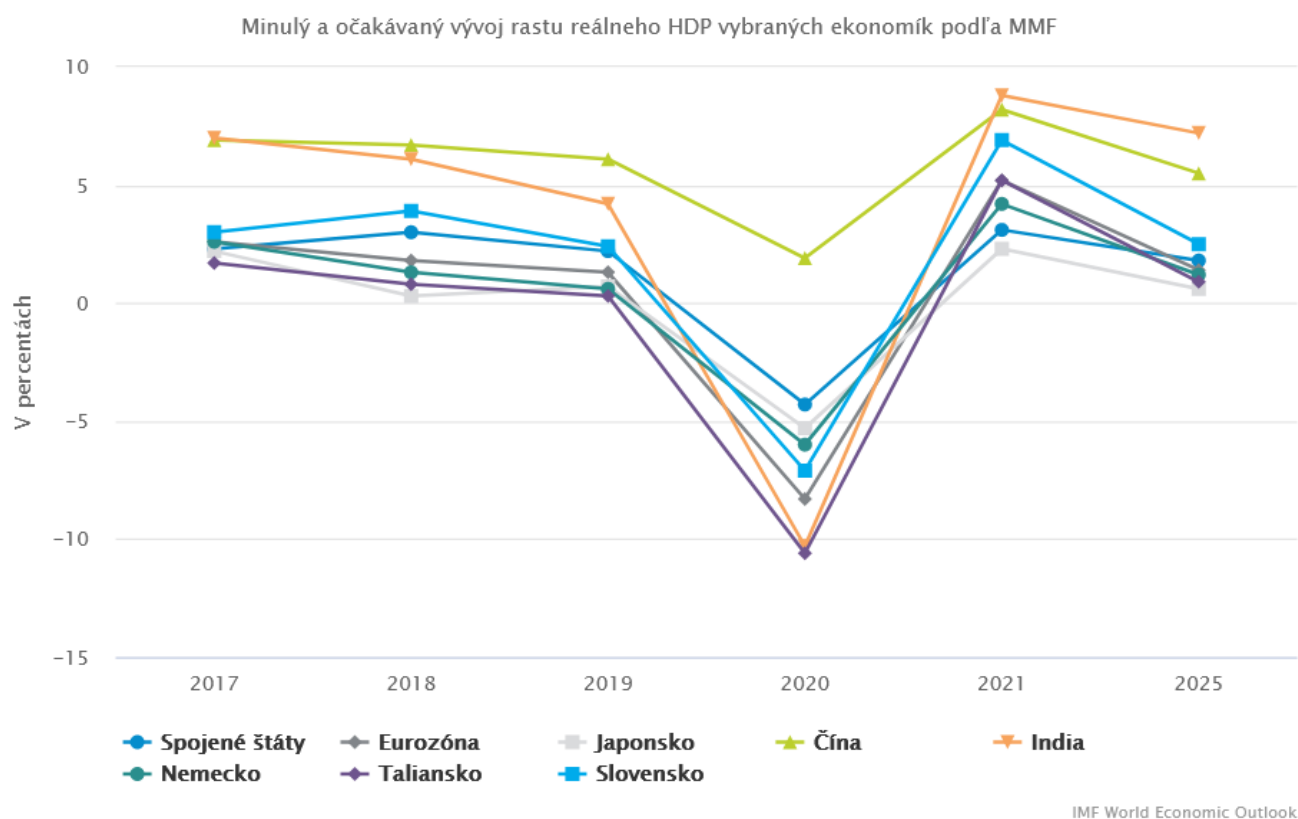
Zdroj: EK, IFP, MMF, NBS, OECD

Svetová ekonomika: Výhľad rastu HDP k rokom 2020, 2021 a 2025 ukazuje nasledovná tabuľka a obrázok – relatívne najlepšie je na tom Čína.

Tabuľka 19: Výhľad rastu HDP k rokom 2020, 2021 a 2025

Rast reálneho HDP vo vybraných krajinách podľa MMF			
Krajina	2020	2021	2025
USA	- 4,3	3,1	1,8
Japonsko	-5,3	2,3	0,6
Čína	1,9	8,2	5,5
India	-10,3	8,8	7,2
Eurozóna	-8,3	5,1	1,4
Nemecko	-6,0	4,2	1,2
Taliansko	-10,6	5,2	0,9
Slovensko	-7,1	6,9	2,5

Obrázok 3 Vývoj rastu reálneho HDP vybraných krajín

3.1.2 Európska komisia

Európska komisia zverejnila svoju pravidelnú *jarnú hospodársku prognózu* (European Economic Forecast, Spring 2020) 6. mája 2020. Pandémia koronavírusu predstavuje významný šok pre svetové hospodárstvo a hospodárstvo EÚ s veľmi vážnymi sociálno-ekonomickými dôsledkami. V uvedenej prognóze sa predpokladá, že **hospodárstvo eurozóny** v roku 2020 poklesne o rekordných 7,75 % a v roku 2021 vzrastie o 6,25 %. Očakáva sa, že aj **hospodárstvo EÚ** zaznamená v roku 2020 pokles o 7,5 % a v roku 2021 rast vo výške približne 6 %. *Prognózy rastu EÚ a eurozóny boli v porovnaní s hospodárskou prognózou z jesene 2019 upravené približne o 9 pb smerom nadol.* Šok pre hospodárstvo EÚ je symetrický v tom zmysle, že pandémia zasiahla všetky členské štáty, no pokles produkcie v roku 2020 (od -4,25 % v Poľsku po -9,75% v Grécku) a intenzita oživenia v roku 2021 sa budú značne líšiť.

Hoci systémy skráteného pracovného času (tzv. Kurzarbeit), dotácie na mzdy a podpora podnikov by mali pomôcť obmedziť straty pracovných miest, pandémia spôsobená koronavírusom bude mať na trh práce výrazný vplyv. Predpokladá sa, že miera nezamestnanosti v eurozóne sa zvýši zo 7,5 % v roku 2019 na 9,5 % v roku 2020 a následne klesne na 8,5 % v roku 2021. V EÚ by sa miera nezamestnanosti mala zvýšiť zo 6,7 % v roku 2019 na 9 % v roku 2020 a následne v roku 2021 klesnúť na približne 8 %.

Prognóza pre Slovensko:

Aj Slovensko bolo pandémiou prudko zasiahnuté, namiesto pôvodne ešte vo februári 2020 predpokladaného hospodárskeho rastu na úrovni 2,2% by **slovenské hospodárstvo** malo podľa tejto prognózy **klesnúť o 6,7% v 2020**, po čom by malo prísť **oživenie v roku 2021 na úrovni 6,6%**. Kríza a

reštrikčné opatrenia budú mať dopad aj na zvýšenie miery nezamestnanosti, tá by mala dosiahnuť 8,8% v 2020 (zvýšenie o 3 pb v porovnaní s 2019) a klesnúť na 7,1% v 2021. Verejné financie budú aj v prípade Slovenska výrazne zasiahnuté, deficit odhaduje Európska komisia na rekordnej úrovni 8,5% v 2020. Je to dôsledok tak výpadkov na príjmovej strane rozpočtu, ako aj väčších výdavkov potrebných na stimuláciu hospodárstva a zmiernenie dopadov krízy. *Dlh sa dostane tesne pod 60% hranicu.*

Jarná prognóza 2020 je spojená s neobvykle vysokou mierou neistoty. Vychádza zo súboru predpokladov týkajúcich sa vývoja pandémie spôsobenej koronavírusom a súvisiacich opatrení na zamedzenie jej šírenia. V základnom scenári prognózy sa počíta s tým, že v máji sa začne s postupným odstraňovaním obmedzení voľného pohybu. Riziká súvisiace s touto prognózou sú tiež mimoriadne veľké a prevažne nepriaznivé.

Obrázok 4: Prognóza EK pre Slovensko

	2019	2020	2021
Rast HDP (% medziročne)	2,3	-6,7	6,6
Inflácia (% medziročne)	2,8	1,9	1,1
Nezamestnanosť (%)	5,8	8,8	7,1
Saldo verejného rozpočtu (% HDP)	-1,3	-8,5	-4,2
Hrubý verejný dlh (% HDP)	48,0	59,5	59,9
Saldo bežného účtu (% HDP)	-2,6	-2,9	-2,4

Letná hospodárska prognóza Európskej komisie zo 7. júla 2020 (European Economic Forecast, Summer 2020/Interim) predpovedá pre eurozónu prepád HDP v eurozóne v roku 2020 horší, ako sa očakávalo v jarnej prognóze – a to až na úrovni 8,7 % (v máji bol odhadovaný pre eurozónu pokles o 7,7 %.), v roku 2021 už počíta s rastom na úrovni 6,1 %. Hospodárstvo EÚ ako celok zaznamená v roku 2020 pokles o 8,3 % a v roku 2021 rast vo výške 5,8 %. Rast v roku 2021 tak bude tiež o niečo tlmenejší, než sa predpokladalo na jar.

Júlová prognóza EK vychádza z nových údajov, ktoré by mali lepšie zohľadniť problémy spôsobené koronakrízou. EK sa prikláňa k názoru, že aj kvôli pomalšiemu uvoľňovaniu karanténnych opatrení hospodárstvo EÚ postihne v roku 2020 hlboká recesia.

Komisia zároveň upozornila, že EÚ čelí viacerým rizikám, vrátane ďalšej veľkej vlny nákazy. Aj preto letné prognózy treba vnímať ako východisko pre dosiahnutie dohody o ambicióznom balíku opatrení na obnovu ekonomiky s názvom EÚ budúcej generácie, na ktorý EK vyčlenila celkový objem prostriedkov dostupných pre všetky krajiny je 750 mld. EUR.

Údaje za máj a jún naznačujú, že EÚ by už mala mať najhoršie za sebou. Očakáva sa, že obnova hospodárstva sa zrýchli v druhej polovici roka 2020, aj keď v tom budú značné rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi.

Podľa prognóz je šok pre hospodárstvo únie symetrický v tom, že pandémia zasiahla všetky členské štáty. Pokles produkcie v roku 2020 a rýchlosť obnovy v roku 2021 sa však medzi krajinami výrazne líšia a tieto rozdiely budú v jednotlivých štátoch výraznejšie, než sa očakávalo ešte na jar.

Celkový výhľad týkajúci sa inflácie sa od jarnej prognózy zmenil len nepatrne. Ceny ropy a potravín vzrástli viac, ako sa očakávalo, ale tento účinok bude vykompenzovaný slabším hospodárskym výhľadom a účinkom znižovania DPH a iných opatrení prijatých v niektorých členských štátoch.

Inflácia v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) sa v súčasnosti odhaduje na 0,3 % v roku 2020 a na 1,1 % v roku 2021. V EÚ má inflácia dosiahnuť 0,6 % v roku 2020 a 1,3 % v roku 2021.

Prognóza pre Slovensko:

Slovensko podobne ako väčšina krajín EÚ bolo zasiahnuté pandémiou nového koronavírusu horšie, ako sa predpokladalo. Slovenské hospodárstvo by v roku 2020 malo klesnúť o 9 % HDP namiesto 6,7 %, ako udávali jarne prognózy. Hospodársky rast v roku 2021 by mal byť na úrovni 7,4 %. Európska komisia vo svojej jarnej prognóze predpokladala oživenie slovenskej ekonomiky na úrovni 6,6 %.

3.1.3 Svetová banka

Svetová banka vo svojom globálnom hospodárskom výhľade zo začiatku *júna 2020* odhaduje, že svetová ekonomika z dôvodu koronakrízy klesne o 5,2 %. V roku 2021 podľa Svetovej banky má prísť k oživeniu svetovej ekonomiky o 4,2 %. Zároveň prognóza upozorňuje na veľkú neistotu ohľadne hospodárskych vyhládok. Svetová banka tiež predpokladá, že koronakríza spôsobí extrémnu chudobu 70 až 100 miliónom ľudí.

Vo vyspelých ekonomikách by mal podľa tejto prognózy hospodársky pokles v roku 2020 predstavovať 7 %, zatiaľ čo v rozvíjajúcich sa ekonomikách iba 2,5 %.

V USA očakáva Svetová banka pokles HDP o 6,1 % a v eurozóne dokonca o 9,1 %. Čínsky HDP by sa však mal tento rok podľa banky zvýšiť o jedno percento.

Globálny výhľad Svetovej banky je pesimistickejší než aprílová prognóza Medzinárodného menového fondu, podľa ktorej by mala svetová ekonomika v tomto roku klesnúť o tri percentá.

3.1.4 OECD

Prognóza z 10. júna 2020 (OECD Economic Outlook, June 2020): Vzhľadom na pretrvávajúcu neistotu boli vypracované *dva podmienené scenáre* (scenár prvého zásahu a scenár druhého zásahu), ktoré odrážajú možný vývoj svetového hospodárstva. Rozdiel medzi týmito dvoma scenármi spočíva v tom, že „scenár dvojitého zásahu“ (double-hit scenario) je podmienený predpokladom, že príde znova k „odstávkam“ (shutdowns) vo všetkých ekonomikách v štvrtom štvrtroku 2020, po ďalšom výraznom globálnom vypuknutí vírusu COVID-19. Predpokladá sa, že tieto odstávky budú v rozsahu približne polovičnom v porovnaní s tými, ktoré už boli implementované v prvej polovici roka 2020, a uvoľňovať sa budú rôznou mierou naprieč odvetviami po 2-3 mesiacoch.

Prognóza pre Slovensko:

Súčasná kríza tvrdo zasiahne do ekonomiky, aj keď sa Slovensku doteraz darilo túto pandémiu zvládnuť. Pokles svetového obchodu a masívne narušenie svetových hodnotových reťazcov poškodí výrobný

sektor závislý od vývozu. V prípade nového prepuknutia koncom roka 2020 (scenár dvojitého zásahu) sa HDP SR v roku 2020 zníži o viac ako 11%. Ak súčasné prepuknutie ustúpi a predíde sa ďalšej vlně pandémie, HDP sa zníži o 9,3%.. Oživenie spomalí zvýšená neistota a vysoká nezamestnanosť.

Zavedené fiškálne opatrenia do určitej miery tlmia vplyv poklesu. Rôzne podporné programy poskytujú dodatočné transféry domácnostiam, samostatne zárobkovo činným osobám a firmám. Účinná podpora ľudí a hospodárstva si však bude vyžadovať posilnenie zamestnanosti verejných služieb a zjednodušenie postupov pri podávaní žiadostí, aby sa zabezpečilo bezodkladné vyplácanie dávok. Monitorovanie a hodnotenie týchto opatrení je rozhodujúce, pretože podpora sa bude musieť rozšíriť a prispôbiť, ak sa ukáže, že ekonomické náklady súčasnej krízy budú trvať dlhšie. Aj keď relatívne nízky dlh poskytuje fiškálny priestor na podporu ekonomiky, mala by sa sformulovať a oznámiť jasná strednodobá fiškálna stratégia. V tejto súvislosti by bola potrebná dôchodková reforma, ktorá by pomohla zabezpečiť dlhodobú fiškálnu udržateľnosť.

Úrady konali rýchlo, aby zabránili pandémie, preto jej šírenie bolo v Slovenskej republike obmedzené. Prvý prípad COVID-19 bol nahlásený 6. marca, počet nových infekcií sa pomerne rýchlo stabilizoval a počet hospitalizovaných pacientov zostal nízky, čo pomohlo zdravotníckemu systému vyrovnať sa s pandemiou. Prvá úmrtnosť sa zaznamenala až koncom marca 2020 a počet úmrtí na populáciu zostal pomerne nízky.

Úrady sa rýchlo presadili, aby zaviedli dištančné opatrenia v čase, keď krajina mala iba niekoľko potvrdených prípadov. 12. marca bol vyhlásený mimoriadny stav, v ktorom bolo nariadené zatvorenie všetkých nepodstatných obchodov a zákaz hromadných udalostí. Masky na verejnosti sa stali povinnými a medzinárodné hranice boli zatvorené.

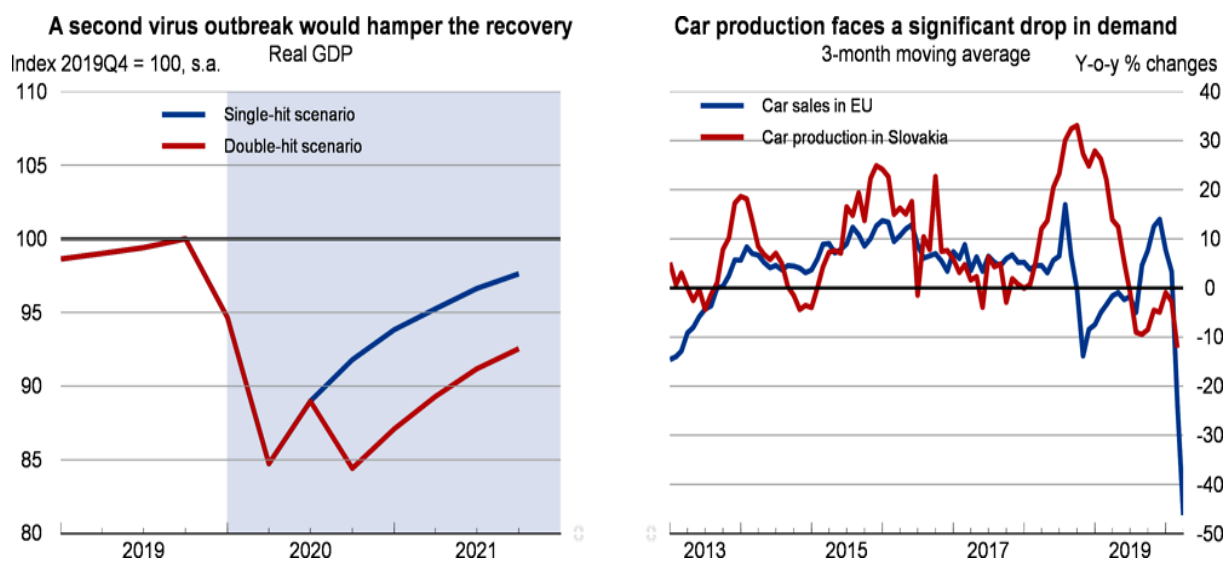
Rýchly pokles ekonomiky: Uzatváracie opatrenia spojené s rozsiahlou neistotou viedli k prudkému poklesu ekonomickej činnosti, najmä k akútnym účinkom na odvetvia, ktoré sa spoliehajú na sociálne interakcie, ako napríklad cestovný ruch, ubytovanie a reštaurácie. V apríli 2020 sa medziročná spotreba elektriny znížila o viac ako 10% a nákladná doprava klesla o viac ako 20%. Okrem toho masívne narušenie svetových hodnotových reťazcov, pokles dopytu a obavy o bezpečnosť pracovníkov prinútili všetky štyri hlavné automobilové spoločnosti dočasne pozastaviť výrobu na približne jeden mesiac. Predaj áut v Európskej únii, hlavnom vývoznom trhu Slovenskej republiky, sa prudko prepadol. To má výrazný vplyv na ekonomiku, pretože automobilový priemysel je najväčší priemysel Slovenska a predstavuje takmer polovicu celkovej priemyselnej výroby krajiny.

Dva scenáre: reálny HDP a výrobu áut v Slovenskej republike znázorňuje nasledovný Obrázok 5:

(Obrázok vľavo: Druhé prepuknutie vírusu by brzdilo obnovu/reálny HDP. Modrá krivka = scenár jednorazového zásahu/single-hit scenario; červená krivka – scenár dvojitého zásahu/double-hit scenario)

(Obrázok vpravo: Výroba áut čelí významnému poklesu dopytu/3-mesačný kĺzavý priemer. Modrá krivka = predaj áut v EÚ; červená krivka = výroba áut na Slovensku)

Obrázok 5 HDP pri dvoch scenároch pandémie / Výroba áut a pokles dopytu (% zmeny)

Source: OECD Economic Outlook 107 database; OECD Main Economic Indicators (MEI) database; and National Bank of Slovakia.

Štátna podpora ekonomiky je významná: Vláda oznámila niekoľko opatrení vo výške 5,6% HDP, vrátane odloženia daní a sociálnych príspevkov v rámci roka a záruk za úvery, na zmiernenie hĺbky a dĺžky recesie. Veľká časť balíka sa zameriava na ochranu pracovných miest udržiavaním existujúcich vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom. Vláda poskytuje dotácie samostatne zárobkovo činným osobám a zamestnancom v spoločnostiach, ktoré zaznamenali výrazný pokles príjmov. Medzi ďalšie opatrenia patrí krátkodobý pracovný program, dočasné zníženie príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie pre spoločnosti, ktoré zostali zatvorené z dôvodu pandémie a podpory príjmu pracovníkov, ktorí stratili zamestnanie, vrátane tých, ktorí majú neštandardné formy zamestnania. Opatrenia ECB pomôžu zachovať bankové úvery a likviditu v eurozóne. Aby sa ešte viac zmiernili tlaky na likviditu, vládne opatrenia zahŕňajú aj záruky za úvery a dočasné odklady splátok hypotéky. Centrálna banka ponechala proticyklický kapitálový vankúš na úrovni 1,5% a zrušila svoje predchádzajúce rozhodnutie zvýšiť ho na 2%.

Oživenie sa začne skoro, ale bude pomalé: Prognóza v oboch scenároch odhaduje zvýšenie ekonomickej aktivity v máji, pretože nízka miera infekcie umožnila otvorenie ekonomiky oveľa skôr, ako sa očakávalo. Vysoká neistota však bude mať vplyv na spotrebu a investičné rozhodnutia. Okrem toho bude slovenská exportne orientovaná ekonomika ďalej spomaľovaná reorganizáciou priemyselných dodávateľských reťazcov a nekoordinovaným oživením v ďalších krajinách. Predpokladá sa, že HDP v scenári dvojitého zásahu klesne o 11,1%, pretože nové prepuknutie choroby COVID-19 koncom roka 2020 zvyšuje neistotu a ďalej znižuje ekonomickú aktivitu. V prípade scenára jednorazového zásahu sa predpokladá pokles HDP o viac ako 9%. Nezamestnanosť prudko vzrastie, ale jej nárast bude do určitej miery zmiernený podporou vlády. Dlh verejnej správy (maastrichtská definícia) sa zvýši na 63% HDP v prípade scenára jednorazového zásahu a na 69% HDP v prípade scenára dvojitého zásahu. Šok z ponuky pravdepodobne udrží ceny niektorých položiek, ale výrazné spomalenie v ekonomike by malo udržať hlavnú infláciu vyjadrenú prostredníctvom indexu spotrebiteľských cien utlmenú počas celého obdobia prognózy.

Podpora domácností a spoločností by sa mala využívať efektívne: Na udržanie nízkej miery infekcie pri postupnom zmiernovaní blokovacích opatrení bude potrebné posilniť takzvanú stratégiu Test-Trace-Treat (monitorovacie testovanie), ktorá zahŕňa prípravu obstarávacích a logistických opatrení na rozšírenie testovania, ako aj účinné sledovanie kontaktov s cieľovou karanténou. Vláda správne implementovala okamžité reakcie v oblasti zamestnanosti a sociálnej politiky na riešenie negatívnych dôsledkov krízy. Avšak výrazný nárast počtu žiadostí o rôzne dávky predstavuje veľkú výzvu pre

verejné služby zamestnanosti, čo môže viesť k oneskoreniu pri kompenzácii a brzdiť efektívnosť programu. Posilnenie verejnej služby zamestnanosti a zjednodušenie postupov bude mať zásadný význam pre zabezpečenie včasného vyplácania náhrad, pretože početné podniky a domácnosti čelia vážnym obmedzeniam likvidity. Kľúčové je dôkladné monitorovanie vykonávania a pravidelné hodnotenie štruktúry programu (vrátane zamerania a pokrytia), pretože si môžu vyžadovať ďalšie politické opatrenia. Hľadiac do budúcnosti, hoci pomerne nízka úroveň dlhu poskytuje finančný priestor, je veľmi potrebná dôchodková reforma, aby pomohla obmedziť rastúce výdavky súvisiace s vekom a zlepšiť strednodobú a dlhodobú fiškálnu udržateľnosť.

3.1.5 MF SR (Inštitút finančnej politiky)

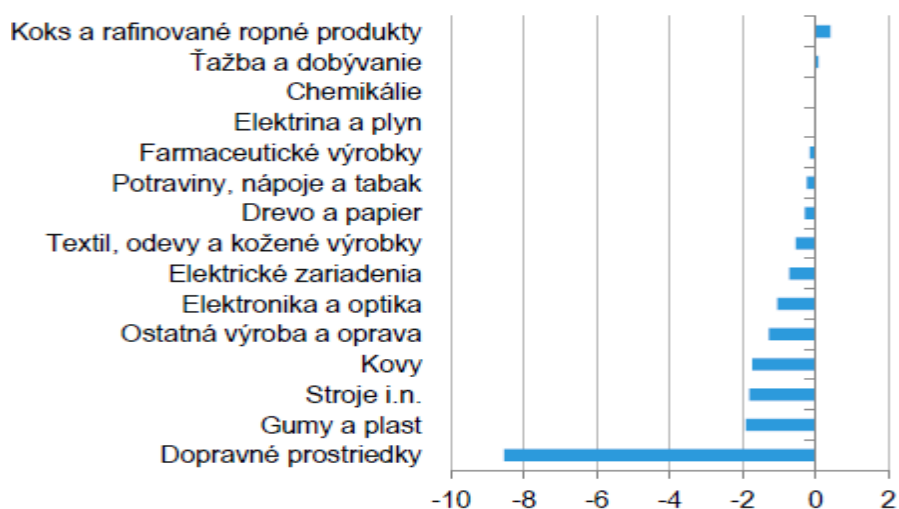
V nasledujúcom texte sa nachádza prognóza Inštitútu finančnej politiky (MFSR) zo septembra 2020. Prognózy zo skorších dátumov sa nachádzajú v Prílohe č. 2.

Makroekonomická prognóza IFP z 22. septembra 2020 konštatuje, že ekonomika sa odrazila od dna. Nová prognóza prináša nižší pokles slovenskej ekonomiky, ako predchádzajúca prognóza z júna 2020. Podľa septembrovej prognózy globálna pandémia stiahne v roku 2020 výkon slovenskej ekonomiky o 6,7 %. Klesne domáci aj zahraničný dopyt. Trh práce oslabí, no bude odolnejší než podľa pôvodných predpokladov. To sa prejaví aj na spotrebe domácností, ktorá sa zníži len mierne. V druhej polovici roka 2020 sa ekonomická aktivita sčasti obnoví najmä vďaka exportne orientovanému priemyslu. V roku 2021 bude oživenie pokračovať a rast HDP dosiahne 5,5 %. Rizikom vývoja je najmä opätovné rozšírenie nákazy COVID-19 a obmedzenie ekonomickej aktivity. V strednodobom horizonte (do r. 2023) by ekonomiku mohli podporiť investície z fondu pre obnovu EÚ.

Slovenská ekonomika klesne v roku 2020 pre koronakrízu o 6,7 %. Silný prepád ekonomiky v prvom polroku bol výsledkom slabého domáceho aj zahraničného dopytu. Aktivita dosiahla dno v priebehu druhého štvrťroka 2020, keď pokles priemyselnej produkcie dosiahol historické hodnoty. Výkon ekonomiky však môže byť lepší, než naznačovali predchádzajúce prognózy. Prvým dôvodom je zatiaľ odolnejší trh práce, ktorý tlmil pokles spotreby domácností a maloobchodných tržieb. Druhý dôvod je rýchlejšie oživenie zahraničného dopytu, čo podporilo slovenský export už v júni 2020.

Po uvoľnení opatrení príde v druhom polroku 2020 k čiastočnému oživeniu ekonomiky. Po veľkom prepade sa obnoví najmä produkcia automobilov. Pre ilustráciu uvádzame graf, ktorý demonštruje príspevky jednotlivých odvetví k poklesu priemyselnej produkcie v SR v 1. polroku 2020:

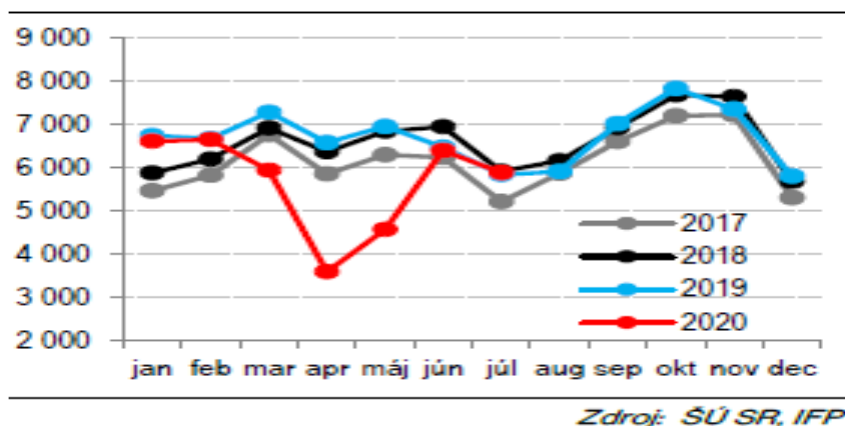
Graf 10 Príspevky odvetví k poklesu priemyselnej produkcie v SR (1. polrok 2020)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Údaje o spotrebe elektriny a o počte najazdených kilometrov nákladnou dopravou do leta 2020 zmazali straty, čo naznačuje zotavenie aj ďalších odvetví priemyslu. Rast tržieb z eKasy odráža vyššiu spotrebu domácností. Letná sezóna pomáha reštauráciám a sektoru ubytovania, no kongresový turizmus bude stále zaostávať. Dynamika investícií bude pre rastúcu neistotu o vývoji pandémie vlnnejšia, čo sa pretaví aj do slabých výkonov v stavebníctve.

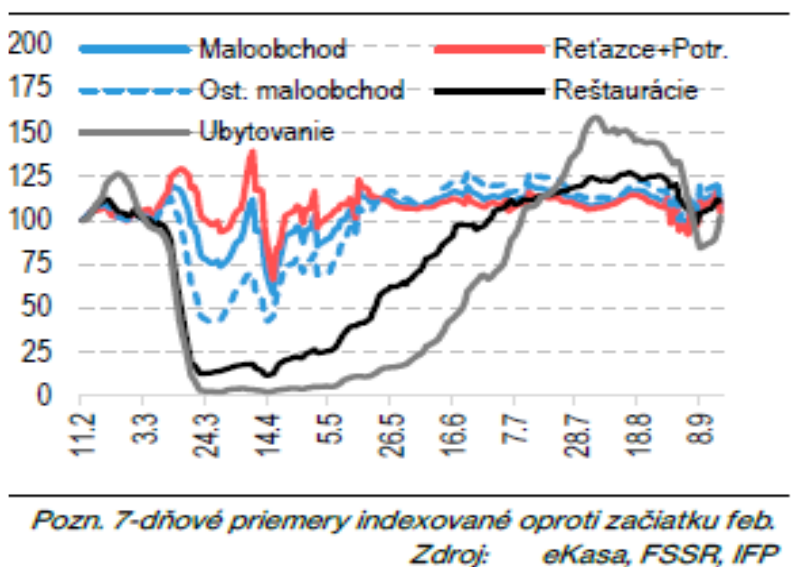
Graf 11 Export tovarov sa v lete 2020 vrátil na úroveň roku 2019

Po menšom prepade ekonomiky bude aj oživenie aktivity v roku 2021 miernejšie a **HDP stúpne o 5,5 %**. Zotavovať sa bude spotreba domácností aj zahraničný dopyt. Ekonomika bude ešte značne podchladená s množstvom nevyužitých kapacít. Vo verejných financiách predpokladáme znižovanie štrukturálneho deficitu o 0,5 % HDP v rokoch 2022-2023. Aj to mierne prispeje k stlmeniu ekonomického rastu, ktorý v roku 2022 dosiahne **2,4 %**. Tvorbu investícií a HDP podporí na konci horizontu prognózy dočerpávanie EÚ fondov.

Riziká tejto prognózy sú najmä v krátkom horizonte negatívne. Rastúci počet nakazení COVID-19 v druhej vlně vo veľkom množstve krajín sa môže pretaviť do prísnejších obmedzení, čo zníži ekonomickú aktivitu. Prognóza predpokladá, že ak k týmto obmedzeniam znovu príde, tak budú adresnejšie a efektívnejšie než tie v prvej vlně, takže vplyv bude relatívne menší. Hlavným pozitívnym rizikom sú dodatočné významné zdroje z EÚ z mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré by po schválení mohli ekonomiku podporiť od 2022. Výraznejší pozitívny impulz do ekonomiky by prinieslo aj vynájdenie vakcíny.

Graf 12 Uvoľnenie opatrení sa prejavilo v postupnom návrate tržieb reštaurácií a ubytovní (2020)

Zamestnanosť v roku 2020 klesne a z trhu práce ubudne 38 tis. pracovných miest (kvôli kríze ľudia prídu o prácu najmä v turizme, stravovacích službách, maloobchode a doprave, ale aj v priemysle). Oproti prognóze z júna 2020 ide však o výrazne zlepšenie vďaka lepším výsledkom v prvom polroku. Trh práce bol počas pandémie odolnejší aj pre opatrenia podporujúce skrátenú prácu (tzv. kurzarbeit). Miera nezamestnanosti v roku 2020 stúpne na 6,8 % a v ďalších rokoch bude mierne klesať. Oživenie trhu práce sa predpokladá v 2. polroku 2020, avšak bude len postupné a predkrízová úroveň zamestnanosti sa dosiahne až na konci horizontu prognózy (2023). Inflácia v roku 2020 spomalí na 1,99 %.

Táto prognóza uvažuje aj s rizikom opätovného obmedzenia ekonomiky:

Silným negatívnym rizikom prognózy je druhá vlna šírenia vírusu, ktorá môže viesť k opätovnému obmedzeniu ekonomickej ekonomiky. Na základe skúseností z prvej vlny by však vplyv na svetovú a domácu ekonomiku mohol byť miernejší, vďaka cieľným a šetrnejším opatreniam. Nové opatrenia koncom roka by slovenskú ekonomiku stiahli vo 4. štvrtroku 2020 znova do recesie. Celkovo by HDP v roku 2020 kleslo o 8,4 % a oživenie ekonomického rastu v r. 2021 by bolo len na úrovni 4,3 %. Dlhodobejšie straty by pocítil trh práce, k rastu zamestnanosti by malo prísť až v r. 2023.

Denné počty nakazených sa na Slovensku a v okolitých krajinách v posledných týždňoch rýchlo zvyšujú, čo potvrdzuje úvahy o druhej vlne ochorenia koronavírusom. Kľúčovým predpokladom rizikového scenára je, že krajiny sa z prvej vlny poučili a nové opatrenia na ochranu zdravia obyvateľov budú cielenejšie a ekonomicky šetrnejšie. Dôsledky druhej vlny uzatvárania európskych ekonomík by sa podľa rizikového scenára mali prejaviť v poslednom kvartáli 2020, kedy sa ale očakáva miernejší prepád v porovnaní s 2. štvrtrokom. Druhá vlna uzavretia ekonomík by mala stlačiť rast váženého HDP obchodných partnerov Slovenska o 2,3 % v roku 2020 v porovnaní so základným scenárom. Oživenie ekonomickej aktivity by sa malo ukázať v 1. štvrtroku 2021. V nasledujúcom období sa uvažuje so slabšími medzikvartálnymi rastami smerujúcimi k potenciálu európskeho regiónu. V prípade opätovného obmedzenia ekonomickej aktivity by reálne HDP Slovenska kleslo v roku 2020 o 8,4 %. Vplyv druhej vlny koronavírusu by sa negatívne prejavil aj v roku 2021, kedy by slovenská ekonomika rástla tempom 4,3 % v porovnaní s rastom na úrovni 5,5 % v základnom scenári.

Čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy a rozvoja:

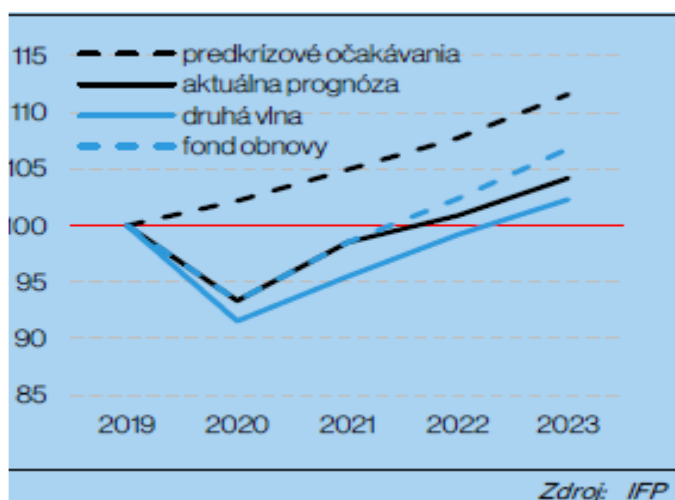
Pozitívnym impulzom do ekonomiky by mal byť Fond obnovy a rozvoja EÚ. Čerpanie týchto prostriedkov môže výrazne podporiť slovenskú ekonomiku prostredníctvom nových pracovných miest a produktívnych investícií. Zotavenie po pandémie by sa urýchlilo a rast reálneho HDP by mohol stúpnuť v roku 2022 na úroveň 3,9 % a v roku 2023 na 4,3 %. Fond obnovy a rozvoja by pozitívne ovplyvnil aj spotrebu a investície v súkromnom sektore v objeme 4,8 mld. EUR. Scenár predpokladá rozdelenie prostriedkov do jednotlivých rokov – ako uvádza tabuľka nižšie. Nateraz je rozdelenie len arbitrárne a v skutočnosti sa o ňom ešte len bude rozhodovať.

Tabuľka 20 Čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy a rozvoja

Nominálny objem v mld EUR	2022	2023	2024
Kompenzácie VS	500	400	100
Investície VS	900	1700	2200

Fond obnovy a rozvoja prispeje k nárastu reálneho HDP na úrovni 3,9 % v roku 2022 a na úrovni 4,3 % v roku 2023. Okrem vládnej spotreby a investícií prospejú tieto prostriedky k rýchlejšiemu oživeniu súkromného sektora a trhu práce. Zamestnanosť dosiahne úroveň pred pandémiou koronavírusu už koncom roka 2022. V roku 2023 dosiahne rozdiel oproti základnému scenáru 0,7 p.b., keďže vo verejnom sektore zareaguje pozitívne takisto zamestnanosť v súkromnom sektore.

Graf 13 HDP Slovenska v prognóze a v scenári s druhým uzavretím (index, 2019=100)

Prognózu kľúčových ekonomických ukazovateľov SR do roku 2023 (zo septembra 2020) a jej porovnanie s predchádzajúcou prognózou približuje Tabuľka 21:

Tabuľka 21 Prognóza kľúčových ekonomických ukazovateľov SR do roku 2023 (september 2020)

PROGNOZA MF SR - HLAVNE INDIKATORY EKONOMIKY (Sep 2020)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	prognóza					rozdiel oproti Jun 2020			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	2,4	-6,7	5,5	2,4	3,3	3,1	-2,1	0,6	-0,2
HDP, b.c. (mld. €)	94,2	89,6	95,7	99,9	105,3	3,1	2,2	3,3	4,4
Súkromná spotreba, s.c.	2,1	-1,2	3,0	1,8	2,3	5,8	-2,4	0,4	-0,1
Súkromná spotreba, b.c.	4,9	1,0	4,1	3,7	4,1	6,3	-1,4	0,9	0,6
Vládna spotreba	4,6	-1,7	0,0	0,2	1,6	-3,9	1,7	0,5	0,0
Fixné investície	6,8	-9,9	7,6	3,3	6,5	11,8	-5,8	0,6	0,2
Export tovarov a služieb	1,7	-9,3	9,7	4,0	3,6	9,8	-6,8	-2,4	-1,4
Import tovarov a služieb	2,6	-7,9	8,3	2,8	3,4	8,7	-4,3	-1,7	-0,7
Trh práce									
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	1,0	-1,6	0,5	0,5	0,2	0,9	-0,4	0,3	0,1
Mzdy, nominálne	7,8	2,6	4,1	3,9	4,8	0,6	1,0	0,3	0,6
Mzdy, reálne	5,0	0,6	2,9	1,9	2,9	0,4	0,2	-0,4	-0,3
Miera nezamestnanosti	5,8	6,8	6,8	6,2	5,7	-1,4	-0,6	-1,0	-1,4
Inflácia									
CPI	2,7	1,9	1,1	1,9	1,8	0,1	0,8	0,6	0,8

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

3.1.6 NBS

V nasledujúcom texte sa nachádza prognóza NBS zo septembra 2020 - P3Q2020. Prognózy NBS zo skoršieho dátumu sa nachádzajú v Prílohe č. 2.

Strednodobá predikcia NBS z 30. septembra 2020 – P3Q-2020 konštatuje, že prepád slovenskej ekonomiky v roku 2020 bude pravdepodobne menší, než očakávala predikcia z júna 2020 (P2Q-2020). Výhľad ekonomiky do budúcnosti však zostáva v zásade nezmenený. Postupný nábeh podnikov a prevádzok na vyšší stupeň aktivity po útlme v jarných mesiacoch prináša očakávaný návrat na rastovú trajektóriu a oživenie v tvare písmena „V“. Oproti júnovej predikcii (2020) by však malo byť oživenie v ďalšom období pomalšie.

Ekonomika by mala klesnúť v roku 2020 o 8,2 %. Prognóza NBS zo septembra 2020 očakáva, že predkrízovú úroveň dosiahne v polovici roka 2022. V roku 2021 sa predpokladá rast hospodárstva o 5,6 % a v roku 2022 o 4,2 % (základný scenár).

Naďalej panuje neistota prameniaca z ďalšieho epidemiologického vývoja. To vnáša podstatné riziko do aktuálnej predikcie. V tejto predikcii sa očakáva šírenie vírusu, avšak nepredpokladá sa zatváranie celej ekonomiky. Postupne by sa mala situácia zlepšiť a úplné doznenie pandémie by malo prísť s vakcináciou v roku 2021.

Zmena v prognóze (oproti júnovej) zohľadňuje najmä lepší očakávaný vývoj v prvom polroku roka 2020. Ekonomiky eurozóny vrátane Slovenska sa vyvíjali priaznivejšie, ako sa čakalo v prognóze v júni. Pravdepodobne hospodárstvu vo vyššej miere pomohli podporné opatrenia rozpočtovej a menovej politiky.

Naďalej platí, že za poklesom výkonnosti slovenskej ekonomiky stojí oslabený zahraničný aj domáci dopyt. Najväčší tlmiaci vplyv pramení zo zníženia exportnej výkonnosti. Pandémia koronavírusu sa podpísala pod pokles ekonomickej aktivity na celom svete. Toto zníženie aktivity sa premietlo do prepádu slovenského hospodárstva, aké sa v jeho novodobej histórii ešte nevyskytlo. Hrubý domáci produkt sa znížil v 2. štvrtroku 2020 o 8,3 % a spolu s poklesom v 1. štvrtroku to predstavuje návrat s produkciou na začiatok roka 2015. V domácej časti ekonomiky sa premieta slabší export a očakávaná opatrnosť domácností pri spotrebe služieb.

Vďaka vládnym opatreniam sa podarilo zmierniť pokles zamestnanosti, avšak negatívny dopad na trh práce sa ešte môže prejaviť v najbližšom období. V ekonomike ubudlo za prvý polrok 45-tis. pracovných miest. Vládi sa podarilo svojimi opatreniami znížiť firmám náklady práce a tie nemuseli rušiť pracovné miesta v takom rozsahu, ako to bolo počas minulej krízy. Trvalejšie zlepšenie na trhu práce by malo nastať až s významnejším oživením ekonomiky v 2. polroku 2021.

Ceny by mali rásť pomalšie. Pôsobíť bude pokles cien energií a slabý spotrebiteľský dopyt. Zrýchlenie cenového vývoja príde až s dynamickejšým oživením ekonomickej aktivity v roku 2022. Vývoj inflácie do roku 2022 a jej zložiek ukazuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 22 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %)

	Priemer 2004 – 2008 (predkrízové obdobie)	Priemer 2010 – 2014 (pokrízové euro obdobie)	2018	2019	2020	2021	2022
HICP	4,1	2,0	2,5	2,8	1,9	0,7	1,3
Potraviny	3,6	3,1	3,4	3,7	2,1	1,5	2,1
Priemyselné tovary bez energií	0,2	0,3	1,1	1,1	1,6	0,7	0,7
Energie	8,3	2,3	3,0	4,2	0,0	-3,0	0,5
Služby	5,3	2,5	2,8	2,8	3,0	2,0	1,7
Čistá inflácia	1,8	1,0	2,2	2,2	2,4	0,8	1,1

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Pokles ekonomiky a prijatie vládnych opatrení na podporu zamestnanosti spôsobí výrazné zhoršenie hospodárenia vlády. Deficit v roku 2020 by mohol dosiahnuť 6,0 % HDP a dlh narásť nad hranicu 62 % HDP. Po doznení súčasnej krízy budú verejné financie čeliť výzvam v otázke dlhodobej udržateľnosti.

V aktuálnej predikcii (P3Q-2020) prevládajú riziká v reálnej ekonomike smerom nadol. Najväčšie riziko nesie v sebe šírenie pandémie a predpoklad o načasovaní uvedenia vakcinácie a následnej rastovej fázy globálnej ekonomiky. V rámci domáceho dopytu predstavuje riziko vyššie obmedzovanie spotrebiteľského dopytu po službách. Na druhej strane, účinná implementácia plánovaného rozpočtového balíka na podporu obnovy ekonomiky z úrovne EÚ predstavuje pozitívne riziko pre predpoveď ekonomického vývoja v zahraničí aj na Slovensku.

Keďže v súvislosti s epidemiologickým vývojom pretrváva v ekonomike naďalej vysoká miera neistoty, NBS vypracovala **alternatívne scenáre** (scenár 1, základný scenár a scenár 3) v závislosti od možného vývoja pandémie COVID-19. Riziko pre tento výhľad môže predstavovať príliš skoré ukončenie podporných opatrení rozpočtovej politiky, ktoré môže ohroziť očakávané oživenie ekonomík cez negatívny vplyv na sektor domácností a firiem.

Pozitívnejší scenár (Scenár 1) je postavený na predpoklade utlmenia súčasného nárastu infekcií. Úspešnému potlačeniu šírenia epidémie už v krátkodobom horizonte by malo napomôcť uvedenie vakcíny na prelome rokov 2020/2021 a jej úspešné plošné implementovanie. Zároveň sa predpokladá, že potlačenie šírenia pandémie umožní naďalej postupne uvoľňovať opatrenia, čím sa minimalizuje negatívny efekt do ekonomiky. Tento scenár predpokladá, že makroekonomický výpadok v dôsledku pandémie by mal len krátkodobý charakter a ekonomiky by sa mohli relatívne skoro vrátiť na predkrízové úrovne. Tento scenár je okrem predpokladu úspešného medicínskeho riešenia pandémie podporený aj účinnými opatreniami rozpočtovej a menovej politiky vo svetovom meradle.

Pri negatívnejšom scenári (Scenár 3) sa predpokladá, že súčasný rastúci trend šírenia pandémie bude pretrvávajúť dlhšie obdobie. Zároveň, medicínske riešenie v podobe vakcíny nemusí byť úspešne implementované, čoho dôsledkom by mohla byť výraznejšia druhá vlna šírenia pandémie. To si vyžiada opätovné sprísňovanie opatrení smerujúcich k minimalizácii osobných kontaktov a nedá sa vylúčiť ani plošné uzatváranie viacerých ekonomických činností, hlavne v oblasti služieb, avšak v menšej miere, ako počas prvej vlny v 1. polroku 2020. Dlhodobejšie obmedzenia by mohli mať negatívny dopad na hospodárenie viacerých firiem, čo vyústi do finančných problémov jednak podnikateľského sektora, ako aj k zhoršeniu pozície bankového sektora. Normalizácia situácie bude prebiehať len pozvoľne a je potrebné uvažovať s výraznejšími permanentnými ekonomickými stratami. Významné zhoršenie by malo nastať aj na trhu práce a miera nezamestnanosti by sa mohla opätovne priblížiť k dvojcifernej úrovni.

Tabuľka 23 Porovnanie scenárov (medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Scenár 1			Základný scenár			Scenár 3		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
HDP	-6,5	9,2	4,2	-8,2	5,6	4,2	-9,9	-0,1	3,8
- súkromná spotreba	-1,9	3,5	3,1	-2,3	1,6	3,0	-2,6	-1,4	1,6
- vládna spotreba	-1,3	3,8	1,8	-1,3	3,8	1,8	-1,3	3,8	1,8
- fixné investície	-13,5	15,4	10,3	-15,0	9,0	10,9	-16,3	-0,7	11,2
- export	-12,1	15,1	6,0	-15,8	8,8	5,6	-19,5	-2,1	5,5
Zamestnanosť	-2,0	-0,8	0,9	-2,2	-1,3	1,1	-2,4	-2,8	0,1
Miera nezamestnanosti (%)	6,7	7,7	7,1	6,9	8,4	7,7	7,1	9,9	10,1
Mzdy	1,6	6,5	4,5	1,3	4,9	4,2	1,1	2,8	3,7
Inflácia	1,9	0,8	1,5	1,9	0,7	1,3	1,9	0,7	1,0
Zahraničný dopyt	-8,1	12,1	4,8	-12,1	6,1	4,5	-15,1	-2,2	4,3

Zdroj: Výpočty NBS

NBS v rámci predikcie P3Q-2020 predložila aj prognózu, v ktorej okrem negatívnych rizík spojených s pandemiou sú aj pozitívne riziká spojené s čerpaním zdrojov EÚ v rámci schváleného Nástroja EÚ pre budúce generácie (Next Generation EU – NGEU). V tejto časti prognózy sa analyzuje možný makroekonomický vplyv tohto podporného stimulu v podobe alternatívnych scenárov.

Uvedené zdroje by sa mali čerpať od roka 2021 do roka 2026. Celkový objem prostriedkov dostupných pre všetky krajiny je 750 mld. EUR. Z toho 560 mld. EUR je časť RRF (Recovery and Resilience Facility), ktorá sa ďalej rozdeľuje na pomoc poskytnutú prostredníctvom grantov (310 mld. EUR) a pôžičiek (250 mld. EUR). Podmienkou na čerpanie je predloženie národných plánov obnovy a odolnosti.

Určujúcim alokačným kľúčom pre jednotlivé krajiny pre roky 2021 a 2022 sú indikátory: nezamestnanosť v rokoch 2015 – 2019, HDP na obyvateľa a podiel populácie. V roku 2023 budú medzi faktormi určujúcimi rozdelenie prostriedkov: pokles HDP v roku 2020, pokles HDP v rokoch 2020 – 2021, HDP na obyvateľa a podiel populácie.

Z uvedeného vyplýva, že **slovenská pozícia celkového čerpania z RRF je 5,835 mld. EUR** (v stálych cenách 2018). Z toho alokácia na roky 2021 a 2022 je 4,333 mld. EUR. V súčasnosti nie je známy detailný národný plán, do ktorých oblastí a projektov by uvedené prostriedky mohli byť smerované. Zároveň skúsenosti s čerpaním zdrojov z EÚ fondov vytvárajú riziko ako efektívne a do akej miery bude SR schopná prostriedky z NGEU využiť.

V analýze sa uvažuje s **dvomi ilustratívnymi scenármi vývoja čerpania zdrojov**. V prvom scenári dokáže Slovensko vyčerpať len malé množstvo dostupných zdrojov počas rokov 2021 a 2022 v celkovej sume 230 mil. EUR, čo predstavuje 0,26 % HDP (Scenár 1). Tento scenár vychádza zo skúseností čerpania EÚ fondov počas jednotlivých programových období. V druhom scenári sa predpokladá úspešnejšie a efektívnejšie čerpanie, a to približne 1,6 mld. EUR (1,8 % HDP, Scenár 2). Aj v tomto prípade uvedená suma predstavuje menej ako polovicu alokovaných zdrojov na roky 2021 – 2022.

Tabuľka 24 Scenáre čerpania grantov z NGEU v rokoch 2021-2022

	Scenár 1			Scenár 2		
	2021	2022	Spolu	2021	2022	Spolu
Vládne investície (mil. EUR)	34	196	230	536	1 072	1 607
Vládne investície (% z HDP 2019)	0,04	0,22	0,26	0,60	1,20	1,80

Zdroj: Výpočty NBS

Pri oboch scenároch sa pre jednoduchosť predpokladá, že prostriedky budú čerpané výlučne na financovanie investičných aktivít. Makroekonomické vplyvy sa modelovali s využitím dvoch

makroekonomických modelov v NBS (Model 1: Makroekonomický model NBS, Model 2: EAGLE – globálny DSGE model). Vo výsledných vplyvoch je započítaný aj nepriamy efekt cez odhadovaný vplyv NGEU u našich obchodných partnerov.

Na základe makroekonomických simulácií možno v rokoch 2021 – 2022 očakávať pozitívny vplyv *na ekonomiku SR kumulatívne o 0,2 až 1,0 %* (priemer oboch modelov). Z toho je približne 0,1 p. b. nepriamy príspevok cez našich obchodných partnerov. Výraznejší efekt by mal byť v roku 2022, čo súvisí s postupným nábehom prípravy jednotlivých projektov. Vplyv na infláciu by mal byť zanedbateľný.

Tabuľka 25 Vplyv čerpania grantov na rast HDP (p.b.)

	Scenár 1		Scenár 2	
	2021	2022	2021	2022
Model 1	0,05	0,18	0,28	0,62
Model 2	0,04	0,18	0,35	0,72
Priemer	0,04	0,18	0,31	0,67

Zdroj: Výpočty NBS

Porovnanie základných makroekonomických ukazovateľov do roku 2022 predikcie P3Q-2020 s predchádzajúcou predikciou obsahuje Tabuľka 26 nižšie:

Tabuľka 26 Strednodobá predikcia (P3Q-2020) základných makroekonomických ukazovateľov

Ukazovateľ	Jednotka	Skutočnosť	P3Q-2020				Zmena oproti P2Q-2020		
		2019	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
Cenový vývoj									
Inflácia meraná HICP	medziročný rast v %	2,8	1,9	0,7	1,3	0,0	-0,1	0,0	
Inflácia meraná CPI	medziročný rast v %	2,7	1,9	0,8	1,4	0,0	0,0	0,0	
Deflátor HDP	medziročný rast v %	2,6	0,9	-0,4	1,6	-0,5	-0,2	0,0	
Ekonomická aktivita									
Hrubý domáci produkt	medziročný rast v %, s. c.	2,4	-8,2	5,6	4,2	2,1	-2,8	-0,3	
Súkromná spotreba	medziročný rast v %, s. c.	2,1	-2,3	1,6	3,0	4,4	-5,3	-0,7	
Konečná spotreba verejnej správy	medziročný rast v %, s. c.	4,6	-1,3	3,8	1,8	-3,8	1,1	0,2	
Tvorba hrubého fixného kapitálu	medziročný rast v %, s. c.	6,8	-15,0	9,0	10,9	4,4	-0,3	-0,2	
Vývoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	1,7	-15,8	8,8	5,6	-0,4	0,3	-0,3	
Dovoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	2,6	-14,3	8,1	5,9	-1,3	0,9	-0,2	
Čistý vývoz	mil. EUR v s. c.	2 393	739	1 281	1 178	701,3	262,9	268,5	
Produkčná medzera	% z potenciálneho produktu	1,2	-7,7	-4,0	-2,1	1,6	-0,2	-0,4	
Hrubý domáci produkt	mil. EUR v b. c.	94 171	87 246	91 740	97 082	1 556,7	-916,6	-1 284,3	
Trh práce									
Zamestnanosť	tis. osôb, ESA 2010	2 450	2 397	2 366	2 391	-2,0	-14,4	-7,9	
Zamestnanosť (dynamika)	medziročný rast v %, ESA 2010	1,2	-2,2	-1,3	1,1	-0,1	-0,5	0,3	
Počet nezamestnaných	tis. osôb, VZPS ¹⁾	158	187	226	207	-13,6	-4,9	-9,1	
Miera nezamestnanosti	%	5,8	6,9	8,4	7,7	-0,5	-0,1	-0,3	
Odhad NAIRU ²⁾	%	6,8	7,0	7,6	7,7	-0,7	-0,3	-0,1	
Produktivita práce ³⁾	medziročný rast v %	1,1	-6,2	7,0	3,1	2,2	-2,2	-0,6	
Neinflačné mzdy (nominálna produktivita) ⁴⁾	medziročný rast v %	5,0	-0,6	4,0	2,7	6,5	-5,0	-2,6	
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	medziročný rast v %, ESA 2010	7,1	0,7	5,7	4,3	2,5	-2,2	-1,5	
Nominálne mzdy ⁵⁾	medziročný rast v %	7,8	1,3	4,9	4,2	3,0	-3,1	-1,5	
Reálne mzdy ⁶⁾	medziročný rast v %	5,0	-0,6	4,0	2,7	2,9	-3,1	-1,6	

Zdroj: NBS, ECB, ŠÚ SR

Poznámka:

- 1) VZPS – výberové zisťovanie pracovných síl
- 2) Miera nezamestnanosti, ktorá nezrýchľuje infláciu
- 3) HDP s. c. / zamestnanosť ESA 2010
- 4) Vypočítaná z nominálneho HDP a zamestnanosti zo štvrtročného štatistického výkazníctva ŠÚ SR
- 5) Priemerné mesačné mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR
- 6) Mzdy zo štatistického výkazníctva deflované infláciou CPI
- 7) Miera úspor = hrubé úspory / (hrubý disponibilný dôchodok + úpravy vyplývajúce zo zmeny nároku na dôchodok) *100,
Hrubé úspory = hrubý disponibilný dôchodok + úpravy vyplývajúce zo zmeny nároku na dôchodok – súkromná spotreba
- 8) Sektor S.13; fiškálny výhľad
- 9) B.9N – Čisté pôžičky poskytnuté (+) / prijaté (-)
- 10) Medziročná zmena cyklicky očisteného primárneho salda. Kladná hodnota znamená reštrikciu.
- 11) Medziročný rast v % a zmeny oproti predchádzajúcej predikcii sú rátané z nezaokrúhlených čísel
- 12) Zmeny oproti predchádzajúcej predikcii v %

Tabuľka 27 Porovnanie prognóz vybraných domácich a zahraničných inštitúcií

	2019					2020					2021					2022					
	NBS ¹⁾	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	
Hodnoty v tabuľke sú uvádzané ako ročné rasty v %, pokiaľ nie je uvedené inak.																					
Hrubý domáci produkt (s.c.)	2,4	2,4	2,4	2,3	2,4	-8,2	-6,7	-9,0	-6,2	-9,3	5,6	5,5	7,4	5,0	6,4	4,2	2,4	-	-	-	-
Slabá spotreba (s.c.)	2,1	2,1	2,2	-	2,1	-2,3	-1,2	-7,1	-	-7,3	1,6	3,0	7,2	-	8,3	3,0	1,8	-	-	-	-
Vládna spotreba (s.c.)	4,6	4,6	3,8	-	4,6	-1,3	-1,7	4,2	-	3,9	3,8	0,0	1,5	-	2,9	1,8	0,2	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixného kapitálu (s.c.)	6,8	6,8	4,4	-	6,8	-15,0	-9,9	-14,7	-	-28,9	9,0	7,6	10,7	-	7,3	10,9	3,3	-	-	-	-
Export tovarov a služieb (s.c.)	1,7	1,7	1,7	-	1,7	-15,8	-9,3	-12,4	-	-15,7	8,8	9,7	13,4	-	13,9	5,6	4,0	-	-	-	-
Import tovarov a služieb (s.c.)	2,6	2,6	2,6	-	2,6	-14,3	-7,9	-12,6	-	-16,3	8,1	8,3	13,3	-	14,3	5,9	2,8	-	-	-	-
Index HICP ²⁾	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	1,9	2,0	1,9	1,1	1,3	0,7	1,1	0,8	1,4	1,2	1,3	1,9	-	-	-	-
Zamestnanosť (ESA 2010)	1,2	1,2	1,2	-	-	-2,2	-1,5	-3,4	-	-	-1,3	0,6	2,0	-	-	1,1	0,5	-	-	-	-
Miera nezamestnanosti (miera v %)	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	6,9	6,8	8,8	8,0	8,9	8,4	6,8	7,1	7,4	7,0	7,7	6,2	-	-	-	-
Priemerná nominálna mzda	7,8	7,8	-	-	-	1,3	2,6	-	-	-	4,9	4,1	-	-	-	4,2	3,9	-	-	-	-
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	7,1	-	6,2	-	-	0,7	-	1,3	-	-	5,7	-	2,5	-	-	4,3	-	-	-	-	-
Deficit verejnej správy (% HDP)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-6,0	-8,4	-8,5	-5,9	-9,3	-5,7	-4,9	-4,2	-2,8	-6,2	-4,5	-3,7	-	-	-	-
Dlh verejnej správy (% HDP)	48,0	48,0	48,0	-	48,0	62,6	61,2	59,5	-	60,8	64,0	61,9	59,9	-	63,1	64,2	61,4	-	-	-	-
Bežný účet platobnej bilancie (% HDP)	-2,7	-2,9	-2,6	-3,2	-2,9	-4,2	-4,3	-2,9	-3,0	-2,2	-4,8	-3,9	-2,4	-2,4	-3,0	-5,1	-3,0	-	-	-	-

Zdroj:

Národná banka Slovenska - Strednodobá predikcia P3Q-2020

Inštitút finančnej politiky - Makroekonomická prognóza (september 2020), deficit a dlh verejnej správy sú z "Programu stability Slovenska na roky 2020 až 2023"

Európska komisia - European Economic Forecast (jarňá predikcia - máj 2020), HDP a HICP sú z aktuálnej (ale menej podrobnej) letnej predikcie - júl 2020

Medzinárodný menový fond - World Economic Outlook (apríl 2020)

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) - Economic Outlook 107 (jún 2020, single hit scenár)

1) Skutočnosť

2) MMF: index CPI

3.2 Energetika:

3.2.1: Existujúce politiky v oblasti energetiky a klímy v národnom kontexte

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, ktorého tvorcom je MHSR, bol schválený v roku 2019 približuje súčasné politiky v oblasti energetiky a klímy na národnej úrovni. Z hľadiska témy riešenej našou výskumnou úlohou sú dôležité najmä:

- *Energetická politika Slovenskej republiky*

Energetická politika Slovenskej republiky (energetická politika) je strategický dokument (prijatý UV SR č. 548/2014), ktorý definuje primárne ciele a priority energetického odvetvia na obdobie do roku 2035 s výhľadom do roku 2050. Energetická politika je súčasťou národnej hospodárskej stratégie Slovenskej republiky, nakoľko zabezpečenie udržateľného hospodárskeho rastu je podmienené spoľahlivou dodávkou cenovo dostupnej energie. Cieľom energetickej politiky je zabezpečiť trvalú udržateľnosť slovenského energetického sektora s cieľom prispieť k udržateľnému rastu národného hospodárstva a jeho konkurencieschopnosti. Prioritou z tohto hľadiska je zabezpečiť spoľahlivosť a stabilitu zásobovania energiou, efektívne využívanie energie pri optimálnych nákladoch a zabezpečenie ochrany životného prostredia. Energetická politika signalizuje určité opatrenia zamerané na znižovanie konečnej ceny elektriny, vrátane postupného znižovania cien za elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie do roku 2020, pričom sa zameriava na využívanie obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla, a určité zmeny týkajúce sa účinnosti v oblasti taríf v súvislosti s kombinovanou výrobou elektriny a tepla.

- *Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy*

Aktualizácia bola prijatá UV SR č. 478/2018. Hlavným cieľom aktualizovanej národnej adaptačnej stratégie je zlepšiť pripravenosť Slovenska čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy, priniesť čo najširšiu informáciu o súčasných adaptačných procesoch na Slovensku a ustanoviť inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach, ako aj zvýšiť celkovú informovanosť o tejto problematike.

Pripravuje sa *Akčný plán adaptácie na zmenu klímy* – má byť hotová do konca roka 2020.

- *Zelenšie Slovensko*

Stratégiu environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) slovenská vláda schválila túto stratégiu vo februári 2019. Envirostratégia 2030 definuje víziu do roku 2030 zohľadňujúc možný, pravdepodobný a želaný budúci vývoj, identifikuje základné systémové problémy, nastavuje ciele pre rok 2030, navrhuje rámcové opatrenia na zlepšenie súčasnej situácie a obsahuje aj základné výsledkové indikátory, ktoré umožnia overovať dosiahnuté výsledky. Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo založené na dôslednej ochrane zložiek životného prostredia využívajúc čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok, ktoré budú viesť k zlepšeniu zdravia obyvateľstva.

- *Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030, s výhľadom do roku 2050 (NUS SR)*

V roku 2019 MŽP SR ukončilo projekt spolupráce so Svetovou bankou. Hlavným výstupom projektu je dokument s názvom „Nízkouhlíková štúdia rastu pre Slovensko. Implementácia rámca politik EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030“. Táto štúdia bola hlavným podkladovým dokumentom pri príprave Nízkouhlíkovej stratégie Slovenska (NUS SR). NUS SR obsahuje účinné a nákladovo efektívne opatrenia v sektore priemyslu, energetiky, energetickej efektívnosti, dopravy, poľnohospodárstva a lesníctva a v sektore odpadového hospodárstva. Stratégia predstavuje prierezový dokument naprieč

všetkými sektormi hospodárstva, ktoré musia robiť jednotlivé politiky tak, aby sa navzájom dopĺňali smerom k splneniu spoločného cieľa, ktorým je kompletne dekarbonizovať celé Slovensko do roku 2050. Stratégia vychádza a je v súlade už so schválenými, resp. pripravovanými strategickými dokumentmi iných rezortov. Návrh stratégie je konzistentný aj s nedávno prijatým Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom na roky 2021-2030.

NUS SR je nelegislatívny dokument, ktorý podliehal medzirezortnému pripomienkovému konaniu a bol schválený vládou SR dňa 5.3.2020.

Cieľom stratégie je načrtnúť možnosti pre ucelený dlhodobý 30-ročný strategický výhľad prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré bude zavŕšené dosiahnutím klimatickej neutrality v roku 2050. Dokument prináša viaceré konkrétne opatrenia. Navrhuje napríklad prijatie zákona o zmene klímy so záväzným cieľom pre rok 2050, nastavuje pravidlá pre obmedzenie fosílnych palív či podporu hromadnej dopravy.

3.2.2 Výroba a spotreba elektriny v ES SR v roku 2018:

Zo Správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za rok 2018, vypracovanej MH SR vyberáme nasledovné zhodnotenie roku 2018:

Celková *spotreba elektriny* v roku 2018 dosiahla hodnotu 30 947 GWh, čo je oproti roku 2017 pokles o 109 GWh (-0,35 %). Berúc do úvahy informácie o pretrvávajúcom hospodárskom raste, je možné predpokladať, že mierny pokles spotreby elektriny bol spôsobený predovšetkým vyššou vonkajšou teplotou v zimných mesiacoch.

K poklesu došlo aj pri *výrobe elektriny* (-877 GWh, -3,1 %). S výnimkou elektrární na fosílnych palivách, u ktorých došlo k nárastu vyrobenej energie (+182 GWh, +3,2 %), všetky ostatné kategórie zaznamenali pokles (jadrové elektrárne: -238 GWh, -1,6 %; vodné elektrárne: -757 GWh, -16,2 %, OZE: 46 GWh, -1,9 %; ostatné: -18 GWh, -16,1 %). Rok 2018 bol z pohľadu klimatického rokom suchým, čo sa odrazilo v zníženej výrobe vo vodných elektrárnach, navyše táto bola ovplyvnená odstávkou kanála Krpel'any – Sučany – Lipovec. Strata na výrobe predstavovala hodnotu viac ako 31 GWh.

Tabuľka 28 Výroba, spotreba a zaťaženie ES SR v rokoch 2009-2018

Rok	Výroba [GWh]	Celková spotreba [GWh]	Saldo [*] [GWh]	Priemerné zaťaženie ^{**} [MW]	Maximálne zaťaženie [MW]
2009	26 074	27 386	-1 312	3 126	4 131
2010	27 720	28 761	-1 041	3 283	4 342
2011	28 135	28 862	-727	3 295	4 279
2012	28 393	28 786	-393	3 277	4 395
2013	28 590	28 681	-91	3 274	4 178
2014	27 254	28 355	-1 101	3 237	4 120
2015	27 191	29 548	-2 357	3 377	4 146
2016	27 451	30 103	-2 651	3 427	4 382
2017	28 027	31 056	-3 030	3 545	4 550
2018	27 149	30 947	-3 797	3 533	4 506

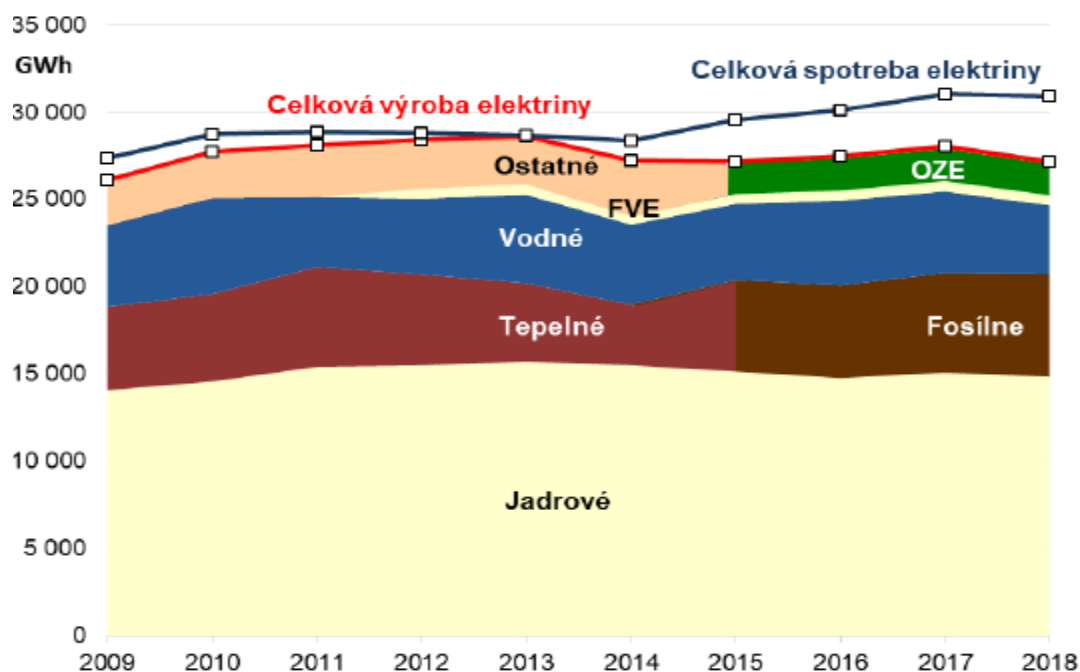
* Kladná/záporná hodnota salda znamená export/import.

** Celková spotreba podelená počtom hodín v príslušnom roku

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR:

Podiel importu na celkovej spotrebe elektriny kontinuálne rastie od roku 2013 - dosiahol hodnotu 12,3 % (3 797 GWh). Hlavným dôvodom bol vývoj ceny elektriny na trhu, ktorá sa pohybuje pod výrobnými nákladmi niektorých typov výrobných technológií.

Obrázok 6 Bilancia celkovej výroby a spotreby elektriny SR za roky 2009-2018

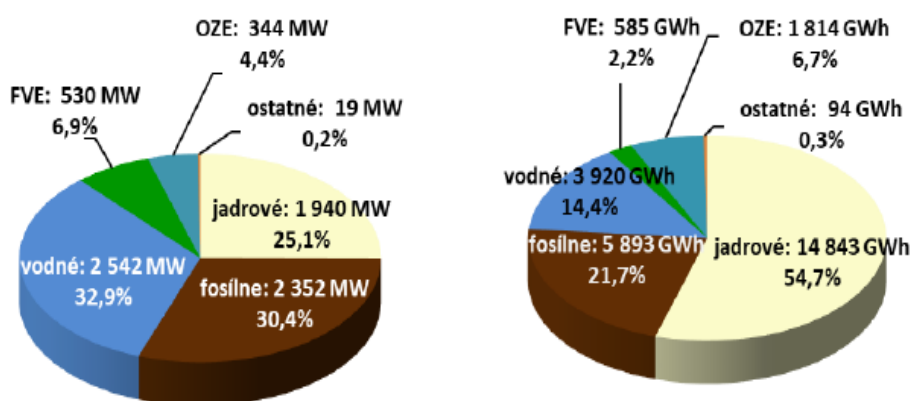

Poznámka: V roku 2015 došlo k zmene v spôsobe vykazovania výroby elektriny

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Inštalovaný výkon zariadení na výrobu elektriny v Elektrizáčnej sústave SR (ES SR) dosiahol v roku 2018 hodnotu 7 728 MW. Oproti roku 2017 došlo k nárastu o cca 7,5 MW.

Obrázok 7 Štruktúra inštalovaného výkonu v ES SR v r.2018/Štruktúra výroby elektriny v ES SR v r.2018

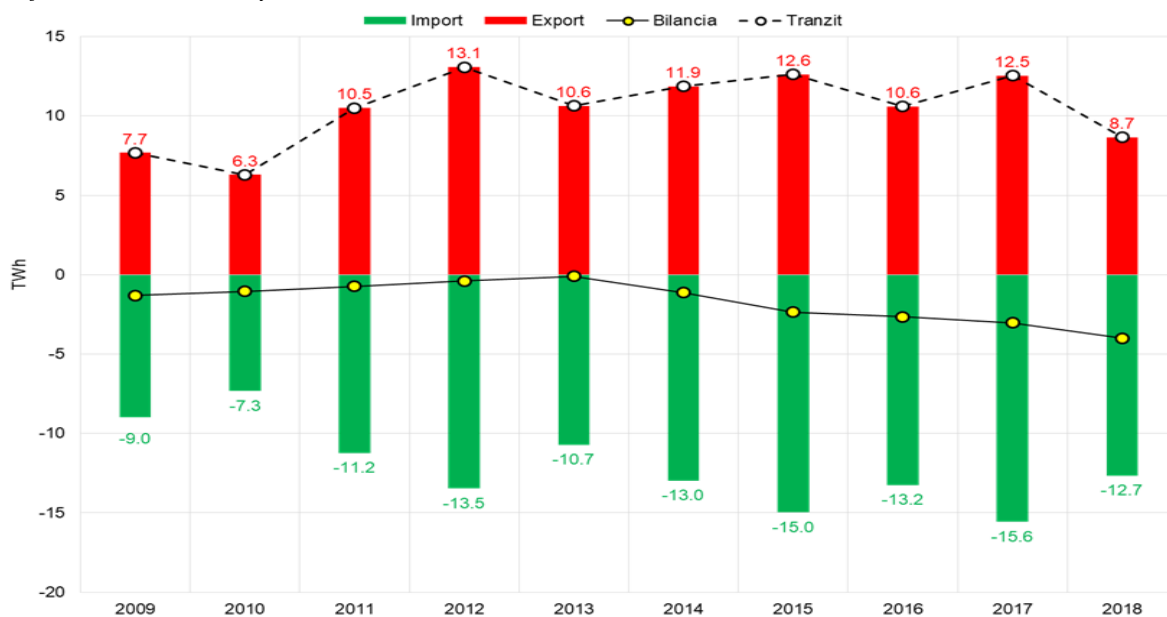
Poznámka: Kategória ostatné zahŕňa zariadenia na výrobu elektriny katalytickým spracovaním odpadu a spalovne odpadu

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

V roku 2018 aj napriek zvýšenému importnému saldu (+768 GWh), spôsobenému predovšetkým poklesom celkovej výroby elektriny v SR, došlo oproti roku 2017 k poklesu celkového objemu

cezhraničných prenosov. Celkový import klesol o 3 020 GWh, export klesol ešte výraznejšie, o 3 788 GWh.

Obrázok 8 Ročné objemy nameraných importných a exportných tokov elektriny na cezhraničných profiloch PS SR za roky 2009 – 2018

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

V roku 2018, tak ako po iné roky, boli dominantné importné toky na profiloch SK-CZ a SK-PL a exportné toky boli prevládajúce na SK-HU a SK-UA profiloch.

PS SR je vzhľadom na svoju polohu, rozloženie cezhraničných prepojení, charakter okolitých Elektrizačných sústav (ES) a tiež spôsob alokácie prenosových kapacít, zaťažovaná *neplánovanými – tranzitnými tokmi elektriny*.

Neplánované cezhraničné výmeny a tranzitné toky sú spôsobené predovšetkým:

- bilanciou okolitých ES,
- nestálou výrobou elektriny z OZE (najmä výrobou elektriny z veterných a fotovoltaických elektrární) s vysokým celkovým inštalovaným výkonom situovaným na severozápade Európy a jej prenos do ES krajín s importným saldom v strednej a juhovýchodnej Európe, čo spôsobuje zvýšený prenos elektriny na veľké vzdialenosti,
- nedostatočnou prenosovou infraštruktúrou v oblastiach s prudkým nárastom inštalovaného výkonu OZE a tiež v súvislosti so zvýšenými nárokmi na prenos elektriny ako dôsledok liberalizácie trhu s elektrinou,
- konfiguráciou obchodných zón na trhu s elektrinou v rámci Európy,
- spôsobom výpočtu a pridelovania cezhraničných kapacít podľa súčasných mechanizmov a metodík.

Nežiaduce dôsledky neplánovaných tokov elektriny, ktorým SEPS musí čeliť, sú:

- veľké rozdiely medzi reálnymi a plánovanými tokmi elektriny,
- stanovenie vyššej hodnoty bezpečnostnej rezervy TRM (Transmission Reliability Margin) na konkrétnych cezhraničných profiloch, a s tým spojené zníženie voľnej obchodovateľnej kapacity,
- zvýšené celkové nároky na zaistenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky PS SR,
- nárast strát na zariadeniach PS SR.

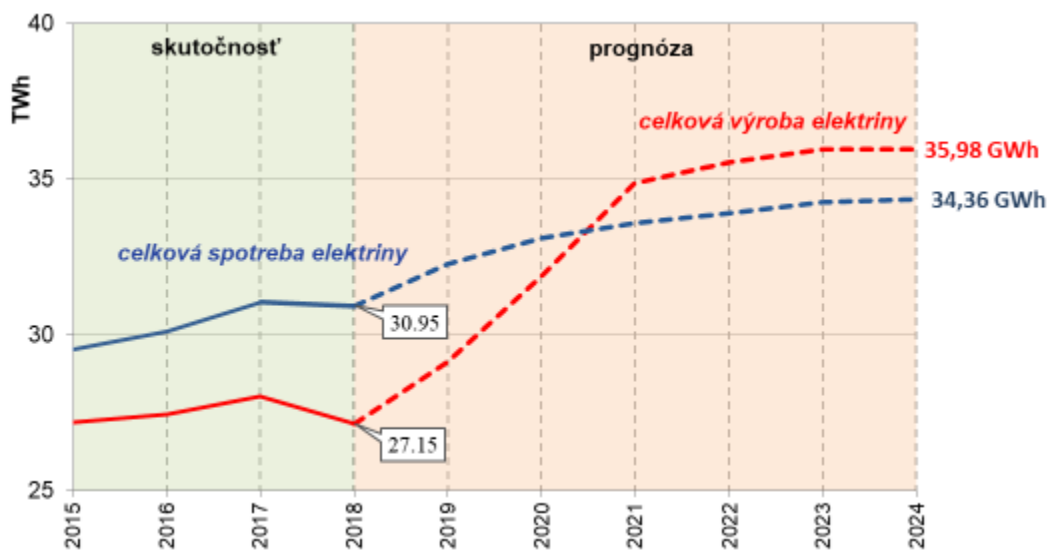
3.2.3 Predpoklad vývoja zásobovania elektrinou do roku 2024 a perspektíva zabezpečenia dodávok elektriny do roku 2030

Predpokladaný vývoj zásobovania elektrinou a perspektívy zabezpečenia dodávok elektriny v nasledujúcom období vychádzajú z predpokladov schváleného desaťročného plánu rozvoja prenosovej sústavy SR na roky 2017-2026.

Budúci vývoj v zásobovaní elektrinou budú ovplyvňovať najmä nasledovné faktory a riziká: vývoj spotreby elektriny, pripájanie nových kapacít na výrobu elektriny, ako aj vyradovanie kapacít s ukončenou dobou životnosti, dostupnosť primárnych palív a ich cenový vývoj na svetových trhoch, vývoj cien na trhu s elektrinou, vývoj cien v oblasti nových technológií na výrobu elektriny, neistoty súvisiace s vývojom výšky poplatkov za emisie skleníkových plynov - predovšetkým CO₂, dĺžka návratnosti vložených investičných prostriedkov pri realizácii projektov v elektroenergetike, stabilita podnikateľského prostredia a regulačného rámca, zvyšovanie podielu OZE na pokrývaní diagramu zaťaženia, ktoré vyplýva zo záväzkov SR v súvislosti s dosahovaním energeticko-klimatických cieľov EÚ (predovšetkým veterné elektrárne (VTE) a fotovoltické elektrárne (FVE), liberalizácia trhu s elektrinou, zavedenie kapacitných mechanizmov, stanovenie úrovne zdrojovej primeranosti členského štátu a EÚ, zavedenie jednotného celoeurópskeho trhu s elektrinou a podpornými službami a pod.

Budúci vývoj *spotreby elektriny* v SR vychádza zo štúdie „Aktualizácia prognózy spotreby elektriny v SR do roku 2035 po jednotlivých rokoch a výhľad pre časové horizonty 2040, 2045 a 2050 spracovanej EGÚ Brno, a.s. pre SEPS. Štúdia sa opiera o prognózy ekonomického a demografického vývoja SR, ako aj o predpoklady vývoja energetickej náročnosti a využívania zdrojov primárnej energie. Predpokladá zvyšovanie energetických úspor a efektivity, nové typy spotreby, ako aj nárast elektromobility.

Obrázok 9 Celková a netto spotreba elektriny v SR 2005-2023

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Výroba elektriny v SR bude v rámci celoeurópskeho trhu s elektrinou ovplyvnená vzájomnou interakciou vývoja zdrojového mixu, cenou primárnych palív, cenami emisií a silovej elektriny a výškou záväzkov EÚ k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody. Na národnej úrovni bude na veľkosť výroby vplývať regulačný rámec, národné klimaticko-energetické ciele ako aj vytváranie podmienok pre nové investície v sektore výroby elektriny. V neposlednom rade bude zdrojový mix ovplyvnený nástupom a dostupnosťou nových technológií.

V horizonte piatich rokov je predpoklad zmeny zdrojového mixu s ústupom od výroby elektriny z uhlia a výrazným nárastom podielu jadrových elektrární na inštalovanom výkone a na celkovej výrobe

elektriny v SR. Očakáva sa tiež prírastok inštalovaného výkonu obnoviteľných zdrojov a zdrojov s kombinovanou výrobou elektriny a tepla.

Jadrové elektrárne:

Z predpokladaných zmien v existujúcej zdrojovej základni je potrebné spomenúť predĺženie pôvodne plánovanej prevádzkovej životnosti jadrovej elektrárne EBO V2 na 60 rokov, teda do roku 2044, resp. 2045. Oficiálny termín spustenia 3. a 4. bloku Atómovej elektrárne Mochovce v decembri 2018, resp. 2019, schválený Valným zhromaždením spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s., nebol dodržaný. V súčasnosti (koniec októbra 2019) sa spúšťanie predpokladá v prvom štvrtroku 2020. Po získaní povolenia na zvyšovanie výkonu by mal celkový výkon týchto blokov dosiahnuť v ďalšom období 2x530MW.

Fosilne elektrárne:

PPC Malženice (420 MW) bol v priebehu roku 2018 opätovne uvedený do prevádzky. Okrem dodávky silovej elektriny má táto elektráreň navyše schopnosť rýchlej zmeny výkonu v pomerne širokom rozsahu. S pravidelnou prevádzkou PPC Bratislava (Paraplynový cyklus) sa z ekonomických dôvodov neuvažuje (absencia zmluvy o dodávke tepla). Prevádzka hnedouhoľnej elektrárne Nováky (2x110 MW) podľa návrhu NECP a ďalších strategických dokumentov SR pre oblasť energetiky by mala byť podporovaná len do roku 2023. Po roku 2023 sa uvažuje s jej odstavením. Z dôvodu nerentabilnej prevádzky a dodatočných investičných nákladov pre zmenu pripojenia ostatných čiernouhoľných blokov elektrárne Vojany (2x110 MW) z dožívajúcej 220 kV sústavy dôjde pravdepodobne po roku 2021 k ich odstaveniu, pokiaľ sa nenájde iné riešenie tohto stavu.

Vodné elektrárne:

V súčasnosti nie je rozpracovaná žiadna väčšia investícia, ktorá by výrazným spôsobom zmenila, resp. ovplyvnila podiel VE v zdrojovom mixe SR.

OZE:

V súvislosti s novelizáciou Zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a tiež na základe analýzy doterajšieho vývoja bilancie medzi výrobou a spotrebou elektriny, ako aj na základe vyhodnotenia možných rizík pre zaistenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky ES SR, zverejnilo MH SR objem inštalovaného výkonu nových zariadení na výrobu elektriny z OZE a VÚ KVET s podporou a tiež inštalovaný výkon v lokálnych zdrojoch bez povinnosti platby tarify za prevádzkovanie systému pre rok 2019 a 2020. Do roku 2020 je možné do sústavy pripojiť zariadenia na výrobu elektriny o sumárnom inštalovanom výkone 89 MW. Ďalší objem inštalovaného výkonu bude uvoľnený cez aukciu, ktorú pripravilo MH SR.

Tabuľka 29 Sumárny inštalovaný výkon nových zariadení na výrobu elektriny (MW), ktoré je možné pripojiť do regionálnej distribučnej sústavy v roku 2019 a 2020

Inštalovaný výkon zariadení na výrobu elektriny	ZSD	SSD	VSD	ES SR
OZE s podporou	9	9	9	27
VÚ KVET s podporou	4	4	4	12
Lokálny zdroj	21	16	13	50
Inštalovaný výkon celkom (MW)	34	29	26	89

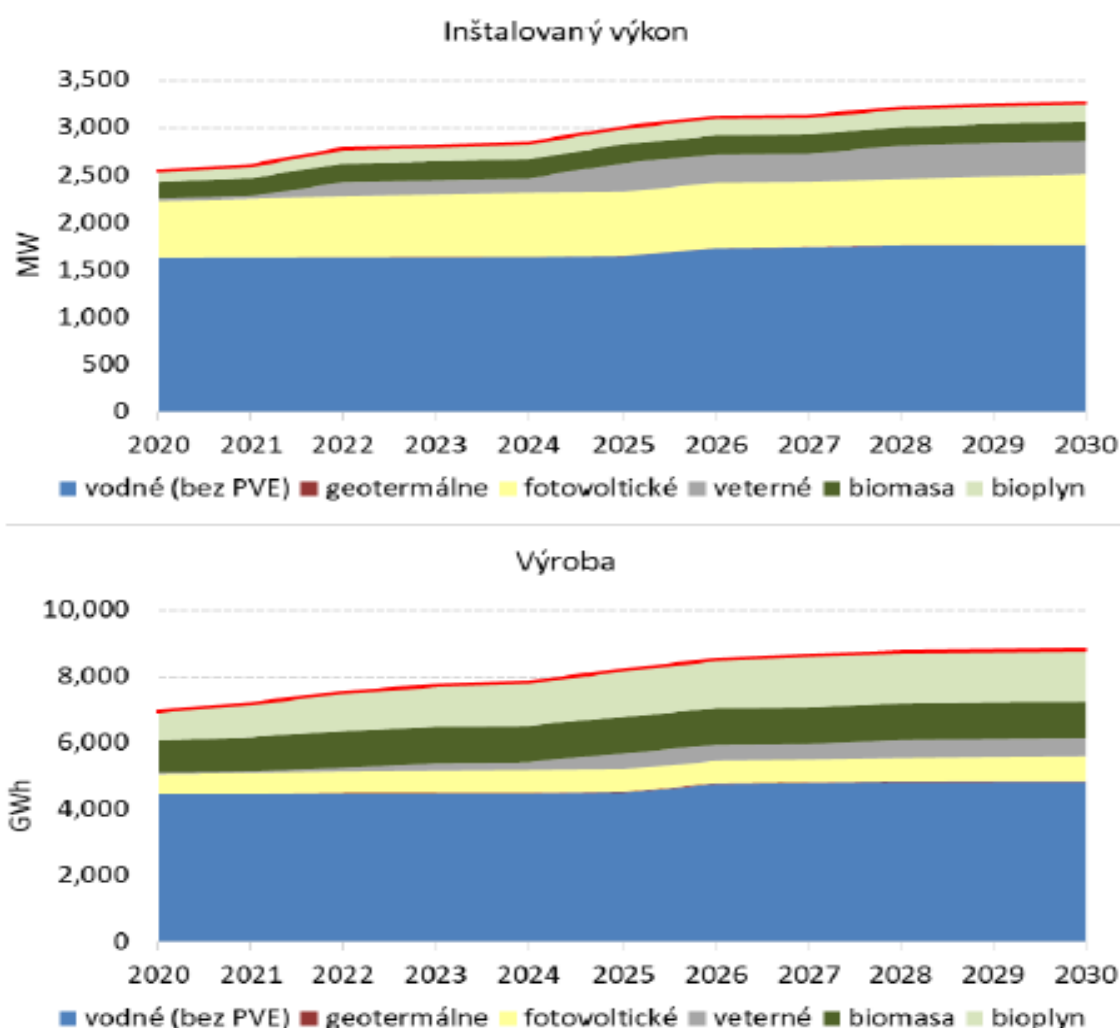
Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Od januára 2020 bude vykupovať takzvanú zelenú energiu štátny podnik Slovenský plynárenský priemysel (SPP). MH SR ho vybralo na základe transparentnej aukcie. Inštitút výkupcu je súčasťou veľkej

reformy obnoviteľných zdrojov energie. Nový výkupca bude pôsobiť na celom území Slovenska a nahradí doterajšiu činnosť troch distribučných spoločností. Výkupca nahradí doterajšie pôsobenie prevádzkovateľov distribučných sústav. Bude vykupovať elektrinu a zároveň preberie na seba zodpovednosť za odchýlky v sústave za menších výrobcov, ktorí majú právo na takúto podporu. Systém zmien týkajúci sa výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov je v súlade s legislatívou EÚ a podmienkami štátnej pomoci.

V návrhu Národného energetického a klimatického plánu (NECP) (spracovaný MH SR na základe nariadenia EP a Rady (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie) je predbežne stanovený predpokladaný vývoj inštalovaného výkonu a výroby elektriny z OZE, ktorou SR plánuje prispieť k dosiahnutiu spoločných cieľov EÚ v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 (Obrázok 10 nižšie). Konečná dohoda na príspevku SR bude predmetom negociačného procesu s EK.

Obrázok 10 Predpokladaný vývoj inštalovaného výkonu a výroby elektriny z OZE v SR podľa návrhu NECP do roku 2030

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Vzhľadom na súčasný neoficiálny charakter podaného návrhu NECP sa ďalšom texte uvažuje s inštalovaným výkonom OZE podľa predpokladov PPS (prevádzkovateľ prenosovej sústavy). Tie sa v celkových hodnotách inštalovaného výkonu OZE približujú hodnotám podľa návrhu NECP. Podľa Správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za rok 2018 (MHSR) výkonovú bilanciu Slovenska výrazne zmení predovšetkým komerčná prevádzka blokov č. 3 a 4 JE

Mochovce. Po období rokov 2007 až 2018, kedy mala ES SR importný charakter sa nepredpokladá v roku 2019 výrazná zmena. Výraznejší pokles importného salda nastane po uvedení tretieho bloku JE Mochovce do prevádzky. K zmene importného charakteru bilancie na exportný dôjde až po uvedení štvrtého bloku JE Mochovce do prevádzky.

Limitujúcim miestom ES SR pre export výroby elektriny, predovšetkým zo zariadení na výrobu elektriny na báze bezuhlíkovej technológie, môže byť medzištátny profil Slovensko – Maďarsko. Jeho posilnenie vybudovaním nových vedení 2x400 kV Gabčíkovo (SK) – Gönyű (HU) – Veľký Ďur (SK) a 2x400 kV Rimavská Sobota (SK) – Sajóivánka (HU) vyzbrojených jedným poťahom je plánované v termíne 12/2020. Vzhľadom na súčasný harmonogram uvedenia blokov č. 3 a 4 JE Mochovce do prevádzky, si situácia pravdepodobne nebude vyžadovať realizáciu zásadných opatrení pre zaistenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky ES SR.

Tabuľka 30: Predpokladaná bilancia spotreby a výroby elektriny na obdobie 5 rokov

Referenčný scenár	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celková spotreba elektriny	30,9	32,3	33,1	33,6	33,9	34,3	34,4
Celková výroba	27,1	29,1	31,9	34,9	35,6	36,0	36,0
Bilančné saldo (výroba – spotreba)	-3,8	-3,1	-1,2	1,3	1,6	1,7	1,6
Bilančné saldo (%)	-12,3 %	-9,7 %	-3,7 %	+3,8 %	+4,8 %	+5,0 %	+4,7 %

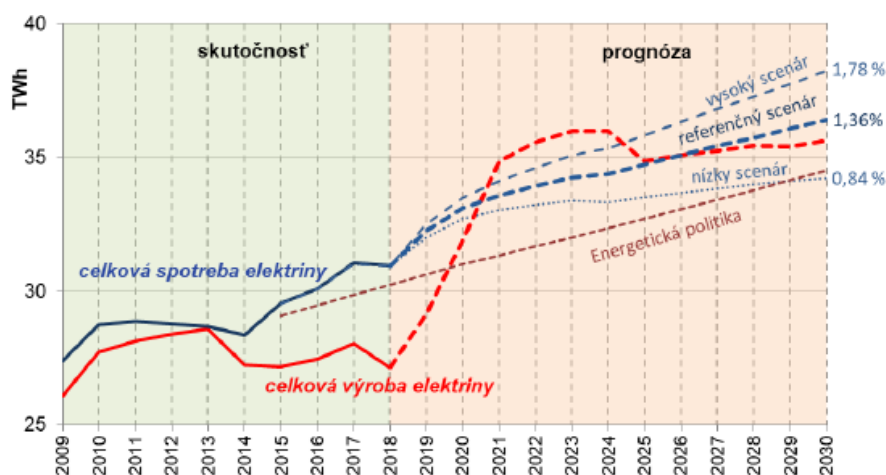
Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Významnými faktormi s dopadom na spotrebu elektriny bude rýchlosť zavádzania opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti a tiež rýchlosť rozvoja elektromobility. Zvyšovanie spotreby elektriny bude v budúcnosti spojené s nutnosťou zvýšenia elektrifikácie jednotlivých sektorov hospodárstva za účelom dosiahnutia energeticko-klimatických cieľov EÚ.

Perspektíva zabezpečenia dodávok elektriny do roku 2030:

Výhľad spotreby elektriny pre nasledujúce obdobie vychádza zo záverov štúdie „Aktualizácia prognózy spotreby elektriny v SR do roku 2035“, ktorú pre potreby SEPS spracoval EGÚ Brno, a.s. V nasledujúcich rokoch sa uvažuje s rastúcim trendom spotreby elektriny so zohľadnením veľkosti vlastnej spotreby pre očakávaný vývoj výrobnéj základne.

Obrázok 11 Prognóza vývoja zabezpečenia dodávok elektriny do roku 2030 (PRIEMERNÝ RAST DO ROKU 2030 VZTIAHNUTÝ K ROKU 2017)

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Tabuľka 31 Prognóza vývoja celkovej spotreby elektriny na Slovensku (TWh)

Scenár	Skutočnosť					Prognóza			
	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Nízky scenár						32,01	32,71	33,5	34,2
Referenčný scenár	28,76	29,55	30,10	31,06	30,95	32,27	33,11	34,7	36,4
Vysoký scenár						32,53	33,49	35,8	38,2

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Na pokrytie očakávaného dopytu po elektrine resp. očakávanej spotreby elektriny sa predpokladá dostavba blokov 3 a 4 jadrovej elektrárne Mochovce s celkovým inštalovaným výkonom 2x471 MW, pričom sa uvažuje s postupným navyšovaním inštalovaného výkonu na 2x530 MW.

Uvažuje sa s predĺžením pôvodne plánovanej prevádzkovej životnosti jadrovej elektrárne EBO V2 na 60 rokov, teda do roku 2044 (EBO V2 blok č. 3), resp. 2045 (EBO V2 blok č. 4).

Nový jadrový zdroj (NJZ) v lokalite Jaslovské Bohunice s celkovým inštalovaným výkonom 1 200 MW by v prípade jeho realizácie patril medzi významné perspektívne projekty slovenskej energetiky. Z pohľadu celkovej bilancie regulačnej oblasti SR by bola výstavba NJZ efektívnejšia v prípade uvažovania NJZ ako náhrady za existujúcu elektrárňu EBO V2. Súbežná prevádzka EBO V2 s NJZ by vyvolala dodatočné požiadavky v ES SR a rozsiahle investície na strane PS SR vzhľadom na veľkú kumuláciu inštalovaného výkonu takmer v jednom mieste prenosovej sústavy.

Pre zabezpečenie exportu elektriny do zahraničia by museli byť výrazne posilnené dotknuté časti PS SR v smere exportu elektriny.

V súčasnej dobe a ani za uplynulých 5 rokov neevduje SEPS (Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.) záujem o výstavbu významného zdroja elektrickej energie s výkonom nad 50 MW. Investori sa zameriavajú na realizáciu projektov miestneho významu. Sú to zdroje na báze zemného plynu slúžiace na kombinovanú výrobu elektriny a tepla, zdroje, ktoré využívajú odpad z priemyselných prevádzok (drevospracujúci priemysel) alebo z poľnohospodárskych objektov a ktoré majú vylepšovať ekonomiku odberateľov elektriny tým, že čas tepla, potrebného na svoju činnosť si sami vyrobia s bonusom vo forme elektriny, ktorú tiež spotrebujú. Dá sa očakávať, vzhľadom na zvýšený tlak v oblasti efektívneho a ekologického spracovania odpadu sa dá očakávať nárast inštalovaného výkonu v zariadeniach typu spaľovňa odpadov a ČOV. Tieto zariadenia budú - vzhľadom na svoj menovitý inštalovaný výkon - pripájané do distribučných sústav, čím by boli bližšie k miestam konečnej spotreby elektriny.

Na zabezpečenie dodávok elektriny má vplyv aj budúca prevádzka existujúcich zariadení na výrobu elektriny. **V dlhodobom horizonte sa neuvažuje s prevádzkou elektrárne Nováky (2x110 MW) z dôvodu ukončenia podpory výroby elektriny z domáceho uhlia.**

Analýza zabezpečenia dodávok elektriny v SR do roku 2030 vychádza z predpokladov prognózy spotreby elektriny a očakávaného vývoja disponibilnej výroby elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny v SR. Na základe predpokladov PPS (prevádzkovateľa prenosovej sústavy) sa v očakávanom zdrojovom mixe ES SR predpokladá dostavba a uvedenie Elektrárne Mochovce (EMO) 3, 4 do prevádzky, prevádzka existujúcich zdrojov vrátane paraplynového cyklu (PPC) Malženice a rozvoj OZE podľa príspevku SR k cieľom EÚ do roku 2030. V očakávanom zdrojovom mixe podľa predpokladov PPS sa od roku 2022 neuvažuje s prevádzkou Elektrárne Vojany (EVO) 1 bl. 5 a 6 a v období po roku 2023 by malo dôjsť k ukončeniu prevádzky Elektrárne Nováky (ENO) B bl. 1 a 2. Za uvedených okolností by disponibilná výroba elektriny prevyšovala očakávanú spotrebu elektriny v SR. Veľkosť prebytku disponibilného výkonu zdrojov elektriny na území SR bude závisieť aj od rozsahu výstavby ďalších nových zdrojov elektriny v SR.

Uvedením tretieho bloku JE Mochovce do prevádzky nastane výrazný pokles v súčasnosti evidovaného importného salda. K zmene importného charakteru bilancie ES SR na exportný dôjde až po uvedení štvrtého bloku JE Mochovce do prevádzky. V celom sledovanom období nie je uvažované s pravidelnou výrobou PPC Bratislava, ktorého potenciálna ročná výroba je 1 TWh.

Z uvedeného vyplýva, že pre dosiahnutie vyrovnanej bilancie medzi spotrebou a výrobou do roku 2030, pri predpoklade dokončenia už rozostavaných výrobných kapacít a predpokladanej realizácie projektov OZE, nebude potrebná výstavba ďalších väčších zdrojov.

Tabuľka 32 Predpokladaná bilancia spotreby a výroby elektriny v SR do roku 2030 (TWh)

	Skutočnosť				Prognóza			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Celková brutto spotreba	29,55	30,10	31,06	30,95	32,27	33,11	34,7	36,4
Celková výroba	27,19	27,45	28,03	27,15	29,1	31,9	34,9	35,6
Bilančné saldo*	-2,36	-2,7	-3,0	-3,8	-3,1	-1,2	+0,1	-0,8
Bilančné saldo (%)*	-8,0%	-8,8%	-9,8%	-12,3%	-9,7%	-3,7%	+0,4%	-2,1%

* Bilančné saldo je rozdiel medzi celkovou výrobou a brutto spotrebou

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

SR má v súčasnosti podiel bezuhlíkovej výroby elektriny na úrovni 68,7 % celkovej spotreby elektriny. Podiel bezuhlíkových technológií v roku 2025 na predpokladanej spotrebe elektriny v SR môže po dostavbe EMO 3, 4 a dosiahnutí cieľov výroby elektriny z OZE podľa návrhu NECP dosiahnuť 90 %.

Tabuľka 33 Prognóza vývoja podielu disponibilnej výroby elektriny podľa očakávaného vývoja na spotrebe elektriny SR v %

	2010	2016	2017	2018	2020	2025	2030
Bezuhlíkové technológie	71,7%	73,3%	71,9%	68,7%	73,0%	86,9%	84,1%
z toho: OZE + vodné	21,0%	24,3%	23,3%	20,7%	18,5%	19,4%	19,1%
z toho: jadrové	50,7%	49,1%	48,6%	48,0%	54,6%	67,5%	65,0%
Fosilné elektrárne	24,7%	17,9%	18,4%	19,0%	23,3%	13,4%	13,8%
Spolu	96,4%	91,2%	90,2%	87,7%	96,3%	100,4%	97,9%

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2018, MH SR

Zhrnutie na záver:

Pri predpokladanom 1,23 % priemernom medziročnom raste **dosiahne v roku 2030 spotreba elektriny v SR hodnotu 36,4 TWh**. Z pohľadu pokrytia dopytu po elektrine sa pozornosť sústreďí predovšetkým na dokončenie blokov 3 a 4 Jadrovej elektrárne Mochovce (2x471 MW). Ako je zmienené vyššie, uvedením týchto blokov do prevádzky by sa bilancia medzi výrobou a spotrebou elektriny v ES SR mala zmeniť na exportnú. Exportná bilancia SR by mala byť zachovaná aj po ukončení prevádzky elektrárne Nováky (2x110 MW) v roku 2023 z dôvodu ukončenia podpory výroby elektriny z domáceho uhlia a teda ukončenie jej nevyhnutnej prevádzky pre zaistenie bezpečnosti dodávok elektriny v danom regióne. V prípade rizík neprevádzkovania alebo odstavenia ďalších zariadení na výrobu elektriny v súvislosti s neočakávaným vývojom cien primárnych zdrojov, emisií a silovej elektriny má SR dostatočne dimenzované cezhraničné prepojenia pre zaistenie dopytu elektriny v SR. Dôležitým investičným zámerom v štádiu realizácie sú projekty spoločného významu - výstavba prenosových vedení do Maďarska s plánovaným uvedením do prevádzky k 31.12.2020. Uvedenými projektmi bude odstránené identifikované úzke miesto pri prenose elektriny naprieč celoeurópskou sústavou z miest prebytku výroby na severe Európy do miest spotreby na juhu Európy.

Rizikom pre našu sústavu ostávajú aj naďalej **neplánované, resp. tranzitné toky**. Pracovná skupina „Core CCR project“ ENTSO-E vyvíja metodiku tzv. flow-based výpočtu alokácie cezhraničných prenosových kapacít. Proces jej implementácie do reálnej prevádzky sa očakával v priebehu roka 2019. Zohľadnenie skutočnej topológie ES a rozdelenie fyzických tokov výkonu na cezhraničných profiloch by malo minimalizovať rozdiely medzi obchodnými a reálnymi tokmi elektriny.

Vývoj energetického mixu SR pri výrobe elektriny bude ovplyvnený vyrokovanou výškou príspevku SR k cieľom EÚ pri plnení energeticko-klimatických cieľov. **Ciele pre OZE na roky 2030, resp. 2050** sú súčasťou návrhu NECP, podľa ktorého by **podiel OZE v roku 2030 mal dosiahnuť 40 % z celkového inštalovaného výkonu v SR**, pričom 1/3 by predstavovali zariadenia fotovoltických elektrární (FVE) a veterných elektrární (VTE), ktorých prevádzka si bude vyžadovať v sústave ďalší regulačný výkon.

3.2.4 OZE v roku 2018 a orientačné ciele do roku 2030

Ciele pre obnoviteľné zdroje energie pre rok 2020 podľa najnovších údajov plní len 12 členských štátov EÚ. Na Slovensku v roku 2018 pochádzalo z obnoviteľných zdrojov necelých 12 percent energie, v roku 2020 by to malo byť 14 percent.

Takmer 18 percent spotrebovanej energie v EÚ v roku 2018 pochádzalo z obnoviteľných zdrojov. Vyplýva to z údajov, ktoré v januári 2020 zverejnil Eurostat. V roku 2017 bol tento podiel 17,5 percenta, v roku 2004 (odkedy sa merajú tieto údaje) len 8,5 percenta.

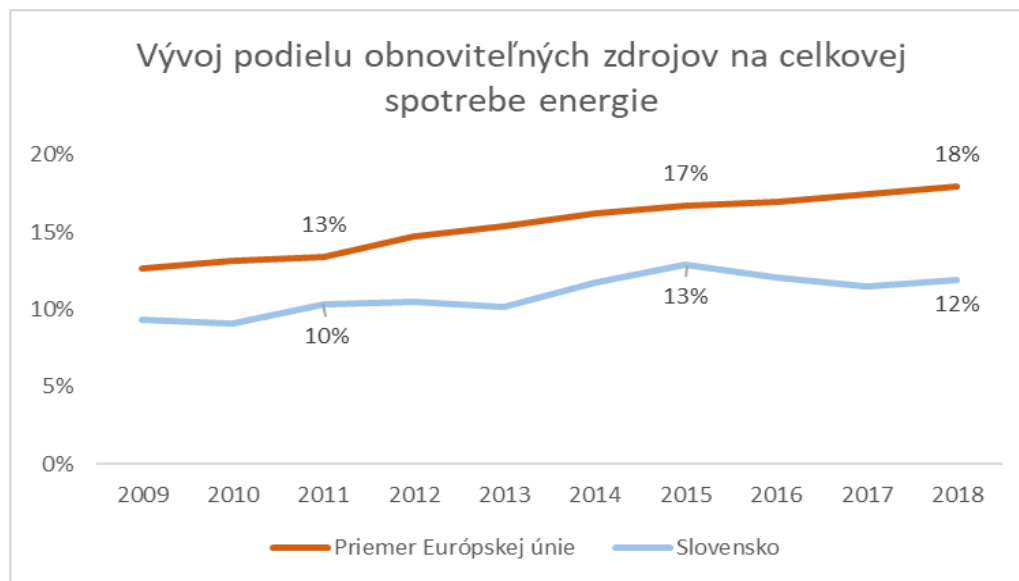
Cieľom *Európskej únie* je do roku 2020 dosiahnuť 20 percent výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Do roku 2030 by tento podiel stúpnuť na najmenej 32 percent. Pritom:

- do roku 2022 by sa malo dosiahnuť aspoň 18 %,
- do roku 2025 aspoň 43 % a
- do roku 2027 aspoň 65%

z celkového nárastu podielu energie z obnoviteľných zdrojov medzi záväzným národným cieľom daného členského štátu na rok 2020 a jeho príspevkom k cieľu 2030.

Na Slovensku pochádzalo v roku 2018 z obnoviteľných zdrojov 12 percent energie. Najvyšší podiel dosiahlo Slovensko v roku 2015, kedy z obnoviteľných zdrojov pochádzalo takmer 13 percent energie.

Obrázok 12 Vývoj podielu obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe energie (2009-2018)

Podiel obnoviteľných zdrojov energie 2009 – 2019. [Eurostat]

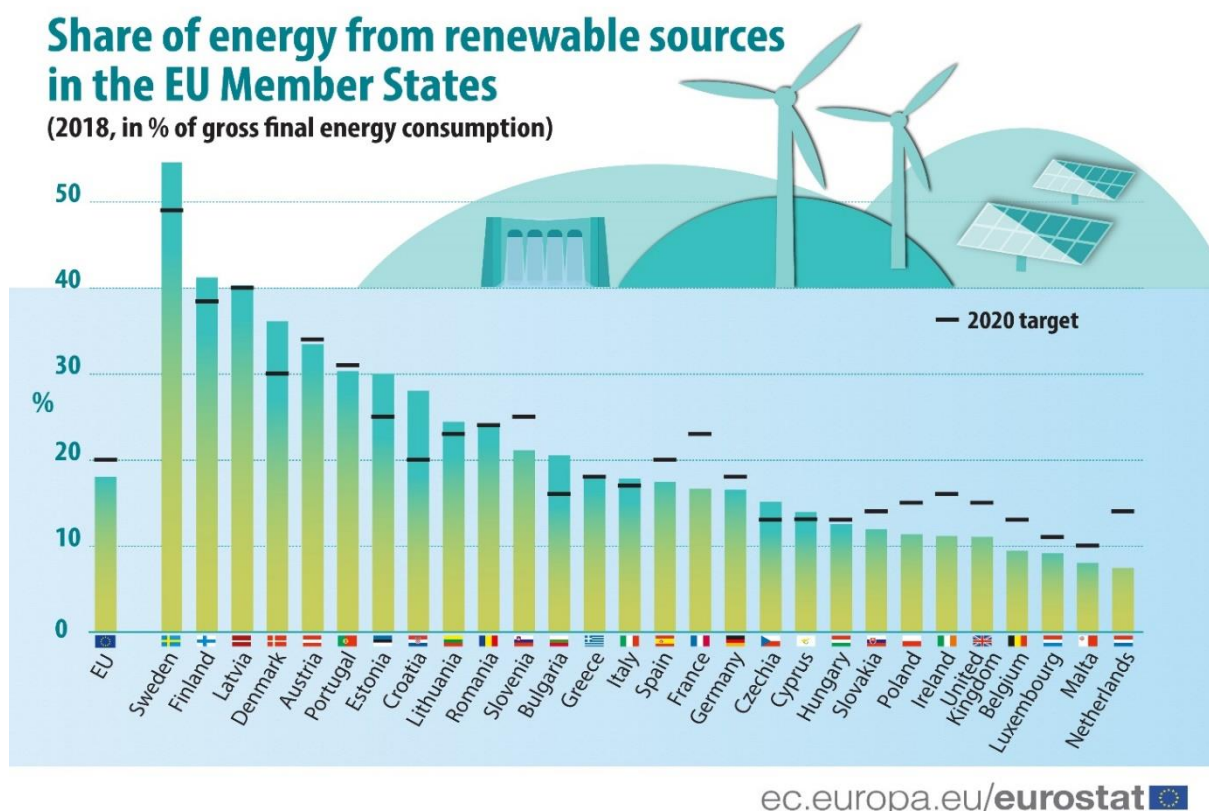
Rezort hospodárstva, pod ktorý spadá energetika očakáva, že v najbližších rokoch podiel energie z obnoviteľných zdrojov na Slovensku stúpne. Rezort napríklad zaviedol možnosť inštalovať „lokálny zdroj“ do 500 kW s nižšou administratívnou záťažou a v krátkom čase plánuje spustiť prvú aukciu na obnoviteľné zdroje.

Začiatkom roka 2019 sa tiež skončil takzvaný stop-stav, počas ktorého distribučné spoločnosti nepripájali do siete nové zdroje s kapacitou nad 10 kW. Tento stav trval od roku 2014 a spoločnosti ho oficiálne odôvodňovali nedostatočnou kapacitou siete. Neoficiálne sa však hovorí o ich neochote znášať finančné bremeno doplatkov, ktoré sú im prirátané s oneskorením.

Z 28 členských štátov EÚ v roku 2018 už 12 štátov dosiahlo podiel, ktorý sa rovná alebo je vyšší ako ich národné záväzné ciele do roku 2020. Sú to Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Švédsko a Taliansko.

Ďalším štyrom krajinám (Maďarsku, Portugalsku, Rakúsku a Rumunsku) chýba k splneniu svojich národných cieľov na rok 2020 necelý jeden percentuálny bod, deviatim členským krajinám, medzi ktorými je aj Slovensko, jeden až štyri percentuálne body. Tri krajiny – Holandsko, Francúzsko a Írsko – zaostávajú o štyri a viac percentuálnych bodov.

Obrázok 13 Podiel energie z obnoviteľných zdrojov v členských štátoch EÚ

V roku 2018 sa podiel obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe energie zvýšil v 21 z 28 štátov Únie, v jednom členskom štáte zostal stabilný a v šiestich krajinách podiel klesol.

Výrazne najvyšší podiel malo Švédsko, v roku 2018 viac ako polovica (54,6 %) vyrobenej energie pochádzala z obnoviteľných zdrojov. Nasledovali Fínsko (41,2 %), Lotyšsko (40,3 %), Dánsko (36,1 %) a Rakúsko (33,4 %).

Najnižší podiel obnoviteľných zdrojov bol zaznamenaný v Holandsku (7,4 %), nízke podiely (menej ako 10 %) boli zaznamenané aj na Malte (8 %), v Luxembursku (9,1 %) a Belgicku (9,4 %).

Národné ciele pre rok 2030 vyplývajú z národných klimatických a energetických plánov, ktoré mali členské štáty predložiť Európskej komisii do konca minulého roka. Podľa našich informácií tak zatiaľ neurobilo viac než polovica členských štátov EÚ.

Slovensko má podľa stratégie Európa 2020 v roku 2020 dosiahnuť 14-percentný podiel energie z obnoviteľných zdrojov. V roku 2030 má podľa národného energetického a klimatického plánu

dosiahnuť podiel 19,2 percenta. Orientačné ciele pre roky 2022, 2025 a 2027 sú potom 14,94 %, 16,24 % a 17,38 %.

Orientačné ciele pre OZE pre Slovensko pre roky 2021 – 2030 obsahuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 34 Orientačné ciele pre OZE pre Slovensko pre roky 2021 – 2030

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
OZE - výroba tepla a chladu v (%)	13,0	14,3	14,6	15,2	16,1	16,7	17,5	18,1	18,5	19,0
OZE – výroba elektriny (%)	22,4	23,4	23,9	24,4	24,8	25,9	26,4	26,7	27,0	27,3
OZE – doprava vrátane multiplikácie (%)	8,3	8,5	8,6	8,7	9,0	9,5	10,1	10,9	12,6	14,2
Celkový podiel OZE (%)	14,0	15,0	15,4	15,8	16,4	17,1	17,8	18,2	18,7	19,2

Zdroj MH SR

Ako problematický sa javí rok 2022, kde je významné zvýšenie oproti predpokladom pre roky 2020 a 2021. Pre rok 2020 existuje tiež riziko, že záväzný cieľ 14 % nebude naplnený.

Odhadovaný výhľad pre jednotlivé druhy obnoviteľných zdrojov energie na roky 2021 – 2030 - pozri Tabuľka 35:

Tabuľka 35 Odhad celkového očakávaného príspevku (inštalovaná kapacita, hrubé množstvo vyrobenej elektriny) jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v SR pri výrobe elektriny v období rokov 2021-2030

	2021		2022		2023		2024		2025	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Prečerpávacie vodné elektrárne (PVE)	916	420	916	420	916	420	916	450	916	450
Vodné elektrárne	1 627	4 467	1 628	4 470	1 629	4 473	1 630	4 476	1 641	4 507
<1 MW	36	104	37	107	38	110	39	113	40	116
1 MW – 10 MW	60	168	60	168	60	168	60	168	70	196
>10 MW	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195
Geotermálna energia	0	0	0	0	0	0	4	28	4	28
Slničná energia – fotovoltaika	680	714	730	767	790	830	850	893	870	914
Veterná energia - na pobreží	30	60	100	200	150	300	200	400	250	500

Biomasa:										
<i>pevná</i>	190	1 045	200	1 100	200	1 100	200	1 100	200	1 100
<i>bioplyn/biometán</i>	130	936	150	1 080	160	1 152	170	1 224	180	1 296
SPOLU (bez PVE)	2 657	7 222	2 808	7 617	2 929	7 855	3 054	8 121	3 145	8 344

	2026		2027		2028		2029		2030	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
<i>Prečerpávacie vodné elektrárne (PVE)</i>	916	450	916	450	916	450	916	500	916	500
Vodná:	1 731	4 754	1 742	4 785	1 753	4 816	1 754	4 819	1 755	4 822
<i><1 MW</i>	41	119	42	122	43	125	44	128	45	131
<i>1 MW – 10 MW</i>	80	224	90	252	100	280	100	280	100	280
<i>>10 MW</i>	1 610	4 411	1 610	4 411	1 610	4 411	1 610	4 411	1 610	4 411
Geotermálna	4	28	4	28	4	28	4	29	4	30
Slničná energia – <i>fotovoltaika</i>	900	945	950	998	1 000	1 050	1 100	1 155	1 200	1 260
Veterná na pobreží	300	600	350	700	400	800	450	900	500	1 000
Biomasa:										
<i>pevná</i>	200	1 100	200	1 100	200	1 100	200	1 100	200	1 100
<i>bioplyn/biometán</i>	190	1 368	200	1 440	200	1 440	200	1 440	200	1 440
SPOLU (bez PVE)	3 325	8 795	3 446	9 051	3 557	9 234	3 708	9 443	3 859	9 652

Zdroj: MH SR

3.3 Fond pre spravodlivú transformáciu (JTF) a dekarbonizácia ekonomiky

V januári 2020 Európska komisia (EK) naznačila, akým spôsobom chce do roku 2050 dosiahnuť klimatickú neutralitu EÚ.

Investičný plán zelenej dohody pre Európu si vyžiada značné investície z prostriedkov EÚ a verejného sektora jednotlivých členských štátov, ako aj zo súkromného sektora. EK chce zmobilizovať najmenej 1 bilión EUR a spustiť vlnu ekologických investícií.

Predložený investičný plán využije finančné nástroje EÚ, najmä Program InvestEU.

Európska komisia upozornila, že dekarbonizácia ekonomiky obzvlášť postihne niektoré regióny, ktoré musia prejsť hlbokou hospodárskou a sociálnou transformáciou. Na tento účel sa vytvára mechanizmus

spravodlivej transformácie (JTF), ktorý bude poskytovať na mieru nastavenú finančnú a praktickú podporu s cieľom získať potrebné investície v najviac postihnutých oblastiach.

Novovzniknutý Fond pre spravodlivú transformáciu (JTF) je súčasťou Európskej zelenej dohody a majú byť z neho financované ambiciózne ekologické ciele.

Cieľom mechanizmu spravodlivej transformácie je zabezpečiť, aby sa prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo uskutočňoval spravodlivým spôsobom. Mechanizmus poskytne cieleňú podporu na mobilizáciu najmenej 100 miliárd eur v období 2021 – 2027 v najviac postihnutých regiónoch, aby sa zmiernil sociálno-ekonomický vplyv „zelenej“ transformácie. Vytvorí sa napríklad potrebné investície na pomoc pracovníkom a komunitám, ktoré závisia od hodnotového reťazca fosílnych palív.

Slovensko bude mať z novovzniknutého Fondu pre spravodlivú transformáciu k dispozícii viac ako 160 miliónov EUR. Aby sa slovenské regióny k týmto peniazom dostali, musia predložiť kvalitné projekty.

Všetky zodpovedné štátne inštitúcie, ale aj priemysel, podnikatelia a vedecká obec sa musia dobre pripraviť na financie, ktoré Slovensko bude môcť čerpať cez Fond pre spravodlivú transformáciu (JTF).

Mechanizmus známy pod skratkou JTF je súčasťou Európskej zelenej dohody.

Slovensko by prostredníctvom JTF malo získať konkrétny príspevok vo výške **162,4 milióna EUR**. Ide o zdroje, ktoré by mali byť nasmerované do regiónov, ktoré budú prechádzať tou najdramatickejšou transformáciou. Najviac sa v tejto súvislosti spomínajú projekty, ktoré už EÚ podporuje v baníckej oblasti na hornej Nitre.

Uvedená suma pôjde nad rámec zdrojov, ktoré už Európska komisia predstavila pre budúce sedemročné rozpočtové obdobie EÚ (2021 až 2027). Členské štáty budú musieť eurokomisii určiť oprávnené územia prostredníctvom osobitných plánov spravodlivej transformácie.

Slovenská vláda, europoslanci a ochranári vítajú Fond spravodlivej transformácie. Ten nebude podporovať jadrové ani plynárenské projekty, hoci pôžičky môžu získať od Európskej investičnej banky. Najviac sa hovorí o pomoci hornej Nitre, ale zdroje cez JTF by mohli pomôcť aj projektom v oblasti železničnej infraštruktúry, oceliárstve a hlinikárstve; ďalej pri renovácii starých budov, ktoré na Slovensku, podobne ako aj inde v Európe, „požierajú“ až 40 % energie a tak sú tiež zodpovedné za tvorbu uhlíkových emisií.

Pre Slovensko je podstatné to, že cez fond budú podporované regióny, ktoré sú silno zasiahnuté prechodom na zelenú ekonomiku. Ako sa uvádza vyššie, ide najmä o región hornej Nitry, ktorý bude môcť čerpať dodatočné financie na to, aby sa aktivity uhoľného priemyslu presmerovali smerom, ktorý nebude tak spätý s emisiami CO₂.

Z Fondu pre spravodlivú transformáciu by najviac mali ťažiť krajiny s priemyslom najviac závislým na fosílnych palivách – Poľsko (okolo 2 mld. eur), Nemecko (vyše 876 miliónov eur) a Rumunsko (757 miliónov eur). Všetky členské krajiny musia ku každému euru z JTF zaistiť 1,5 až 3 eurá cez kohézne fondy alebo vlastné spolufinancovanie.

Pravdepodobne bude ešte potrebné stanoviť kľúč, na základe ktorého by mali členské krajiny získavať financie cez JTF, a zohľadniť je treba objektívne kritériá, ako je zamestnanosť v uhoľnom priemysle, celkové emisie CO₂ a výška HDP.

3.4 Poľnohospodárstvo

3.4.1 Pôdny fond SR v roku 2018

Využívanie územia:

Celková výmera SR v roku 2018 predstavovala 4 903 407 ha, z čoho podiel poľnohospodárskej pôdy činil 48,5 %, lesných pozemkov 41,3 % a nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 10,2 %.

V rokoch 2005 – 2018 došlo k poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy o 2,2 % (-53 878 ha) na 2 379 101 ha (k 1. januáru 2019). Nárast bol zaznamenaný u výmery vodných plôch o 2,1 % (+1 915 ha) a lesných pozemkov o 1 % (+20 793 ha), pričom najväčší percentuálny nárast oproti roku 2005 nastal u zastavaných plôch a nádvorí o 5,1 % (+11 632 ha).

Výmera poľnohospodárskej pôdy od roku 1990 neustále klesá najmä na úkor zastavaných plôch a nádvorí.

Podiel rozlohy jednotlivých druhov pozemkov na celkovej rozlohe územia SR v roku 2018 - Tabuľka 36:

Tabuľka 36 Podiel rozlohy jednotlivých druhov pozemkov na celkovej rozlohe územia SR v roku 2018

Rok	Lesné pozemky (ha)	Ostatné plochy (ha)	Poľnohospodárska pôda (ha)	Vodné plochy (ha)	Zastavané plochy (ha)
2018	2 026 027	165 094	2 379 101	95 296	237 889

Zdroj: ÚGKK SR

Vývoj zmien vo využívaní pozemkov v rokoch 2000 až 2018 sa nachádza - Tabuľka 37 nižšie:

Tabuľka 37 Vývoj zmien vo využívaní pozemkov v ha (2001-2018)

Vývoj zmien vo využívaní pozemkov (ha)

Druh pozemku	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Poľnohospodárska pôda	2 440 667	2 439 408	2 438 353	2 436 879	2 434 749	2 432 979	2 430 683	2 428 899	2 423 478
Lesné pozemky	2 001 253	2 002 130	2 002 774	2 004 100	2 004 927	2 005 234	2 006 939	2 007 142	2 008 257
Vodné plochy	93 105	92 931	92 845	92 895	93 321	93 381	93 325	93 656	94 575
Zastavané plochy a nádvoria	219 338	222 475	223 355	224 671	225 566	226 257	227 092	227 931	229 059
Ostatné plochy	149 109	146 403	146 096	144 844	144 818	145 616	145 357	145 945	148 335

Druh pozemku	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poľnohospodárska pôda	2 417 933	2 414 291	2 410 812	2 405 971	2 401 693	2 397 041	2 389 616	2 385 328	2 381 953	2 379 101
Lesné pozemky	2 008 843	2 011 250	2 012 336	2 014 059	2 015 368	2 017 105	2 020 116	2 022 522	2 024 374	2 026 027
Vodné plochy	94 645	94 761	94 764	94 764	94 864	95 250	95 278	95 257	95 256	95 296
Zastavané plochy a nádvoria	229 941	230 589	231 967	232 599	233 305	234 416	235 511	236 281	236 979	237 889
Ostatné plochy	152 356	152 753	153 733	156 163	158 301	159 679	162 937	164 046	164 858	165 094

Zdroj: ÚGKK SR

Podkladom pre údaje uvádzané v texte nižšie je Štatistická ročenka o pôdnom fonde SR k 1. januáru 2019. Poľnohospodárska pôda a lesné pozemky sú hlavnou zložkou životného prostredia a sú prírodným zdrojom národného bohatstva krajiny. Z uvedeného faktu vyplýva, že ich ochrana je nevyhnutná.

Tabuľka 38 Zmeny v druhov pozemkov v r. 2017

	Poľnohospodárska pôda (ha)	Orná pôda (ha)	Lesné pozemky (ha)
K 1.1.2018	2 381 953	1 408 660	2 024 374
K 1.1.2019	2 379 101	1 407 729	2 026 027
Rozdiel	-2 852	-931	1 653

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2019

Z rozboru zmien úhrnných hodnôt druhov pozemkov za rok 2018 porovnaním s rokom 2017 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2018 (-2 852 ha) je oproti roku 2017 (-3 375 ha) menší o 523 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2018 (-931 ha) je oproti roku 2017 (-1 118 ha) menší o 187 ha. Prírastok lesných pozemkov v roku 2018 (1 653 ha) je oproti roku 2017 (1 852 ha) menší o 199 ha.

Vývoj pôdneho fondu v Slovenskej republike bol v roku 2018 poznačený ďalším ubúdaním poľnohospodárskej a ornej pôdy v prospech lesných, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov a nárastom lesných pozemkov z poľnohospodárskej pôdy a z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov.

Vývoj poľnohospodárskej pôdy v roku 2018:

Úbytky poľnohospodárskej a ornej pôdy v r. 2018 - pozri Tabuľka 39:

Tabuľka 39 Úbytky poľnohospodárskej a ornej pôdy v r. 2018

V r. 2018 ubudlo	z poľnohospodárskej pôdy		z ornej pôdy	
	ha	%	ha	%
do poľnohospodárskej pôdy	-	-	368	31,1
do lesných pozemkov, do nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov z toho na:	3 070	100,00	817	68,9
- výstavbu	1 044	32,7	557	47,0
- ťažbu	39	1,3	21	1,8
- ostatné úbytky	2 027	66,0	239	20,2
Spolu úbytky za rok 2018	3 070	100,00	1 185	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2019

V dôsledku zmien trvalého charakteru v roku 2018 pribudlo celkom **1 372 ha** lesných pozemkov.

Prírastky poľnohospodárskej a ornej pôdy v roku 2018 - Tabuľka 40:

Tabuľka 40 Prírastky poľnohospodárskej a ornej pôdy v roku 2018

V r. 2018 pribudlo	do poľnohospodárskej pôdy		do ornej pôdy	
	ha	%	ha	%
z poľnohospodárskej pôdy	-	-	160	66,1
z lesných pozemkov, z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov	212	100,00	82	33,9
Spolu prírastky za rok 2017	212	100,00	242	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2019

V dôsledku zmien trvalého charakteru v roku 2018 ubudlo celkom – 2 858 ha poľnohospodárskej pôdy a – 943 ha ornej pôdy.

3.4.2 Vývoj základných makroekonomických ukazovateľov pôdohospodárstva a potravinárstva v roku 2018

Tendencie vývoja základných makroekonomických ukazovateľov celkovej ekonomiky SR a jej odvetví - pôdohospodárstva a potravinárstva - sa odrazili na medziročných zmenách podielu pôdohospodárstva a potravinárstva na ekonomike SR v roku 2018 nasledovne:

- podiel odvetvia *pôdohospodárstva* na hospodárstve SR sa znížil pri väčšine hodnotených ukazovateľov, a to takto: pri tvorbe hrubého fixného kapitálu (THFK) v bežných cenách (0,64 p.b.), priemernej mzde (0,63 p. b.), hrubej pridanej hodnote (HPH) v bežných cenách (0,09 p. b.), pri zamestnanosti (0,08 p. b.) a pri medzispotrebe (0,01 p. b. v b. c.),
- podiel odvetvia pôdohospodárstva na hospodárstve SR sa zvýšil pri ukazovateľoch medzispotreba (0,13 p. b. v s. c.) a pri HPH v stálych cenách (0,12 p. b.),
- podiel odvetvia potravinárstva na hospodárstve SR sa zvýšil pri (dostupných) ukazovateľoch, to pri priemernej mzde (0,39 p.b.) a THFK v bežných cenách (0,04 p.b.),
- podiel zahraničného obchodu agropotravinárstva SR na zahraničnom obchode SR klesol na celkovom vývoze (0,28 p.b.) aj na celkovom dovoze (0,13 p.b.).

Tabuľka 41 Podiel pôdohospodárstva a potravinárstva na základných ukazovateľoch hospodárstva SR

Ukazovateľ	Podiel v %		Rozdiel 2018- 2017
	2017	2018	
Podiel pôdohospodárstva na:			
- hrubej pridanej hodnote (b. c.) ¹⁾	3,44	3,35	-0,09
- hrubej pridanej hodnote (s. c.) ¹⁾	3,48	3,60	0,12
- medzispotrebe (b. c.) ¹⁾	2,30	2,29	-0,01
- medzispotrebe (s. c.) ¹⁾	2,29	2,42	0,13
- tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.) ¹⁾	3,07	2,43	-0,64
- zamestnanosti ¹⁾	3,05	2,97	-0,08
- priemernej mzde ¹⁾ *	77,04	76,41	-0,63
Podiel výroby potravín a nápojov a tabak. výrobkov na:			
- hrubej pridanej hodnote (b. c.) ¹⁾	1,43	-	-
- hrubej pridanej hodnote (s. c.) ¹⁾	0,91	-	-
- medzispotrebe (b. c.) ¹⁾	2,37	-	-
- medzispotrebe (s. c.) ¹⁾	2,47	-	-
- tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.) ¹⁾	1,39	1,43	0,04
- zamestnanosti ¹⁾	1,96	-	-
- priemernej mzde ¹⁾ *	88,08	88,47	0,39
Podiel zahraničného agropotravinárskeho obchodu na:			
- vývoze ²⁾	3,82	3,53	-0,28
- dovoze ²⁾	5,90	5,78	-0,13

Prameň: prepočty NPPC - VUEPP s použitím prameňov:

¹⁾ vypočítané z údajov vyžiadaných zo ŠÚ SR a ďalších prameňov ŠÚ SR (internet, e-publikácia); členenie podľa štatistickej klasifikácie SK NACE (vstupné ekonom. údaje podľa ŠÚ SR sú za hrubú pridanú hodnotu a medzispotrebu za rok 2017 polodefinitívne a za rok 2018 predbežné; za THFK obidva roky predbežné)

²⁾ ŠÚ SR, údaje za rok 2018 sú predbežné (marec 2019)

Vysvetlivky:

* pomer priemernej mzdy odvetvia k priemernej mzde v národnej ekonomike;

skratka: s. c. (v tejto tabuľke aj k nej prislúchajúcej časti textu) = stále ceny vypočítané reťazom objemov k referenčnému roku 2010

Vypracoval: NPPC-VUEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

3.4.3 Výsledky poľnohospodárstva a potravinárstva v roku 2018

Poľnohospodárstvo, dosiahlo za rok 2018 kladný výsledok hospodárenia pred zdanením, t. j. zisk vo výške 99,5 mil. EUR. V porovnaní s rokom 2017 sa jeho úroveň znížila o 19,8 mil. EUR (16,6 %). Výsledok hospodárenia bol ovplyvnený nárastom cien poľnohospodárskych výrobkov, čo sa odrazilo vo zvýšených tržbách, najmä rastlinnej produkcie a čiastočne vykompenzovalo mierny hmotnostný pokles poľnohospodárskej produkcie. V porovnaní s päťročným priemerom rokov 2013-2017 bol výsledok hospodárenia v roku 2018 vyšší o 52,4 % a úrovňou patrí k trom najvyšším za posledných päť rokov. Rozhodujúcu úlohu v ekonomike zohrali podpory, bez ktorých by bola väčšina poľnohospodárskych podnikov stratová. Takmer 75 % finančnej podpory slovenského poľnohospodárstva bolo poskytovaných zo zdrojov EÚ a len časť výdavkov bola spolufinancovaná zo štátneho rozpočtu SR. Podiel celkových podpôr na výnosoch dosiahol 30,1 % a priamych platieb na výnosoch 15,4 %. Naďalej pretrvávali diferencie medzi úrovňou podpôr slovenského poľnohospodárstva a poľnohospodárstva krajín EÚ-15.

Tabuľka 42 Základné ekonomické ukazovatele za poľnohospodárstvo v mil. EUR, index v %

Ukazovateľ	Priemer			2018/2017	Index 2018/Ø2013- 2017
	2013-2017	2017	2018		
Výnosy	2 695,5	2 947,3	2 908,5*	98,7	107,9
Náklady	2 630,2	2 828,0	2 809,0*	99,3	106,8
Výsledok hospodárenia pred zdanením	65,3	119,3	99,5*	83,4	152,4
Pridaná hodnota	409,4	444,7	449,4	101,1	109,8
Tržby za vlastné výrobky	1 567,0	1 650,2	1 826,2	110,7	116,5
- z toho: rastlinné	876,2	921,0	1 086,0	117,9	123,9
živočíšne	690,8	729,2	740,2	101,5	107,2
Tržby za tovar **	264,4	285,0	265,0	93,0	100,2
Rentabilita nákladov	2,4	4,2	3,5	-	-
Nákladovosť výnosov	97,7	96,0	96,6	100,7	98,9
Podpory spolu	752,0	776,1	876,6	112,9	116,6
Podiel celkových podpôr na výnosoch	27,9	26,3	30,1	-	-
Podiel priamych platieb na výnosoch	14,6	13,9	15,4	-	-
Podiel ziskových podnikov **	70,4	72,0	76,7	-	-

podiel v %

Prameň: ŠÚ SR, Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR 4/2018,

* predbežný údaj z IL MPRV SR, ** IL MPRV SR, Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Ekonomické výsledky poľnohospodárskych podnikov v roku 2018 ovplyvnili viaceré výnosovo-nákladové a produkčné faktory:

- rýchlejší pokles výnosov (1,3 %) ako nákladov (0,7 %) prispel k poklesu rentability nákladov,
- miernejší pokles produkčnej výkonnosti odvetvia, t.j. hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách (1,0 %), tak rastlinnej ako aj živočíšnej produkcie (1,0 %),
- nárast tržieb z predaja vlastných výrobkov (10,7 %) v dôsledku výraznejšieho zvýšenia celkových tržieb za rastlinné výrobky (17,9 %) a pomalšieho zvýšenia tržieb za živočíšne výrobky (1,5 %),
- zvýšenie cien poľnohospodárskych výrobkov (2,0 %), tak rastlinnej (2,2 %) ako aj živočíšnej výroby (1,3 %), s najväčším nárastom cien rastlinných výrobkov pri potravinárskej pšenici (9,1 %) a zo živočíšnych výrobkov pri surovom kravskom mlieku (7,5 %),
- zvýšenie cien nákladových faktorov pod vplyvom nárastu cien dodávok do poľnohospodárstva (4,4 %), najmä cien energií a mazív (36,3 %), krmív (7,7 %), ale pri súčasnom poklese cien osív a sadív (3,2 %), hnojív a zlepšovadiel pôdy (2,6 %),
- nárast podpôr (12,9 %) v dôsledku ich zvýšenia zo zdrojov EÚ (11,6 %) a národných zdrojov SR (12,1 %), pod vplyvom vyššieho nárastu finančných prostriedkov z PRV SR 2014-2020 (43,5 %) a nižšieho nárastu priamych podpôr (1,0 %),
- trend dominancie podielu rastlinnej (59,9 %) pred živočíšnou (40,1 %) produkciou,
- nárast hektárových úrod väčšiny komodít rastlinnej výroby s dosahom na zvýšenie ich naturálnej – hmotnostnej produkcie a to obilnín (15,9 %) z nich najmä pšenice (8,9 %), kukurice na zrno (42,2 %), cukrovej repy (6,6 %), zemiakov (13,6 %), olejnín (2,4 %) ovocia (35,7 %) a zeleniny (35,1 %).
- pokles naturálnej živočíšnej produkcie (3,7 %) takmer pri všetkých rozhodujúcich skupinách jatočných zvierat a to jatočného hovädzieho dobytku (3,9 %), ošípaných (3,8 %), kôz (1,2 %), mlieka kravského (0,6 %), okrem jatočnej hydiny (nárast o 0,3 %), slepačích vajec (nárast o 1,2

%), produkcie jatočných oviec (nárast o 5,5 %) a ich produktov, t.j. mlieka (nárast o 5,6 %) a vlny (nárast o 2,8 %),

- úspora nákladových faktorov, najmä nákladov na prácu s poklesom pracovníkov (9,3 %) už druhý rok za sebou, čo je odrazom štruktúry výroby s preferenciou rastlinnej produkcie (monokultúr) menej náročnej na prácu a využívaním výhod ekonomiky z rozsahu,
- škody z nepriaznivých klimatických vplyvov, predovšetkým extrémne sucha ovplyvňujúce intenzitu výroby naprieč regiónmi Slovenska (najmä produkčného juhozápadu) s dosahom aj na živočíšnu výrobu (objemové krmoviny),
- riadenie rizikivosti cenových vplyvov na produkciu predajom poľnohospodárskych komodít (hedžing) cez futures obchod za vopred dohodnuté ceny.

Výnosy v poľnohospodárskych podnikoch v roku 2018 dosiahli úroveň 2 908,5 mil. EUR a boli o 99,5 mil. EUR vyššie ako náklady (2 809,0 mil. EUR).

Tržby za predaj vlastných poľnohospodárskych výrobkov v roku 2018 dosiahli úroveň 1 826,2 mil. EUR, z toho za predaj rastlinných výrobkov 1086,0 mil. EUR a predaj živočíšnych výrobkov 740,2 mil. EUR. Medziročne vzrástli tržby o 10,7 %, najmä vplyvom výrazne rýchlejšieho nárastu tržieb z rastlinných výrobkov (17,9 %), a pomalšieho nárastu tržieb za živočíšne výrobky (1,5 %). Tento vývoj je odrazom aj prevládajúceho monokultúrneho pestovania plodín, ktoré je ekonomicky efektívnejšie ako živočíšna výroba. Ekonomicky a produkčne rozhodujúci podiel podnikov tvorili právnické osoby s prevahou prenajatej pôdy (83,3 %).

Priemerná úroveň výsledku hospodárenia (pred zdanením) v prepočte na hektár poľnohospodársky využívanej pôdy v roku 2018 bola 69,1 EUR. V početnosti podnikov dominovali ziskové podniky s podielom 76,7 %, ktorý sa medziročne zvýšil o 4,7 p.b. Takmer 58,4 % ziskových podnikov dosiahlo zisk v priemere na podnik len do 40 tis. EUR. Na vytvorenom zisku poľnohospodárstva sa až na 64,5 % podieľali vysoko ziskové podniky s ročným ziskom nad 280 tis. EUR na podnik, ktorých bolo 8,6 % a ich podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy dosahoval 15,8 %, na tržbách 27,9 % a celkových podporách 15,3 %. Do tejto skupiny patria aj podniky so značnou koncentráciou výmery poľnohospodárskej pôdy.

Podiel stratových podnikov na celkovom počte podnikov sa dlhodobo pohybuje v rozpätí 20 - 30 % a v roku 2018 dosiahol 23,3 % s rozdielnou úrovňou straty na podnik. Osobitnú skupinu stratových podnikov s podielom 2,3 % tvorili vysoko stratové podniky so stratou 280 tis. EUR a viac na podnik. Tieto podniky (počtom 10) vytvorili až 64,5 % z celkovej straty v poľnohospodárstve a výrazne negatívne ovplyvňujú úroveň priemerného výsledku hospodárenia.

Rizikovosť poľnohospodárskej výroby na Slovensku je v súčasnosti riešená:

- systémovo, t. j. poistením úrody, zvierat a majetku v komerčných poisťovniach,
- podporou poistenia u vybraných špeciálnych plodín - vinohradov,
- ad hoc opatreniami vlády z prostriedkov štátneho rozpočtu - v prípade škôd katastrofického rozsahu nekrýtych komerčným poistením.

Výsledky hospodárenia poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností:

V roku 2018 naďalej pretrvávali diferencie vo výsledkoch hospodárenia medzi poľnohospodárskymi družstvami a obchodnými spoločnosťami. Na základe databázy údajov z Informačných listov MPRV SR5) ziskových bolo 76,7 % podnikov právnických osôb, čo bolo o 4,7 p.b. viac ako v roku 2017. Vyšší podiel ziskových podnikov dosiahli obchodné spoločnosti (75,7 %) ako poľnohospodárske družstvá (66,7 %).

Obchodné spoločnosti hospodárili efektívnejšie a dosiahli nižšiu nákladovosť výnosov (95,5 %) ako poľnohospodárske družstvá (98,6 %). Pretrvávajúce diferencie v efektívnosti hospodárenia v rozdielnych organizačno-právnych formách sú dôsledkom štruktúry výroby s preferenciou rastlinnej výroby pred živočíšnou a vyššej úspornosti nákladových faktorov, najmä pracovných.

Poľnohospodárske družstvá sa v ostatných rokoch vnútorne premieňajú na kapitálové spoločnosti s majoritným majetkovým podielom len niekoľkých členov, podobne ako vo väčšine obchodných spoločností a podobne redukujú pracovne náročnejšie odvetvia výroby a zamestnanosť

Tabuľka 43 Ekonomické údaje poľnohospodárskych podnikov – právnické osoby, v EUR.ha⁻¹ p.p., %

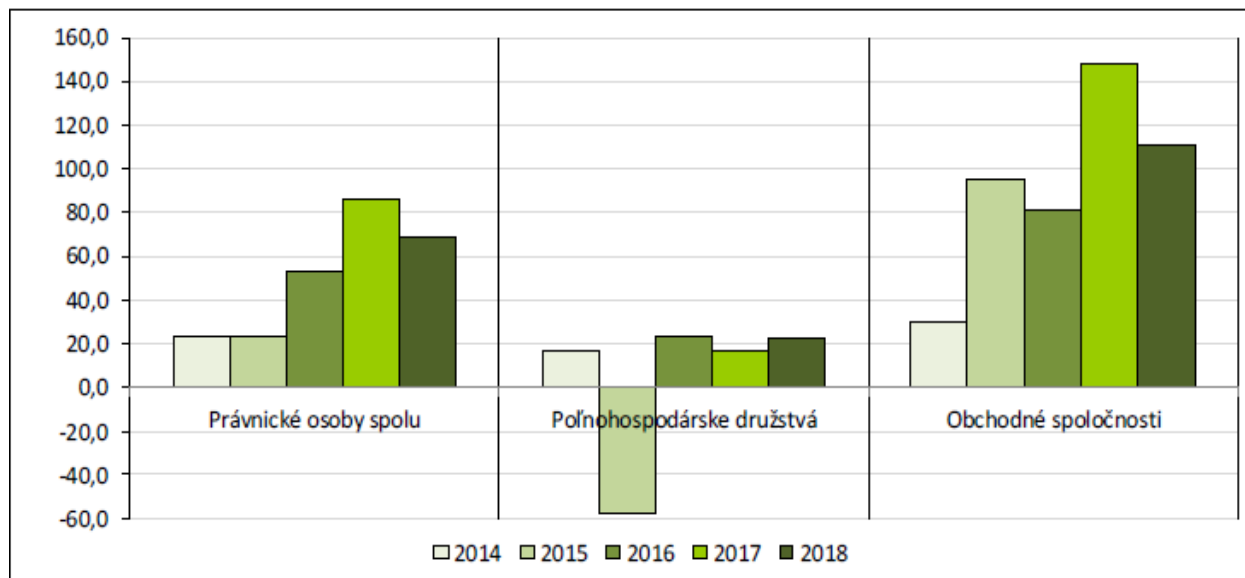
Ukazovateľ	Právnické osoby			Poľnohosp. družstvá			Obchodné spoločnosti		
	2017	2018	Index	2017	2018	Index	2017	2018	Index
Pridaná hodnota	305	334	109,5	253	282	111,5	349	377	108,0
Podpory spolu	315	325	103,2	321	333	103,7	307	315	102,6
- neinvestičné podpory	304	316	103,9	314	326	103,8	292	304	104,1
Čistý obrat	1512	1800	119,0	1078	1075	99,7	1894	2454	129,6
Nákladovosť výnosov	95,7	96,7	101,0	98,9	98,6	99,7	93,8	95,5	101,8
Zadlženosť majetku v %	46,8	47,0	100,4	38,8	38,4	99,1	52,0	52,4	100,8
Podiel ziskových podnikov v %	72	77	106,9	64	67	104,7	76	76	100,0

Prameň: Informačné listy CD MPRV SR, NPPC-VÚEPP

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Graf 14 Výsledok hospodárenia v poľnohospodárstve podľa právnych foriem v EUR na ha p.p.

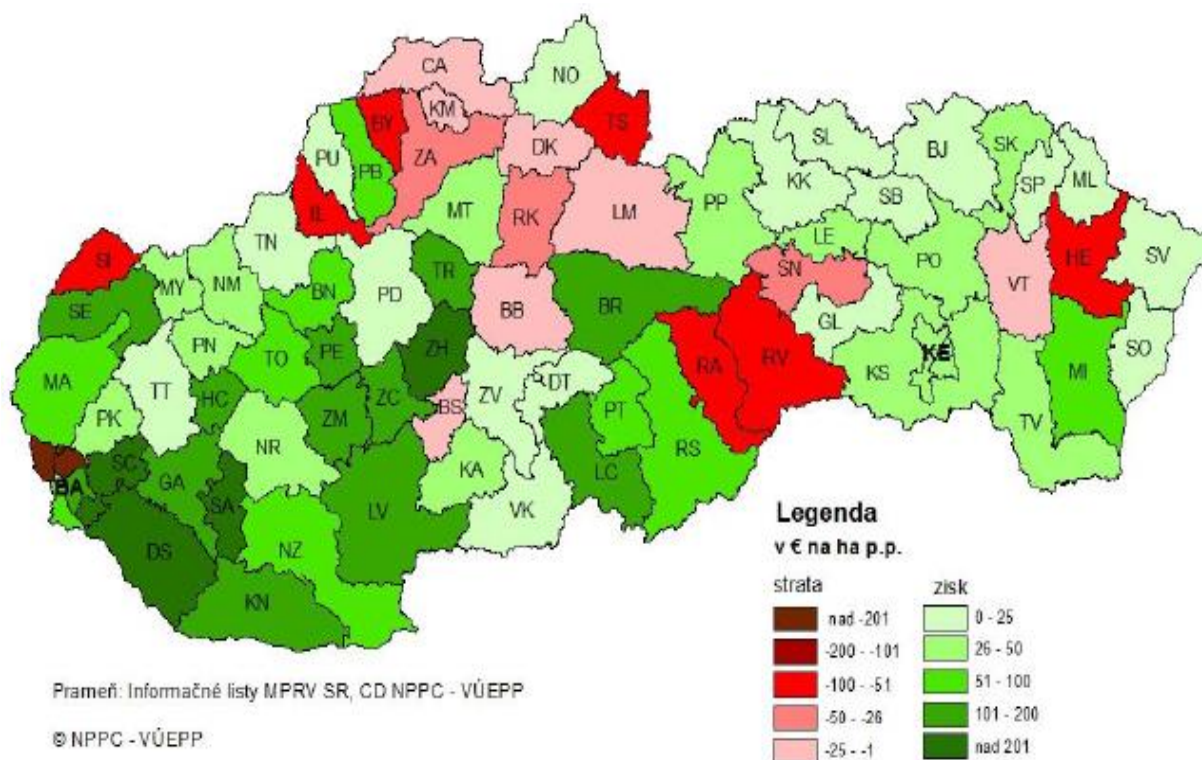
Graf 11 Výsledok hospodárenia v poľnohospodárstve podľa právnych foriem v € na ha p.p.

Prameň: Informačné listy CD MPRV SR, NPPC-VÚEPP

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Obrázok 14 Výsledok hospodárenia poľnohospodárstva za právnické osoby za rok 2018 (v Eur na ha poľnohospodárskej pôdy)

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Výsledky hospodárenia samostatne hospodáriacich roľníkov - fyzických osôb

V roku 2018 bolo v databáze Informačných listov MPRV SR sledovaných 1 049 **Samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR)** - fyzických osôb, ktorí obhospodarovali 9,7 % poľnohospodárskej pôdy podľa evidencie LPIS. Počet sledovaných SHR sa medziročne zvýšil (11,1 %). Výsledky hospodárenia SHR boli značne rozdielne v závislosti od veľkosti obhospodarovanej plochy, ale väčšina podnikov bola zisková.

Podľa výmery obhospodarovanej pôdy najviac podnikov SHR (96,3 %) v roku 2018 hospodáril, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, na výmere do 500 ha p.p. Najvyššiu úroveň výsledku hospodárenia (príjmy- výdavky) dosiahli SHR hospodáriaci na výmere do 50 ha p.p. Najvyšší podiel ziskových podnikov (94,9 %) bol na výmerách nad 500 ha. Kladný výsledok hospodárenia (príjmy – výdavky) bol dosiahnutý v priemere u všetkých intervalov výmery poľnohospodárskej pôdy. Po zohľadnení osobného dôchodku roľníka bol výsledok hospodárenia podstatne nižší a v podnikoch hospodáriacich na malých výmerách do 50 ha p.p. boli SHR najviac stratoví. S veľkosťou obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy sa úroveň výsledku hospodárenia zvyšovala, čo potvrdzuje výhodu ekonomiky z rozsahu.

Výsledok hospodárenia ovplyvnila nákladovosť príjmov, ktorá sa medziročne znížila, keď tempo poklesu príjmov (0,2 %) bolo nižšie ako výdavkov (1,3 %). Rozhodujúci vplyv mali aj podpory, bez ktorých by väčšina SHR bola stratová, podobne ako pri právnických osobách. Čím viacej pôdy tým viac podpôr.

Tabuľka 44 Výsledky hospodárenia a počet podnikov SHR podľa intervalov poľnohospodárskej pôdy, v EUR na ha p.p., index v %

Interval poľnohosp. pôdy	Počet podnikov		Výsledok hospodárenia (príjmy – výdavky)			Výsledok hospodárenia (príjmy – výdavky – osobný dôchodok)		Nákladovosť príjmov*	
	2017	2018	2017	2018	Index	2017	2018	2017	2018
do 50	267	358	120,1	145,4	121,1	-276,2	-298,3	95,2	93,7
nad 50 - 100	228	249	63,0	69,8	110,8	-58,0	-54,5	94,3	92,8
nad 100 - 500	404	403	37,2	48,5	130,4	-5,6	3,8	96,8	96,0
nad 500	45	39	48,6	64,0	131,7	37,5	52,6	96,8	95,5
Spolu	944	1049	46,6	59,9	128,5	-12,2	-8,9	96,4	95,4

Prameň: Informačné listy MPRV SR, CD NPPC-VÚEPP, *nezapočítaný osobný dôchodok

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Príjmy klesli medziročne o 0,2 %, a to pri všetkých príjmových položkách, okrem ostatných príjmov, ktoré vzrástli (17,2 %) a zahŕňajú dotácie. Najviac klesli príjmy z predaja tovaru (11,5 %). Príjmy z predaja výrobkov a služieb, ako rozhodujúca príjmová položka v štruktúre príjmov (56,7 %) klesli o 4,2 %. Podiel ostatných príjmov na celkových príjmoch dosiahol 28,4 %.

K úrovni príjmov SHR prispela aj diverzifikácia služieb, najmä v agroturistike ako aj systém ekologického poľnohospodárstva, tak v rastlinnej ako aj v živočíšnej výrobe.

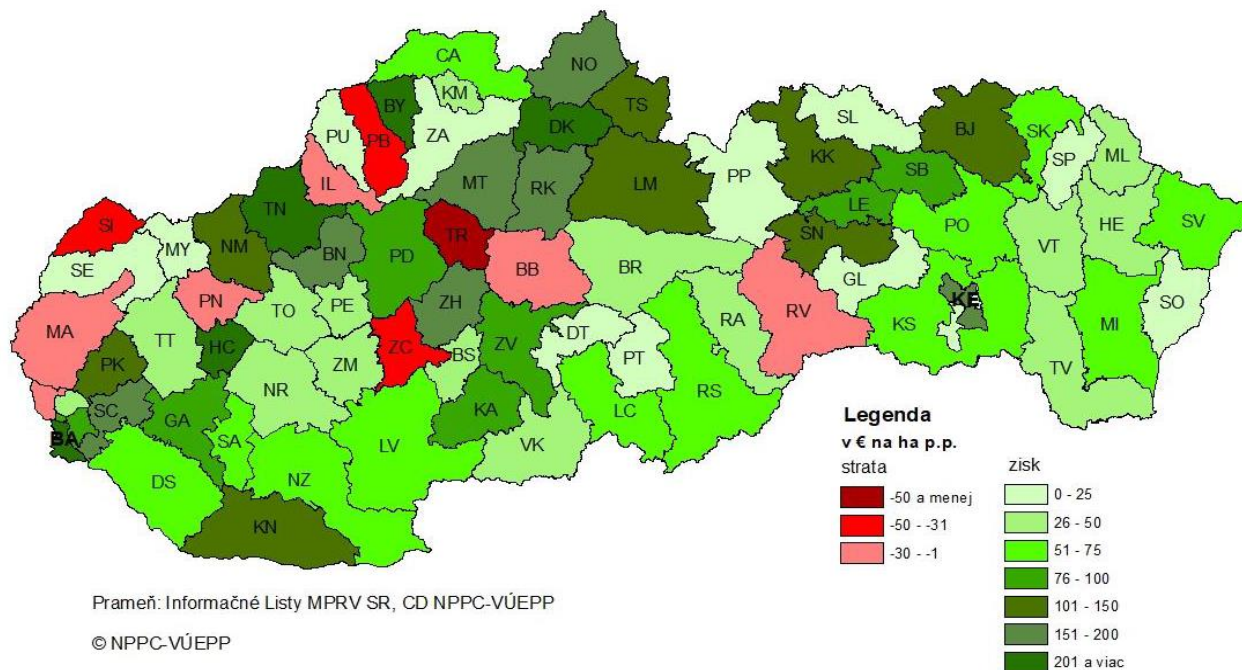
Tržby zo živočíšnej výroby vzrástli (12 %), ale aj napriek tomu SHR svoju výrobnú činnosť zameriavali, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, najmä na rastlinnú výrobu, ktorá bola nákladovo menej náročná ako živočíšna výroba a prinášala väčšie efekty. Z celkových tržieb predstavovali tržby z rastlinnej výroby až 88,2 %.

Celkové výdavky boli o 4,6 % nižšie ako príjmy, čo významne prispelo k ziskovosti SHR. V štruktúre výdavkov najvyššiu položku tvorili najmä zásoby (44,1 %), ostatné výdavky (25,5 %) a výdavky na služby (20,7 %). Nižší podiel v štruktúre výdavkov pripadal na mzdy (5,5 %) a platby poisťného a príspevky do fondov (4,1 %). Výdavky na prenájom poľnohospodárskej pôdy dosahovali len 3,2 %, pretože prevažná časť SHR hospodárila na vlastnej pôde, čo je odlišná situácia ako u právnických osôb, ktoré majú v prenájme rozhodujúci podiel poľnohospodárskej pôdy.

SHR financovali investície tak z vlastných ako aj cudzích zdrojov, o čom svedčí aj zvýšenie celkových záväzkov (1,5 %), najmä úverov (1,9 %).

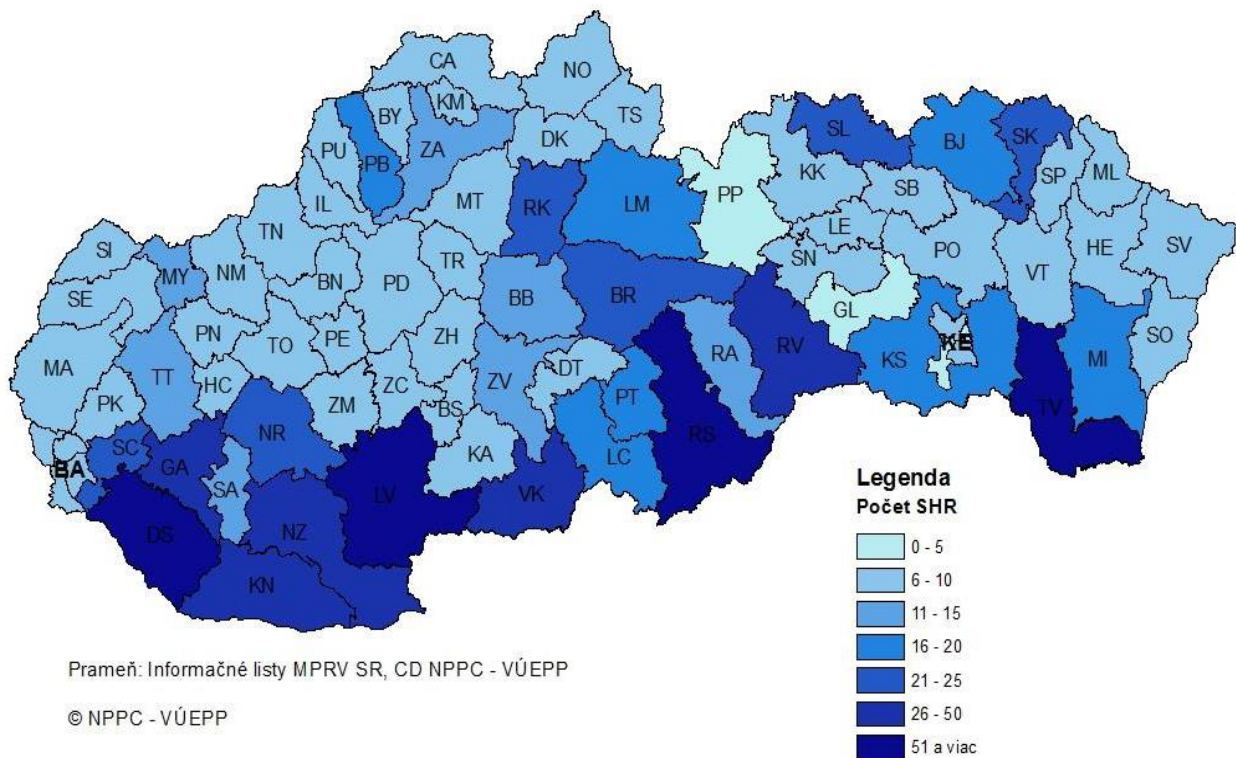
Podrobnejšie informácie o výsledku hospodárenia, početnosti podnikov a výrobe SHR podľa okresov znázorňujú nasledovné mapy:

Obrázok 15 Výsledok hospodárenia SHR za rok 2018 (v EUR na ha poľnohospodárskej pôdy)

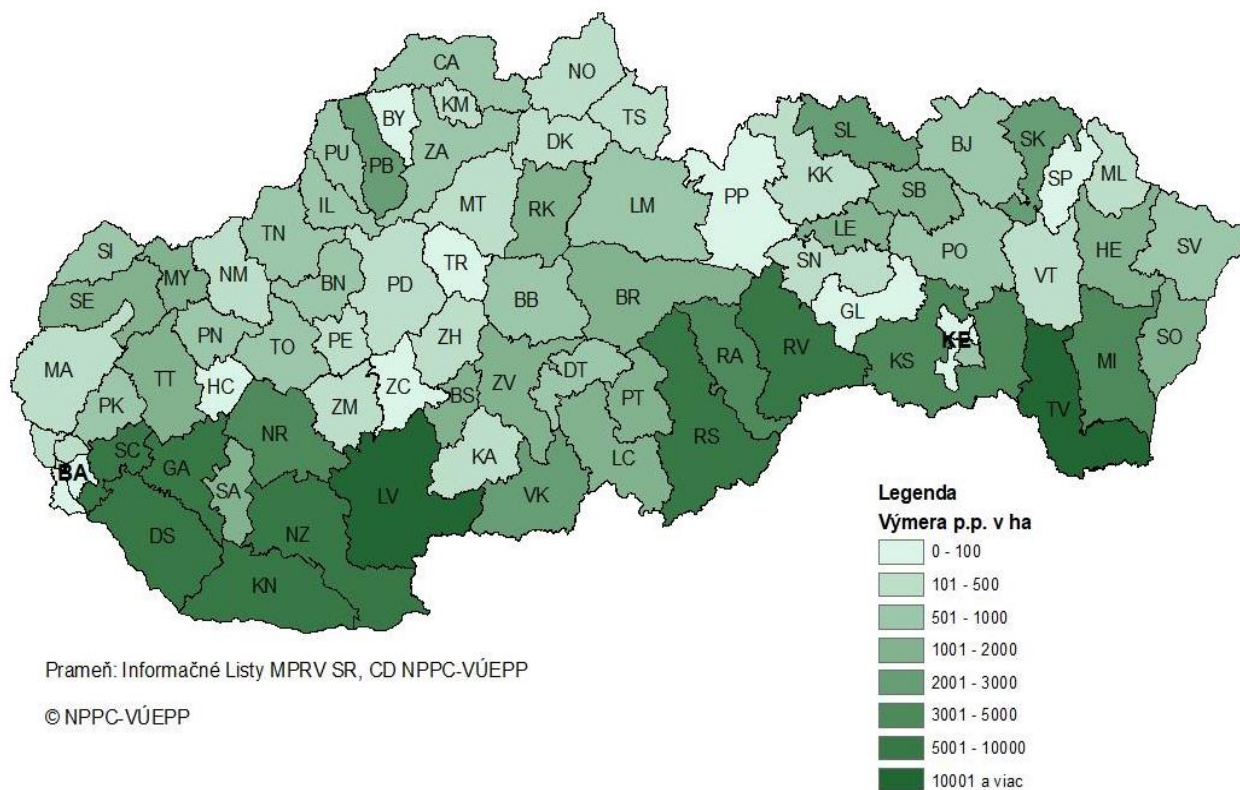
Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Obrázok 16 Počet podnikov SHR v roku 2018

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Obrázok 17 Výmera poľnohospodárskej pôdy obhospodarovaná SHR v roku 2018 v ha
 Výmera poľnohospodárskej pôdy obhospodarovaná SHR v roku 2018 v ha

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Výmera poľnohospodárskej pôdy v roku 2018 predstavovala 1 919 541 ha, a medziročne vzrástla o 8 887 ha (0,47%). Vzrástla aj výmera ornej pôdy (0,38%) a trvalých lúk a pasienkov (1,13%), ale výmera trvalých porastov a domácich záhrad klesla o 2,76% a 5,04%.

Tabuľka 45 Výmera pôdy v SR (ha)

Ukazovateľ	Ø 2013-2017	2017	2018	Index 2018/2017	Index 2018/Ø2013-2017
Využitá poľnohospodárska pôda	1 920 152	1 910 654	1 919 541	100,47	99,97
v tom:					
orná pôda	1 352 290	1 342 885	1 348 019	100,38	99,68
trvalé porasty ¹⁾	18 655	17 761	17 271	97,24	92,58
domáce záhradky	32 338	32 329	30 699	94,96	94,93
trvalé lúky a pasienky	516 841	517 679	523 552	101,13	101,30

Poznámka: ¹⁾ vinohrady, vinohradnícke plochy v rekultivácii, ovocné sady, chmeľnice, iné trvalé plodiny

Prameň: ŠÚ SR – Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami, vlastné výpočty

Vypracoval: NPPC – VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Podľa VZPS v roku 2018 medziročne klesol počet pracujúcich v poľnohospodárstve o 4,5 tis. osôb na 44,0 tis. pracujúcich, t. j. o 9,3 %.

Tabuľka 46 Vývoj počtu pracujúcich v poľnohospodárstve v tis. osôb

Pracujúci v poľnohospodárstve	Rok			Index v %	
	2016	2017	2018	2018/17	2017/16
Pracujúci	52,5	48,5	44,0	90,7	92,4

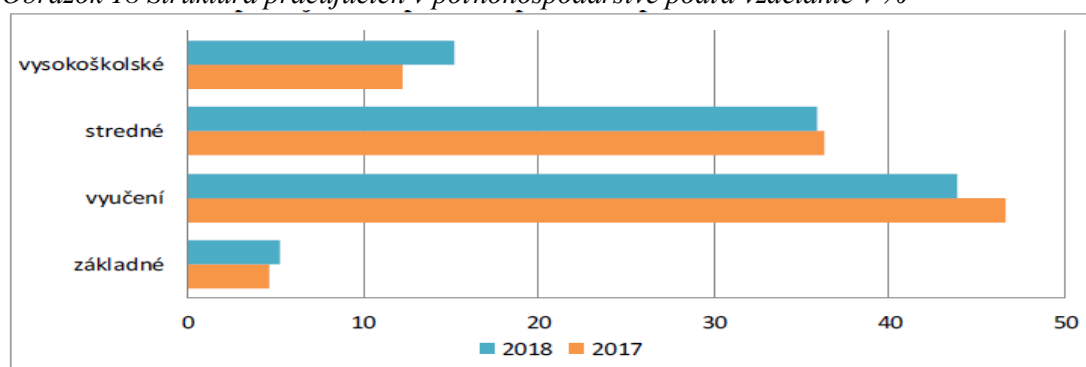
Prameň: prepočty VÚEPP podľa: ŠÚ SR, Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS)

Vypracoval: NPPC – VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Priemerná mesačná mzda v poľnohospodárstve sa medziročne zvýšila vyšším tempom ako v predchádzajúcom porovnávanom období (o 34,0 €) a dosiahla 763 € (zvýšenie o 4,7 %). Výška dosiahnutej priemernej mzdy dosiahla 75,3 % mzdy v hospodárstve SR.

Obrázok 18 Štruktúra pracujúcich v poľnohospodárstve podľa vzdelanie v %

Prameň: ŠÚ SR, VZPS

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Tabuľka 47 Vývoj hrubej poľnohospodárskej produkcie v mil. EUR

Ukazovateľ	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Index 2018/2017	2018 podiel v %
Hrubá poľn. produkcia v stálych cenách 2015	2025,84	2179,04	2301,18	1944,47	2145,10	-	92,97	
z toho: Hrubá rastlinná produkcia v s.c.2015	1256,09	1322,02	1479,01	1160,81	1300,06	-	95,01	62,00
Hrubá živočíšna produkcia v s.c.2015	770,34	860,60	824,74	783,67	836,85	-	89,51	38,03
Hrubá poľn. produkcia v bežných cenách	2048,12	2160,90	2179,84	1944,47	2192,72	2220,19	94,78	
z toho: Hrubá rastlinná produkcia v b.c.	1262,37	1294,16	1392,59	1160,81	1300,06	1240,93	97,54	61,64
Hrubá živočíšna produkcia v b.c.	785,75	866,74	787,25	783,67	877,13	979,25	90,66	38,36

Zdroj: ŠÚSR, vlastné prepočty VÚVH

Rastlinná výroba:

V roku 2018 boli vysiate **poľné plodiny** na 1 348,0 tis. ha., čím sa medziročne zvýšila pestovateľská výmera o 0,4 % (5,1 tis. ha). Podiel osiatej plochy na využívanej poľnohospodárskej pôde v SR klesol na 70,2 %.

Podiel **zrnín** na celkovej osiatej ploche sa medziročne zvýšil na 56,2 % a dosiahol 757,5 tis. ha. **Obilniny** boli vysiate na výmere 746,1 tis. ha, čo bolo medziročne viac o 2,6 % (19,2 tis. ha). Výmera pšenice sa zvýšila na 404,0 tis. ha. Z toho výmera ozimnej pšenice tvorila z celkovej výmery pšenice 95,5 %. Zvýšila sa aj pestovateľská výmera jačmeňa na 124,6 tis. ha. Výmera kukurice na zrno medziročne klesla na 178,6 tis. ha. Výmera **olejnín** medziročne klesla o 3,7 % (10,8 ha) na 282,1 tis. ha, z toho výmera slnečnice klesla o na 69,0 tis. ha a výmera repky sa zvýšila na 154,4 tis. ha.

Tabuľka 48 Indexy medziročných zmien naturálnej produkcie hlavných plodín

Index	Obilniny	Z toho		Cukrová repa	Zemiaky	Repka olejná	Strukoviny	Zelenina
		pšenica	kukurica					
2017/Ø (2012-2016)	87,9	92,7	79,0	97,7	90,1	125,6	148,9	98,2
2018/2017	115,9	108,9	142,2	106,6	113,6	107,0	79,5	109,8

Prameň: Definitívne údaje o úrode poľnohospodárskych plodín, ovocia a zeleniny v SR, ŠÚ SR

Vypracoval: NPPC -VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Živočišna výroba:

Živočišna produkcia v hodnotovom vyjadrení medziročne klesla o 1,0 %, a to v dôsledku poklesu naturálnej produkcie jatočných zvierat spolu o 0,7 % pri súčasnom náraste cien živočišných komodít o 1,3 %. Vzrástla produkcia jatočných ošípaných o 7,4 %, jatočnej hydiny o 1,9 %, konzumných vajec o 2,4 %, kravského mlieka klesla o 0,5 %. Produkcia jatočného HD klesla o 8,5 %.

Tabuľka 49 Indexy medziročných zmien naturálnej produkcie hlavných komodít

Index	Jatočné zvieratá spolu*	z toho			Kravské mlieko	Jatoč. hydina	Konz. vajcia	Ovčie mlieko	Ovčia vlna
		Hovädzi dobytok	Ošípané	Ovce					
2018/ Ø(2013-17)	99,3	100,1	99,0	96,8	99,0	112,2	104,8	110,9	97,2
2018/17	96,3	96,1	96,2	105,5	99,4	100,3	101,2	105,6	102,8

Prameň: Živočišna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby, ŠÚ SR, MPRV SR rezortný výkaz BM (MPRV SR) 1-12, Odhad samozásobenia

*) Hrubá domáca produkcia = zabitia na bitúnkoch + odhad samozásobenia +/- zahraničný obchod

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Medziročne sa znížil počet kusov **hovädzieho dobytku** na 438,9 tis. (0,2 %), z toho počet kráv zostal na úrovni 194,7 tis. ks. Výroba kravského **mlieka** klesla o 0,6 % na 932,6 tis. t. Počet **ošípaných** dosiahol 627,0 tis. ks, čo bolo medziročne viac o 2,1 %. Počet **oviec** klesol o 3,9 % na 351,1 tis. ks. Počet **kôz a capov** klesol o 0,4 % na 36,9 tisíc. Počty **hydiny** spolu dosiahli 14 056,9 tis. ks, čo bolo medziročne viac o 5,3 %. Počet koní vzrástol o 15,6 % na 7,1 tis. ks.

3.4.4 Výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Projektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020:

Od začiatku programového obdobia 2014 – 2020 do konca roka 2018 PPA (Poľnohospodárska platobná agentúra) vyhlásila 37 výziev na jednotlivé opatrenia a podopatrenia PRV SR 2014 – 2020.

V roku 2018 bolo autorizovaných z PRV SR 2014-2020 spolu 1 007 žiadostí o finančný príspevok z uzatvorených zmlúv z vyhlásených výziev z 2014 – 2020, ako aj z pokračujúcich projektov z obdobia 2007-2013. Najviac žiadostí v roku 2018 (336) bolo na podopatrienie 6.1 – Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, 167 žiadostí na podopatrienie 4.1 – Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov a 142 žiadostí na podopatrienie 7.2 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Celková výška vyplateného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 na projektové opatrenia bola **140,90 mil. EUR**.

Najpočetnejšou skupinou, čo sa týka podielu autorizovanej sumy na celkovom čerpaní, bolo opatrenie 4 – Investície do hmotného majetku s výškou príspevku 76,53 mil. EUR. V roku 2018 bolo intenzívnejšie podporené aj opatrenie 6 - Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, kam smerovalo spolu 23,52 mil. EUR a lesnícke opatrenie 8, ktoré bolo podporené sumou 22,85 mil. EUR.

Neprojektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020:

V roku 2018 bolo schválených spolu 3 481 žiadostí vo výške 37 653 733,87 EUR (na podporné schémy ANC a UEV).

Po ukončení všetkých administratívnych kontrol, plnenia kritérií oprávnenosti a podmienok krížového plnenia na žiadostiach pristúpila PPA v mesiaci december 2018 k schvaľovaniu a vyplácaniu týchto podpôr.

Pri administrovaní žiadostí o poskytnutie priamych podpôr na neprojektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020 aj v roku 2018 pretrvávala vysoká chybovosť pri žiadostiach z dôvodu neplnenia podmienok (Chybovosť mala za následok zníženie súm za jednotlivé podporné schémy z dôvodu nedodržovania podmienok a záväzkov a uplatnením sankcií v zmysle platnej legislatívy EÚ a SR).

Neprojektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020 (vybrané opatrenia PRV SR 2014 - 2020 administrované cez IS IACS) boli aj v roku 2018 vyplácané v pomere:

- 53 % z EPFRV a 47 % zo ŠR pre bratislavský región a
- 75 % z EPFRV a 25 % zo ŠR pre ostatné regióny SR.

Platby vyplatené žiadateľom na neprojektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020 kumulatívne ku koncu roka 2018 predstavovali celkovú výšku **491 203 257,45 EUR**. Najväčší objem z tejto sumy tvoria platby pre oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami (LFA/ANC) vo výške **312 298 326,43 EUR**.

OP RH 2014 – 2020:

Realizácia operačného programu OPRH 2014 - 2020 začala v roku 2016 vyhlásením prvých výziev. V rámci OP RH 2014 – 2020 bolo v roku 2018 predložených na PPA prostredníctvom ITMS 2014+ spolu 13 žiadostí o finančný príspevok. Následne bolo vyplatených 16 žiadostí (aj žiadosti prijaté v roku 2017) v celkovom objeme 891 290,90 EUR, pričom suma vyplatených oprávnených výdavkov celkom predstavovala **915 557,90 EUR** (11 refundácií, 3 predfinancovania, 2 zúčtovania predfinancovania).

Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v roku 2017 a 2018

Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v roku 2018 predstavovali **876,6 Mil. EUR** (medziročné zvýšenie o 12,9 %).

Najväčší podiel na celkových výdavkoch (51,1 %) tvorili výdavky na priame platby. Druhou skupinou podpôr, ktorá sa podieľala 30,9 % na celkových výdavkoch, boli prostriedky z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. Zostávajúcich 18,0 % tvorili výdavky na všeobecné služby, TOV (trhovo orientované výdavky), OPRH, štátnu pomoc a národné opatrenia.

Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v roku 2017 a 2018 - Tabuľka 50:

Tabuľka 50 Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v roku 2017 a 2018 v mil. EUR

Tituly	2017			2018		
	EÚ	SR	Spolu	EÚ	SR	Spolu
Trhovo orientované výdavky	12,14	5,2	17,34	9,37	3,69	13,06
Priame platby	405,35	5,18	410,53	443,66	4,67	448,33
Program rozvoja vidieka SR 2014-2020	172,30	60,75	233,04	201,28	69,23	270,51
OP RH SR 2014 - 2020	0	0	0	0,71	0,18	0,89
Štátna pomoc a národné podpory	0	9,33	9,33	0	9,57	9,57
Všeobecné služby	0	105,9	105,9	0	134,2	134,2
SPOLU	589,79	186,36	776,14	655,02	221,5	876,56

Prameň: MPRV SR, PPA

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Priame platby tvoria podstatnú časť výdavkov EÚ do poľnohospodárstva a predstavujú priamu podporu príjmu poľnohospodárov podľa vopred stanovených podmienok oprávnenosti. Realizujú sa formou bežných transferov subjektom priamo hospodáriacim na pôde. Pravidlá poskytovania priamych platieb upravuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení a nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 324/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov.

Systém priamych platieb sa odvíja z princípu odviazania platieb od produkcie, pričom platby sú vyplácané na hektár výmery poľnohospodárskej plochy žiadateľa. Platby sú nárokovateľné, t. j. ak o nich poľnohospodár požiada a splní podmienky pre ich priznanie, platby musia byť poskytnuté. Zároveň sú zavedené režimy viazaných platieb k aktuálnemu roku podania žiadosti a reálnej produkcii jednotiek žiadateľa podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 51 Sadzby pre priame platby v EUR

Oddelené priame platby	Merná jednotka	2017	2018
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	ha	135,45	140,37
Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie	ha	71,7	72,53
Platba pre mladých poľnohospodárov	ha	60,41	63,75
V zmysle § 15 ods. 2 nar. vlády č. 342/2014, koeficient úhrady fin. disciplíny (r.2017) je 1,323995%			
V zmysle § 15 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014, koeficient úhrady finančnej disciplíny (r.2018) je 1,348051 %.			
Viazané priame platby			
Platba na pestovanie cukrovej repy	ha	362,36	370,38
Platba na pestovanie chmeľu	ha	410,13	414,13
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	ha	134,26	135,63
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	ha	255,00	262,67
Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou	ha	47,87	45,44
Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou		113,81	101,87
Platba na pestovanie rajčiakov	ha	508,22	568,73
Platba na chov bahníc, jariek a kôz	ks	17,33	18,04
Platba na výkrm vybraných kategórií HD	DJ	216,08	227,23
Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	ks	278,59	288,95
V zmysle § 16 nariadenia vlády č. 36/2015, koeficient úhrady finančnej disciplíny (r.2017) je 1,323995 %.			
V zmysle § 16 nariadenia vlády č. 36/2015, koeficient úhrady finančnej disciplíny (r.2018) je 1,348051 %.			
Prechodné vnútroštátne platby			
Doplňková vnútroštátna platba na plochu	ha	0	0
Doplňková vnútroštátna platba na chmeľ:	ha	0	0
Doplňková vnútroštátna platba na dobytčie jednotky:			
podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), c) a f):	DJ	0	0
podľa § 4 ods. 2 písm. d):	DJ	91	84
podľa § 4 ods. 2 písm. e):	DJ	59,15	54,6

Prameň: MPRV SR, PPA,

Vypracoval: NPPC – VÚEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Tabuľka 52 Vyplatené priame platby v mil. EUR

Tituly	2017	2018
Prechodné vnútroštátne platby, z toho:		
- doplnková vnútroštátna platba na dobyčie jednotky	5,17	4,67
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	222,92	249,13
Platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (greening)	119,50	131,30
Platba pre mladých poľnohospodárov	0,45	0,58
Viazané priame platby, z toho:		
platba na pestovanie cukrovej repy	6,71	8,04
platba na pestovanie chmeľu	0,04	0,09
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	0,17	0,13
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	0,40	0,39
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou	0,08	0,07
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou	0,44	0,73
platba na pestovanie rajčiakov	0,04	0,29
platba na chov bahníc, jariet a kôz	5,30	5,19
platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytká	8,90	8,60
platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	35,31	33,52
Refundácia priamej pomoci vo vzťahu k finančnej disciplíne	5,06	5,60
Osobitná platba na cukor + ostatné PP	0,01	0,00
Priame platby spolu	410,53	448,33

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, 2018, údaje o čerpaní EPZF zasielané EK na základe vyhlásení o výdavkoch PPA

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

Financovanie výdavkov v oblasti **rozvoja vidieka**, ako II. piliera SPP, sa realizuje prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu.

Čerpanie PRV SR 2014 – 2020 dosiahlo k 31. 12. 2017 pri prostriedkoch EPFRV kumulatívne od začiatku programového obdobia výšku 390,77 mil. EUR, čo predstavuje 25,05 % a čerpanie k 31. 12. 2018 dosiahlo výšku 592,05 mil. EUR čo predstavuje 37,96 % záväzku celého programového obdobia 2014 – 2020.

Tabuľka 53 Výdavky na PRV SR 2014-2020 za rok 2018 v mil. EUR

Opatrenie	Verejné výdavky spolu (EUR)	z toho: EPFRV (EUR)	z toho: ŠR (EUR)
Prenos znalostí a informačné akcie	0,00	0,00	0,00
Poradenské služby	0,00	0,00	0,00
Investície do hmotného majetku	76,53	57,04	19,49
Obnova potenciálu poľnohosp. výroby - prevencia	0,00	0,00	0,00
Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	23,52	17,54	5,98
Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	8,95	6,67	2,28
Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov	22,85	16,86	5,99
Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	19,71	14,64	5,07
Ekologické poľnohospodárstvo	18,07	13,32	4,75
Platby v rámci NATURA 2000 a smernici o vode	0,72	0,54	0,18
Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami	64,69	48,28	16,41
Dobré životné podmienky zvierat	25,50	18,91	6,59
Lesnícko-environmentálne platby	0,92	0,69	0,23
Spolupráca	1,93	1,45	0,48
LEADER	0,21	0,16	0,05
Technická pomoc	6,91	5,18	1,73
PRV SR 2014-2020 rok 2018 spolu	270,51	201,28	69,23
Projektové opatrenia	140,90	104,90	36,00
Neprojektové opatrenia	129,62	96,39	33,23

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, 2018, údaje o čerpaní EPFRV zasielané EK na základe vyhlásení o výdavkoch PPA

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018

V roku 2018 boli vyplatené podpory žiadateľom vo výške 270,53 mil. EUR (z toho 201,27 mil. EUR zdroj EPFRV).

**

Podpory do poľnohospodárstva krajín EÚ-28 dosiahli v roku 2017 celkom 51,1 mld. EUR, čo bolo o 2,7 % (1,4 mld. EUR) menej ako pred rokom. Rozhodujúca časť z celkových podpôr (77,5 %) bola alokovaná do pôvodných členských štátov (39,6 mld. EUR). Najviac podpôr z celkovej podpory EÚ-28 bolo alokovaných do produkčne rozhodujúcich krajín a to do Francúzska (15,6 %), Nemecka (13,4 %), Španielska (11,2 %), Talianska (8,2 %), Spojeného kráľovstva (7,3 %) a Poľska (6,8 %). Slovensku bolo poskytnutých 1,0 % z celkových podpôr EÚ-28, čo znamenalo 265,9 EUR na ha poľnohospodársky využívanej pôdy a táto úroveň bola o 9,3 % nižšia ako priemer krajín EÚ-28.

3.4.5 Ekologické poľnohospodárstvo

V tejto podkapitole sa uvádzajú údaje a informácie týkajúce sa ekologickej poľnohospodárskej výroby (Enviroportal.sk, stav k 11.11.2019).

Zvyšuje sa podiel pôdy obhospodarovanej v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby?

V roku 2018 bolo v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby v SR evidovaných spolu 802 subjektov hospodáriacich na výmere približne 192 143,1 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavovalo 9,85 % z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy.

Od roku 1993 zaznamenala ekologická poľnohospodárska výroba postupný nárast z 0,62 % z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (15 tis. ha) na 4,93 % (93,6 tis ha) v roku 2005. Po roku 2005 pokračoval trend nárastu podielu výmery poľnohospodárskej pôdy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe.

Neustále zvyšovanie tohto podielu smeruje k splneniu jedného z cieľov Envirostratégie 2030 a to do roku 2030 zvýšiť podiel takto obhospodarovanej pôdy minimálne na 13,5 %.

Tabuľka 54 Vývoj podielu výmery poľnohospodárskej pôdy v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy

Rok	Podiel výmery pôdy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (%)	Cieľ Envirostratégie 2030 (%)
1993	0,62	13,5
2005	4,4	13,5
2006	5,81	13,5
2007	6,4	13,5
2008	7,19	13,5
2009	7,6	13,5
2010	9,27	13,5
2011	9,35	13,5
2012	8,75	13,5
2013	8,4	13,5
2014	9,35	13,5
2015	9,39	13,5
2016	9,46	13,5
2017	9,59	13,5
2018	9,85	13,5

Zdroj: ÚKSUP

3.4.6 Reforma Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) platná od roku 2023

Reforma SPP z roku 2013 nadobudla účinnosť v roku 2015. Európske inštitúcie sa zaviazali, že do konca súčasného obdobia (2020) prijmú novú reformu, ktorá bude zohľadňovať viacročný finančný rámec 2021 – 2027.

Vo viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 – 2027 (COM(2018)0322 z 2. mája 2018) sa stanovil rozpočet pre poľnohospodárstvo v budúcnosti. Hoci EÚ naďalej vynakladá značnú časť svojho rozpočtu na poľnohospodárstvo (28,5 % celkového rozpočtu na dané obdobie), z dôvodu vystúpenia Spojeného kráľovstva (čistý prispievateľ do rozpočtu) a finančných potrieb vyplývajúcich z nových priorít EÚ (migrácia, vonkajšie hranice, digitálne hospodárstvo, doprava) došlo k výrazným škrtom v reálnom vyjadrení (-15 %). Prvý pilier SPP si naďalej udržal prvenstvo (Európsky poľnohospodársky a záručný fond EPZF), hoci poklesol o 11 %, pričom s poklesom o 28 % utrpel najmä rozvoj vidieka.

9 špecifických cieľov podpory SPP EÚ na roky 2021-2027

- Cieľ 1: Podporovať *prijateľné poľnohospodárske príjmy* a odolnosť na celom území Únie v záujme zlepšenia potravinovej bezpečnosti
- Cieľ 2: Posilniť *orientáciu na trh a zvýšiť konkurencieschopnosť* vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológiu a digitalizáciu
- Cieľ 3: Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v *hodnotovom reťazci*
- Cieľ 4: Prispieť k adaptácii na zmenu klímy a jej zmierneniu, ako aj k *využívaniu energie z obnoviteľných zdrojov*
- Cieľ 5: Podporovať udržateľný rozvoj a efektívne riadenie *prírodných zdrojov*, ako sú voda, pôda a vzduch
- Cieľ 6: Prispieť k *ochrane biodiverzity*, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti
- Cieľ 7: Pritiahnuť *mladých ľudí do poľnohospodárstva* a uľahčiť podnikateľskú činnosť vo vidieckych oblastiach
- Cieľ 8: Podporovať *zamestnanosť, rast, sociálne začlenenie* a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva
- Cieľ 9: Zlepšiť reakcie poľnohospodárstva EÚ na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a *zdravia vrátane bezpečnosti, výživnosti* a udržateľnosti potravín, plytvania potravinami, ako aj dobrých životných podmienok zvierat

Pandémia spôsobená koronavírusom COVID-19 zapríčinila krízu aj v poľnohospodárskom odvetví. Na zabezpečenie stability je nevyhnutné ***pre novú SPP po roku 2021 prechodné obdobie jedného až dvoch rokov***. Výbor Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka schválil správu o tzv. Prechodnom nariadení, ktoré je nevyhnutné pre zabezpečenie pokračovania podpory pre odvetvie poľnohospodárstva, keďže sa ukázalo, že nová SPP nebude od 1. januára 2021 pripravená na implementáciu. Z uvedeného dôvodu je v čase koronakrízy kľúčové pokračovať v súčasných pravidlách SPP na nasledujúce dva roky. Na základe spoločnej dohody Rady Európy a Európskeho parlamentu z 30. júna 2020 sa európskym poľnohospodárom bude naďalej poskytovať podpora v rámci súčasného právneho rámca do konca roka 2022, keď nadobudne účinnosť nová SPP. Konečné prijatie prechodného nariadenia (1 alebo 2 roky) sa očakáva do konca roka 2020, keďže je úzko spojené s viacročným finančným rámcom (VFR), o ktorom sa v súčasnosti rokuje (<https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2020/06/30/extension-of-current-cap-rules-until-the-end-of-2022-informal-deal-on-transitional-regulation/>).

3.4.6.1 Strategický plán SPP na Slovensku pre roky 2023-2027

V aktuálnej reforme SPP, ktorá má platiť od roku 2023 za najväčšiu zmenu v spoločnej poľnohospodárskej politike možno považovať oblasť strategického plánovania. Väčšia zodpovednosť sa presúva na členské štáty, aby si naformulovali stratégiu, čo chce každý štát do roku 2027 dosiahnuť. Členské štáty mali povinnosť vytvoriť strategické plány do konca roka 2019, pričom do návrhu obsahu museli byť zapojení prvovýrobcovia - minimálne na úrovni diskutérov s možnosťou pripomienkovať a členský štát mal zapojiť do pripomienkovania všetky dotknuté zväzy a organizácie. Tým je daná možnosť ovplyvniť obsah strategického plánu. Prostredníctvom **Strategického plánu SPP** majú členské štáty možnosť zostaviť si poľnohospodársku politiku podľa svojich predstáv a potrieb. Uvedený plán schvaľuje aj Európska komisia.

Všeobecné ciele a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o strategických plánoch (z 1.6.2018) a novej SPP sú:

- a) podporovať inteligentný, odolný a diverzifikovaný sektor poľnohospodárstva, ktorý je zárukou potravinovej bezpečnosti;
- b) zintenzívniť starostlivosť o životné prostredie a opatrenia v oblasti klímy a prispieť k dosahovaniu cieľov Únie v oblastiach týkajúcich sa životného prostredia a klímy;
- c) posilniť sociálno-ekonomickú štruktúru vidieckych oblastí.

V auguste 2020 na pôde PPRV SR prebiehala intenzívna vnútrorezortná odborná diskusia ohľadom **intervenčnej stratégie** pre oblasť poľnohospodárstva a rozvoja vidieka. Agrozort využije všetky možnosti ako v plnej miere naplniť Programové vyhlásenie vlády s cieľom zabezpečenia prírode blízkeho hospodárenia a pozdvihnutia úrovne potravinovej sebestačnosti Slovenska. V novembri 2020 MPRV zorganizovalo verejnú konzultáciu k príprave **Strategického plánu na roky 2023-2027** s kľúčovými aktérmi v poľnohospodárstve. Diskutovalo sa o novej Spoločnej poľnohospodárskej politike (CAP), ktorá má začať platiť od r. 2023. Diskutovalo sa o aktuálnom stave prípravy legislatívy k prechodným opatreniam na roky 2021 až 2023. V súčasnosti Brusel stále pokračuje v dialógoch, ktoré neumožňujú finálne nastavenie jednotlivých opatrení a intervencií (to zn., že Slovensko zatiaľ nemá právnu istotu pri konkrétnom nastavovaní opatrení a intervencií). Napriek tomu sú rozpracované a počas verejnej konzultácie prezentované prvé opatrenia týkajúce sa nastavenia ekoschémy, enviroschémy a základnej platby. Návrhy jednotlivých intervencií budú môcť byť pripomienkované kľúčovými aktérmi v poľnohospodárstve. Akonáhle bude jasná finálna podoba Intervenčnej stratégie, jednotlivé stratégie sa budú následnej rozpracovávať v menších odborných pracovných skupinách.

Typy a alokácie aplikovaných intervencií priamych platieb:

Podľa článku 14 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o strategických plánoch môže členský štát využiť nasledovné typy intervencií vo forme priamych platieb:

Oddelené priame platby sú:

- a) základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti;
- b) komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti;
- c) komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov;
- d) režimy v záujme klímy a životného prostredia.

Viazané priame platby sú:

- a) viazaná podpora príjmu;
- b) osobitná platba na bavlnu.

Slovensko využije všetky typy oddelených a viazaných priamych platieb s výnimkou osobitnej platby na bavlnu (bavlna sa na Slovensku nepestuje).

3.4.7 Prognózy počtu hospodárskych zvierat (2018-2040)

Projekcie počtu hospodárskych zvierat do roku 2040 predpokladajú ďalší významný pokles stavov, ktorý nie je v súlade s Konceptiou rozvoja poľnohospodárstva Slovenskej republiky. Projekcie počtu stavov hospodárskych zvierat - Tabuľka 55:

Tabuľka 55 Prognózy počtu stavov hospodárskych zvierat na obdobie 2018-2040

Zdroj / roky	2017*	2020	2025	2030	2035	2040
1 000 kusov						
Hovädzí dobytok	439,83	420,26	409,24	406,00	405,04	404,76
Ovce	365,34	349,25	344,12	354,48	372,33	394,32
Ošipané	614,384	524,34	475,22	445,51	427,54	416,66
Koza	37,067	37,25	37,60	37,71	37,75	37,76
Kone	6,145	6,06	5,40	4,75	4,11	3,46
Hydina	13 353,837	12 112,59	11 921,31	11 733,78	11 549,95	11 369,73

Zdroj: Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030, MHSR, 2019

Prognózy počtu stavov hospodárskych zvierat za obdobie 2018 – 2040 boli realizované VÚEPP v Bratislave využitím modelu exponenciálneho vyrovnávania softvérom SAS 9.3. Pri výpočtoch sa vychádzalo z analýz historických časových radov jednotlivých prognózovaných ukazovateľov za predpokladu zachovania súčasného stavu v prípade ostatných externých faktorov. Tie môžu rôznou intenzitou a rôznym smerom vplyvať na prognózované parametre, ale ich budúci vývoj je často nepredvídateľný. Napríklad, výrazný dopad tak na živočíšnu, ako aj na rastlinnú produkciu majú opatrenia SPP (finálna podoba reformy SPP pre obdobie 2021 – 2028 v čase spracovania tejto kapitoly ešte nebola známa). Okrem SPP môže mať na sledovane ukazovatele vplyv aj množstvo ďalších faktorov - či už ekonomických (ponuka, dopyt, ceny poľnohospodárskych vstupov a výstupov atď.), politických či náhodných (prírodné katastrofy, zmena klímy atď.).

Aj napriek tomu, že sa aktuálne projekcie môžu od skutočných dosiahnutých hodnôt v budúcnosti vplyvom množstva externých činiteľov odlišovať, prognózy pomerne dobre odrážajú aktuálne trendy a očakávaná budúca. Ide najmä o pokračujúci úpadok živočíšnej produkcie na Slovensku, v dôsledku ktorého by mohlo i naďalej dochádzať k postupnému úbytku stavov väčšiny hospodárskych zvierat (hovädzí dobytok, ošipané, hydina, kone a čiastočne aj ovce).

3.5 Prognózy potreby vody do roku 2027

Podkladom pre spracovanie tejto kapitoly bola „Výhľadová VHB množstva povrchovej vody k dlhodobému časovému horizontu“, (Kelčík, VÚVH, 2019).

3.5.1 Súčasný stav vody a prognóza potreby vody v SR do r. 2027

Prognóza potrieb vody pre výhľadový horizont 2027 bola vypracovaná pre potreby 3. cyklu plánov manažmentu povodí a bola zaradená do vyššie uvedenej výskumnej úlohy (Kelčík, VÚVH, 2019) ako príprava a aktualizácia súvisiacich vstupných údajov.

3.5.1.1 Prognóza potreby pitnej vody pre výhľadový horizont 2027

Cieľom tejto kapitoly je spracovať prognózu potrieb pitnej vody pre územie SR pre časový horizont 3. cyklu vodných plánov – rok 2027, vrátane odpovedajúcej prognózy vypúšťania vôd. Keďže sa jedná o blízky horizont, pre spracovanie prognózy sme na základe analýzy z roku 2011 (Fekete, V., Správa o vodohospodárskej bilancii výhľadových časových horizontov, VÚVH, Bratislava, 2011) nepoužili logistické krivky. Metódou spracovania bola prognóza potrieb na základe trendov vývoja v ostatných rokoch. Pre stanovenie potreby pitnej vody sme sa zaoberali jednotlivými prvkami – percentom zásobovanosti, špecifickou spotrebou vody z verejných vodovodov celkom a spotrebou pre obyvateľstvo. Tiež sme zohľadnili vývoj počtu obyvateľov. Z hľadiska kopírovania doterajšieho vývoja a jeho prognózy pre krátkodobý výhľad vyhovovali najlepšie polynomicke krivky 2 a 3 rádu. Na ich základe sme stanovili možný vývoj. Údaj o počte obyvateľov sme prevzali z prác prognózy VDC Infostat (INFOSTAT, Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035, Bratislava 2013) a na základe doterajšieho vývoja uvažovali na úrovni okolo 5,5 milióna. Údaje o doterajšom vývoji sme prevzali z ročeniek a správ (Poráziková, K., Aktualizácia údajov o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v SR, VÚVH Bratislava 2018, 2019. VÚVH, Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, VÚVH Bratislava).

Tabuľka.56 Skutočné údaje o zásobovanosti z verejných vodovodov Vodárenských spoločností a prognóza vývoja do roku 2027

rok	% zásobovanosti	špecifická spotreba
2000	82,90	120,7
2005	85,30	94,6
2009	86,30	86,0
2010	86,56	83,4
2011	86,91	79,8
2012	86,99	80,8
2013	87,39	78,7
2014	87,67	76,7
2015	88,27	77,3
2016	88,66	78,0
2017	88,94	77,8
2018	89,25	78,0
2019	89,51	78,6
2020	89,76	79,3
2021	90,01	80,2
2022	90,26	81,3
2023	90,51	82,6
2024	90,76	84,0
2025	91,00	85,6
2026	91,25	87,4
2027	91,49	89,3

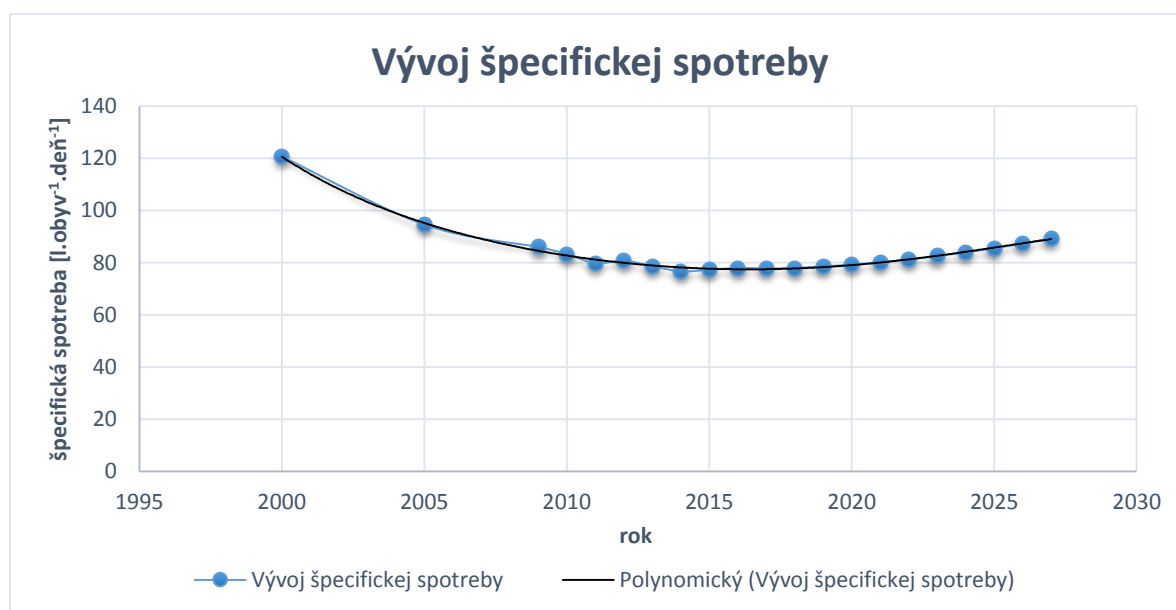
Tabuľka 57 Prognózovaný vývoj počtu obyvateľov po krajoch v rokoch 2013 až 2035

Rok	Brat. kraj	Trnavský	Trenč.	Nitrian.	Žilinský	Banskob.	Prešov.	Košický	SR
2013	618705	559088	593129	688043	691277	658042	819837	796034	5424156
2014	624518	561485	592969	687525	692237	657489	822230	797898	5436350
2015	630061	563738	592636	686844	693076	656793	824522	799579	5447250
2016	635091	565816	592641	686376	694092	656087	826775	801397	5458276
2017	639839	567709	592559	685819	695013	655213	828886	803026	5468064
2018	644281	569446	592339	685107	695806	654184	830859	804505	5476526
2019	648437	570998	591970	684214	696462	653011	832687	805761	5483540
2020	652283	572376	591418	683128	696941	651671	834337	806791	5488945
2021	656056	573554	591169	682223	697362	650179	835800	808050	5494394
2022	659597	574494	590731	681134	697621	648487	837099	809135	5498298
2023	662871	575272	590094	679878	697713	646659	838215	810051	5500753
2024	665898	575877	589281	678434	697606	644676	839145	810784	5501701
2025	668697	576301	588276	676812	697335	642570	839921	811355	5501268
2026	671151	576573	587471	675224	697367	640771	841052	812567	5502177
2027	673417	576659	586386	673400	697267	638777	842039	813602	5501549
2028	675494	576583	585082	671424	696967	636647	842801	814531	5499531
2029	677434	576351	583608	669297	696519	634389	843420	815359	5496377
2030	679269	575970	581972	667055	695931	632050	843840	816059	5492146
2031	680959	575500	580593	664844	695408	629732	844186	817450	5488671
2032	682533	574883	579051	662500	694681	627372	844387	818786	5484193
2033	684058	574171	577371	660094	693854	624974	844476	820064	5479062
2034	685559	573398	575599	657645	692945	622549	844461	821267	5473423
2035	687072	572527	573770	655149	691958	620093	844313	822466	5467348

Obrázok 19 Stav a prognóza % zásobovanosti obyvateľstva z verejných vodovodov VS

Obrázok 20 Stav a prognóza špecifickej spotreby vody z verejných vodovodov VS

Základná prognóza bola použitá do schematickeho obrázka (Obrázok 26 – schéma v texte nižšie)

- Počet obyvateľov: 5,5 mil.
- % zásobovanosti z verejných vodovodov (vodárenské spoločnosti): 91,49 %
- Špecifická spotreba pre domácnosti: 89 l/ob. a deň
- Špecifická spotreba celkom: 175 l/ob. a deň
- Množstvo odobranej vody: 320 mil. m³
- Straty a spotreba vody: 23 % a 4 %, spolu 86,4 mil. m³
- Množstvo dodanej vody pre:
 - o obyvateľstvo : 163,8 mil. m³
 - o priemysel: 67,5 mil. m³
 - o Poľnohospodárstvo: 2,2 mil. m³

Množstvo odobranej vody pre jednotlivé užívateľské skupiny sme stanovili na základe doterajšieho prerozdelenia. Pritom sme predpokladali, že celková nefakturovaná voda z roku 2017 o veľkosti 29,9 % (25,1 % straty a 4,81 % vlastná spotreba a ostatné) poklesne na úroveň 27 % (23 a 4 %). Čiže pri znížení celkových odberov by malo stúpnuť množstvo fakturovanej vody. Členenie na vodu povrchovú a podzemnú odpovedá ostatným rokom. V rokoch vodnejších sú preferované odbery z podzemných zdrojov. V rokoch suchších spravidla klesajú odbery z podzemných vôd a stúpajú z povrchových vôd.

Zásobovanie obecnými úradmi uvažujeme o veľkosti 10,5 mil. m³. Odpovedá to miernemu nárastu oproti súčasnosti. Prerozdelenie na užívateľské skupiny uvažujeme podľa doterajšieho členenia.

Množstvo individuálneho zásobovania sme stanovili na základe odborného odhadu na úrovni 7 mil. m³. Pri stanovení tohto množstva sme vychádzali z množstva nezasobených obyvateľov z verejných vodovodov a uvažovali sme so špecifickou spotrebou 40 l/ob. a deň.

Výsledné hodnoty prognózy sú na Obrázku č. 26 (schéma v texte nižšie).

3.5.1.2 Vypúšťanie vôd

Pre spracovanie bilancie je dôležité: Prietoky v toku sú ovplyvnené odbermi vody, po vypúšťaní použitej vody však tok pod výpustným objektom ovplyvňuje iba spotreba vody – chápaná ako rozdiel odberov a vypúšťaní (Tu je istý rozpor v terminológii, kde sa z hľadiska pitnej vody považujú za spotrebu vody „odbery“. Vychádza sa z predpokladu, že voda sa pri používaní znečistí – znehodnotí pre ďalšie

použitie. Avšak po vyčistení na ČOV a vypustení do toku a samočistiacich procesoch je väčšinou opätovne pripravená na používanie, resp. mala by byť). Vo vodohospodárskej bilancii preto vystupujú vo výpočtoch odbery aj vypúšťania. To na strane potrieb vody.

Vypúšťania vôd sú významné. Pri výhľadových bilanciách však z metodického hľadiska je do výpočtov nutné používať hodnoty tzv. „suchých“ splaškov. Sú to množstvá odpovedajúce iba užívaniu vôd. Nemali by sa uvažovať iné vody - a to hlavne vody zrážkové a cudzie, napr. balastné, priesakové, a v niektorých prípadoch aj vody banské. Preto vstupy bilancie za minulý rok, ktoré obsahujú všetky tieto vody nie sú priamo použiteľné pre spracovanie. Zásadným spôsobom deformujú možný stav, nakoľko poskytujú výrazne lepšie výsledky, než aké môžu byť dosiahnuté. Vstupy (vypúšťania) treba korigovať, a to vo väzbe na odbery vody a teoretickej spotrebe vody pre jednotlivé užívateľské skupiny, resp. na základe znalostí významných užívateľov vôd. Tieto vplyvy sú významné. Stav v odkanalizovaní z hľadiska vypúšťaných množstiev v jednotlivých spoločnostiach k 31.12.2017 uvádzame v Prílohe 3 (podľa: Poráziková, K., Aktualizácia údajov o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v SR, VÚVH Bratislava 2018, 2019).

Z tabuľky prílohy 3 je zrejmé (prepočet na priemerné ročné prietoky v $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), že vplyv „ostatných vôd“ je dôležitým prvkom vypúšťaných vôd:

Celkové vypúšťanie: 391399 tis. m^3 , 12,411 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, celkom 100 %

Celkom komunálne vody: 102314 tis. m^3 , 3,244 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, celkom 26,5 %

Celkom priemyselné vody: 86920 tis. m^3 , 2,756 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, celkom 22,2 %

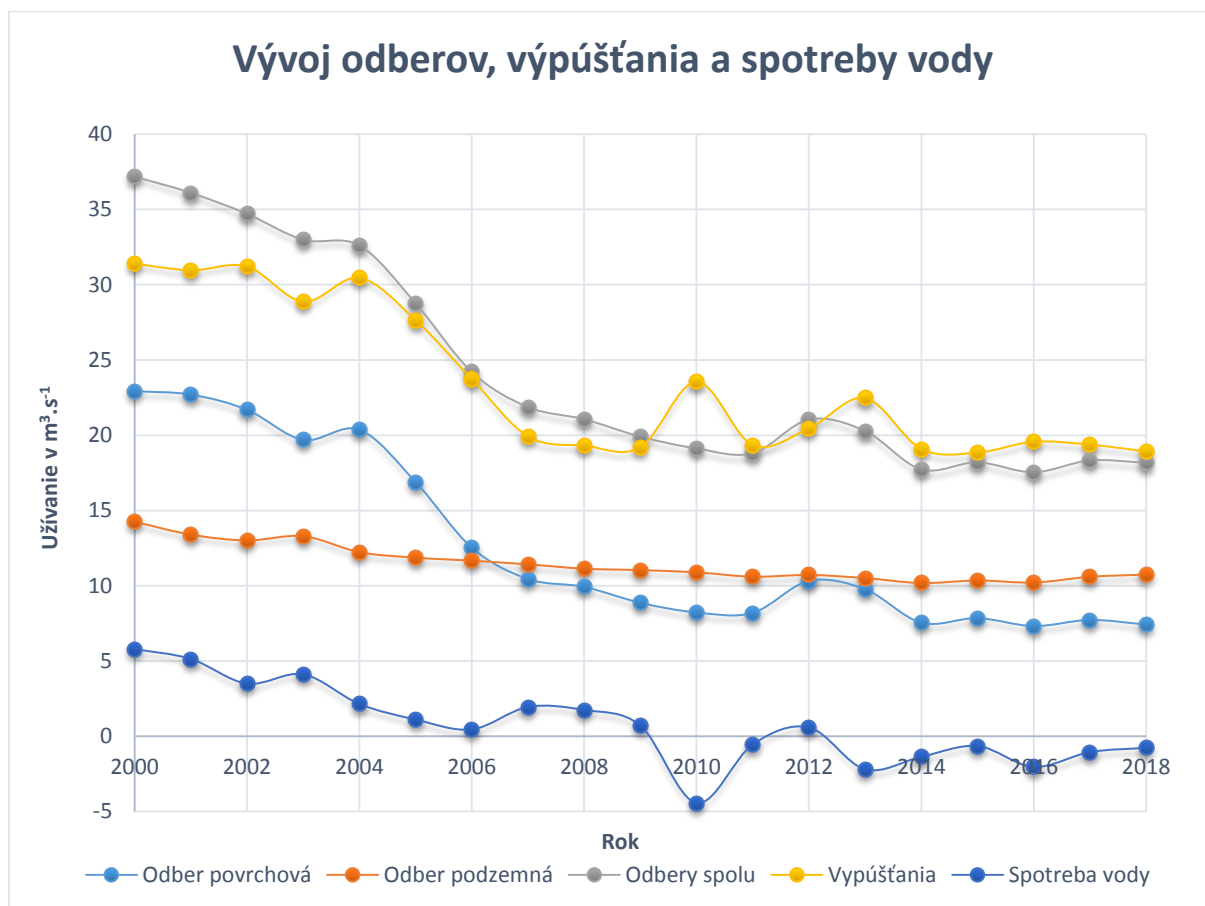
Celkové vody zo zrážok: 50800 tis. m^3 , 1,611 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, celkom 13,0 %

Celkové cudzie vody: 151364 tis. m^3 , 4,800 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, celkom 38,7 %.

Kanalizáciami v roku 2017 bolo vypúšťaných (suché splašky) celkom 48,3 % vôd, a ostatné vody tvorili 51,7 %, čiže až 6,411 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Ak by sme vzali za základ výhľadových bilancií priamo údaje za rok 2017, výsledky by boli pozitívne skreslené veľmi významne !!! V jednotlivých rokoch sa údaje menia. Čím je rok vodnejší, tým by boli výsledky výhľadovej bilancie skreslenejšie. Dokumentuje to i graf (Obrázok 21), ktorý je spracovaný z údajov tabuľky (*Tabuľka 58 Vývoj odberov, vypúšťania a spotreby vody*). Ak zanedbáme všetky ďalšie možné chyby, skutočná spotreba vody z užívania vody nie je -1,050 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, ale väčšia o 6,411 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čiže 5,361 $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. S takouto spotrebou treba uvažovať, ako s údajom o súčasnom užívaní vôd pre spracovanie výhľadových bilancií.

Keďže vplyv „ostatných“ vôd na odkanalizovaní je dominantný a vplyv zmeny spotreby vody do roku 2027 je blízky nule, rozhodujúce práce na spresnení vypúšťaných vôd sme orientovali na korekciu údajov súčasného stavu. Korekcia bola vykonaná na základe teoretických spotrieb vody a porovnaním s odbermi vody. Keďže kapacity na riešenie tejto časti boli veľmi malé, nebolo možné vykonať členenie presnejšou metódou. Úprava sa týkala jednotlivých významných kanalizácií. Realizovali sme ju priamo v zostavách vstupných údajov, zmenou hodnôt o vypúšťaných vodách.

Obrázok 21 Vývoj odberov, vypúšťania a spotreby vody v rokoch 2000 až 2018

Tabuľka 58 Vývoj odberov, vypúšťania a spotreby vody

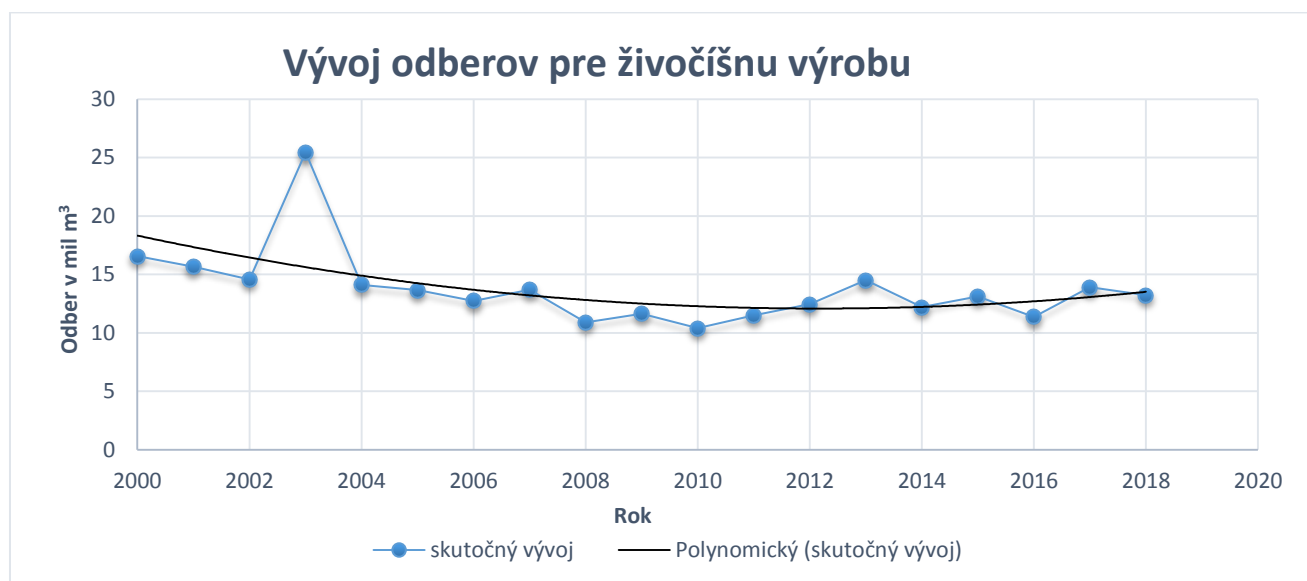
Rok	Odbery SR [m ³ .s ⁻¹]		Spolu	Vypúšťania	Spotreba vody
	Povrchová	Podzemná			
2000	22,929	14,256	37,185	31,387	5,798
2001	22,702	13,398	36,100	30,961	5,139
2002	21,690	13,013	34,703	31,205	3,499
2003	19,691	13,295	32,986	28,869	4,116
2004	20,369	12,234	32,603	30,457	2,146
2005	16,895	11,867	28,762	27,647	1,115
2006	12,532	11,664	24,196	23,736	0,460
2007	10,449	11,422	21,871	19,922	1,949
2008	9,925	11,137	21,062	19,311	1,751
2009	8,869	11,039	19,908	19,195	0,713
2010	8,229	10,894	19,123	23,555	-4,432
2011	8,200	10,602	18,802	19,344	-0,542
2012	10,321	10,719	21,040	20,447	0,593
2013	9,769	10,511	20,280	22,472	-2,192
2014	7,548	10,181	17,729	19,088	-1,359
2015	7,850	10,352	18,202	18,846	-0,644
2016	7,325	10,216	17,541	19,570	-2,029
2017	7,729	10,596	18,325	19,375	-1,050
2018	7,427	10,746	18,173	18,934	-0,760

3.5.1.3 Prognóza potrieb úžitkovej vody pre výhľadový horizont 2027

3.5.1.3.1 Poľnohospodárstvo

Živočíšna výroba – klesajúci trend odberov v rokoch 2004 až 2010 sa v nasledujúcich rokoch stabilizoval a kľzavé priemery i polynomicke krivky zohľadňujú už nárast v posledných rokoch. Na základe týchto kriviek predpokladáme, že do roku 2027 stúpnu odbery z podzemných vôd pre túto skupinu minimálne na úroveň 14 mil. m³ (priemerný ročný odber na úrovni nad 440 l.s⁻¹). Pre vzdialenejšie výhľadové úrovne uvažujeme s takýmto množstvom odoberanej vody.

Obrázok 22 Stav a prognóza odberov vody pre ŽV z podzemných vôd

Rastlinná výroba – potreba vody reprezentuje potrebu vody na závlahy. Odbery vykazujú významnú rozkolísanosť, nakoľko sú závislé hlavne na zrážkovom charaktere roka, resp. vegetačného obdobia. Vývoj odberov v rokoch socializmu (1980 až 1990) vykazoval stúpajúci nárast odberov. Úplne iná bola situácia v období po roku 1990. V rokoch 1991 až 2003 ešte odbery čiastočne kopirovali vlahové potreby vody. Po roku 2004 poklesol významne počet zavlažovaných plôch a odoberané závlahové množstvá kryli potreby iba na niekoľkých poľnohospodárskych podnikoch. Vývoj odberov je na grafe (Obrázok 23).

Obrázok 23 Vývoj odberov vody na závlahy v rokoch 1991 až 2018

Vývoj v ostatných rokoch poukazuje na „stabilizovanie“ odberov. Vzhľadom na nevyhnutnosť zvýšiť potravinovú bezpečnosť v SR z vlastnej produkcie aspoň na 80 %, by mali začať odbery súvisiace so zvýšením a hlavne stabilizovaním úrod stúpať. Výraznejšie zvýšenie však možno predpokladať až po roku 2021, nakoľko bude potrebné obnoviť zdevastovaný závlahový detail spolu s čerpacími stanicami. Pre výhľadový horizont 2027 sme uvažovali s priemernými potrebami vody na závlahy na úrovni 25 mil. m³.

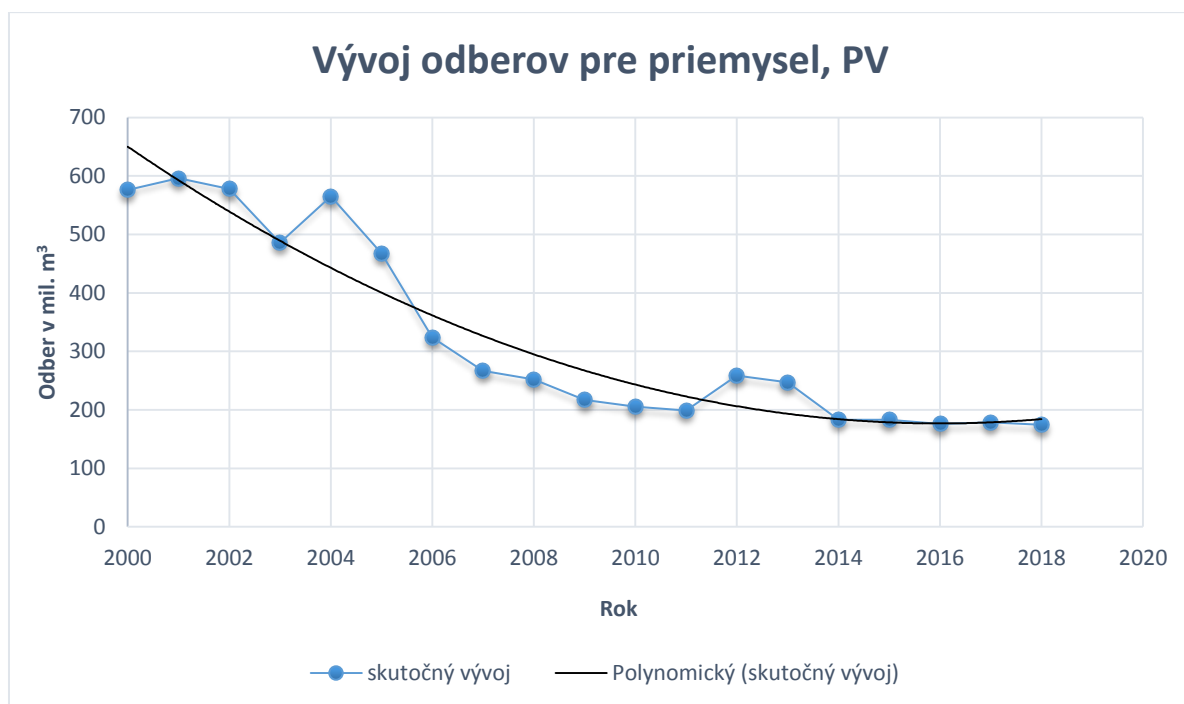
3.5.1.3.2 Priemysel, energetika a ostatní

V tejto užívateľskej skupine (ďalej používame iba skrátený názov „priemysel“) dominujú odbery povrchovej vody. Na druhom mieste sú odbery z podzemných zdrojov, ktoré sú iba o niečo vyššie ako odbery z verejných vodovodov. Vývoj odberov z podzemnej a povrchovej vody je v tabuľke (Tabuľka 59).

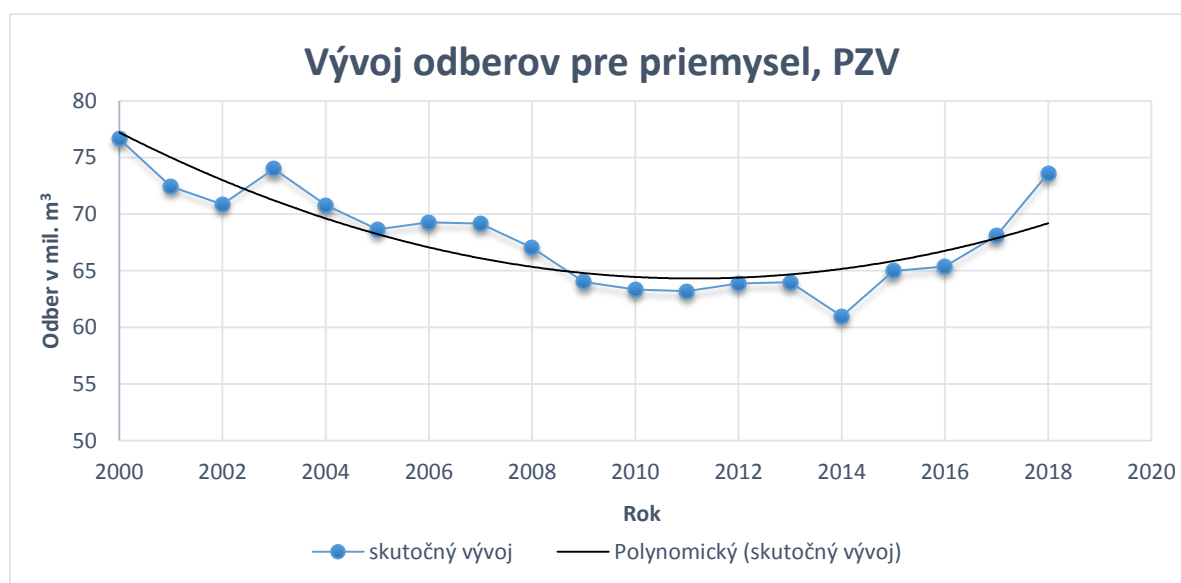
Tabuľka 59 Vývoj odberov z podzemnej a povrchovej vody pre priemysel

Rok	Odbery pre priemysel [mil. m ³]		
	Povrchová	Podzemná	Spolu
2000	575,9	76,7	652,5
2001	596,1	72,4	668,6
2002	578,0	70,9	648,8
2003	485,7	74,0	559,7
2004	564,9	70,8	635,7
2005	468,0	68,6	536,6
2006	323,7	69,3	393,0
2007	266,8	69,2	335,9
2008	251,8	67,0	318,8
2009	217,0	64,0	281,0
2010	205,5	63,4	268,9
2011	199,1	63,2	262,3
2012	258,5	63,9	322,4
2013	246,9	64,0	310,9
2014	182,8	61,0	243,8
2015	183,3	65,0	248,3
2016	175,8	65,4	241,2
2017	178,9	68,1	247,0
2018	174,5	73,6	248,1

Obrázok 24 Vývoj odberov z povrchovej vody pre priemysel

Obrázok 25 Vývoj odberov z podzemnej vody pre priemysel

Z obrázkov je zrejmé, že je možné doterajší vývoj veľmi úspešne vyrovať rozličnými teoretickými krivkami. Je však zrejmé, že tieto krivky nie je možné použiť pre prognózu výhľadu (ani krátkodobého) odberov vody, nakoľko zmeny sú prudké a ovplyvňujú ich významní odberatelia. Napriek celkovej stabilizácii odberov a nárastu v ostatných rokoch viaceré krivky „vyrovnávajú“ vývoj stále s klesajúcou tendenciou. Táto metóda nie je vhodná pre spracovanie logicky zdôvodniteľnej prognózy, vzhľadom na vývoj v ostatných rokoch.

Tejto užívateľskej skupine dominujú významní užívatelia vody, podľa odberu ktorých sú ovplyvňované celkové trendy. V roku 2017 bolo v SR registrovaných 327 odberateľov vo všetkých odberateľských skupinách. Odoberatelia zaradení do kategórie významní (56) odoberali v roku 2017 spolu viac ako 95 % a 5 najvýznamnejších odberateľov v priemysle spolu odoberalo viac ako 53 % z celkového odoberaného množstva povrchových vôd. Významné poklesy odberov vody v posledných rokoch boli prevažne z dôvodu poklesu výroby, ale aj zavádzania nových technológií. Pokles pri prietokovom chladení spôsobil hlavne nárast ceny vody. V roku 2012 významný nárast odberov reprezentuje prakticky jeden odberateľ – SE Vojany (Slovenské elektrárne).

Prognóza do roku 2027 bola spracovaná na základe odborného odhadu z údajov vývoja v ostatných rokoch. Očakáva sa celkové mierne oživenie výroby. Malo by ísť o oblasti automobilového a strojárského priemyslu, potravinárskeho priemyslu, priemyselné parky, rekreáciu a turizmus. Mierny nárast by mal byť aj v energetike (elektrárne a teplárne). Rozhodujúci nárast odberov oproti súčasnosti by sa mal týkať povrchovej vody.

3.5.2 Štruktúra využívania vody v roku 2027

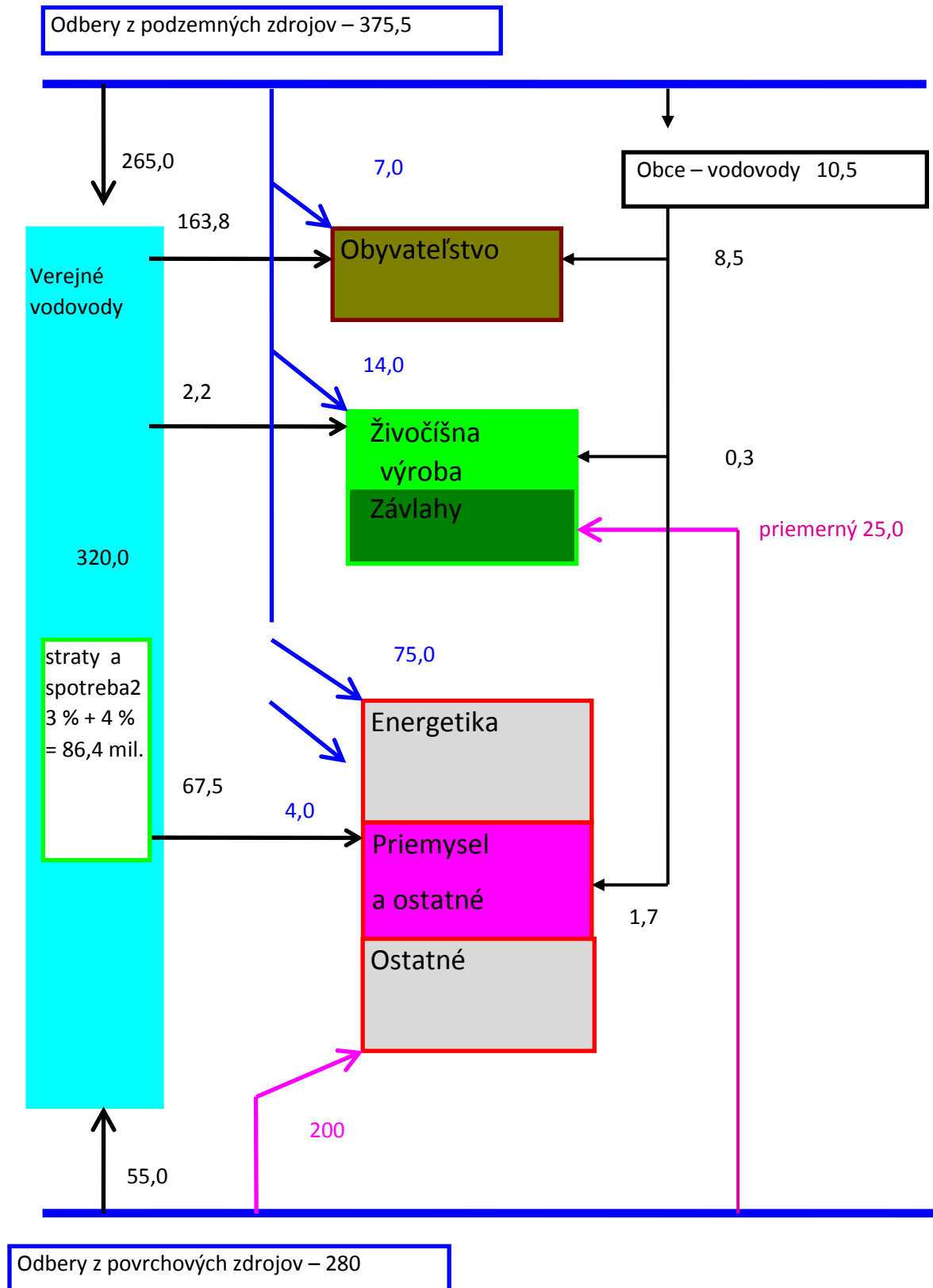
Prognózy potreby vody do r. 2027 boli podrobne spracované vo vyššie zmienenej úlohe „Výhľadová VHB množstva povrchovej vody k dlhodobému časovému horizontu“, (Kelčík, VÚVH, 2019). V tejto podkapitole dopĺňujeme (Tabuľka 60) štruktúru používania vody v r. 2027 pre jednotlivé sektory (obyvateľstvo, priemysel, poľnohospodárstvo) v členení na odbery z povrchovej a podzemnej vody.

Tabuľka 60 Štruktúra využívania vody v r. 2027 (podľa metodiky EHK OSN) v mil. m³

P.č.	Účel odberu	Odbery vody		
		spolu	z toho:	
			povrchová	podzemná
A. OBYVATEĽSTVO				
1	Voda z verejných vodovodov	330,5	55	275,5
2	Individuálne zásobovanie zo studní	7	0	7
3	Zásobovanie priemyslu a služieb z ver. vodovodov	69,2	11,6	57,6
4	Zásobovanie poľnohospodárstva z verejných vodovodov	2,5	0,4	2,1
5	Straty a vlastná spotreba	86,4	14,8	71,6
	SPOLU (1+2-3-4-5)	179,4	28,2	151,2
B. PRIEMYSEL				
6	Z vlastných zdrojov	275	200	75
(3)	Zásobovanie priemyslu a služieb z ver. Vodovodov	69,2	11,6	57,6
	SPOLU (6+3)	344,2	211,6	132,6
C. POLNOHOSPODÁRSTVO				
7	Voda pre závlahy	29	25	4
8	Voda pre živočíšnu výrobu	14	0	14
(4)	Zásobovanie poľnohospodárstva z verejných vodovodov	2,5	0,4	2,1
	SPOLU (7+8+4)	45,5	25,4	20,1
D. OSTATNÉ ÚČELY				
9	Z vlastných zdrojov	.	.	.
(5)	Voda pre ostatné účely z verejných vodovodov	.	.	.
	SPOLU (9+5)			
E. CELKOVÝ ODBER V SR		655,5	280	375,5
Z toho bez individuálnych zásobovaní zo studní		648,5	280	368,5

Schéma odberov z podzemných a povrchových vôd (mil. m³) rok 2027

Obrázok 26 Schéma odberov v mil.m³, rok 2027

3.6 Povodne a povodňové škody

Povodne v roku 2019

Vyhodnotenie povodní od januára do konca júna 2019

V sledovanom období sa na území Slovenska vyskytli povodne vyvolané najmä charakterom počasia. Aj keď hlavnou príčinou povodňových situácií boli atmosférické zrážky, priebeh povodní negatívne ovplyvňovali nevhodné poľnohospodárske činnosti v blízkosti vodných tokov. Tie spôsobovali odplavovanie materiálu rôzneho charakteru do vodných tokov. Ďalším faktorom, ktorý je často identifikovaný v spracovanom období, ktorý ovplyvnil povodňové situácie, je nepostačujúca údržba vodných tokov a brehových porastov, čo v prípade povodní spôsobuje upchávanie prietokových profilov.

V zmysle zákona o ochrane pred povodňami boli počas vzniku povodňových situácií vyhlásené SPA príslušnými orgánmi v povodňou zasiahnutých oblastiach, boli zvolané príslušné povodňové komisie a vykonávaná hliadková služba. Správca vodných tokov monitoroval v teréne situáciu na vodných tokoch a VS. Sledoval vývoj hydrologickej situácie na povodňou zasiahnutých úsekoch. Po vyhlásení III., resp. II. SPA začal realizovať povodňové zabezpečovacie práce v súlade s § 17 zákona o ochrane pred povodňami. Povodňové záchranné práce vykonávali predovšetkým občania postihnutých obcí v spolupráci s príslušníkmi jednotiek základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a príslušníkmi obecných hasičských útvarov/obecných hasičských zborov.

Po zhrnutí predložených podkladov a informácií od orgánov vykonávajúcich ochranu pred povodňami možno konštatovať, že operatívnym a kvalitným vykonávaním povodňových záchranných i zabezpečovacích prác došlo k zabráneniu vzniku ešte väčších škôd na majetku občanov, obcí a štátu. Zároveň je potrebné naďalej upozorňovať príslušné orgány na ich povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami, a to najmä na dôsledné vykonávanie povodňových prehliadok vodných tokov a vodných stavieb zasiahnutých povodňou vrátane verifikácie odhadnutých povodňových škôd.

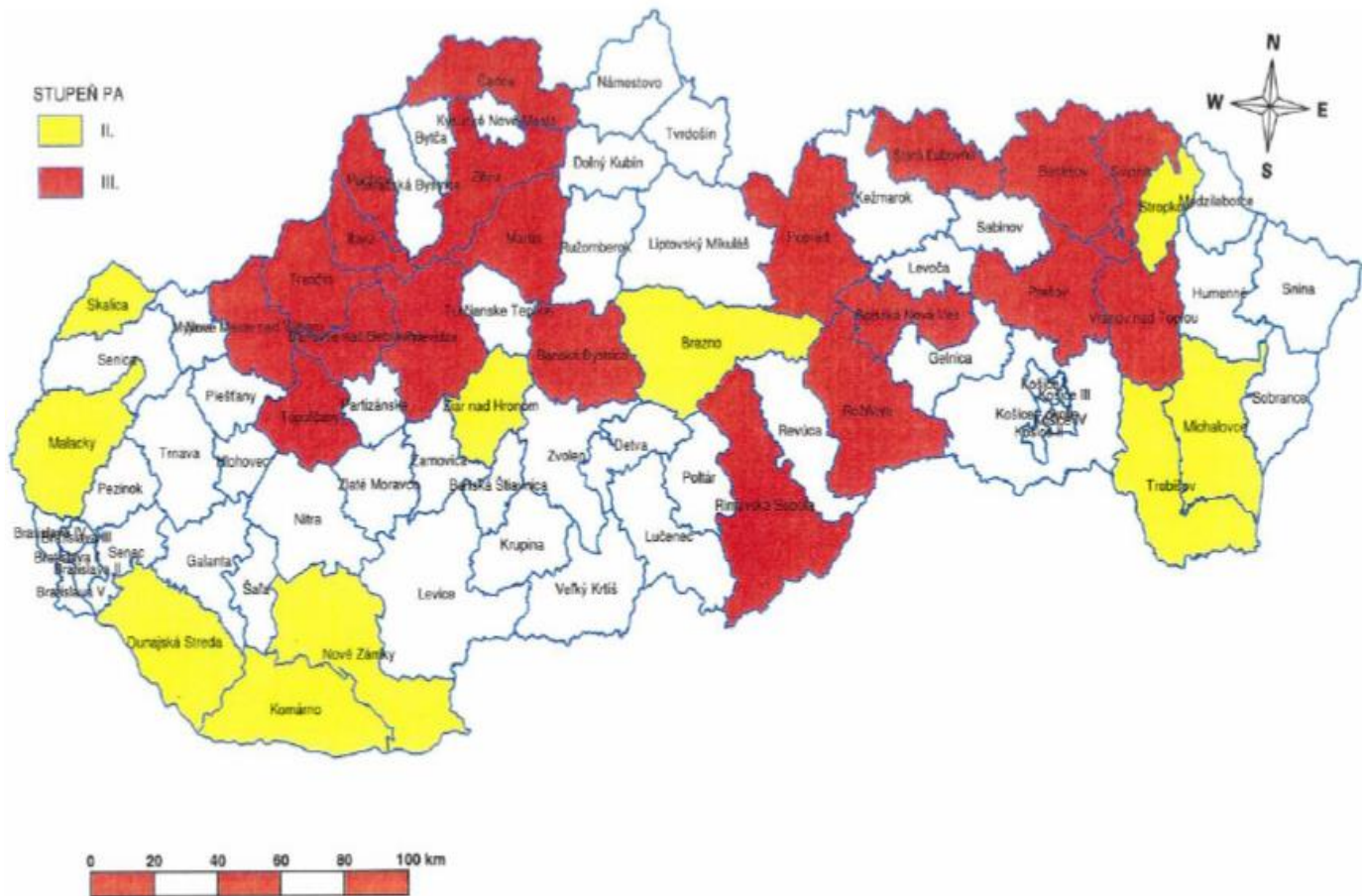
Povodne na Slovensku si od januára do konca júna 2019 vyžiadali 50-krát vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity a 86-krát II. stupňa povodňovej aktivity. Starostovia obcí vyhlásili mimoriadnu situáciu z dôvodu výskytu povodní v 2 oblastiach.

Na území Slovenska boli vyhlásené stupne povodňovej aktivity v 80 oblastiach:

- čiastkové povodie Dunajca: 2 oblasti;
- čiastkové povodie Dunajca a Popradu: 3 oblasti;
- čiastkové povodie Váhu: 43 oblastí;
- čiastkové povodie Moravy: 6 oblastí;
- čiastkové povodie Bodrogu: 15 oblastí;
- čiastkové povodie Hornádu: 1 oblasť;
- čiastkové povodie Hrona: 6 oblastí;
- čiastkové povodie Slanej: 4 oblasti.

Prehľad vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za prvý polrok 2019, ktoré poskytol SVP, š. p., zobrazuje Obrázok 27.

Obrázok 27 Mapa vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za prvý polrok 2019 (z podkladov SVP, š.p.)

Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác a povodňových škôd od januára do konca júna 2019:

Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác:

V zmysle § 17 zákona o ochrane pred povodňami sa povodňovými zabezpečovacími prácami predchádza vzniku povodňových škôd. Vykonávajú sa na vodných tokoch, stavbách, objektoch alebo zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch alebo v inundačných územiach a v povodňovo ohrozených územiach s cieľom zabezpečiť plynulý odtok vody, chrániť stavby, objekty a zariadenia pred poškodením povodňou a zabezpečiť funkciu ochranných hrádzi a protipovodňových línií. V prvej polovici roku 2019 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác vo výške **1 413 613,92 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo životného prostredia SR:

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik	1 392 482,25 EUR
Slovenský hydrometeorologický ústav	2 755,41 EUR
Spolu:	1 395 237,66 EUR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	
Lesy SR, štátny podnik	13 944,08 EUR
Spolu:	13 944,08 EUR

Ministerstvo vnútra SR:	
Prešovský kraj	3 108,85 EUR
Spolu:	3 108,85 EUR

Vyššie územné celky:	
Prešovský VÚC	1 323,33 EUR
Spolu:	1 323,33 EUR

Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác:

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňovo ohrozených územiach a na povodňovo zaplavených územiach. V prvej polovici roku 2019 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác vo výške 342 443,56 eur a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo vnútra SR:	
- obce v Prešovskom kraji	101 869,31 EUR
- obce v Trenčianskom kraji	62 488,40 EUR
- obce v Nitrianskom kraji	26 887,45 EUR,
- obce v Žilinskom kraji	147 771,79 EUR,
- obce v Banskobystrickom kraji	420,00 EUR
- obce v Košickom kraji	334,08 EUR
- Hasičský a záchranný zbor SR	683,13 EUR

Spolu:	340 454,16 EUR

Ministerstvo zdravotníctva SR:	
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove	1 989,40 EUR
Spolu:	1 989,40 EUR

Vyhodnotenie povodňových škôd:

Povodňové škody v prvom polroku 2018 po verifikácii tvoria sumu **748 706,38 EUR**, z toho tvoria škody na majetku:

fyzických osôb	73 454,25 EUR
právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov	87 104,00 EUR
obcí	385 973,13 EUR
vyšších územných celkov	0,00 EUR
štátu	202 175,00 EUR

Vyhodnotenie povodní od júla do konca decembra 2019:

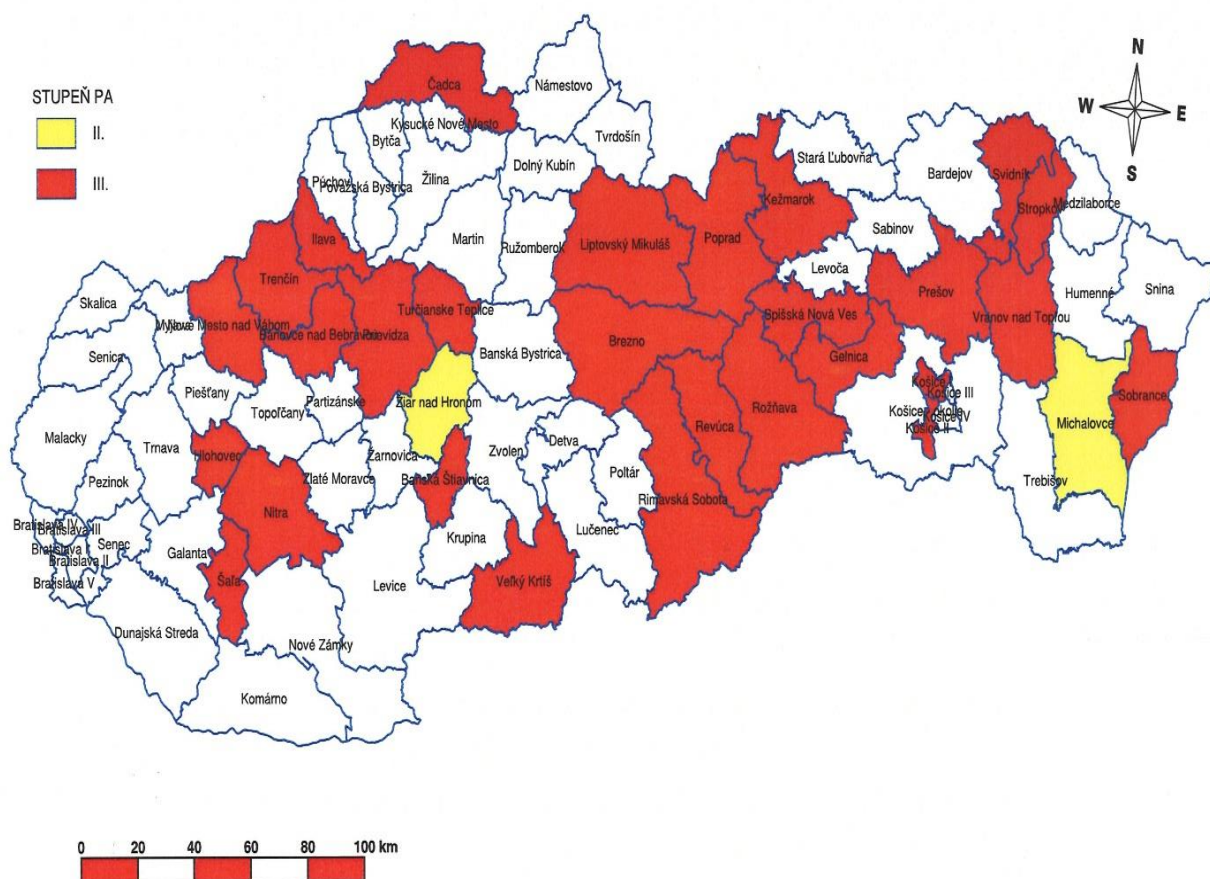
Povodne na Slovensku si od júla do konca decembra 2019 vyžiadali 60-krát vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity a 82-krát II. stupňa povodňovej aktivity. Starostovia obcí vyhlásili mimoriadnu situáciu z dôvodu výskytu povodní v 2 oblastiach.

Na území Slovenska boli vyhlásené stupne povodňovej aktivity v 72 oblastiach:

- čiastkové povodie Slanej: 17 oblastí;
- čiastkové povodie Dunajca a Popradu: 1 oblasť;
- čiastkové povodie Váhu: 22 oblastí;
- čiastkové povodie Bodvy: 1 oblasť;
- čiastkové povodie Bodrogu: 9 oblastí;
- čiastkové povodie Hornádu: 16 oblastí;
- čiastkové povodie Hrona: 3 oblasti;
- čiastkové povodie Ipl'a: 3 oblasti.

Prehľad vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za druhý polrok 2019, ktoré zaslal SVP, š. p., zobrazuje Obrázok 28:

Obrázok 28 Mapa vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za druhý polrok 2019 Zdroj: SVP, š. p.

Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác a povodňových škôd od júla do konca decembra 2019:

Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác:

V druhej polovici roku 2019 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác vo výške **3 837 426,80 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo životného prostredia SR:	
Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik	3 724 966,34 EUR
Slovenský hydrometeorologický ústav	3 953,78 EUR
Spolu:	3 728 920,12 EUR
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	
LESY Slovenskej republiky, štátny podnik	56 223,51 EUR
Spolu:	56 223,51 EUR
Ministerstvo vnútra SR:	
Prešovský kraj	12 646,40 EUR
Banskobystrický kraj	17 403,83 EUR
Spolu:	30 050,23 eur
Vyššie územné celky:	
Prešovský VÚC	3 940,22 EUR
Žilinský VÚC	18 292,72 EUR
Spolu:	22 232,94 EUR

Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác:

V druhej polovici roku 2019 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác vo výške **380 158,01 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo vnútra SR:	
obce v Prešovskom kraji	54 336,49 EUR
obce v Trenčianskom kraji	22 889,02 EUR
obce v Trnavskom kraji	3 690,00 EUR
obce v Nitrianskom kraji	9 091,79 EUR
obce v Žilinskom kraji	207 644,88 EUR
obce v Banskobystrickom kraji	17 540,14 EUR
obce v Košickom kraji	48 553,50 EUR
Hasičský a záchranný zbor SR	9 521,85 EUR
Spolu:	373 267,67 EUR

Spolu:

6 890,34 EUR

**

Keďže SVP, š.p. ako správca vodohospodársky významných vodných tokov má nezastupiteľnú úlohu pri realizácii protipovodňových opatrení, nižšie uvádzame prehľad výšky povodňových škôd na majetku SVP, š.p. v rokoch 2011-2019, v členení podľa čiastkových povodí:

Tabuľka 61 Povodňové škody na majetku SVP, š.p.

Čiastkové povodie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dunaja	0	806 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Moravy	0	17 154,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Váhu	83 500,00	125 700,00	1 247 310,88	0,00	0,00	1 342 000,00	0,00	0,00
Hrona	45 852,18	117 600,00	44 062,64	6 005,92	11 041,75	57 787,66	0,00	78 560,40
Ipľa	0	72 855,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Slanej	0	17 749,00	30 000,00	0,00	282 551,42	0,00	0,00	0,00
Bodrogu	92 000,00	45 000,00	1 048 600,00	25 000,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00
Hornádu	0	7 500,00	2 370 500,00	0,00	5 000,00	0,00	4 737,00	
Bodvy	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dunajca a Popradu	0	0,00	764 920,00	40 000,00		0,00	133 335,76	0,00
Spolu	221 352,18	1 210 158,91	5 505 393,52	71 005,92	298 593,17	1 459 787,66	138 072,76	93 535,40

Zdroj: SVP, š.p.

4. ZMENY VO VYUŽÍVANÍ VÔD A SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FAKTOROCH AKO VÝCHODISKÁ HODNOTENIA DYNAMIKY POVODÍ

V roku 2020 sa pristúpilo k aktualizácii analýzy využívania vôd v jednotlivých povodiach ako aj socio-ekonomických vplyvov s ohľadom na požiadavky spracovania aktualizácie plánov manažmentu povodí. Údaje sme získavali z dostupných publikácií štatistického úradu ako aj regionálnej databázy STATdat a DATAcube štatistického úradu. V prípadoch kedy vyhodnocované údaje neboli k dispozícii v členení podľa 10-tich čiastkových povodí, boli národné, krajské a okresné údaje pretransformované pomocou Geografického informačného systému do povodí a tak je aj potrebné tieto údaje interpretovať.

V prvej časti uvádzame prehľad vývoja počtu obyvateľov, vývoj HDP a príjmov a výdavkov domácností v desiatich čiastkových povodiach. Druhá časť je zameraná na využívanie vody v jednotlivých čiastkových povodiach ako aj v správnom území povodia Dunaj a Visla (ďalej SÚP Dunaj a SÚP Visla).

Socioekonomické vplyvy:

Obyvateľstvo

Tabuľka 62

<i>Počet obyvateľov v povodí</i>								
Povodie	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% zmeny 2010-2018
Poprad a Dunajec	206 475	205 999	206 510	209 649	210 255	210 965	211 551	2,46
Morava	222 365	226 709	228 035	222 091	223 370	224 273	225 403	1,37
Dunaj	332 560	321 265	321 107	319 354	319 954	321 099	321 584	-3,30
Váh	2 489 172	2 464 687	2 468 945	2 470 285	2 476 777	2 482 392	2 488 467	-0,03
Hron	477 963	465 834	464 764	473 511	472 195	470 909	469 385	-1,79
Ipeľ	200 484	200 894	200 132	199 162	198 346	197 502	196 581	-1,95
Slaná	183 414	186 440	186 201	185 760	185 414	184 887	184 526	0,61
Hornád	708 015	724 457	726 450	728 028	730 932	733 617	736 013	3,95
Bodva	56 555	59 203	59 478	59 775	60 169	60 502	60 913	7,71
Bodrog	558 270	560 461	559 727	558 637	557 931	556 974	555 998	-0,41
SR Celkom	5 435 273	5 415 949	5 421 349	5 426 252	5 435 343	5 443 120	5 450 421	0,28

Zdroj: Štatistický úrad, transformácia do povodí pomocou GIS

Z tabuľky č. 62 je zrejмый vývoj počtu obyvateľov v čiastkových povodiach. Najväčší percentuálny nárast obyvateľov v období rokov 2010 až 2018 bol v povodí Bodvy a naopak najväčší pokles počtu obyvateľov nastal v povodí Dunaja. Treba však podotknúť, že sa nejedná o žiadnu výraznú zmenu počtu obyvateľov a v celoslovenskom meradle nastal nárast počtu obyvateľov len o 0,28 %, čo v absolútnych číslach predstavuje 15 148 obyvateľov.

Tabuľka 63

Povodie	plocha povodia (km ²)	Hustota obyvateľov na km ²						
		2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poprad a Dunajec	1 950	105,9	105,6	105,9	107,5	107,8	108,2	108,5
Morava	2 282	97,4	99,3	99,9	97,3	97,9	98,3	98,8
Dunaj	1 158	287,2	277,4	277,3	275,8	276,3	277,3	277,7
Váh	18 769	132,6	131,3	131,5	131,6	132,0	132,3	132,6
Hron	5 465	87,5	85,2	85,0	86,6	86,4	86,2	85,9
Ipel'	3 649	54,9	55,1	54,8	54,6	54,4	54,1	53,9
Slaná	3 217	57,0	58,0	57,9	57,7	57,6	57,5	57,4
Hornád	4 414	160,4	164,1	164,6	164,9	165,6	166,2	166,7
Bodva	858	65,9	69,0	69,3	69,7	70,1	70,5	71,0
Bodrog	7 272	76,8	77,1	77,0	76,8	76,7	76,6	76,5
SR Celkom	49 034	110,8	110,5	110,6	110,7	110,8	111,0	111,2

Zdroj: VÚVH

V závislosti na vývoji počtu obyvateľov sa výrazne nezmenila ani hustota obyvateľov na km² za obdobie rokov 2010 až 2018 (Tabuľka č. 63), kedy sa pohybovala okolo 111 obyv./km². Najvyššia hustota je dlhodobo v povodí Dunaja a najmenšia v povodí Ipľa.

Hrubý domáci produkt:

V nasledujúcich tabuľkách sú trendy v hrubom domácom produkte v čiastkových povodiach v rokoch 2010 až 2018. Pre porovnanie je uvedený aj rok 2000. V Tabuľke č.64 je HDP v bežných cenách v mil. EUR podľa čiastkových povodí a v SÚP Dunaj a SÚP Visla a v Tabuľke č.65 je HDP na obyvateľa v bežných cenách v EUR podľa čiastkových povodí a v SÚP Dunaj a SÚP Visla. Pozitívny je trend vývoja HDP, keď má v celom uvedenom období stúpajúci trend. Vývoj HDP v čiastkových povodiach v bežných cenách v rokoch 2010 až 2018 znázorňujú Grafy č. 1 a 2 v Prílohe č. 4.

Tabuľka 64

<i>HDP v bežných cenách v mil. EUR podľa čiastkových povodí</i>											
2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% zmeny 2000-2018	Povodie
606	1 243	1 307	1 437	1 429	1 493	1 574	1 618	1 669	1 866	308,01	Poprad a Dunajec
4 986	11 777	12 080	12 248	12 829	13 021	13 668	14 049	14 557	15 354	307,94	Morava
1 415	3 231	3 354	3 461	3 562	3 616	3 763	3 871	4 029	4 226	298,78	Dunaj
14 251	31 559	33 153	33 924	34 058	35 048	36 325	36 867	38 029	40 409	283,56	Váh
2 183	4 224	4 506	4 693	4 668	4 713	4 909	5 003	5 251	5 526	253,10	Hron
1 335	2 554	2 710	2 779	2 792	2 811	2 957	3 007	3 153	3 337	249,89	Ipeľ
1 324	2 521	2 642	2 705	2 740	2 790	2 978	2 985	3 196	3 365	254,18	Slaná
1 994	3 929	4 100	4 369	4 386	4 558	4 854	4 868	5 232	5 578	279,80	Hornád
537	1 035	1 076	1 126	1 136	1 178	1 262	1 247	1 373	1 423	265,05	Bodva
3 031	6 018	6 287	6 742	6 755	7 028	7 470	7 526	8 028	8 636	284,93	Bodrog
31 055	66 850	69 908	72 047	72 926	74 763	78 184	79 421	82 848	87 855	282,90	SÚP Dunaj
606	1 243	1 307	1 437	1 429	1 493	1 574	1 618	1 669	1 866	308,01	SÚP Visla
31 661	68 093	71 214	73 484	74 355	76 256	79 758	81 038	84 517	89 721	283,38	SR Celkom

Zdroj: Databáza STATDat. ŠÚ SR, transformácia do povodí pomocou GIS, údaje v EUR sú prepočítané konverzným kurzom 1 EUR = 30,126 SK

Tabuľka 65

<i>HDP na obyvateľa v bežných cenách v EUR podľa čiastkových povodí</i>											
2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% zmeny 2000-2018	Povodie
771	1 538	1 604	1 760	1 747	1 822	1 919	1 969	2 028	2 264	293,75	Poprad a Dunajec
8 242	19 197	20 335	20 445	21 223	21 374	22 202	22 570	23 122	24 132	292,79	Morava
2 249	5 115	5 466	5 595	5 728	5 782	5 974	6 094	6 288	6 545	291,04	Dunaj
22 525	49 762	53 264	54 324	54 420	55 870	57 725	58 404	60 028	63 656	282,60	Váh
3 206	6 287	6 712	6 999	6 980	7 062	7 384	7 544	7 940	8 382	261,42	Hron
1 986	3 850	4 064	4 173	4 204	4 243	4 478	4 565	4 801	5 096	256,62	Ipeľ
1 883	3 592	3 716	3 799	3 854	3 923	4 191	4 210	4 502	4 751	252,28	Slaná
2 581	4 981	5 128	5 454	5 466	5 674	6 037	6 042	6 486	6 903	267,47	Hornád
701	1 329	1 358	1 420	1 431	1 481	1 585	1 564	1 719	1 780	254,00	Bodva
3 909	7 591	7 833	8 380	8 383	8 710	9 250	9 301	9 910	10 639	272,15	Bodrog
5 254	11 301	11 987	12 288	12 410	12 680	13 203	13 366	13 866	14 654	278,93	SÚP Dunaj
771	1 538	1 604	1 760	1 747	1 822	1 919	1 969	2 028	2 264	293,75	SÚP Visla
5 862	12 540	13 192	13 592	13 736	14 073	14 709	14 922	15 541	16 475	281,02	SR Celkom

Zdroj: Databáza STATDat. ŠÚ SR, transformácia do povodí pomocou GIS, údaje v EUR sú prepočítané konverzným kurzom 1 EUR = 30,126 SK

Medzi významné socioekonomické vplyvy patrí aj zamestnanosť a evidovaná nezamestnanosť. V tabuľke č.66 je uvedený Priemerný počet zamestnaných osôb, v tabuľke č.67 Evidovaná nezamestnanosť podľa čiastkových povodí (počet osôb).

Tabuľka 66

Priemerný počet zamestnaných osôb						
2012	2015	2016	2017	2018	Rozdiel 2012 - 2018 (osoby)	Povodie
64 493	65 126	67 246	67 701	70 877	6 384	Poprad a Dunajec
119 725	122 215	123 900	126 066	128 615	8 890	Morava
200 676	200 269	202 140	207 125	210 141	9 466	Dunaj
1 069 025	1 107 752	1 141 547	1 165 567	1 188 746	119 721	Váh
159 861	166 632	169 021	171 133	175 533	15 672	Hron
65 757	68 845	69 258	69 833	71 604	5 847	Ipel'
61 941	64 969	65 752	66 667	67 697	5 756	Slaná
243 676	248 522	255 729	260 245	262 680	19 003	Hornád
21 004	21 297	21 721	22 103	21 747	744	Bodva
185 093	186 006	190 653	192 493	195 166	10 073	Bodrog
2 126 758	2 186 506	2 239 722	2 281 231	2 321 930	195 172	SÚP Dunaj
64 493	65 126	67 246	67 701	70 877	6 384	SÚP Víska
2 191 251	2 251 632	2 306 968	2 348 932	2 392 807	201 556	SR celkom

Zdroj: Databáza DATACube, ŠÚ SR, transformácia krajských údajov do povodí pomocou GIS

Tabuľka 67

Evidovaná nezamestnanosť podľa čiastkových povodí (počet osôb)						
2012	2015	2016	2017	2018	Rozdiel 2012 - 2018 (osoby)	Povodie
21 051	17 779	15 203	11 384	10 279	10 772	Poprad a Dunajec
11 943	8 699	6 938	4 766	4 291	7 652	Morava
16 865	13 689	10 793	7 163	6 132	10 733	Dunaj
146 399	108 913	83 280	55 645	47 267	99 132	Váh
38 599	29 019	23 325	15 408	12 848	25 751	Hron
24 011	18 703	15 338	10 785	9 126	14 885	Ipel'
31 425	26 390	23 250	17 742	15 502	15 923	Slaná

<i>Evidovaná nezamestnanosť podľa čiastkových povodí (počet osôb)</i>						
2012	2015	2016	2017	2018	Rozdiel 2012 - 2018 (osoby)	Povodie
63 071	50 739	43 174	31 762	27 359	35 712	Hornád
6 235	5 237	4 604	3 526	3 000	3 235	Bodva
66 260	55 210	50 225	37 402	33 998	32 262	Bodrog
404 807	316 600	260 928	184 199	159 523	245 284	SÚP Dunaj
21 051	17 779	15 203	11 384	10 279	10 772	SÚP Visla
425 858	334 379	276 131	195 583	169 802	256 056	SR Celkom

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, transformácia okresných údajov do povodí pomocou GIS

Prijmy a výdavky domácností:

Zaujímavým z pohľadu obyvateľstva je porovnanie príjmov domácností s celkovými výdavkami domácností a výdavkami na bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá. Ak zhodnotíme vývoj príjmov domácností (tabuľka č.68), celkový disponibilný príjem v SR na osobu a mesiac vzrástol od roku 2013 len o 7,7%. Peňažné výdavky domácností na osobu a mesiac vzrástli v priemere v SR od roku 2007 o 14,3%. Ako je zrejmé z tabuľky č.69 vo všetkých povodiach zaznamenávame v porovnaní s rokom 2013 nárast výdavkov. Najvyšší nárast v povodí Váhu až o 16,7% a najnižší v povodí Dunaja o 9,3%.

Tabuľka 68

Povodie	<i>Celkový ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti v EUR na osobu a mesiac</i>					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poprad a Dunajec	535,3	561,3	563,2	551,6	561,3	596,6
Morava	661,5	708,5	662,6	685,4	712,3	723,9
Dunaj	688,3	747,0	680,5	732,9	753,7	747,9
Váh	627,5	648,2	623,8	631,2	644,4	676,0
Hron	581,7	589,5	584,8	587,0	600,1	626,6
Ipeľ	583,8	587,2	583,0	584,6	596,4	619,8
Slaná	584,8	582,4	582,6	588,3	588,4	620,3
Hornád	564,4	569,7	575,9	580,2	570,7	617,1
Bodva	583,9	575,3	584,4	599,5	577,1	631,0
Bodrog	556,4	567,4	572,4	572,4	568,2	611,6
SÚP Dunaj	608,4	626,3	609,7	618,7	627,0	658,4
SÚP Visla	535,3	561,3	563,2	551,6	561,3	596,6
SR	605,5	623,7	607,7	615,9	624,3	655,8

Zdroj: Štatistický úrad SR/ sociálne štatistiky/ životné podmienky; transformácia do povodí pomocou GIS

Tabuľka 69

Povodie	Čisté peňažné výdavky domácností v EUR na osobu a mesiac					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poprad a Dunajec	279,5	274,6	301,9	304,6	312,2	318,5
Morava	367,0	370,1	413,1	415,6	423,5	432,6
Dunaj	390,3	394,1	411,2	413,3	421,0	430,1
Váh	333,8	338,6	379,0	383,9	392,2	400,8
Hron	312,0	312,4	342,1	346,8	354,5	362,1
Ipeľ	312,3	309,0	342,1	346,2	353,7	361,3
Slaná	305,2	300,2	330,6	333,8	340,8	348,2
Hornád	285,5	281,6	304,5	307,0	313,8	320,7
Bodva	289,6	286,4	306,2	308,7	314,9	322,2
Bodrog	283,9	279,7	303,8	306,3	313,4	320,1
SÚP Dunaj	322,2	323,6	356,6	360,6	368,4	376,4
SÚP Visla	279,5	274,6	301,9	304,6	312,2	318,5
SR	320,6	321,7	354,5	358,4	366,2	374,1

Zdroj: Databáza DATACube, ŠÚ SR, transformácia do povodí pomocou GIS

Ak vyčíslíme percentuálny podiel výdavkov na bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá (tabuľka č.70) vidíme, že sa pohybuje vo všetkých povodiach približne na úrovni 20% počas obdobia rokov 2013 až 2018. V roku 2001 dosahoval tento podiel výdavkov na národnej úrovni 15,6%. Výdavky samostatne na spotrebu vody a odvod použitej vody eviduje štatistický úrad len na celoslovenskej úrovni a sú dostupné len za rok 2015 (v roku 2015 bol podiel týchto výdavkov na celkových výdavkoch domácností 1,5%), ostatné roky sú len simulované údaje vychádzajúce z roku 2015 a preto ich neuvádzame.

Tabuľka 70

Povodie	Čisté peňažné výdavky za bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá v EUR na osobu a mesiac						Podiel výdavkov na bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá na celkových výdavkoch domácností					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poprad a Dunajec	53,1	51,3	55,5	54,7	53,7	54,6	19,0%	18,7%	18,4%	18,0%	17,2%	17,2%
Morava	72,7	72,0	75,6	74,9	73,3	74,5	19,8%	19,5%	18,3%	18,0%	17,3%	17,2%
Dunaj	79,5	81,0	78,6	78,1	76,3	77,5	20,4%	20,6%	19,1%	18,9%	18,1%	18,0%
Váh	66,2	66,3	67,9	67,1	65,9	67,1	19,8%	19,6%	17,9%	17,5%	16,8%	16,7%
Hron	66,3	66,8	69,0	68,4	67,2	68,5	21,2%	21,4%	20,2%	19,7%	19,0%	18,9%
Ipeľ	66,0	65,6	69,3	68,8	67,6	68,9	21,1%	21,2%	20,3%	19,9%	19,1%	19,1%
Slaná	64,3	63,1	68,3	67,7	66,4	67,7	21,1%	21,0%	20,7%	20,3%	19,5%	19,4%
Hornád	57,7	56,1	61,6	60,8	59,5	60,5	20,2%	19,9%	20,2%	19,8%	19,0%	18,9%
Bodva	60,9	59,3	65,7	64,9	63,4	64,6	21,0%	20,7%	21,5%	21,0%	20,1%	20,0%
Bodrog	56,4	54,8	59,9	59,2	57,9	59,0	19,9%	19,6%	19,7%	19,3%	18,5%	18,4%
SÚP Dunaj	64,9	64,6	67,3	66,6	65,3	66,5	20,1%	20,0%	18,9%	18,5%	17,7%	17,7%
SÚP Visla	53,1	51,3	55,5	54,7	53,7	54,6	19,0%	18,7%	18,4%	18,0%	17,2%	17,2%
SR	64,3	64,1	66,9	66,1	64,8	66,0	20,1%	19,9%	18,9%	18,4%	17,7%	17,6%

Zdroj: Štatistický úrad SR / príjmy, výdavky a spotreba súkromných domácností SR ; transformácia do povodí pomocou GIS

Využívanie vody v povodiach

V roku 2012 nastala v niektorých povodiach zmena vo vývoji odberov podzemných aj povrchových vôd pre pitné účely a po viacročnom období poklesov nastal mierny nárast odberov. Tento trend sa ale v ďalších rokoch nepotvrdil a nastala skôr stabilizácia odberov pre pitné účely.

Vývoj cien za vodné a stočné a množstiev odobratej pitnej vody pre domácnosti je prehľadne uvedený v nasledovných tabuľkách č. 71 a 72 a Grafe č. 3 a 4 v Prílohe č. 4.

Tabuľka 71

Povodie	Cena za pitnú a odpadovú vodu v EUR/m ³										
	2013	2014	nárast oproti r.2013 v %	2015	nárast oproti r.2014 v %	2016	nárast oproti r.2015 v %	2017	nárast oproti r.2016 v %	2018	nárast oproti r.2017 v %
Poprad a Dunajec	2,14	2,18	1,6%	2,19	0,7%	2,20	0,0%	2,20	0,0%	2,25	2,4%
Morava	1,83	1,86	1,6%	1,86	0,0%	1,86	0,2%	1,86	0,0%	1,86	0,0%
Dunaj	1,83	1,84	0,5%	1,86	0,8%	1,87	0,8%	1,87	0,0%	1,87	0,0%
Váh	1,87	1,89	1,3%	1,91	0,8%	1,93	1,2%	1,94	0,6%	1,96	1,0%
Hron	2,03	2,07	1,7%	2,10	1,6%	2,11	0,2%	2,17	2,9%	2,17	0,0%
Ipeľ	2,03	2,07	1,7%	2,10	1,6%	2,11	0,2%	2,17	2,9%	2,17	0,0%
Slaná	2,22	2,23	0,3%	2,24	0,4%	2,24	0,0%	2,29	2,3%	2,34	2,3%
Hornád	2,15	2,18	1,4%	2,19	0,7%	2,20	0,0%	2,20	0,0%	2,25	2,4%
Bodva	2,21	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,33	5,3%
Bodrog	2,21	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,21	0,0%	2,33	5,3%
SÚP Dunaj	2,04	2,06	0,9%	2,08	0,7%	2,08	0,3%	2,10	1,0%	2,14	1,9%
SÚP Visla	2,14	2,18	1,6%	2,19	0,7%	2,20	0,0%	2,20	0,0%	2,25	2,4%
SR - priemerná cena	1,97	1,98	0,6%	2,00	0,8%	2,00	0,3%	2,02	0,7%	2,05	1,7%

Zdroj: ÚRSO, transformácia údajov za vodárenské spoločnosti do povodí pomocou GIS

Tabuľka 72

Povodie	Množstvo odobratej pitnej vody pre domácnosti v tis. m ³										
	2013	2014	nárast oproti r.2013 v %	2015	nárast oproti r.2014 v %	2016	nárast oproti r.2015 v %	2017	nárast oproti r.2016 v %	2018	nárast oproti r.2017 v %
Poprad a Dunajec	2 297,9	2 243,9	-2,4%	2 531,0	12,8%	2 313,7	-8,6%	2 671,5	15,5%	2 588,5	-3,1%
Morava	3 477,6	3 473,1	-0,1%	3 745,0	7,8%	3 902,7	4,2%	3 853,6	-1,3%	4 085,4	6,0%
Dunaj	26 065,5	24 944,3	-4,3%	25 261,7	1,3%	25 111,5	-0,6%	25 908,5	3,2%	25 160,4	-2,9%
Váh	61 169,5	60 876,0	-0,5%	62 108,4	2,0%	63 990,3	3,0%	64 089,7	0,2%	64 900,8	1,3%
Hron	12 191,6	11 847,2	-2,8%	12 232,0	3,2%	12 187,2	-0,4%	12 152,6	-0,3%	12 416,9	2,2%
Ipeľ	2 541,5	2 547,6	0,2%	2 682,0	5,3%	2 649,9	-1,2%	2 653,8	0,1%	2 591,1	-2,4%
Slaná	3 933,2	3 452,9	-12,2%	3 610,4	4,6%	3 665,2	1,5%	3 604,4	-1,7%	3 523,3	-2,3%
Hornád	6 690,6	6 460,6	-3,4%	6 443,6	-0,3%	6 761,7	4,9%	6 543,1	-3,2%	6 778,7	3,6%
Bodva	4 344,4	4 427,6	1,9%	4 445,2	0,4%	4 207,0	-5,4%	3 889,4	-7,5%	4 082,9	5,0%
Bodrog	13 188,2	12 726,8	-3,5%	11 940,8	-6,2%	12 210,8	2,3%	12 033,3	-1,5%	12 172,0	1,2%
SÚP Dunaj	133 602,1	130 756,1	-2,1%	132 469,1	1,3%	134 686,3	1,7%	134 728,4	0,0%	135 711,5	0,7%
SÚP Visla	2 297,9	2 243,9	-2,4%	2 531,0	12,8%	2 313,7	-8,6%	2 671,5	15,5%	2 588,5	-3,1%
SR celkom	135 900	133 000	-2,1%	135 000	1,5%	137 000	1,5%	137 400	0,3%	138 300	0,7%

Zdroj: databáza ZberVaK, transformácia do povodí pomocou GIS

Špecifická spotreba vody pre domácnosti tiež naznačuje istý trend v hospodárení s vodou v domácnostiach. V jednotlivých čiastkových povodiach zaznamenávame výrazné rozdiely (viď tabuľku č. 73). Je potrebné zohľadniť, že sa jedná o údaje, ktoré sú prepočítavané do povodí pomocou GIS z národnej úrovne. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa špecifická spotreba vody na celoslovenskej úrovni pohybuje pod úrovňou hygienického minima a to pod 80 l/obyv.deň.

Najvyššiu špecifickú spotrebu na obyvateľa má dlhodobé povodie Dunaja s aglomeráciou Bratislavy. Vysokú špecifickú spotrebu však dlhodobé dosahuje rozlohovo najmenšie povodie Bodvy. Na druhej strane spektra sú povodia v ktorých je veľmi nízka špecifická spotreba pod hranicou hygienického minima. Jedným z faktorov je fakt, že tam kde je to možné obyvatelia využívajú vlastné studne. Špecifickú spotrebu vody ovplyvňuje aj migrácia obyvateľstva za prácou mimo trvalého bydliska.

V Grafe č.5 v Prílohe č.4 je prehľad vývoja špecifickej spotreby v čiastkových povodiach.

Tabuľka 73

Povodie	Špecifická spotreba pre domácnosti (l/obyv.deň)					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poprad a Dunajec	35,00	33,9	37,54	34,02	39,01	37,61
Morava	48,04	47,6	52,43	54,04	52,99	55,63
Dunaj	254,44	242,9	245,57	242,64	249,20	240,41
Váh	77,80	77,1	78,12	79,92	79,61	80,13
Hron	82,06	79,7	80,22	79,91	79,59	81,30
Ipeľ	39,65	39,8	41,84	41,32	41,42	40,46
Slaná	66,18	58,0	60,44	61,17	60,06	58,76
Hornád	28,95	27,8	27,49	28,61	27,50	28,31
Bodva	230,71	232,0	231,38	217,66	198,51	205,51
Bodrog	73,76	71,0	66,38	67,73	66,64	67,27
SÚP Dunaj	80,39	78,4	78,89	79,75	79,41	79,59
SÚP Visla	35,00	33,9	37,54	34,02	39,01	37,61
SR	78,67	76,66	77,30	77,98	77,84	77,97

Zdroj: databáza ZberVaK, transformácia do povodí pomocou GIS, prepočet VÚVH

Od roku 2012 vyhodnocujeme závislosť medzi odobratým množstvom vody a zmenou ceny za vodu, tiež známou ako cenová pružnosť dopytu, prípadne elasticita dopytu.

Koeficient cenovej elasticity EQ,P je vlastne pomer percentuálnej zmeny množstva (%Q) k percentuálnej zmene ceny (%P). Pri väčšine tovarov je cenová elasticita dopytu záporná, pretože s rastúcou cenou klesá dopyt a naopak. Pre analytické účely sa však používa absolútna hodnota, aby sa dosiahol ako výsledok kladné číslo. Podľa absolútnej hodnoty koeficientu rozlišujeme: dokonale neelastický dopyt, málo elastický dopyt, jednotkovo elastický dopyt, elastický dopyt, dokonale elastický dopyt. Z tabuľky č.74 je zrejmé, že až v siedmich povodiach môžeme hovoriť o elastickom dopyte, to znamená, že jednopercenčné zvýšenie ceny vyvolá viac ako jednopercenčný pokles množstva. V ostatných troch povodiach sledujeme málo elastický dopyt. Správanie obyvateľstva pri hospodárení s pitnou vodou je potrebné vnímať v širšom kontexte a cena za vodné a stočné je len jedným z faktorov ovplyvňujúci dopyt po vode. Mapa č. 1 „Elasticita dopytu po vode v rokoch 2013-2018“ v Prílohe č.4 prehľadne znázorňuje úroveň koeficientu elasticity v 10 čiastkových povodiach.

Tabuľka 74

Povodie	Elasticita dopytu medzi rokmi 2013 a 2018		
	zmena množstva (%Q)	zmena ceny (%P)	$E_{Q,P}$
Poprad a Dunajec	11,89	4,77	2,49
Morava	16,07	1,79	8,99
Dunaj	-3,53	2,19	1,61
Váh	5,92	4,87	1,21
Hron	1,83	6,29	0,29
Ipeľ	1,93	6,29	0,31
Slaná	-10,99	5,33	2,06
Hornád	1,31	4,57	0,29
Bodva	-6,21	5,16	1,20
Bodrog	-8,01	5,16	1,55
SÚP Dunaj	1,57	4,71	0,33
SÚP Visla	11,89	4,77	2,49
SR	1,75	4,02	0,44

Zdroj: VÚVH, $E_{Q,P} < 1$ - málo elastický dopyt, $E_{Q,P} > 1$ - elastický dopyt

V uvádzanom období rokov 2013 až 2018 nastali výraznejšie zmeny v odberoch povrchových vôd najmä v odberoch pre energetiku, ktorá zahŕňa aj odbery pre malé vodné elektrárne, ktoré tvoria až cca 90% všetkých odberov. V prípade týchto odberov sa ale voda po hydroenergetickom využití vracia späť do toku. V SÚP Dunaj zaznamenávame aj výrazný nárast odberov z povrchových vôd pre rybníky. Medzi najvýznamnejších odberateľov povrchovej vody patrí dlhodobo Slovnaft, a.s. Bratislava v povodí Dunaja, U.S.Steel Košice v povodí Hornádu, Mondi SCP, a.s. Ružomberok a EBO Jaslovské Bohunice v povodí Váhu. Tabuľky č.75 až 79 poskytujú prehľad o odobratých množstvách povrchových vôd.

Podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Odbery podzemných vôd v uvádzanom období v SÚP Dunaj a SÚP Visla nezaznamenali výraznejšie výkyvy. Spolu odbery podzemných vôd vzrástli v roku 2018 o 1,31% oproti roku 2017, avšak stále sú len na úrovni 66% odberov v roku 1990. Tabuľky č.80 až 84 poskytujú prehľad o množstvách podzemných vôd v čiastkových povodiach v rokoch 2013 až 2018 a v tabuľke č. 85 a 86 sú sumárne údaje o odberoch v SÚP Dunaj a SÚP Visla.

Tabuľka 75

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	<i>Bodrog</i>						<i>Bodva</i>					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	17 216,7	16 690,0	16 886,4	17 128,4	17 266,7	17 547,3	4 300,5	4 268,3	4 120,4	3 837,5	4 226,8	4 257,2
poľnohospodárstvo	0	0	1,2	1,5	0,8	0,4	0	0	0	0	0	0
závlahy	11,4	11,0	20,3	2,5	8,5	25,4	0	0	0	0	0	0
potravinársky priemysel	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	7 856,7	8 454,3	9 526,4	7 471,8	7 109,9	6 499,0	1 225,3	2 390,3	2 484,5	739,1	2 383,0	2 564,2
energetiku/ ¹	62 560,8	8 646,9	8 510,9	10 660,3	8 870,8	7 728,7	0	0	0	0	0	0
rybníky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu povodie	87 645,6	33 802,3	34 945,1	35 264,4	33 256,6	31 800,8	5 525,8	6 658,7	6 604,9	4 576,6	6 609,8	6 821,4

Tabuľka 76

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	Hornád						Váh					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	3 149,7	2 380,5	2 490,8	2 382,4	2 484,0	2 417,3	10 916,1	10 552,5	11 609,3	10 983,4	11 382,9	11 415,2
poľnohospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0,0	1,4	2,5	2,0	2,1	2,0
závlahy	0	0	0	0	0	0	10 659,9	8 593,9	13 319,5	6 896,2	13 954,9	9 654,1
potravinársky priemysel	0	0	0	0	0	0	916,1	1 656,4	1 801,2	1 860,5	921,6	788,7
priemysel spolu	25 274,1	25 125,6	23 162,6	24 189,6	25 192,7	27 331,4	38 073,3	38 044,8	40 207,3	39 670,2	39 411,4	37 519,0
energetiku/ ¹	542 640,6	688 419,1	665 061,1	816 137,2	849 346,3	262 300,8	30 721,9	665 101,7	573 167,6	543 288,5	461 053,3	839 956,9
rybníky	0	0	0	0	5,3	4,0	50 213,7	60 606,9	48 442,2	57 880,8	58 442,8	39 522,6
Spolu povodie	571 064,4	715 925,2	690 714,4	842 709,2	877 028,3	292 053,6	141 501,0	784 557,6	688 549,6	660 581,5	585 168,9	938 858,7

Tabuľka 77

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	Dunaj						Morava					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
poľnohospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
závlahy	399,2	472,8	1 021,2	659,5	1 370,8	858,2	792,6	298,9	852,6	862,0	264,7	857,0
potravinársky priemysel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	30 188,9	54 677,3	53 772,5	47 556,9	21 967,0	24 492,7	11,4	25,5	22,7	19,5	10,3	9,1
energetiku/ ¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,7	3,7	5,4
rybníky	0	0	0	0	0	10 368,0	0	0	0	0	0	0
Spolu povodie	30 588,0	55 150,1	54 793,7	48 216,4	23 337,8	35 718,8	804,0	324,4	875,4	885,3	278,7	871,5

Tabuľka 78

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	Hron						Ipeľ					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	4 771,1	4 356,2	4 543,5	4 593,7	4 613,9	4 434,9	2 729,8	2 596,4	2 919,0	2 919,4	3 047,2	2 791,3
poľnohospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
závlahy	1 769,8	1 233,2	2 244,2	882,5	2 060,5	1 205,5	165,9	46,0	42,6	23,5	51,1	20,3
potravinársky priemysel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	9 323,5	15 088,1	14 704,8	12 750,3	7 827,3	8 635,0	11,9	14,2	14,8	16,0	16,1	12,2
energetiku/1	1 182 113,7	2 420 300,4	1 933 141,5	2 049 230,0	437 028,4	287 534,9	0	0	0	0	0	0
rybníky	0	0	0	0	228	228	0	0	0	0	0	2 975,0
Spolu povodie	1 197 978,1	2 440 977,9	1 954 634,0	2 067 456,5	451 758,1	302 038,3	2 907,6	2 656,6	2 976,5	2 958,9	3 114,4	5 798,7

Tabuľka 79

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	Poprad						Slaná					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	2 103,9	1 991,9	2 102,4	1 997,6	2 014,3	1 882,4	3 641,6	2 983,6	3 043,8	2 861,0	3 039,4	2 968,5
poľnohospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
závlahy	0	0	0	14,1	14,1	14,1	14,0	13,0	16,7	16,4	19,0	20,6
potravinársky priemysel	0,9	0,5	1,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	198,7	247,6	131,5	103,2	112,4	128,3	422,7	353,4	344,7	378,4	609,4	534,8
energetiku ¹	0,0	0,0	611,8	32,9	37,3	64,4	122 500,0	220 600,0	464 102,0	178 686,0	243 663,0	110 071,0
rybníky	4 551,4	3 470,0	3 110,0	3 080,0	3 070,0	2 950,0	920,0	916,0	848,0	1 441,2	1 764,0	40 784,0
Spolu povodie	6 854,9	5 709,9	5 956,7	5 227,8	5 248,1	5 039,3	127 498,3	224 866,0	468 355,2	183 383,0	249 094,7	154 378,9

¹ - odbery sú vrátane MVE

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 80

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	Bodrog						Bodva					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	11 548,5	10 709,4	8 711,9	8 437,2	8 486,8	8 274,4	5 175,2	5 263,8	5 409,1	4 970,7	4 097,3	4 404,3
poľnohospodárstvo	507,0	523,9	478,4	510,9	495,4	540,4	187,2	186,2	153,4	145,2	139,5	165,9
závlahy	22,0	21,5	24,3	22,9	23,1	2,7	0	0	0	0	0	0
potravinársky priemysel	307,1	234,4	290,5	290,0	296,3	312,4	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	574,2	510,8	472,6	514,5	1 007,3	1 075,6	380,2	380,6	396,3	398,2	1 026,2	1 731,4
energetika	2,1	2,6	9,2	4,2	2,9	2,1	6,3	28,2	22,7	21,4	19,5	18,3
termálne vody	0	27,6	18,8	60,7	90,2	75,8	0	0	0	0	0	0
rybníky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
voda na liečebné účely	18,8	17,9	18,2	21,1	21,7	23,6	0	0	0	0	0	0
Spolu povodie	12 979,8	12 048,1	10 023,7	9 861,4	10 423,8	10 307,0	5 748,9	5 858,8	5 981,5	5 535,5	5 282,6	6 319,9

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 81

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	Hornád						Váh					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	11 443,4	11 528,5	11 322,7	11 774,2	11 519,5	11 963,0	122 502,8	120 507,4	121 536,1	122 992,6	125 780,9	126 264,8
poľnohospodárstvo	408,6	384,1	411,0	405,5	400,5	416,2	3 618,1	3 473,5	3 486,0	3 488,5	3 432,3	3 661,8
závlahy	17,1	15,2	15,5	14,6	15,6	12,3	2 319,6	2 827,7	3 635,6	1 954,3	4 286,9	3 158,9
potravinársky priemysel	281,7	257,3	263,2	278,9	246,8	248,7	3 968,9	3 872,6	4 010,1	3 724,8	3 492,8	3 818,2
priemysel spolu	4 315,6	3 910,3	3 696,7	3 734,1	3 943,8	4 041,7	10 539,7	11 139,5	12 017,6	11 112,1	11 855,0	12 990,2
energetika	67,5	56,8	191,2	98,8	100,5	37,1	1 566,2	2 041,2	2 456,2	2 411,4	2 244,2	2 563,4
termálne vody	0	0	0	0	0	0	3 306,9	3 102,8	3 134,3	3 468,5	3 370,1	3 732,5
rybníky	0	0	0	0	0	0	2 716,2	3 044,3	2 900,7	3 005,9	2 988,8	2 828,0
voda na liečebné účely	0	0	0	0	0	0	2 323,6	2 563,4	2 508,4	2 448,3	2 621,6	2 500,1
Spolu povodie	16 534,0	16 152,2	15 900,2	16 306,1	16 226,7	16 719,0	152 862,0	152 572,3	155 685,1	154 606,4	160 072,7	161 517,9

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 82

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	Dunaj						Morava					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	56 852,4	53 702,3	54 154,9	52 575,8	55 449,0	53 375,1	7 585,2	7 477,2	8 028,3	8 171,0	8 247,4	8 666,7
poľnohospodárstvo	499,8	362,2	321,7	320,8	470,1	509,7	272,3	291,0	232,7	239,1	256,2	286,1
závlahy	208,0	196,6	413,1	300,1	469,7	233,5	0	0	0	0	0	0
potravinársky priemysel	1 225,7	1 067,0	1 175,6	1 192,7	1 193,6	1 212,3	0	0	0	0	0	0
priemysel spolu	30 159,6	28 876,5	29 201,7	30 700,8	31 404,8	33 438,9	1 602,1	1 346,3	1 922,7	1 689,5	1 776,0	2 043,8
energetika	1 196,7	1 052,4	1 198,4	1 646,7	1 965,4	2 385,3	0	0	1,0	0,6	0,7	0,7
termálne vody	1 046,1	782,6	769,7	782,5	798,3	815,9	0	0	0	0	0	0
rybníky	0	0	0	0	2,0	2,7	7,2	7,1	7,0	7,1	7,0	7,0
voda na liečebné účely	0,0	0	0	0	0	0	1,8	2,5	2,5	1,8	2,3	2,5
Spolu povodie	91 188,3	86 039,7	87 235,0	87 519,4	91 752,7	91 973,4	9 468,5	9 124,1	10 194,1	10 109,1	10 289,5	11 006,7

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 83

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	<i>Hron</i>						<i>Ipeľ</i>					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	21 820,4	21 149,7	21 679,0	20 922,6	21 394,9	21 906,2	2 813,6	2 888,4	2 830,6	2 628,7	2 632,4	2 705,4
poľnohospodárstvo	393,0	386,8	390,5	414,1	452,8	414,7	254,8	265,4	301,9	291,7	296,1	310,0
závlahy	11,0	9,4	2,3	8,4	16,4	19,5	0,01	0,02	0,00	0,0	0,0	0,0
potravinársky priemysel	200,9	211,0	201,8	214,1	226,3	318,9	73,7	61,5	13,7	69,4	68,2	68,7
priemysel spolu	772,6	732,1	872,2	764,1	738,4	770,5	220,3	221,3	217,8	206,2	258,2	164,4
energetika	830,1	844,2	698,8	769,0	750,9	764,4	0	0	0	0	0	0
termálne vody	565,4	576,6	600,7	596,5	551,8	566,2	198,9	229,0	218,6	92,4	228,1	238,4
rybníky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
voda na liečebné účely	487,0	374,9	350,0	363,5	356,5	321,0	109,8	172,1	182,2	178,9	101,1	103,2
Spolu povodie	25 080,3	24 284,6	24 795,4	24 052,3	24 488,1	25 081,4	3 671,1	3 837,7	3 764,6	3 467,3	3 584,1	3 590,2

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 84

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	Poprad						Slaná					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	2 908,1	2 839,1	3 323,4	2 846,6	3 703,2	3 608,8	4 937,2	4 450,3	4 696,0	4 812,9	4 674,7	4 505,8
poľnohospodárstvo	159,5	140,2	131,8	143,6	127,1	139,9	173,7	144,3	121,2	124,2	136,1	120,3
závlahy	0	0	0	0	0,2	0,0	0,13	0,15	0,16	0,2	0,2	0,1
potravinársky priemysel	199,6	192,8	184,8	194,0	197,2	179,7	79,2	54,5	84,0	88,2	88,0	143,8
priemysel spolu	684,0	922,5	972,6	807,4	826,0	887,1	212,4	220,6	143,4	160,4	161,9	124,4
energetika	707,4	702,4	725,5	714,8	724,6	720,5	10,9	57,6	13,6	6,6	10,4	23,2
termálne vody	1 516,3	1 514,0	1 626,9	1 746,7	1 570,9	1 633,4	6	19	68	87,3	80,7	144,5
rybníky	28,1	25,8	41,5	26,5	22,9	78,2	0	0	0	0	0	0
voda na liečebné účely	43,0	69,2	60,7	78,3	71,3	61,1	0,05	0,04	0,03	0	0	0
Spolu povodie	6 246,0	6 406,1	7 067,2	6 557,8	7 243,4	7 308,6	5 419,8	4 946,3	5 126,4	5 279,7	5 152,1	5 062,2

Zdroj:SHMÚ

Tabuľka 85

Odbery z povrchových vôd (tis.m ³ /rok)												
	SÚP Dunaj						SÚP Visla					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
pre pitné účely	46 725,5	43 827,5	45 613,1	44 705,8	46 060,7	45 831,7	2 103,9	1 991,9	2 102,4	1 997,6	2 014,3	1 882,4
poľnohospodárstvo	0	1,4	3,7	3,4	2,8	2,4	0	0	0	0	0	0
závlahy	13 812,7	10 668,9	17 517,2	9 342,6	17 729,5	12 641,0	0	0	0	14,1	14,1	14,1
potravinársky priemysel	916,1	1 656,4	1 801,2	1 860,5	921,6	788,7	0,9	0,5	1,1	0,0	0,0	0,0
priemysel spolu	112 387,8	144 173,5	144 240,3	132 791,9	104 527,1	107 597,4	198,7	247,6	131,5	103,2	112,4	128,3
energetiku ¹	1 940 537,0	4 003 068,1	3 643 983,0	3 598 005,6	1 999 965,5	1 507 597,7	0	0	611,8	32,9	37,3	64,4
rybníky	51 133,7	61 522,9	49 290,2	59 322,0	60 440,1	93 881,6	4 551,4	3 470,0	3 110,0	3 080,0	3 070,0	2 950,0
Spolu povodie	2 165 512,8	4 264 918,8	3 902 448,7	3 846 031,9	2 229 647,4	1 768 340,7	6 854,9	5 709,9	5 956,7	5 227,8	5 248,1	5 039,3

¹ - odbery sú vrátane MVE

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka 86

Množstvo odobratej podzemnej vody (tis.m ³ /rok)												
	SÚP Dunaj						SÚP Visla					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
domácnosti	244 678,8	237 676,9	238 368,5	237 285,6	242 282,9	242 065,7	2 908,1	2 839,1	3 323,4	2 846,6	3703,2	3608,8
poľnohospodárstvo	6 314,3	6 017,4	5 896,8	5 940,1	6 079,0	6 425,2	159,5	140,2	131,8	143,6	127,1	139,9
závlahy	2 578	3 070,6	4 091,0	2 300,4	4 811,7	3 427,0	0	0	0	0	0,161	0
potravinársky priemysel	6 137,3	5 758,4	6 038,8	5 858,1	5 612,1	6 123,0	199,6	192,8	184,8	194,0	197,2	179,7
priemysel spolu	48 776,6	47 338,0	48 941,0	49 279,8	52 171,6	56 380,9	684,0	922,5	972,6	807,4	826,0	887,1
energetika	3 679,9	4 083,0	4 591,0	4 958,6	5 094,7	5 794,6	707,4	702	726	715	724,6	720,5
termálne vody	5 124	4 737,5	4 810	5 088	5 119	5 573	1 516	1 514	1 627	1 747	1570,9	1633,4
rybníky	2 723,4	3 051,3	2 907,7	3 013,0	2 997,9	2 837,7	28,1	25,8	41,5	26,5	22,9	78,2
voda na liečebné účely	2 941,1	3 130,7	3 061,2	3 013,6	3 103,2	2 950,4	43,0	69,2	60,7	78,3	71,3	61,1
Spolu povodie	322 952,8	314 863,8	318 706,0	316 737,2	327 272,3	331 577,6	6 246,0	6 406,1	7 067,2	6 557,8	7 243,4	7 308,6

Zdroj: SHMÚ

5. AKTUALIZÁCIA ODHADU NÁVRATNOSTI NÁKLADOV NA VODOHOSPODÁRSKE SLUŽBY NA ZÁKLADE NAJNOVŠÍCH DOSTUPNÝCH ÚDAJOV

5.1 Úroveň návratnosti nákladov za vodohospodárske služby za roky 2007 až 2018

Pre potreby spracovania prvého Vodného Plánu Slovenska bola úroveň návratnosti nákladov vyčíslená po rok 2008. Pre potreby spracovania druhého Vodného Plánu Slovenska bola úroveň návratnosti nákladov dopočítaná za roky 2009, 2010, 2011 a 2012. Pre zachovanie časového radu bola stanovená miera úhrady nákladov za roky 2013-2018.

Vstupné údaje za sektory zásobovania pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadovej vody potrebné pre výpočet návratnosti nákladov za tieto služby, boli pre celé časové obdobie prevzaté z výkazov vybraných ukazovateľov ekonomického vývoja, ktoré pre potreby spracovania Správy o vodnom hospodárstve v Slovenskej republike každoročne vyplňajú a zasielajú samotné vodárenské spoločnosti. Návratnosť osobitne za sektory domácností, poľnohospodárstvo a priemysel nemohla byť rovnako ako v predchádzajúcom období vyjadrená, pretože vodárenské spoločnosti nesledujú náklady, tržby a dotácie v členení na sektory.

Vzhľadom k tomu, že územná pôsobnosť vodárenských spoločností neodpovedá hraniciam jednotlivých povodí, získané údaje o tržbách a nákladoch vodárenských spoločností boli do povodí transformované cez GIS a to pomerom počtu zásobovaných obyvateľov jednotlivých vodárenských spoločností v povodiach. Do výpočtu boli zahrnuté údaje od nasledovných spoločností: Bratislavská vodárenská spoločnosť (ďalej VS), Liptovská VS, Oravská VS, Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, Považská VS, Severoslovenské VaK, Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, Trenčianske vodárne a kanalizácie, Trnavská VS, Turčianska VS, KOMVaK-Komárno, VS Ružomberok, Východoslovenská VS a Západoslovenská VS. Okrem týchto 14-tich vodárenských spoločností boli do výpočtu zahrnuté aj údaje od spoločností: PreVak Bratislava, AQUASPIŠ Spišská Nová Ves (spoločnosť ukončila svoju činnosť 31.8.2018), Vodárenské a technické služby Hlohovec a MONDI SCP Ružomberok, ktoré poskytujú údaje pre účely spracovania Správy o vodnom hospodárstve v Slovenskej republike.

Miera návratnosti nákladov za sektor zásobovania pitnou vodou a za sektor odvádzania a čistenia odpadových vôd bola vyčíslená za jednotlivé čiastkové povodia vymedzené na území SR (Príloha č. 5), ďalej na národnej úrovni a pre medzinárodné povodie Dunaja a Visly.

Súčasťou tejto kapitoly je aj **vyjadrenie miery návratnosti nákladov za vodohospodárske služby súvisiace s využívaním vodného toku** za roky 2007-2018 (poskytovateľ SVP, š.p.) – je taktiež vyčíslená za jednotlivé čiastkové povodia (Príloha č. 5), na národnej úrovni a pre medzinárodné povodie Dunaja a Visly. Návratnosť nákladov za vodohospodársku službu „odber povrchovej vody na závlahy pre poľnohospodárov“ je vyjadrená v rámci položky „odbery povrchovej vody pre ostatných odberateľov“ (za roky 2017 a 2018, nakoľko povinnosť platiť za tieto odbery vznikla od 1. januára 2017).

Vo všetkých tabuľkách je okrem výslednej miery návratnosti nákladov aj prehľad vývoja tržieb, ekonomicky oprávnených nákladov a dotácií.

Vo väzbe na výrazne rozdielnú mieru úhrady nákladov hlavne za „energetickú vodu“, ale aj za „odber povrchovej vody“ medzi rokmi 2016 a 2017 bolo poskytovateľom uvedených vodohospodárskych služieb (SVP, š.p. Banská Štiavnica) podané *nasledovné zdôvodnenie*:

- a) Pri vypracovaní návrhu pre stanovenie cien regulovaných vodohospodárskych služieb predložil SVP, š. p. podklady pre stanovenie cien prostredníctvom ÚRSO v zmysle Vyhlášky ÚRSO č. 224/2016 z 19. júla 2016 (ďalej Vyhláška ÚRSO) v auguste roku 2016 na roky 2017 až 2021) – päťročné regulačné obdobie,
- b) Podklady predložené na ÚRSO obsahovali kalkulácie ekonomicky oprávnených nákladov na neregulované vodohospodárske služby a regulované vodohospodárske služby, čo súvisí s charakterom a viacúčelovosťou vodohospodárskeho majetku v správe SVP, š. p. ktorý je využívaný na regulované aj na neregulované vodohospodárske služby,
- c) Východiskom pre stanovenie percentuálneho podielu využiteľnosti majetku na jednotlivé vodohospodárske služby bola obstarávacia cena vodohospodárskeho majetku podľa účtovného stavu k 31. 12. 2015 v súlade s Vyhláškou ÚRSO,
- d) Rápidny pokles ekonomicky oprávnených nákladov na regulované vodohospodárske služby spôsobilo **nové percentuálne prerozdelenie využitia jednotlivých skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby uvedené vo Vyhláške ÚRSO** (par. 4 ods. 3 – „*Ekonomicky oprávnené náklady sa určujú na jednotlivé regulované a neregulované činnosti v rozsahu, v akom sa jednotlivé skupiny vodohospodárskeho hmotného majetku v percentách využívajú na vodohospodárske služby*“).

Tabuľka 87 Percentuálne prerozdelenie využitia jednotl. skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby

Skupina majetku	Upravené vodné toky a ochranné hrádze	Odvodňovacie a zavlažovacie kanály	Hate	Neenergetické vodné diela	Vodné diela s energetickým využitím	Čerpacie stanice
VH služby						
Povrchová voda	25	20	60	47	2	3
HEP	15	0	4	4	85	0
Energetická voda	0	0	3	1	1	0
Plavba	15	0	5	10	3	0
Ochrana pred povodňami	40	0	18	30	8	96
Zavlažovanie poľ. pôdy	5	80	10	8	1	1
Spolu	100	100	100	100	100	100

Pre kľúčenie ekonomicky oprávnených nákladov na regulovanú činnosť na rok 2017 boli použité nasledovné percentá:

- Povrchová voda.....	24,4 %
- Hydroenergetický potenciál.....	23,4 %
- Energetická voda.....	0,38%
- SPOLU	48,18%

Pred rokom 2016 SVP, š. p. postupoval pri vypracovaní podkladov pre stanovenie cien regulovaných vodohospodárskych služieb v zmysle Vyhlášky ÚRSO č. 194/2013 z 20. júna 2013, ktorá **tabuľkou** **nedefinovala percentuálne prerozdelenie využitia jednotlivých skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby**. SVP, š. p. postupoval v súlade s „Metodikou rozklúčovania nákladov vodohospodárskych služieb“, vydanou Výskumným ústavom vodného hospodárstva v Bratislave, v septembri 2006.

Tabuľka 88 Prerozdelenie využitia jednotl. skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby pred r.2016

VH služby						
Povrchová voda	38	40	80	80	5	1
HEP	20	0	5	5	85	0
Energetická voda	12	0	3	2	1	0
Plavba	5	0	2	0	0	0
Ochrana pred povodňami	24	0	9	12	8	98
Zavlažovanie poľ. pôdy	1	60	1	1	1	1
Spolu	100	100	100	100	100	100

Návrh cien regulovaných vodohospodárskych služieb SVP, š. p. predkladal v auguste 2013. Pre kľúčenie ekonomicky oprávnených nákladov na regulovanú činnosť na rok 2014 boli použité nasledovné percentá:

- Povrchová voda.....37,87 %
- Hydroenergetický potenciál.....28,13 %
- Energetická voda.....7,3%
- SPOLU 73,3%

Z uvedeného vyplýva, že URSO svojou Vyhláškou č. 224/2016 z 19. júla 2016 určilo ekonomicky oprávnené náklady na jednotlivé regulované a neregulované činnosti rozsahom, v akom sa jednotlivé skupiny majetku využívajú na vodohospodárske služby. Z údajov vidieť percentuálny pokles vykazovania ekonomicky oprávnených nákladov v regulovaných vodohospodárskych službách, predovšetkým za energetickú vodu a povrchovú vodu.

Výsledná miera úhrady nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby celkovo v SR, t.j. na národnej úrovni

Tabuľka 89 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2007)

rok 2007	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	176 691	182 168	7 813,1	92,70
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	142 999	136 161	24 786,3	86,82
Vodovody a kanalizácie spolu	319 690	318 329	32 599	90,19
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	25 539,74	24 797,52	0	102,99
- Energetická voda	278,33	5141,52	0	5,41
- Odber povrchovej vody	21 156,30	29 516,33	0	71,68
- vodárenské spol.	4 267	5 805	0	73,52
- ostatní odb.(priemysel)	16 889	23 712	0	71,23
Správa povodí celkom	46 974	59 455	0	79,01

Tabuľka 90 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2008)

rok 2008	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	172 310	173 110	5 640	96,28
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	141 770	129 360	19 220	94,74
Vodovody a kanalizácie spolu	314 080	302 470	24 860	95,62
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	25 362,3	26 181,8	0	96,87
- Energetická voda	205,5	5 705,0	0	3,60
- Odber povrchovej vody	25 127,9	29 416,1	0	85,42
- vodárenské spol.	4 117,8	4 732,5	0	87,01
- ostatní odb.(priemysel)	21 010,1	24 683,6	0	85,12
Správa povodí celkom	50 695,7	61 302,9	0	82,70

Tabuľka 91 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2009)

rok 2009	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	184 325	185 858	0	99,18
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	158 164	162 786	0	97,16
Vodovody a kanalizácie spolu	342 489	348 644	0	98,23
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	27 991,6	25 375,9	0	110,31
- Energetická voda	330,9	5 526,9	0	5,99
- Odber povrchovej vody	22 280,3	27 588,1	0	80,76
- vodárenské spol.	4 009,0	5 145,6	0	77,91
- ostatní odb.(priemysel)	18 271,3	22 442,6	0	81,41
Správa povodí celkom	50 602,8	58 490,9	0	86,51

Tabuľka 92 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2010)

rok 2010	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	187 015	185 889	0	100,61
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	167 138	169 879	0	98,39
Vodovody a kanalizácie spolu	354 153	355 768	0	99,55
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	38 872,4	31 232,5	0	124,46
- Energetická voda	533,1	6 898,2	0	7,73
- Odber povrchovej vody	23 617,9	34 214,8	0	69,03
- vodárenské spol.	4 385,8	7 133,3	0	61,48
- ostatný odb.(priemysel)	19 232,1	27 081,5	0	71,02
Správa povodí celkom	63 023,4	72 345,5	0	87,11

Tabuľka 93 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2011)

rok 2011	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	189 241	185 348	0	102,10
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	173 121	171 021	0	101,23
Vodovody a kanalizácie spolu	362 362	356 369	0	101,68
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	24 918,3	34 121,7	0	73,03
- Energetická voda	333,6	7 416,0	0	4,50
- Odber povrchovej vody	26 071,5	36 800,5	0	70,85
- vodárenské spol.	4 881,2	7 246,7	0	67,36
- ostatní odb.(priemysel)	21 190,3	29 553,8	0	71,70
Správa povodí celkom	51 323,4	78 338,2	0	65,52

Tabuľka 94 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2012)

rok 2012	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	199 443	197 361	0	101,05
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	182 724	186 918	0	97,76
Vodovody a kanalizácie spolu	382 167	384 279	0	99,45
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	23 486,0	25 404,7	0	92,45
- Energetická voda	318,0	5 618,0	0	5,66
- Odber povrchovej vody	26 566,1	27 488,5	28,4	96,54
- vodárenské spol.	5 244,0	5 431,1	0	96,55
- ostatní odb.(priemysel)	21 322,0	22 057,3	28,4	96,54
Správa povodí celkom	50 370,0	58 511,2	28,4	86,04

Tabuľka 95 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2013)

rok 2013	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	197 312	196 877	0	100,22
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	183 887	188 103	0	97,76
Vodovody a kanalizácie spolu	381 199	384 980	0	99,02
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	31 254,5	27 519,4	0	113,57
- Energetická voda	1148,7	6 175,4	0	18,60
- Odber povrchovej vody	26 238,4	29 856,2	0	87,88
- vodárenské spol.	5 065,8	5 985,9	0	84,63
- ostatný odb.(priemysel)	21 172,5	23 870,3	0	88,70
Správa povodí celkom	58 641,6	63 551,0	0	92,27

Tabuľka 96 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2014)

rok 2014	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	196 485	199 194	0	98,64
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	185 409	192 214	0	96,46
Vodovody a kanalizácie spolu	381 894	391 408	0	97,57
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	33 013,2	25 237,5	0	130,81
- Energetická voda	452,8	6 549,4	0	6,91
- Odber povrchovej vody	25 210,1	33 976,0	0	74,20
- vodárenské spol.	4 763,1	6 299,4	0	75,61
- ostatný odb.(priemysel)	20 447,1	27 676,6	0	73,88
Správa povodí celkom	58 676,1	65 762,8	0,0	89,22

Tabuľka 97 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2015)

rok 2015	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	199 919	194 492	0	102,79
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	188 604	191 852	0	98,31
Vodovody a kanalizácie spolu	388 523	386 344	0	100,56
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	27 587,2	24 433,1	0	112,91
- Energetická voda	390,3	5 987,1	0	6,52
- Odber povrchovej vody	25 551,7	33 472,6	0	76,34
- vodárenské spol.	5 031,9	6 077,1	0	82,80
- ostatný odb.(priemysel)	20 519,8	27 395,5	0	74,90
Správa povodí celkom	53 529,1	63 892,9	0	83,78

Tabuľka 98 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2016)

rok 2016	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	204 941	199 351	0	102,80
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	187 460	207 294	0	90,43
Vodovody a kanalizácie spolu	392 401	406 645	0	96,50
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	29 162,0	25 738,0	0	113,30
- Energetická voda	426,9	7 396,6	0	5,77
- Odber povrchovej vody	24 453,7	37 888,4	0	64,54
- vodárenské spol.	4 928,6	8 638,0	0	57,06
- ostatní odb.(priemysel)	19 525,0	29 250,4	0	66,75
Správa povodí celkom	54 042,6	71 023,1	0	76,09

Tabuľka 99 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2017)

rok 2017	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	206 203	204 119	0	101,02
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	192 988	214 279	0	90,06
Vodovody a kanalizácie spolu	399 191	418 398	0	95,41
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	26 692,6	26 406,2	0	101,08
- Energetická voda	502,5	429,0	0	117,14
- Odber povrchovej vody	25 044,2	27 982,0	0	89,50
- vodárenské spol.	5 069,9	4 614,6	0	109,87
- ostatní odb.(priemysel)	19 974,3	23 367,5	0	85,48
Správa povodí celkom	52 239,3	54 817,2	0	95,30

Tabuľka 100 Návratnosť nákladov za vodohospodárske služby za SR celkom (2018)

rok 2018	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	210 240	199 808	0	105,22
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	202 683	217 459	0	93,21
Vodovody a kanalizácie spolu	412 923	417 267	0	98,96
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	20 349,2	27 118,6	0	75,04
- Energetická voda	348,6	445,7	0	78,22
- Odber povrchovej vody	25 608,2	28 713,8	0	89,18
- vodárenské spol.	5 011,7	6 019,0	0	83,26
- ostatní odb.(priemysel)	20 596,5	22 694,8	0	90,75
Správa povodí celkom	46 306,1	56 278,2	0	82,28

Miera návratnosti nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby na úrovni medzinárodného povodia Dunaja a Visly.

Tabuľka 101 Správne územie povodia Dunaja (2007)

Rok 2007	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	170 546,8	176 437,7	4 993,2	93,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	138 285,5	131 344,6	22 383,5	88,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	308 832,3	307 782,3	27 376,7	91,4%
Správa povodí:				
- HEP	25 533,3	24 575,7	0	103,9%
- Energetická voda	278,3	5 093,2	0	5,5%
- Odbery povrchových vôd spolu	20 977,8	29 264,4	0	71,7%
-odbery pre vodárenské spol.	4 153,4	5 643,6	0	73,6%
-odbery pre ostatných odb.	16 824,5	23 620,7	0	71,2%
Správa povodí celkom	46 789,4	58 933,2	0	79,4%

Tabuľka 102 Správne územie povodia Dunaja (2008)

Rok 2008	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	166 380	167 780	5 470	95,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	136 980	124 940	18 640	94,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	303 360	292 720	24 110	95,4%
Správa povodí:				
- HEP	25 356,6	25 955,2	0	97,7%
- Energetická voda	205,5	5 655,6	0	3,6%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 961,1	29 169,8	0	85,6%
-odbery pre vodárenské spol.	3 995,1	4 551,3	0	87,8%
-odbery pre ostatných odb.	20 966,0	24 618,5	0	85,2%
Správa povodí celkom	50 523,2	60 780,6	0	83,1%

Tabuľka 103 Správne územie povodia Dunaja (2009)

Rok 2009	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	178 181,5	180 189,3	0	98,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	153 019,4	157 817,4	0	97,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	331 200,9	338 006,8	0	98,0%
Správa povodí:				
- HEP	27 983,7	25 126,1	0	111,4%
- Energetická voda	330,9	5 472,4	0	6,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	22 125,7	27 316,5	0	81,0%
-odbery pre vodárenské spol.	3 896,4	4 947,9	0	78,7%
-odbery pre ostatných odb.	18 229,2	22 368,7	0	81,5%
Správa povodí celkom	50 440,3	57 915,0	0	87,1%

Tabuľka 104 Správne územie povodia Dunaja (2010)

Rok 2010	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	180 891,3	180 221,8	0	100,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	161 672,1	164 915,1	0	98,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	342 563,4	345 136,9	0	99,3%
Správa povodí:				
- HEP	38 863,7	30 796,8	0	126,2%
- Energetická voda	533,1	6 802,0	0	7,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	23 463,3	33 737,5	0	69,5%
-odbery pre vodárenské spol.	4 276,3	6 795,3	0	62,9%
-odbery pre ostatných odb.	19 187,0	26 942,2	0	71,2%
Správa povodí celkom	62 860,1	71 336,2	0	88,1%

Tabuľka 105 Správne územie povodia Dunaja (2011)

Rok 2011	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	183 028,1	179 599,4	0	101,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	167 420,0	165 887,1	0	100,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	350 448,1	345 486,5	0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	24 912,4	32 989,7	0	75,5%
- Energetická voda	333,6	7 170,0	0	4,7%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 921,7	35 579,7	0	72,9%
-odbery pre vodárenské spol.	4 767,2	6 317,4	0	75,5%
-odbery pre ostatných odb.	21 154,5	29 262,3	0	72,3%
Správa povodí celkom	51 167,7	75 739,4	0	67,6%

Tabuľka 106 Správne územie povodia Dunaja (2012)

Rok 2012	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	193 078,7	191 474,7	0	100,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	176 623,1	181 442,1	0	97,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	369 701,9	372 916,9	0	99,1%
Správa povodí:				
- HEP	23 481,0	24 767,2	0	94,8%
- Energetická voda	318,0	5 475,8	0	5,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	26 409,9	26 797,5	28,4	98,5%
-odbery pre vodárenské spol.	5 112,9	4 850,9	0	105,4%
-odbery pre ostatných odb.	21 297,0	21 946,6	28,4	96,9%
Správa povodí celkom	50 208,9	57 040,5	28,4	88,0%

Tabuľka 107 Správne územie povodia Dunaja (2013)

Rok 2013	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	191 012,6	191 143,4	0	99,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	177 705,8	182 497,3	0	97,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	368 718,4	373 640,7	0	98,7%
Správa povodí:				
- HEP	31 248,3	26 949,2	0	116,0%
- Energetická voda	1 148,7	6 047,5	0	19,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	26 096,8	29 237,6	0	89,3%
-odbery pre vodárenské spol.	4 949,7	5 478,5	0	90,4%
.....-odbery pre ostatných odb..	21 147,1	23 759,2	0	89,0%
Správa povodí celkom	58 493,8	62 234,3	0,0	94,0%

Tabuľka 108 Správne územie povodia Dunaja (2014)

Rok 2014	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	190 168,9	193 441,9	0	98,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	179 178,6	186 555,0	0	96,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	369 347,5	379 996,9	0	97,2%
Správa povodí:				
- HEP	33 005,5	24 616,8	0	134,0%
- Energetická voda	452,8	6 388,3	0	7,1%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 073,4	33 140,4	0	75,7%
-odbery pre vodárenské spol.	4 652,7	5 624,9	0	82,7%
-odbery pre ostatných odb.	20 420,7	27 515,5	0	74,2%
Správa povodí celkom	58 531,7	64 145,4	0,0	91,3%

Tabuľka 109 Správne územie povodia Dunaja (2015)

Rok 2015	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	193 495,4	188 647,1	0	102,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	182 224,9	186 167,4	0	97,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	375 720,3	374 814,5	0	100,3%
Správa povodí:				
- HEP	27 581,8	23 963,6	0	115,1%
- Energetická voda	390,3	5 868,4	0	6,7%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 410,9	32 765,6	0	77,6%
-odbery pre vodárenské spol.	4 915,8	5 493,8	0	89,5%
-odbery pre ostatných odb.	20 495,2	27 271,8	0	75,2%
Správa povodí celkom	53 383,0	62 597,6	0,0	85,3%

Tabuľka 110 Správne územie povodia Dunaja (2016)

Rok 2016	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	198 382,8	193 123,9	0	102,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	180 949,2	201 729,2	0	89,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	379 331,9	394 853,1	0	96,1%
Správa povodí:				
- HEP	29 155,7	25 072,5	0	116,3%
- Energetická voda	426,9	7 368,3	0	5,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 335,8	36 641,8	0	66,4%
-odbery pre vodárenské spol.	4 824,4	7 607,3	0	63,4%
-odbery pre ostatných odb.	19 511,4	29 034,5	0	67,2%
Správa povodí celkom	53 918,4	69 082,6	0,0	78,1%

Tabuľka 111 Správne územie povodia Dunaja (2017)

Rok 2017	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	199 611,5	198 403,3	0	100,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	186 286,5	207 979,7	0	89,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	385 898,1	406 382,9	0	95,0%
Správa povodí:				
- HEP	26 687,1	25 782,4	0	103,5%
- Energetická voda	502,5	421,2	0	119,3%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 924,2	26 834,1	0	92,9%
-odbery pre vodárenské spol.	4 964,3	4 171,1	0	119,0%
-odbery pre ostatných odb.	19 959,9	22 662,9	0	88,1%
Správa povodí celkom	52 113,9	53 037,7	0,0	98,3%

Tabuľka 112 Správne územie povodia Dunaja (2018)

Rok 2018	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	203 587,1	194 289,7	0	104,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	195 855,1	211 030,0	0	92,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	399 442,3	405 319,7	0	98,6%
Správa povodí:				
- HEP	20 345,6	26 512,1	0	76,7%
- Energetická voda	348,6	433,2	0	80,5%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 486,5	27 954,3	0	91,2%
-odbery pre vodárenské spol.	4 905,9	5 440,7	0	90,2%
-odbery pre ostatných odb.	20 580,6	22 513,6	0	91,4%
Správa povodí celkom	46 180,7	54 899,6	0,0	84,1%

Tabuľka 113 Správne územie povodia Visly (2007)

Rok 2007	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 730,3	2 820	58,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 713,5	4 816,4	2 403	48,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 857,9	10 546,7	5 223	53,4%
Správa povodí:				
- HEP	6,4	221,8	0	2,9%
- Energetická voda	0,0	48,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	178,5	252,0	0	70,8%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	161,0	0	70,8%
-odbery pre ostatných odb.	64,5	91,0	0	70,8%
Správa povodí celkom	184,9	522,1	0	35,4%

Tabuľka 114 Správne územie povodia Visly (2008)

Rok 2008	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 930	5 330	170	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 790	4 420	580	95,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 720	9 750	750	102,3%
Správa povodí:				
- HEP	5,7	226,6	0	2,5%
- Energetická voda	0,0	49,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	166,8	246,3	0	67,7%
-odbery pre vodárenské spol.	122,7	181,2	0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	44,1	65,1	0	67,7%
Správa povodí celkom	172,5	522,3	0	33,0%

Tabuľka 115 Správne územie povodia Visly (2009)

Rok 2009	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 143,5	5 668,7	0	108,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 144,6	4 968,6	0	103,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 288,1	10 637,2	0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,9	249,8	0	3,2%
- Energetická voda	0,0	54,4	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	271,6	0	56,9%
-odbery pre vodárenské spol.	112,5	197,7	0	56,9%
-odbery pre ostatných odb.	42,1	73,9	0	56,9%
Správa povodí celkom	162,5	575,8	0	28,2%

Tabuľka 116 Správne územie povodia Visly (2010)

Rok 2010	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 123,7	5 667,2	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 465,9	4 963,9	0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 631,1	0	109,0%
Správa povodí:				
- HEP	8,7	435,7	0	2,0%
- Energetická voda	0,0	96,2	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	477,3	0	32,4%
-odbery pre vodárenské spol.	109,5	338,0	0	32,4%
-odbery pre ostatných odb.	45,1	139,3	0	32,4%
Správa povodí celkom	163,3	1 009,3	0	16,2%

Tabuľka 117 Správne územie povodia Visly (2011)

Rok 2011	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 212,9	5 748,3	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 701,0	5 134,3	0	111,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 913,9	10 882,6	0	109,5%
Správa povodí:				
- HEP	5,9	1 132,0	0	0,5%
- Energetická voda	0,0	246,0	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	149,8	1 220,8	0	12,3%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	929,3	0	12,3%
-odbery pre ostatných odb.	35,8	291,5	0	12,3%
Správa povodí celkom	155,7	2 598,8	0	6,0%

Tabuľka 118 Správne územie povodia Visly (2012)

Rok 2012	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 364,0	5 886,6	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 101,1	5 475,4	0	111,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 465,1	11 362,0	0	109,7%
Správa povodí:				
- HEP	5,0	637,5	0	0,8%
- Energetická voda	0,0	142,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	156,2	691,0	0	22,6%
-odbery pre vodárenské spol.	131,1	580,2	0	22,6%
-odbery pre ostatných odb.	25,0	110,8	0	22,6%
Správa povodí celkom	161,2	1 470,8	0	11,0%

Tabuľka 119 Správne územie povodia Visly (2013)

Rok 2013	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 299,4	5 733,6	0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 181,2	5 605,7	0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 480,6	11 339,3	0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	6,2	570,2	0	1,1%
- Energetická voda	0,0	127,9	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	141,6	618,6	0	22,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,2	507,4	0	22,9%
-odbery pre ostatných odb.	25,4	111,2	0	22,9%
Správa povodí celkom	147,8	1 316,7	0	11,2%

Tabuľka 120 Správne územie povodia Visly (2014)

Rok 2014	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 316,1	5 752,1	0	109,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 230,4	5 659,0	0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 546,5	11 411,1	0	110,0%
Správa povodí:				
- HEP	7,7	620,7	0	1,2%
- Energetická voda	0,0	161,1	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	136,8	835,6	0	16,4%
-odbery pre vodárenské spol.	110,4	674,5	0	16,4%
-odbery pre ostatných odb.	26,4	161,1	0	16,4%
Správa povodí celkom	144,4	1 617,4	0	8,9%

Tabuľka 121 Správne územie povodia Visly (2015)

Rok 2015	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 423,6	5 844,9	0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 379,1	5 684,6	0	112,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 802,7	11 529,5	0	111,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	469,6	0	1,1%
- Energetická voda	0,0	118,7	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	140,8	707,0	0	19,9%
- odbery pre vodárenské spol.	116,1	583,3	0	19,9%
- odbery pre ostatných odb.	24,6	123,7	0	19,9%
Správa povodí celkom	146,1	1 295,3	0	11,3%

Tabuľka 122 Správne územie povodia Visly (2016)

Rok 2016	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 558,6	6 226,9	0	105,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 510,8	5 565,1	0	117,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 069,5	11 792,0	0	110,8%
Správa povodí:				
- HEP	6,3	665,5	0	0,9%
- Energetická voda	0,0	28,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	117,9	1 246,7	0	9,5%
- odbery pre vodárenské spol.	104,3	1 030,7	0	10,1%
- odbery pre ostatných odb.	13,6	215,9	0	6,3%
Správa povodí celkom	124,2	1 940,5	0	6,4%

Tabuľka 123 Správne územie povodia Visly (2017)

Rok 2017	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 591,3	5 715,8	0	115,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 701,0	6 299,6	0	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 292,2	12 015,5	0	110,6%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	623,8	0	0,9%
- Energetická voda	0,0	7,8	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	120,0	1 148,0	0	10,4%
- odbery pre vodárenské spol.	105,6	443,4	0	23,8%
- odbery pre ostatných odb.	14,4	704,6	0	2,0%
Správa povodí celkom	125,4	1 779,6	0	7,0%

Tabuľka 124 Správne územie povodia Visly (2018)

Rok 2018	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 652,9	5 518,3	0	120,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 827,9	6 429,0	0	106,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 480,7	11 947,3	0	112,8%
Správa povodí:				
- HEP	3,6	606,5	0	0,6%
- Energetická voda	0,0	12,5	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	121,7	759,5	0	16,0%
-odbery pre vodárenské spol.	105,8	578,3	0	18,3%
-odbery pre ostatných odb.	16,0	181,2	0	8,8%
Správa povodí celkom	125,4	1 378,5	0	9,1%

6. ODHAD NÁKLADOV NA REALIZÁCIU PROGRAMOV OPATRENÍ PRE 3. PLÁNY MANAŽMENTU POVODÍ NA ROKY 2022-2027

Pre program opatrení plánov manažmentu povodí na obdobie rokov **2022-2027** boli uskutočnené odhady nákladov na navrhnuté opatrenia. Ide o tieto opatrenia:

- **základné opatrenia**, ktoré vyplývajú z požiadaviek smerníc Európskeho spoločenstva a z požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. a) RSV a jej prílohy VI, časť A, ďalej z požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. b) až l) RSV;
- **doplňkové opatrenia** špecifikované v prílohe VI, časť B RSV.

6.1 Náklady na základné opatrenia na splnenie požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. a) RSV a jej prílohy VI, časť A

Smernica Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd

V programe opatrení sú navrhované opatrenia:

- výstavba stokových sietí (rozšírenie a zvýšenie kapacity),
- výstavba a rekonštrukcia ČOV.

Tieto opatrenia vychádzajú najmä z Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES (NP), Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (PR) a ďalších súvisiacich strategických dokumentov.

V súlade s PR boli vykonané analýzy potrieb finančných prostriedkov do roku 2027 v prioritách – I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb a II. Priebežná realizácia kanalizačných stavieb. Do I. – Prioritnej realizácie kanalizačných stavieb bola zaradená výstavba stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO na dosiahnutie súladu so smernicou 91/271/EHS s 85 % vybudovaním stokovej siete vo finančnom objeme 563,40 mil. EUR (plnenie záväzkov SR voči EÚ), vybudovanie stokových sietí a ČOV v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné vodné zdroje (CHVO Žitný ostrov) vo finančnom objeme 57,30 mil. EUR a výstavba ČOV resp. privádzača do iného kanalizačného systému v prípadoch, ak je už vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia vo finančnom objeme 6,40 mil. EUR.

Do priority II. Priebežnej realizácie kanalizačných stavieb sú zaradené potrebné náklady na kanalizačné stavby v súlade so schválenými strategickými materiálmi „Financovanie rozvoja verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v Slovenskej republike pre roky 2020 – 2030“ a „Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“ v celkovom objeme financií 1 285,00 mil. EUR (finančná čiastka bola vyčíslená na splnenie požiadavky 50 % odvádzania a 100 % čistenia odpadových vôd patriacich do aglomerácií pod 2 000 EO). Z toho (po zohľadnení potrebných nákladov na výstavbu stokových sietí a ČOV) do roku 2027 predstavuje čiastku 932,77 mil. EUR.

Podrobnejší rozpis nákladov na stokové siete a ČOV pre prioritu I a II. obsahuje Tabuľka 125 nižšie. Celkové predpokladané náklady za SR do roku 2027 predstavujú 1 559,87 mil. EUR.

Tabuľka 125 Odhad nákladov na stokové siete a ČOV do roku 2027 za SR celkom

Obdobie	Súčasná alebo očakávané investičné náklady na zberné systémy	Súčasná alebo očakávané investičné náklady na ČOV	Spolu
	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR
Priorita č. I Prioritná realizácia kanalizačných stavieb			
Výstavba stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO na dosiahnutie súladu so smernicou 91/271/EHS s 85 % vybudovaním stokovej siete	495,50	67,90	563,40
Vybudovanie stokových sietí a ČOV v chránených vodohospodárskych oblastiach v ktorých sú veľkokapacitné vodné zdroje (CHVO Žitný ostrov)	44,19	13,11	57,30
Výstavba ČOV, resp. privádzača do iného kanalizačného systému v prípadoch ak je už vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia	2,58	3,82	6,40
Priorita č. I spolu	542,27	84,83	627,10

Priorita č. II Priebežná realizácia výstavby stokových sietí a ČOV			
Priebežná realizácia výstavby stokových sietí a ČOV v súlade so schválenými koncepčnými materiálmi do roku 2030*	931,63	353,37	1 285,00
Z toho priebežná realizácia výstavby stokových sietí a ČOV v súlade so schválenými koncepčnými materiálmi do roku 2027	676,26	256,51	932,77
Priorita č II. spolu (do roku 2027)	676,26	256,51	932,77
Spolu za SR do roku 2027	1 218,53	341,34	1 559,87

* Financovanie rozvoja verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v Slovenskej republike pre roky 2020 – 2030, Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030

Náklady na opatrenia spadajúce do I. Priority realizácia kanalizačných stavieb za správne územie medzinárodného územia povodia Dunaja ležiaceho na území SR predstavujú:

stokové siete: 541,37 mil. EUR
 ČOV: 84,83 mil. EUR

z toho náklady na opatrenia spadajúce pod Národný program (aglomerácie nad 2 000 EO) za správne územie medzinárodného povodia Dunaja ležiaceho na území SR predstavujú:

stokové siete: 494,6 mil. EUR
 ČOV: 67,9 mil. EUR

Náklady na opatrenia spadajúce do I. Priority realizácia kanalizačných stavieb za správne územie medzinárodného územia povodia Visly ležiaceho na území SR predstavujú :

stokové siete: 0,90 mil. EUR
 ČOV: 0,00 mil. EUR

z toho náklady na opatrenia spadajúce pod Národný program (aglomerácie nad 2 000 EO) za správne územie medzinárodného povodia Visly ležiaceho na území SR predstavujú:

stokové siete: 0,90 mil. EUR
 ČOV: 0,00 mil. EUR

Náklady na opatrenia spadajúce do II. Priebežnej realizácia kanalizačných stavieb za správne územie medzinárodného územia povodia Dunaja ležiaceho na území SR predstavujú:

stokové siete: 650,85 mil. EUR
 ČOV: 249,15 mil. EUR

Náklady na opatrenia spadajúce do II. Priebežnej realizácia kanalizačných stavieb za správne územie medzinárodného územia povodia Visly ležiaceho na území SR predstavujú:

stokové siete: 25,41mil. EUR

ČOV: 7,36 mil. EUR

Poznámka – v II. Priebežnej realizácie kanalizačných stavieb nie sú náklady z opatrení spadajúcich pod NP (Národný program).

Predpokladané finančné zdroje:

- fondy EÚ,
- štátny rozpočet,
- Environmentálny fond,
- vlastné zdroje.

Sumár odhadovaných nákladov (v EUR) na budovanie kanalizačnej siete a budovanie/rekonštrukciu ČOV v 3. plánovacom cykle (do roku 2027) pre obce

- pod 2000 obyvateľov nezaradené do aglomerácií obsahuje Tabuľka 126:

Tabuľka 126 Náklady na kanalizačnú sieť a ČOV pod 2000 EO

Obce	Finančné potreby na 100 = napojenosť podľa EO v EUR	Financie na dobudovanie ČOV v EUR
Obce Žitného ostrova pod 2000 mimo aglomerácií – 100 % odkanalizovania a čistenia	55 357 943	14 711 821
Povodie Visly, obce pod 2000 EO mimo aglomerácií - 100 % odkanalizovania a čistenia	62 375 791	18 565 848
Povodie Dunaja, obce pod 2000 EO mimo aglomerácií - 100 % odkanalizovania a čistenia, vrátane Žitného ostrova	1 660 185 457	647 142 587
Všetky obce SR pod 2000 EO mimo aglomerácií - 100 % odkanalizovania a čistenia	1 722 561 248	665 708 435

Zdroj: VÚVH

**

Rada a Európsky parlament dosiahli 30. júna 2020 spoločnú dohodu o tom, že sa európskym poľnohospodárom bude naďalej poskytovať podpora v rámci súčasného právneho rámca do konca roku 2022, keď nadobudne účinnosť nová spoločná poľnohospodárska politika (SPP). Konečné prijatie prechodného nariadenia sa očakáva do konca roka 2020, keďže je úzko spojené s viacročným finančným rámcom (VFR), o ktorom sa v súčasnosti rokuje.

<https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2020/06/30/extension-of-current-cap-rules-until-the-end-of-2022-informal-deal-on-transitional-regulation/>

V súvislosti s doplnkovými opatreniami RSV v rámci druhého piliera SPP možno predpokladať, že väčšina z existujúcich opatrení bude zachovaná a budú v rovnakej resp. pozmenenej forme pokračovať aj v programovacom období od roku 2023. V súvislosti so **smernicami EÚ č. 2009/128/ES a 91/676/EHS** možno predpokladať, že doterajšie opatrenia II. Piliera budú aj ďalej využívané. Akékoľvek odhady plánovaného rozsahu finančných prostriedkov na jednotlivé opatrenia od roku 2023 sú nateraz predčasné.

Smernica 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní pesticídov

V súvislosti s používaním pesticídov sa v prílohe Stratégie „Z farmy na stôl“ uvádza revízia tejto smernice (I./2022), ako aj revízia vykonávaných nariadení pre prípravky na ochranu rastlín za účelom uľahčiť uvádzanie biologických prípravkov na trh (IV./ 2021). Tie zrejme už nebudú do 3. VPS zakomponované.

Doplnkové opatrenia v zmysle v súčasnosti platného PRV SR 2014-2020.

V súvislosti s aplikáciou pesticídov do úvahy prichádzajú nasledovné opatrenia:

- Prenos znalostí a informačné aktivity – vzdelávanie a informačné aktivity so zameraním na znižovanie znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia - ovzdušie, voda, pôda, klíma ako aj biodiverzity; vzdelávanie v oblasti hospodárenia s vodou na poľnohospodárskej pôde - protierózne a protipovodňové opatrenia (článok 14),
- Poradenské služby (čl. 15),
- Investície do hmotného majetku (čl. 17) – investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov (na uskladnenie priemyselných hnojív a prípravkov na ochranu rastlín a plodín, na uskladnenie a ošetrovanie manipulačnej techniky, na zavádzanie nových aplikačných zariadení na ochranu rastlín chemickými prostriedkami s cieľom znižovať zaťaženie prostredia chemickými látkami) a investície do obstarania technického a technologického vybavenia vrátane špeciálnych strojov a náradia (na aplikáciu hnojív a prípravkov na ochranu rastlín),
- Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie (čl. 28) a v rámci neho integrovaná produkcia v ovocinárstve, vinohradníctve a pri pestovaní zeleniny,
- Ekologické poľnohospodárstvo (čl. 29),
- Platby v rámci sústavy NATURA 2000 (čl. 30).

Rozsah finančnej podpory na vyššie uvedené opatrenia v novom programovacom období nateraz nie je známy.

Smernica 91/676/EHS o dusičnanoch

Na zabezpečenie požiadaviek smernice 91/676/EHS o dusičnanoch sa budú realizovať opatrenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach (ZO), ktoré sú zakotvené v zákone č. 136/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov. Podporným nástrojom pre alokáciu opatrení budú výsledky monitoringu vôd, ktoré slúžia pre vymedzenie a revíziu zraniteľných oblastí.

Z doplnkových opatrení, zakotvených v súčasnosti platnom PRV SR 2014-2020, ktoré sú relevantné z pohľadu zníženia difúzneho znečistenia vôd živinami treba spomenúť nasledovné:

- Prenos znalostí a informačné aktivity – vzdelávanie a informačné aktivity so zameraním na znižovanie znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia - ovzdušie, voda, pôda, klíma ako aj biodiverzity; vzdelávanie v oblasti hospodárenia s vodou na poľnohospodárskej pôde - protierózne a protipovodňové opatrenia (článok 14),
- Poradenské služby (čl. 15),
- Investície do hmotného majetku (čl. 17),
- Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie (čl. 28),

- Ekologické poľnohospodárstvo (čl. 29),
- Platby v rámci sústavy NATURA 2000 (čl. 30).

V prechodnom období dvoch rokov by štruktúra výdavkov v rámci Agroenvironmentálneho-klimatického opatrenia v zmysle PRV na nové programové obdobie mala zostať zachovaná:

☐ CHVO Žitný ostrov	6,20 %
☐ Multifunkčné okraje polí	15,20 %
☐ Integrovaná produkcia	32,20 %
☐ Ochrana biotopov TTP	42,40 %

Konečná výška nákladov bude upresnená v závislosti od predložených konkrétnych projektov.

Sústava Natura 2000:

Opatrenia navrhnuté v programe opatrení na dosiahnutie cieľov RSV, najmä opatrenia na zníženie znečistenia a elimináciu hydromorfologických vplyvov, budú podporovať i ciele sústavy Natura 2000, pričom environmentálne ciele sledované RSV sú nastavené prísnejšie ako tie, ktoré stanovuje Natura 2000. Hoci pre ciele Natura 2000 nie sú stanovené žiadne špecifické opatrenia, na základe zákona o ochrane prírody sa vypracúvajú *programy starostlivosti o chránené územia*. K septembru 2019 bolo schválených 93 programov starostlivosti o 100 ÚEV (územia európskeho významu), ktoré sú dostupné na stránke ŠOP SR (<http://www.sopsr.sk/web/?cl=119>). Ďalších 89 programov starostlivosti o ÚEV bolo vypracovaných spolu s projektmi ochrany, na vyhlásenie týchto ÚEV za chránené územia. V roku 2018 ŠOP SR podala a boli schválené 2 projekty z OP KŽP zamerané na vypracovanie programov starostlivosti o vybrané národné parky a chránené krajinné oblasti, ktoré sú prekryté s ďalšími 44 ÚEV. K septembru 2019 z celkového počtu 41 CHVÚ má 18 lokalít vládou schválený program starostlivosti. V roku 2017 bolo schválených (na obdobie rokov 2017 – 2046) 6 programov starostlivosti, a to pre CHVÚ Horná Orava, Kráľová Sĺňava, Dolné Pohronie, Veľkoblahovské rybníky, Špačinsko – nižnianske polia. V roku 2018 pribudlo ďalších 7 programov starostlivosti schválených na obdobie rokov 2018 – 2047, a to pre CHVÚ Dolné Považie, Dubnické štrkovisko, Košická kotlina, Ondavská rovina, Ostrovné lúky, Parížske močiare a Poiplie. V roku 2019 vláda SR schválila programy starostlivosti pre ďalších 5 CHVÚ - Poľana, Slovenský raj, Čergov, Chočské vrchy a Strážovské vrchy.

V kategórii *sladkovodné biotopy – rieky a jazerá* je potrebné uskutočniť opatrenia na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu, ako zníženie difúzneho znečistenia povrchových alebo podzemných vôd z poľnohospodárskych a lesníckych činností, zníženie vplyvu hydroenergetickej prevádzky a infraštruktúry na dynamiku a priechodnosť vodných tokov, obnovenie biotopov ovplyvnených viacúčelovými hydrologickými zmenami a ďalšie.

Prioritné opatrenia, ktoré sa majú uskutočniť v rokoch 2021-2027, sú: podpora prirodzených záplav, dynamiky tokov, korytotvornej činnosti a splavovania štrkového materiálu; budovanie čistiarní odpadových vôd (ČOV) vrátane kanalizácie; regulácia rybného hospodárstva na lokalitách, vrátane obmedzení výskytu bylinožravých rýb; odstraňovanie nepôvodných druhov šíriacich sa na vodných plochách (napr. *Elodea canadensis*, *E. nuttallii*); usmernenie manipulácie s vodnou hladinou, vypustenie vody a obnaženie dna na vopred určenú dobu; zabránenie napriamovania, regulácie a brehových úprav tokov a vykupovanie pozemkov v inundačných územiach chránených území od neštátnych vlastníkov do štátneho vlastníctva; odstraňovanie sedimentov zo zazemňujúcich sa vodných plôch; vypustenie nádrže a odstránenie sedimentov vrátane organických častí; vytváranie ochranných zón v podobe brehových porastov v okolí vodných plôch v šírke min 15 metrov; vytváranie podmienok na zamedzenie narušania vodného režimu a úniku vody z lokality najmä prehodnotením opodstatnenosti odvodňovacích kanálov, príp. ich rekonštrukciou prostredníctvom realizácie objektov na zadržiavanie vody v daných kanáloch alebo ich odstránením; obmedzenie prístupu motorizovaných zariadení do vodného toku a ďalšie.

Pre **opatrenia na zachovanie a obnovu druhov a biotopov v lokalitách sústavy Natura 2000** v oblasti sladkovodných biotopov – riek a jazier – **je potreba financovania na roky 2021-2027** nasledovná:

- ročné prevádzkové náklady(EUR/rok): 498 tis.
- jednorazové projektové náklady (EUR/rok): 3 876,9 tis.

Pre **dodatočné opatrenia týkajúce sa „zelenej infraštruktúry“ nad rámec sústavy Natura 2000** v oblasti sladkovodných biotopov – riek a jazier – je potreba financovania na roky 2021-2027 nasledovná:

- ročné prevádzkové náklady(EUR/rok): 132 tis.
- jednorazové projektové náklady (EUR/rok): 3 862,4 tis.

Pozn.: Rozlišovanie resp. správne začlenenie nákladov do kategórie „prevádzkové“ a „jednorazové“ bude veľmi dôležité na správne priradenie opatrení k jednotlivým fondom EÚ. Prevádzkové náklady sa spájajú s opakovanými opatreniami, ktoré je potrebné vykonávať dlhodobo (napr. personálne náklady na správu lokalít, ročné platby poľnohospodárom na agroenvironmentálne opatrenia na trávnych porastoch atď.), jednorazové výdavky súvisia s jednorazovými opatreniami, ako sú projekty obnovy biotopov, rozsiahle investície do infraštruktúry, nákup tovaru dlhodobej spotreby atď.

Na uvedené opatrenia bude možné čerpať finančnú podporu z nového Operačného programu Slovensko na programové obdobie 2021-2027 (z časti alokovanej MŽP SR). Preto náklady môžu byť upresnené až nadväzne na predkladanie konkrétnych projektov.

6.2 Náklady na základné opatrenia na splnenie požiadaviek čl. 11 ods. 3 písm. b) až l) RSV

Opatrenia na účely čl. 9 RSV (písm. b/), t. j. opatrenia pre návratnosť nákladov vodohospodárskych služieb

V 3. plánovacom cykle sa bude pokračovať:

– v analýze finančných a ekonomických nástrojov ako súčasť cenovej politiky podľa čl. 9 RSV – ako podklad pre politické rozhodnutie.

Náklady sa neodhadovali, ide o analýzy vo forme výskumných úloh, ktoré analyzujú už zavedené ekonomické nástroje v sektore vody a nadväzne predloží návrh na ich prípadné zintenzívnenie, resp. na zavedenie nových ekonomických nástrojov.

Všetky ostatné opatrenia podľa článku 11 odsek 3 písm. b) až l) nie sú technického charakteru a preto nie sú ani vyčíslené náklady.

Pre informáciu uvádzame, že v 2. plánovacom cykle sa v rámci opatrení podľa článku 9 RSV novelou zákona o vodách zaviedla povinnosť platiť za odber vody na závlahy poľnohospodárskej pôdy (povinnosť platieb vznikla od 1. januára 2017). Novela zákona o vodách zaviedla aj ďalšie opatrenia, ktoré prispievajú k implementácii čl. 9 RSV a k efektívnemu využívaniu vody:

- povolenie na odber povrchových alebo podzemných vôd sa vydáva na desať rokov (pre novelou vodného zákona mali povolenia platnosť neobmedzenú),
- povolenie na vypúšťanie odpadových vôd, osobitných vôd alebo geotermálnych vôd do povrchových vôd sa vydáva na desať rokov, a ak odpadové vody obsahujú prioritné nebezpečné látky, najviac na šesť rokov (predtým sa vzťahovalo povolenie len k vypúšťaniu odpadových vôd do

povrchových vôd - najviac na desať rokov, a ak odpadové vody obsahujú obzvlášť škodlivé látky, najviac na štyri roky),

- povolenie na vypúšťanie odpadových vôd, osobitných vôd a geotermálnych vôd do podzemných vôd sa vydáva najviac na šesť rokov (predtým sa vzťahovalo povolenie len k vypúšťaniu odpadových vôd do podzemných vôd - na štyri roky).

6.3 Náklady na hydromorfologické opatrenia

Budú sa realizovať tieto typy opatrení:

- opatrenia na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity toku (a),
- opatrenia na zabezpečenie priečnej kontinuity (laterálnej spojitosti mokradí a inundácií s tokom a morfológie tokov) (b),
- opatrenia na zlepšenie hydrologického režimu (c).

Na opatrenia na zabezpečenie *pozdĺžnej kontinuity toku* sa celkove odhadujú predbežné náklady vo výške 123,439 mil. EUR, z toho pre správne územie povodia medzinárodného Dunaja ležiaceho na území SR (SÚP) 119,823 mil. EUR a pre SÚP Visly 3,616 mil. EUR. Nerealizované opatrenia z 2. plánovacieho cyklu boli spolu s opatreniami navrhnutými pre 3. plánovací cyklus (opatrenia sú výsledkom pokračovania v testovaní vodných útvarov na malých vodných tokoch s plochou povodia pod 100 km², v rokoch 2017-2019) ocenené použitím jednotkových cien. Dĺžky stavieb potrebné na výpočet nákladov na opatrenia boli stanovené na základe príslušného rybieho pásma a stavebnej výšky priečnej stavby. Prehľad odhadu nákladov obsahuje nasledovná tabuľka. Spolu náklady pre III. vodný plán zahrňujú aj predbežný odhad nákladov na opatrenia nižších priorít, ktoré sa budú ešte spresňovať. Jedná sa o odhad nákladov stavebných prác bez nákladov na prípravu a majetkovo-právne vysporiadanie.

Tabuľka 127 Odhad nákladov na navrhnuté nápravné opatrenia pre 3. plánovací cyklus (2022-2027)

Prehľad nákladov na navrhnuté nápravné opatrenia pre III. plánovací cyklus
(cenová úroveň rok 2018)

	I. plán	II. plán	spolu opatrenia pre III. plán
Celkom SR	69 261 480	94 844 207	123 439 016
Povodie Dunaja	68 111 028	93 542 375	119 823 372
Povodie Visly	1 150 452	1 301 831	3 615 645

Opatrenia na zabezpečenie *laterálnej spojitosti mokradí a inundácií s tokom a morfológie tokov* spadajú pod opatrenia navrhované v rámci výstupov expertnej skupiny, ktorá pripravuje Koncepciu revitalizácie

tokov SR. Vzhľadom k faktu, že sa jedná o súbor nových typov opatrení, odhad nákladov na tieto opatrenia nie je známy.

Jednotkové ceny nápravných/zmierňujúcich hydromorfologických opatrení:

Pre potreby prípravy 3.VPS boli stanovené jednotkové ceny rovnako ako v 2. VPS pre osem typov opatrení. V rámci opatrení na elimináciu hydromorfologických vplyvov boli pre „obnovu pozdĺžnej kontinuity toku“ stanovené jednotkové ceny opatrení v súlade s typmi opatrení podľa platného metodického usmernenia z roku 2015 „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných tokov“. Jednotkové ceny boli stanovené SVP, š.p. na základe zrealizovaných príp. pripravovaných opatrení v cenovej úrovni roku 2018.

**

Hoci najväčším realizátorom hydromorfologických opatrení je SVP, š.p., existujú ďalšie početné organizácie a združenia, ktoré realizujú **revitalizačné opatrenia** súvisiace tiež s ochranou vôd (mnohokrát spoločne s SVP, š.p.). Revitalizačné opatrenia sa realizujú alebo sa pripravujú na realizáciu napríklad prostredníctvom týchto projektov:

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko v súčasnosti realizuje **Projekt LIFE15 NAT/SK/000861**, ktorý má trvanie 01/05/2017 - 30/04/2022 a rozpočet 2.961.859 EUR, pričom 1.777.115 EUR (60 %) je príspevok EK.

Ďalej táto organizácia v súčasnosti realizuje projekt v rámci Interreg projekt FMP-E/1901/4.1/014 (SK/HU) s názvom "Vráťme mŕtvym ramenám život", ktorého cieľom je vypracovať štúdiu na revitalizáciu a zavodenie dvoch ramien v Medzibodroží (1 na Slovensku a 1 v Maďarsku). Trvanie projektu 01/02/2020 - 31/01/2021, celkový rozpočet 58.126,69 EUR, pričom príspevok EFRR je 49.407,68 EUR.

Projekt: Obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho *Microtus oeconomus mehelyi (kód projektu: LIFE17 NAT/SK/000621). Začiatok projektu: sept. 2018, ukončenie projektu: august 2025, celkový rozpočet projektu: 5 586 121 EUR (z toho príspevok EK: 4 189 588 EUR, koordinujúci príjemca Bratislavské regionálne ochranárske združenie (BROZ), partneri v projekte: VÚVH, Univerzita Komenského v Bratislave, ŠOP SR, Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság - Severodunajské vodné riaditeľstvo (Maďarsko), Pisztráng Kör Waldorf Természetvédő és Természejáró Egyesület – Združenie Cyklus Pstruha (Maďarsko), Nationalparkgesellschaft Neusiedler See – Seewinkel – Správa národného parku Neusiedler See – Seewinkel (Rakúsko). Hlavný cieľ projektu: Projekt LIFE Microtus II je v prvom rade zameraný na obnovu biotopov pre hraboša severského panónskeho Microtus oeconomus mehelyi prostredníctvom jednorazových opatrení, ktorými sa obnovia alebo upravujú mokraďové biotopy ako napr. močiare, slatiny, vlhké lúky, miesta s prírodnou tečúcou a aj stojatou vodou a nastaví sa vhodná trvalo udržateľná starostlivosť o ne.

Tid(y)Up „F(ol)low the Plastic from source to the sea: Tisa-Danube integrated action plan to eliminate plastic pollution of rivers“ / Prechod plastu od zdroja k moru: Integrovaný akčný plán Tisa-Dunaj na odstránenie znečistenia riek plastmi. Začiatok projektu: 07/2020, ukončenie projektu: 12/2022. Koordinujúca organizácia: Filmjungle.eu Society (Maďarsko), ďalší partneri z Maďarska, Bulharska, Rumunska, Rakúska, Ukrajiny, Srbska a Slovenska (Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice n.o., GWP Slovensko, pridružený partner v projekte: SVP, š. p. - bez rozpočtu). Celkový rozpočet: 1 628 193.54 EUR (z toho príspevok ERDF: 1138263.5 EUR, príspevok IPA: 86262.25 EUR, príspevok ENI: 159438.75 EUR).

NATURE DANUBEPARKS „Taste of Danubian Nature“ / Chut' podunajskej prírody
Stav projektu. Začiatok projektu: 01/2018, ukončenie projektu: 10/2020.

Celkový rozpočet: 1 909 887,49 EUR, Rozpočet SVP, š. p.: 199 000 EUR.

Cieľom projektu je spoločným úsilím deviatich projektových partnerov z oboch strán Dunaja (SK/HU) zachovať prírodné a kultúrne dedičstvo a využiť ho v záujme vidieckeho rozvoja (partneri: Által-ér Vízgyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési Szövetség/HU - hlavný cezhraničný partner, HU, Slovenská agentúra životného prostredia, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Obec Gönyű (HU), Obec Zlatná na Ostrove, Bratislavské regionálne ochranárske združenie, Gönyű Horgászegyesület (HU), Obec Kliška Nemá. V rámci rozvoja vidieka sa v projekte vykonali aj práce na ochranu vôd – realizátor je SVP, š.p: - kosenie vodného rastlinstva a jeho odstraňovanie z vodnej plochy; čistenie vodných plôch (kanály, zemníky, atď.) v cieľovom území počas realizácie projektu (jazerá a kanály dolného Žitného ostrova).

Pripravované revitalizačné projekty:

LIFE- IP NATURA 2000 SVK, Role of the Natura 2000 network and management of some prioritized habitats in the integrated landscape protection of the Slovak Republic (Úloha siete NATURA 2000 a manažment niektorých prioritných biotopov v integrovanej ochrane krajiny SR). Začiatok projektu 11/2020, ukončenie projektu: 12/2030, rozpočet: 17 mil. EUR, koordinujúci príjemca: MŽP SR, partnermi v projekte okrem SVP, š.p. (s predpokladaným rozpočtom 2 314 330 EUR) je napr. WWP a ďalší.

WWF Slovensko bude koordinátor nasledovných revitalizačných opatrení na:

- VÚ Morava, SKM0002 - opatrenia: odstránenie brehového opevnenia na úseku spolu 2.5 rkm + diverzifikácia substrátu brehov; zabezpečenie laterálnej konektivity úpravou hydrologického režimu starého meandra.
- Mokrade Tice a Tajba na východnom Slovensku - zabezpečenie stabilného hydrologického režimu mokrade Tice (pôvodne meandre Tisy) odberom vody z ramena Latorice (SKB 0140) a mokrade Tajba (pôvodne meander) odberom vody z Bodrogu (SKB0001); predpokladá sa, že dôjde k zlepšeniu kvality a najmä kvantity útvarov podzemných vôd.

Projekt odstránenia bariéry (WWF Crowdfundingová kampaň) - absolútne nepriechodného stupňa v rkm 5.6 na VÚ Hučava, SKR0071 - opatrenie: Obnova continuity toku a vytvorenie podmienok pre migráciu rýb. Predpoklad realizácie: r. 2021, rozpočet 12 tis. EUR, realizátor odstránenia: SVP š.p..

LIFE IP Living Rivers .- projekt zameraný na realizáciu RSV, Koordinujúci príjemca: VÚVH, ďalší partneri v projekte je SVP, š.p., BROZ, WWF, ŠOP SR, MŽP SR a ďalší. Začiatok projektu: 01/2022, ukončenie projektu: 12/2030, rozpočet projektu je v štádiu vyjednávania (plánovaný rozpočet 17 mil. EUR).

Feasibility study, ktorú bude realizovať VÚVH sa bude zameriavať na celý SK Dunaj, od rkm 1880-1708, t.j. SKD0016, SKD0017, SKD0018 – má byť vytvorená dlhodobá koncepcia/stratégia pre opatrenia na Dunaji. Časť z navrhnutých opatrení by sa mala aj realizovať (v závislosti od rozpočtu projektu).

Hlavné typy obnovovacích/zmierňovacích opatrení zahŕňajú: opatrenia na migráciu rýb, environmentálny prietok a úpravy prevádzkových manuálov, manažment sedimentov, zlepšenie diverzity v kanáli a zvýšenie diverzity biotopov; zlepšenie prepojenia na nivu (laterálna prepojenosť), obnova vegetácie; revitalizácia koryta; zlepšenie prepojenia sedimentov medzi dosahom nádrže a rieky; ekologicky optimalizované riadenie rybolovu. Pokiaľ ide o zložitý riečny systém Dunaja na slovenskom území, bude optimalizovaná ekologicky najvýhodnejšia kombinácia opatrení (pomocou nástrojov numerického a fyzikálneho modelovania, odberu vzoriek a meraní in-situ) s prihliadnutím na potrebu zabezpečiť najlepšiu aproximáciu ekologické kontinuum.

WWF má byť v rámci projektu koordinátor revitalizačných opatrení na vodných tokoch: Hron, SKR0004 - revitalizácia ramena Hrona; Slatina, SKR0012 - zabezpečenie kontinuity + revitalizácia; Belá 1, SKV0010 a SKV0011 - zlepšenie povodňových plánov - zlepšenie manažmentu toku; Dovalovec, SKV0073 - Obnova kontinuity toku a vytvorenie podmienok pre migráciu rýb; Mlynsky.p.1, SKV0389 - Obnova kontinuity toku a revitalizácia vybraných výrazne zmenených úsekov toku.

SVP, š.p. je partner projektu s navrhnutých rozpočtom hlavne na realizáciu opatrení **plánu manažmentu povodia na Slovensku vo výške 5 620 tis. EUR** (vlastné zdroje 2 248 tis. EUR; možnosť dofinancovania zo št. rozpočtu v prípade vyhlásenia výzvy MŽP SR). (Rozpočet sa môže ešte zmeniť a konečný rozpočet bude zrejmý až po schválení žiadosti v druhom kole).

Aybotcon 2 LIFE „Habitat restoration and protection of the Bittern and Ferruginous Duck along Latorica River in Slovakia and Ukraine“ / Obnova biotopov bučiaka obyčajného (*Botaurus stellaris* Linnaeus, 1758) a chochlačky bieloakej (*Aythya nyroca* Guldestadt, 1770) pozdĺž rieky Latorica na Slovensku a na Ukrajine. Začiatok projektu: 01/2022, ukončenie projektu: 12/2026 (stav projektu: podaná žiadosť). Celkový rozpočet projektu: 5 520 000 EUR, Rozpočet SVP, š. p.: cca 3 000 000 EUR. SVP, š.p. v rámci obnovy biotopov uskutoční práce na ochranu vôd na vodnom toku Latorica.

Kli-Ma „Optimalizácia vodných stavov na Morave pri zvláštnom zohľadnení klimatických zmien“. Začiatok projektu: 07/2020, ukončenie projektu: 12/2022 (stav projektu: pripravovaný). Rozpočet SVP, š. p.: 202 335 EUR.

RENORA „Rehabilitation of natural conditions of the Rusovce-Rajka water course“ / Obnova prírodných podmienok vo vodnom toku Rusovce – Rajka. Začiatok projektu sa predpokladal v 7/2020, ukončenie projektu: 6/2022 (stav projektu: pripravovaný). Rozpočet SVP, š. p.: 1 000 000 EUR.

LAREDAR „Lakes and REservoirs in the DANube River Basin“ / Jazerá a vodné nádrže v povodí Dunaja. Stav projektu: pripravovaný. Obdobie realizácie projektu: v závislosti od prípravy a schválenia žiadosti projektu. Rozpočet SVP, š. p. zatiaľ nie je známy.

Príprava projektu zameraného na zmenu klímy: Stav projektu: pripravovaný. Zdroj financovania: Danube Transnational Programme. Obdobie realizácie projektu: v závislosti od prípravy a schválenia žiadosti projektu. Predpokladá sa, že SVP, š. p. bude partner v projekte. Rozpočet SVP, š. p. zatiaľ nie je známy.

Revitalizačný projekt pripravuje aj WWF Slovensko, ktorý by sa mal predkladať v r. 2021 a bude zameraný na Moravu, SKM0002 a na cezhraničnú spoluprácu s ViaDonau a WWF AT. Rozpočet a aktivity sú vo fáze prípravy a vyjednávania.

Life+ projekt s názvom: LIFE12 NAT/SK/000488 Integrovaný manažment riečnych ekosystémov na južnom Slovensku : Projekt realizuje SOS/BirdLife Slovensko. Projekt mal pôvodne trvanie od r. 2013 do r. 2018, avšak bude sa predlžovať (trvanie od jesene 2021 do 31.3.2022). Aktuálne sa projekt nachádza vo fáze finalizácie projektovej dokumentácie a podania žiadosti o územné a stavebné povolenie. Predbežné odhadované náklady na revitalizácie sú:- Žitavský luh 850.000 EUR, - Parížske močiare 200.000 EUR.

Na viacerých projektoch sa podieľa ŠOP SR:

Vedúcim partnerom v prebiehajúcom projekte „**Vráťme mŕtvym ramenám život**“/FMP-E/1901/ALIVEOXBOW (Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko) je Slovenská ornitologická spoločnosť/Birdlife Slovensko, občianske združenie - pobočka Senné. Začiatok projektu 02/2020, koniec projektu 01/2021. Celkový rozpočet projektu: 58 126,69 EUR (rozpočet z ERDF 49 407,68 EUR).

Cieľom projektu je výmena skúseností pri obnove a revitalizácii mokradí mŕtvych ramien povodia rieky Tisa a konkrétnym výstupom budú štúdie obnovy dvoch mŕtvych ramien (cezhraničný región Medzibodrožie).

ŠOP je partnerom v tomto projekte (CHKO Latorica) – vypracovanie štúdie na revitalizáciu a zavodenie 2 ramien v Medzibodroží (1 na Slovensku a 1 v Maďarsku).

Realizácia vybraných aktivít programov starostlivosti o CHVÚ – realizátor projektu ŠOP SR(CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy/Ponitrie). Trvanie projektu 2021-2023. Cieľ projektu: Vybudovanie vtáčích ostrovov na vodnom diele Sĺňava (2 plávajúce ostrovy) a na vodnom diele Kráľová (4 sypané ostrovy).

Pripravuje sa **Integrovaný LIFE projekt** pod záštitou MŽP SR, realizátor je SVP, š.p. Plánované obdobie projektu je: 2021-2031. Na projekte sa podieľa aj ŠOP SR v CHKO Latorica a CHKO Záhorie – plánované aktivity: doplňovanie vody do mŕtveho ramena NPR Tajba, revitalizácia mŕtvych ramien Tice; revitalizácie na Záhorí (odstránenie brehových opevnení); odhadované náklady 1.095.000 EUR (Tajba+Tice), 530.000 EUR (Záhorie).

ŠOP SR má byť ďalej realizátorom pripravovaného projektu s názvom „**Realizácia vybraných aktivít Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Horná Orava**“. Stručný popis aktivít: revitalizácia mŕtveho ramena Bielej Oravy pri zaústení potoka Vavrečanka. Náklady projektu 195.000 EUR.

6.4 Náklady na protipovodňové opatrenia

Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti ešte nie sú hotové mapy povodňového ohrozenia, ktoré sú predpokladom vyhotovenia 2. Plánu povodňového rizika, SVP, š.p., ktorý tieto plány vypracováva nevie navrhnúť konkrétne opatrenia (ani alternatívne riešenia) a preto ani nie je možné vypočítať/odhadnúť celkové sumárne náklady na protipovodňové opatrenia. Podľa aktuálnej informácie sa predpokladá posun pre vypracovanie 2. Plánu povodňového rizika (2023).

Na druhej strane ale SVP, š.p. odhadlo *pre všetky geografické oblasti, v ktorých bola identifikovaná existencia povodňového rizika alebo potenciálne riziko v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika alebo potenciálne riziko v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika* celkové predpokladané náklady na opatrenia plánov manažmentu povodňového rizika jednotlivých čiastkových povodí vo výške **1 578,390 mil. EUR**.

Z toho: Opatrenia na realizáciu do roku 2027: **255,215 mil. EUR** (na realizáciu opatrení budú pravdepodobne len prostriedky z Kohézneho fondu EÚ v rámci OPKŽP 2014-2020).

Opatrenia na realizáciu po roku 2027: **1 323,175 mil. EUR**.

Opatrenia sú v členení podľa § 4 ods.2 písm. a/ až e/ zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Predpokladané náklady pre jednotlivé skupiny a/ až e/ predstavujú:

- a) opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia územie pred zaplavením povrchovým odtokom, ako sú: úpravy v lesoch, úpravy na poľnohospodárskej pôde a úpravy na urbanizovaných územiach – odhadované náklady predstavujú 72,697 mil. EUR,
- b) opatrenia, ktoré znižujú maximálny prietok povodne, ako je výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia vodných stavieb a poldrov – odhadované náklady predstavujú 19,865 mil. EUR,
- c) opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku, ako je úprava vodných tokov, výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia ochranných hrádzi alebo protipovodňových línií pozdĺž vodných tokov - odhadované náklady predstavujú 145,082 mil. EUR,
- d) opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vnútornými vodami, ako je výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd - odhadované náklady predstavujú 13,130 mil. EUR,
- e) opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku, ako je odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku – odhadované náklady predstavujú 4,442 mil. EUR.

Popis použitej kalkulačnej metódy je v podkapitole 6.7.

6.5 Náklady na výstavbu verejných vodovodov

Predpokladané náklady na výstavbu verejných vodovodov, vrátane zdrojov financovania (na realizáciu Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie SR do roku 2027) ukazuje Tabuľka 128

Tabuľka 128 Náklady na opatrenia na výstavbu verejných vodovodov a zdroje financovania do roku 2027

VH služba	Programy	Investičné náklady na realizáciu stavieb	Predpokladaný zdroj finančných prostriedkov			
			Európske fondy	Štátny rozpočet	Environmentálny fond	Vlastné zdroje
mil. (€)						
Zásobovanie pitnou vodou	Spolu – potreba, požiadavky	656,60*	396,30	46,62	180,85	32,82
	Prívody vody + vodovodné siete v obciach	474,60*	277,41	32,63	126,60	22,97
	Rekonštrukcie prívodov vody, vodovodných sietí a zariadení	182,00*	118,89	13,99	54,26	9,85
Predpoklad realizácie stavieb do roku 2027	Spolu – predpokladané finančné zdroje	287,40	100,00	11,76	122,48	53,15
	Operačný program – predpoklad	117,64**	100,00	11,76	0,00	5,88
	Environmentálny fond	128,60	0,00	0,00	122,48	6,12
	Stavby z vlastných zdrojov /VS a obcí/	41,15	0,00	0,00	0,00	41,15
Rozdiel potreba, požiadavky a predpokladané finančné zdroje = nezabezpečené finančné prostriedky		369,20	296,30	34,86	58,37	
	Opatrenia na zabezpečenie pokrytia potrieb vody pre východné Slovensko (napr. obnovou prívodov vody, vodovodných potrubí a objektov vodovodného systému – z Plánu obnovy VV) jedno z návrhu alternatív	150,0	127,5	7,5	0,00	15,0

* Podľa inflácie zo Štatistickej ročenky 2017 a materiálu MF SR - IFP „Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019 - 2022“ z 19. 9. 2019.

** Budovanie stavieb u vodárenských spoločností (VS) a obcí je podmienené spolufinancovaním z EÚ fondov, štátneho rozpočtu a Environmentálneho fondu.

Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou do roku 2027 je zameraná na plnenie strategických cieľov rozvoja verejných vodovodov na území SR. Na financovanie strategických cieľov sa uvažuje s využitím finančných prostriedkov z fondov EÚ, štátnych zdrojov, zdrojov vlastníkov a pod. Vychádza sa pritom z potreby naplnenia priorít výstavby verejných vodovodov stanovených plánom a investičnými zámermi jednotlivých vodárenských spoločností.

Zásobovanosť obyvateľstva SR pitnou vodou z verejných vodovodov bola v roku 2018 na úrovni 89,25 %. Podľa súčasných trendov rastu zásobovanosti obyvateľstva SR z verejných vodovodov môžeme pre rok 2027 predpokladať zásobovanosť na úrovni 91,49 % (Kelčík, VÚVH, 2019). Podmienkou dosiahnutia tejto úrovne je naplnenie investičných plánov na realizáciu jednotlivých opatrení v predpokladanom hrubom odhade finančných prostriedkov v celkovom objeme **656,60 mil. EUR** nasledovne:

Prívody vody, vodovodné siete v obciach, zariadenia.....474,60 mil. EUR
Rekonštrukcie prívodov vody, vodovodných sietí a zariadení..... 182,00 mil. EUR
Spolu za oblasť verejných vodovodov656,60 mil. EUR

Hrubý odhad finančných prostriedkov na obnovu prívodov vody, vodovodných sietí a objektov vo vodárenských systémoch v pôsobnosti Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, kde sa môže prejavovať nedostatok vody najmä vzhľadom na klesajúce výdatnosti zdrojov podzemných vôd (je to jedna z alternatív pokrytia potrieb vody na východe Slovenska) predstavuje cca 150,0 mil. EUR. Ide o jedno z možných navrhovaných opatrení, ktoré bude podrobené ešte ďalšiemu skúmaniu z hľadiska environmentálnych a ekonomických dopadov.

V súlade s vyššie uvedeným a vzhľadom na veľkú finančnú náročnosť výstavby prívodov vody do obcí a obecných vodovodných sietí, je snaha vodárenských spoločností získať finančné prostriedky z fondov EÚ, zo štátneho rozpočtu a časť finančných prostriedkov by mali zabezpečiť samotné obce, resp. vodárenské spoločnosti z vlastných zdrojov, prípadne prostredníctvom úverov a pôžičiek.

6.6 Náklady – rekapitulácia z 2. plánovacieho cyklu a predpoklad pre 3. plánovací cyklus

6.6.1 Rekapitulácia nákladov hydromorfologických opatrení na roky 2016-2021 a predpokladu vynaloženia nákladov na hydromorfologické opatrenia v rokoch 2022-2027 (v rámci OP)

V tejto časti sa budeme zaoberať nákladmi hydromorfologických opatrení, z ktorých väčšinu realizuje SVP, š. p., Banská Štiavnica, ako aj stavom ich prípravy na realizáciu.

Začneme retrospektívnym pohľadom. Vodný plán Slovenska (2016 - 2021) bol schválený Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 6 z 13. januára 2016.

Opatrenia na elimináciu hydromorfologických vplyvov:

- zabezpečiť pozdĺžnu kontinuitu riek a biotopov odstránením ich narušenia spôsobeného vodnými stavbami,
- zabezpečiť laterálnu spojitosť mokradí a inundácií s vodným tokom a odstrániť ostatné morfologické zmeny napojením ramena alebo sústavy ramien vodného toku alebo výmenou brehového opevnenia v súlade s kapitolou 8.4 Vodného plánu Slovenska (ďalej aj „VPS“),
- zmiernenie vplyvov hydrologických zmien zachovaním minimálneho zostatkového prietoku pre všetky funkcie vodného toku a zabezpečením významnej redukcie prietoku alebo protipovodňovej ochrany vo vodnom toku,
- zabezpečiť výhľadové infraštruktúrne projekty.

Príloha 8.4 Vodného plánu Slovenska na roky 2016-2021 - *Opatrenia pre elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov* obsahuje 844 objektov (prahy, stupne, sklzy, hate, prehrádzky, MVE, priehradý – vodné nádrže) s významným narušením pozdĺžnej spojitosti vodných tokov. Z tohto počtu sa na 49 objektoch nebudú vzhľadom na dopad na širšie okolie realizovať žiadne opatrenia a 107 prekážok bolo identifikovaných ako priechodné, t.j. nápravné opatrenia – rybovod alebo biokoridor, sklz, rampa, zmena manipulačného poriadku, odstránenie prekážky, iné opatrenie – sú navrhované na 688 existujúcich objektoch predstavujúcich prekážku z pohľadu pozdĺžnej kontinuity. SVP, š. p. má byť realizátorom 528 týchto opatrení na elimináciu hydromorfologických vplyvov v oblasti narušenia pozdĺžnej spojitosti, z čoho 27 predstavuje zmenu manipulačného poriadku t.j. neinvestičné opatrenie a 501 investičné nápravné opatrenia.

	Počet prekážok
Testované do roku 2014 /príloha 8.4 (8.4a, 8.4b) VPS/	844
Priechodné	107
Bez realizácie opatrenia	49
Realizácia nápravných opatrení	688
z toho SVP, š. p.	528
z toho investičné	501

Menovitý zoznam stavieb narušujúcich pozdĺžnu kontinuitu s návrhom opatrení (Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja) je uvedený v prílohe 8.4a. Príloha 8.4b obsahuje zoznam stavieb a opatrení, ktoré boli v procese posudzovania.

Vyššie uvedený prehľad vychádza z Vodného plánu Slovenska na 2. plánovacie obdobie (2016 - 2021). Zoznam migračných bariér, na ktorých je potrebné vykonať opatrenia pre elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov bol prehodnotený a aktualizovaný v rámci aktualizácie Vodného plánu Slovenska a plánov manažmentu povodí, vypracovaných pre 1. plánovací cyklus (2010 - 2015). V rámci prípravy 2. cyklu plánov manažmentu povodí a Vodného plánu Slovenska na roky 2016-2021 bola preto *prehodnotená a aktualizovaná príloha 8.4 Vodného plánu Slovenska pre 1. cyklus*, a uskutočnilo sa *jeho doplnenie na základe výsledkov testovania vodných útvarov, ktoré boli testované po roku 2009 v rámci druhého plánovacieho cyklu*.

Podľa tab. 8.8.1: „Kumulatívny odhad nákladov v mil. eur a zdroje financovania Programu opatrení v SR na roky 2016 - 2021“ Vodného plánu Slovenska (2016-2021) – Aktualizácia 2015 bol pre Hydromorfologické opatrenia (zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity kontinuity) plánovaný nasledujúci objem finančných prostriedkov a zdrojov financovania (str. 258 Vodného plánu Slovenska):

Roky	Odhad nákladov v mil. €	Zdroje financovania		
		Fondy EÚ 1)	Štátny rozpočet 2)	Vlastné
2016 – 2021	94,84	21,27	2,50	1,23
			+	
			69,84	

1) OPKŽP – prioritná os 1, špecifický cieľ

2) Štátny rozpočet – spolufinancovanie OPKŽP a nepokryté finančné potreby

Poznámka:

V Stratégii financovania európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 (časť 2.1) je SVP, š. p. zaradené v kategórii prijímateľov – organizácie štátnej správy – pre

ktoré sa uhrádzajú oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Realizácia opatrení pre zabezpečenie laterálnej spojitosti mokradí/inundácií s tokom, obsahujúcich prepojenie ramien s tokom a ostatné morfológické opatrenia podľa Vodného plánu Slovenska bola rozložená z ekonomických dôvodov a z dôvodov technickej a ekonomickej realizovateľnosti v plánoch manažmentu povodí do dlhšieho časového obdobia až do roku 2027.

SVP, š. p. mal do roku 2015 implementovať 53 nápravných opatrení, z toho 16 neinvestičných zmenou manipulačného poriadku a 37 investičných nápravných opatrení. Na ostatné opatrenia bola uplatnená výnimka s posunom realizácie do ďalších plánovacích cyklov, do roku 2021, resp. 2027.

Keďže SVP, š. p. na prípravu a realizáciu investičných opatrení pre elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov nebol oprávneným prijímateľom čerpania finančných prostriedkov z Kohézneho fondu v rámci OPŽP na roky 2007 – 2013, prípravu investičných opatrení na elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov na vodných stavbách v jeho správe zabezpečoval z vlastných zdrojov podniku. Na realizáciu týchto opatrení nemal SVP, š. p. vzhľadom na vyššie uvedené zabezpečené finančné prostriedky, preto

do roku 2015 neboli realizované žiadne investičné opatrenia pre elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov podľa prílohy 8.4 prvého cyklu Vodného plánu Slovenska.

Investičné opatrenia pre elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov po roku 2015 realizoval SVP, š. p. financovaním z fondov EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2014 – 2020 (OPKŽP), so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu.

(Operačný program Kvalita životného prostredia 2014 – 2020,

prioritná os 1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej štruktúry, špecifický cieľ: 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd, aktivita B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovanie ekosystémových služieb)

V súvislosti s prípravou OP Kvalita ŽP bol SVP, š. p. požiadaný MŽP SR o spracovanie a predloženie nasledovných podkladov k zabezpečeniu finančných prostriedkov z Operačného programu Kvalita ŽP na roky 2014 – 2020 k aktivite: „Vytváranie podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér na vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb“:

- priemerných jednotkových cien jednotlivých nápravných opatrení stanovených z realizovaných stavieb,
- zoznamu projektov – opatrení na elimináciu hydromorfologických vplyvov zo zoznamu opatrení podľa prílohy 8.4 prvého Vodného plánu Slovenska,
- objemu finančných prostriedkov potrebných na ich uskutočnenie v rokoch 2014-2020.

Z predložených jednotkových cien cenovej úrovne 2012 a z počtov jednotlivých typov opatrení na odstraňovanie bariér vo vodných tokoch (rybovod, biokoridor, sklz, odstránenie priečných stavieb) predpokladaných na realizáciu v období 2014 – 2020 (resp. k 31.12.2023) bola MŽP SR stanovená

základná investičná náročnosť na jednotku výstupu (53 832 Eur/1 opatrenie) a cieľová hodnota ukazovateľa – počet zrealizovaných opatrení na odstraňovanie bariér vo vodných tokoch k 31.12.2023 – 375 zrealizovaných opatrení.

Celková alokácia prostriedkov: EÚ + ŠR = 23 779 724 EUR, čo predstavuje 95 % **celkových predpokladaných nákladov = 25 031 288 EUR**; z toho vlastné zdroje SVP, š. p. (5 %) = 1 251 564 EUR.

Plánovaný celkový počet zrealizovaných opatrení k 31.12.2023 = 375 opatrení

Vodný plán Slovenska platný na roky 2016 - 2021 pre druhý plánovací cyklus bol schválený vládou Slovenskej republiky v januári 2016, avšak jeho príprava trvala od roku 2013 a v roku 2015 prebiehali SEA, verejné konzultácie a schvaľovanie. Do Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja, Plánu manažmentu správneho územia povodia Visly a Plánov manažmentu čiastkových povodi SR, ktoré tvoria Vodný plán Slovenska, boli začlenené bariéry vo vodných tokoch Slovenska podľa v tom čase dostupných a známych poznatkov o výskyte a stave migračných bariér bez podrobnejšieho skúmania ich reálneho vplyvu na druhové zloženie ichtyocenóz a vodných živočíchov vyskytujúcich sa v danom vodnom útvare, resp. v danom úseku vodného toku a ich potrebe migrovania a schopnosti prekonávania prekážok vo vodnom toku. Pri identifikácii bariér vo vodných tokoch a návrhu opatrení začlenených do Vodného plánu Slovenska sa uplatnili najmä poznatky z rekognoskácie bariér vykonanej ŠOP SR, z posudkov biológov vrátane rybárov a pracovníkov SVP, š. p. v rámci testovania vodných útvarov (v zmysle metodického postupu Metodika pre testovanie predbežne určených, výrazne zmenených vodných útvarov – VUVH 2007). Realizácia opatrení bola rozložená na dlhšie časové obdobie, až do roku 2027.

Pre spriechodnenie tokov a biotopov boli navrhnuté štyri druhy opatrení, a to:

- spriechodnenie funkčným rybovodom alebo biokoridorom,
- prebudovanie existujúcich prekážok na sklzy alebo rampy,
- zmena manipulačného poriadku,
- odstránenie existujúcej stavby,
- ostatné.

Do roku 2021 bolo vo Vodnom pláne Slovenska navrhnutých na realizáciu 126 opatrení. Vodný plán Slovenska tak, ako bol schválený, vrátane rozsahu opatrení na zabezpečenie spriechodnenia bariér na vodných tokoch, bol základným východiskovým dokumentom pre OPKŽP na roky 2014 – 2020.

V rokoch 2016 a 2017 nastal však v riešení predmetnej problematiky významný posun. Pre zaistenie správnej prípravy, realizácie a prevádzky opatrení na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov bolo MŽP SR schválené a vydané Metodické usmernenie „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“ (VUVH, jún 2015), ktoré významným spôsobom upravilo prístupy k riešeniu spriechodňovania bariér na vodných tokoch a stanovilo požiadavky a podmienky na spriechodňovanie migračných bariér na vodných tokoch, ktoré bolo potrebné zapracovať do existujúcich projektov rybovodov zabezpečených do roku 2016.

Pre účely tohto metodického usmernenia sú navrhnuté typy rybovodov podľa:

- prúdenia vodného prostredia (stiesnený, priestranný),
- polohy voči toku (celokorytový, vnútrokorytová rampa, obtokový),
- materiálu v koryte (nespevnený kamenno-štrkový, kamenno-štrkový s betónovým podkladom a prepážkami, čisto betónový),
- celkového vzhľadu (prírodne pôsobiace, technicky pôsobiace vodné prostredie).

Podľa tohto metodického usmernenia je stavebník povinný zapracovať jeho biologické požiadavky do všetkých realizačných stavebných projektov rybovodov, zabezpečiť bioekologický (environmentálny) stavebný dozor a hydroekologické a ichtyologické monitorovanie priechodnosti migračných bariér počas prvých troch rokov prevádzky rybovodu.

Na základe miestnych šetrení za účasti a odborného vyjadrenia oblastných ichtyológov Slovenského rybárskeho zväzu – Rada Žilina, kontaktných zamestnancov Štátnej ochrany prírody SR, zástupcov SVP, š. p., spoluautora vyššie uvedeného metodického usmernenia a Slovenského hydrometeorologického ústavu (v prípade, že súčasťou migračnej bariéry je objekt štátnej hydrologickej siete) boli jednotlivé

migračné bariéry prehodnotené z hľadiska potreby a spôsobu ich spriechodňovania v súlade s Metodickým usmernením „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“ vo vzťahu k druhovému zastúpeniu rýb a vodných živočíchov vyskytujúcich sa v danom úseku vodného toku a spracovanie projektových zámerov rybovodov na základe verifikácie rybieho pásma a určenia cieľového druhu rýb/vodnej fauny, obdobia migrácie a cieľových prietokov pre spracovanie projektov rybovodov ako aj požiadaviek na technické vybavenie pre hydroekologické a ichtyologické monitorovanie funkčnosti rybovodov. V rámci vykonanej rekognoskácie a následnej pasportizácie migračných bariér bola určená priorita pre spriechodňovanie identifikovaných migračných bariér. Dôležité bolo tiež porovnanie vypracovaných zoznamov so zoznamom spracovaným pre potreby ICPDR a ich vzájomná kompatibilita. Viaceré bariéry uvedené v pôvodnom zozname migračných bariér vo Vodnom pláne Slovenska boli prehodnotené, nakoľko si nevyžadujú žiadne alebo minimálne opatrenie na spriechodnenie (priorita 0 – nespriechodňovať), niektoré bariéry je možné spriechodniť bez rekonštrukcie jednoduchou opravou, prípadne údržbou pôvodného objektu vodnej stavby tvoriaceho migračnú prekážku (realizované SVP, š. p. v rámci opráv a údržby). Boli však identifikované aj niektoré nové bariéry vyžadujúce spriechodnenie, ktoré vo Vodnom pláne Slovenska na roky 2016 – 2021 neboli zahrnuté.

Na základe riešenia úlohy ŠOP SR „Spriechodnenie migračných bariér na tokoch SR v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o vode“ (k 1.11.2017), v ktorej bolo riešených vyše 1 100 bariér, bolo stanovenie priorit spriechodnenia migračných bariér nasledovné:

<u>Priorita ŠOP SR</u>	<u>Počet bariér (príloha 8.4 VPS na roky 2016 – 2021)</u>
1 – veľmi vysoká	91
2 – vysoká	136
3 – stredná	76
4 – nízka	164
0 – nespriechodňovať	385
<u>Celkom bariér</u>	<u>852</u>
Na spriechodnenie	467

Nad rámec Vodného plánu Slovenska na roky 2016 - 2021 bolo zistených ďalších 206 bariér, v ktorých bola identifikovaná potreba spriechodnenia a 44 bariér bez potreby spriechodňovania. ŠOP SR odporučila sústrediť pozornosť na spriechodnenie migračných bariér s prioritou 1 a 2.

Investičné opatrenia na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov po roku 2015 realizoval SVP, š. p. financovaním formou nenávratného finančného príspevku z Kohézneho fondu EÚ so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu, v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 – 2020, Prioritná os 1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej štruktúry, investičná priorita: 1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek, špecifický cieľ: 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd, aktivita B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb – Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku - číslo výzvy 17- OPKŽP-PO1-SC123-2017-17.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia pristúpilo k zníženiu alokácie na výzvu OPKŽP-PO1-SC123-2017-17 zameranej na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov o 5 mil. EUR, t. j. ku dňu 28.6.2019 je **indikatívna výška finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu (zdroje EÚ) 16 mil. EUR.**

Ukazovateľ Operačného programu Kvalita životného prostredia pre spriechodnenie/odstránenie migračných bariér – počet zrealizovaných opatrení na odstraňovanie bariér vo vodných tokoch

k 31.12.2023 – 375 zrealizovaných opatrení - bol stanovený pred vydaním Metodického usmernenia „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“ v rámci prípravy Vodného plánu Slovenska na roky 2016 – 2021. Merná investičná náročnosť jednotlivých opatrení vstupujúca do stanovenia ukazovateľa Operačného programu Kvalita životného prostredia pre spriechodnenie/odstránenie migračných bariér zohľadňuje v tom čase dostupné podklady z vybudovaných a pripravovaných rybovodov.

Implementáciou Metodické usmernenie „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“ a tým získaných poznatkov založených na spoločnom interdisciplinárnom odbornom posúdení existujúceho stavu a reálnych potrieb vo vzťahu k odporúčaným opatreniam a ich prioritizácii, ktorá je založená na princípe realizovania opatrení od ústia k prameňu tak, aby boli na vodných tokoch spriechodnené bariéry situované za sebou, t. j., aby bola umožnená migrácia rýb a vodných živočíchov kontinuálne, alebo v čo možno najdlhších úsekoch vodných tokov bola realizácia spriechodňovania bariér na vodných tokoch v súlade s Vodným plánom Slovenska na roky 2016 - 2021 v pôvodne stanovenom rozsahu a druhu opatrení nerelevantná. Realizácia spriechodňovania niektorých bariér podľa aktualizovaných zoznamov bola možná z vlastných zdrojov SVP, š. p. v rámci vykonávanej štandardnej prevádzkovej starostlivosti o vodné toky. U viacerých stávajúcich migračných bariér sa jedná o komplikované majetkovoprávne vzťahy nevysporiadané v minulosti a bariéry nachádzajúce sa vo vlastníctve súkromného sektora. Náklady na spriechodnenie v niektorých prípadoch vysoko prevažujú dosiahnutý efekt migračného potenciálu (disproporcionálnosť nákladov - neprimerane vysoké náklady). Takto identifikované bariéry je problematické spriechodňovať, nakoľko nemajú oporu vo Vodnom pláne Slovenska a tak nie sú oprávnenou investíciou na financovanie z OPKŽP.

Prvého januára 2019 nadobudla účinnosť vyhláška MŽP SR č. 383/2018 zo dňa 10. decembra 2018 o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov. Podľa tejto vyhlášky pri každej migračnej bariére do výšky 2 m sa pre spriechodnenie každej migračnej bariéry prednostne uvažuje s možnosťou spriechodnenia celokorytovým bezprepážkovým typom rybovodu.

Ak nie je možné alebo vhodné spriechodnenie podľa predchádzajúcej vety biologicky prijateľný typ rybovodu sa určuje v nasledovnom poradí:

- a) bezprepážková vnútrokorytová rampa,
- b) bezprepážková obtoková bystrina,
- c) prepážkový celokorytový rybovod,
- d) prepážková vnútrokorytová rampa,
- e) prepážkový obtokový rybovod,
- f) kombinovaný rybovod,
- g) iné vhodné technické zariadenie (rybí výťah, rybie vzdúvadlo, zdvojená Archimedova skrutka...).

Ak je to technicky možné, pri výbere rybovodu podľa typu prostredia majú prednosť riešenia

blízke prírode pred technickými riešeniami.

Biologicky vhodný typ rybovodu sa stanovuje podľa záverov ichtyologického prieskumu vykonaného pred spriechodnením migračnej bariéry odborne spôsobilou osobou – ichtyológom, ktorých zoznam vedie MŽP SR.

Nadväzne na vyššie uvedené:

- Realizácia opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch v rámci prílohy č. 8.4 Vodného plánu Slovenska na roky 2016 – 2021 bola zameraná na priority stanovené z pohľadu záujmov ochrany prírody a prednostne prioritných druhov a ich stanovišť v rámci sústavy NATURA 2000.
- Merná investičná náročnosť na jednotlivé opatrenia bola zvýšená opodstatnenou potrebou realizácie opatrení na dolných úsekoch vodných tokov a tým teda na väčších a technologicky komplikovanejších vodných stavbách tak, aby bol splnený cieľový efektívny účinok zabezpečenia kontinuity spoločenstiev vodných živočíchov a implementácie metodického usmernenia „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“ a vyhláška MŽP SR č. 383/2018 o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov,

- Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch zohľadnil
 - efektívnosť odstraňovania migračných bariér a potenciál prepojenia jednotlivých populácií vodných živočíchov vo vzťahu k potenciálu vodných tokov vytvárať a udržiavať (napr. vzhľadom na vodnatosť) podmienky pre silné populácie záujmových druhov,
 - vyhodnotenie priorít spriechodnenia migračných bariér ŠOP SR,
 - reálne možnosti SVP, š. p. pripraviť a realizovať opatrenia na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch v rámci OPKŽP,
 - alokáciu OPKŽP 2014 – 2020 pre zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér na vodných tokoch za účelom biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb.

K 31.12.2020 zrealizoval SVP, š. p. v zmysle vyššie uvedeného 12 opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb v hodnote 2 707 815 EUR.

Počet schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok z OP KŽP 2014 – 2020 a žiadostí v konaní je 14 v sume 6 230 685 EUR.

K 31.12.2020 zrealizoval SVP, š. p. v rámci opráv a údržby 54 opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch z vlastných zdrojov SVP, š. p. v sume 252 991,58 EUR.

Príprava a realizácia opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov prebieha v podmienkach SVP, š. p. v rámci plnenia investičného programu podniku.

Prehľad plnenia na investičných stavbách opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov v rokoch 2016 – 2020/predpoklad plnenia v rokoch 2021 - 2023:

Investície pripravované (vlastné zdroje SVP, š. p.)

Tabuľka 129

			r. 2018		r. 2016	r. 2017	Spolu (r. 2016 – 2023)
Počet stavieb	77	77	70	64	62	48	77
Plnenie v roku 2016 - 2020 /Predpoklad plnenia v rokoch 2021 - 2023 v EUR	75 500	250 600	190 000	215 000	15 000	260 000	1 006 100

Opatrenia realizované v rámci opráv a údržby z vlastných zdrojov SVP, š. p.

Tabuľka 130

	r. 2016	r. 2017	r. 2018	r. 2019	r. 2020	r. 2021-2023	Spolu (r. 2016 – 2023)
Počet stavieb	11	28	14	1	0	9	63
Plnenie v roku 2016 - 2020 /Predpoklad plnenia v rokoch 2021 - 2023 v EUR	15565,27	139541,34	85434,97	12450,00	0	13968,42	266960,00

Investície rozostavané z OPKŽP 2014 - 2020**Plnenie v rokoch 2016 – 2020 /Predpoklad plnenia v rokoch 2021-2023**

Tabuľka 131

Rok	Počet stavieb	Plnenie v EUR	Zdroj financovania v EUR		
			Vlastné zdroje SVP, š. p.	Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu	Fondy EÚ (OPKŽP)
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	7	2 430 000	5 000	363 750	2 911 250
2019	6	1 196 560	0	179 484	1 017 076
2020	2	374 683	0	56 202	318 481
2021 - 2023	14	6 230 685	30 000	930 103	5 270 582
Spolu (r. 2016 – 2023)	29	10 231 928	35 000	1 529 539	9 517 389

Investície realizované (dokončené) z OPKŽP 2014 - 2020**Plnenie v rokoch 2016 – 2020 /Predpoklad plnenia v rokoch 2021-2023**

Tabuľka 132

Rok	Počet stavieb	Plnenie v EUR	Zdroj financovania v EUR		
			Vlastné zdroje SVP, š. p.	Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu	Fondy EÚ (OPKŽP)
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0
2019	6	1 511 255	0	226 688	1 284 567
2020	6	1 196 560	0	179 484	1 017 076
2021 - 2023	16	7 208 595	30 000	1 081 289	6 127 306
Spolu (r. 2016 – 2023)	28	9 916 410	30 000	1 487 461	8 428 949

Do roku 2027 plánuje SVP, š. p. zrealizovať 93 opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov v sume 19 559 000 EUR (z toho fondy EÚ 15 793 893 EUR).

Predpoklad plnenia na investičných stavbách opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov (z fondov EÚ – z operačného programu na roky 2021 - 2027) v rokoch 2022 – 2027:

Tabuľka 133 Predpoklad plnenia na investičných stavbách (2022-2027)

Rok	Počet stavieb	Predpoklad plnenie v EUR	Zdroj financovania v EUR		
			Vlastné zdroje SVP, š. p.	Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu	Fondy EÚ
2022	24	11 600 000	580 000	1 653 000	9 367 000
2023	7	1 661 000	83 050	236 692	1 341 258
2024	7	1 750 000	87 500	249 375	1 413 125
2025	23	2 070 000	103 500	294 975	1 671 525
2026	4	278 000	13 900	39 615	224 485
2027	31	2 200 000	110 000	313 500	1 776 500
Spolu (r. 2022 – 2027)	93	19 559 000	977 950	2 787 157	15 793 893

Menovitý zoznam opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov (vrátane opatrení plánovaných na spriechodnenie do roku 2027) je uvedený v Prílohe 8.4 Vodného plánu Slovenska na roky 2016 - 2021.

Realizácia opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov do roku 2027 bude zohľadňovať:

- vyššie uvedené legislatívne a metodické usmernenia a požiadavky o technických podmienkach návrhu a realizácie rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov (počas prvých troch rokov prevádzky rybovodu) a plnenie environmentálnych cieľov, ktorými je eliminácia narušenia pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov na úroveň konzistentnú s kritériami dobrého ekologického stavu/potenciálu podľa rámcovej smernice o vode.
- poznatky SVP, š. p. nazhromaždené v procese prípravy a realizácie opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch v predchádzajúcich plánovacích cykloch
- vyhodnotenie priorít spriechodnenia migračných bariér podľa prílohy 8.4 Vodného plánu Slovenska na roky 2025 – 2027
- reálne možnosti SVP, š. p. pripraviť a realizovať opatrenia na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch do roku 2027 so zohľadnením časovej, technickej a finančnej náročnosti - zabezpečenie vstupných podkladov, projektov územného a stavebného konania, majetkovo-právne vysporiadania, verejného obstarávania – prípravy a realizácie opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov
- disproporcionálnosť nákladov (neprimerane vysoké náklady)
- technickú neuskutočniteľnosť dosiahnuť dobrý stav vodného útvaru do roku 2027 z dôvodu, že nie je známa žiadna technika na jeho dosiahnutie
- dostupnosť verejných, vlastných (zdroje SVP, š. p.) a iných alternatívnych finančných prostriedkov pre prípravu a realizáciu opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch

6.6.2 Celkové náklady na opatrenia zahrnuté do programu opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022-2027)

Celkové náklady na opatrenia zahrnuté do programu opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022-2027) sa nachádzajú v sumárnej tabuľke, ktorá je súčasťou kapitoly 8 (Program opatrení) týchto plánov.

6.6.3 Zdroje financovania nákladov na opatrenia zahrnutých do programu opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022-2027)

Celkové odhadované náklady na opatrenia zahrnuté do programov opatrení 3. cyklu plánov manažmentu povodí (na obdobie rokov 2022-2027) sa nachádzajú v sumárnej tabuľke, ktorá je súčasťou týchto plánov.

Zdroje financovanie POM v 3. plánovacom cykle (2022-2027):

Finančné záväzky pre plánované programy opatrení (POM) sú zabezpečené jednak v rámci dočerpávania operačných programov na obdobie 2014 – 2020 jednotlivých rezortov, prostredníctvom ktorých budú čerpané prostriedky z eurofondov; avšak hlavným zdrojom financovania POM v rámci 3. plánov manažmentu povodí bude nový Operačný program Slovensko na programové obdobie 2021-2027, z ktorého budú príslušným rezortom alokované čiastky z eurofondov v súlade s ich potrebami vo vzťahu k realizácii opatrení. Zároveň budú opatrenia navrhnuté v POM v rámci tzv. národného spolufinancovania doplnené prostriedkami zo štátneho rozpočtu a verejných rozpočtov obcí v predpísanej výške, ako aj z vlastných zdrojov realizátorov opatrení.

- hydromorfologické opatrenia, protipovodňové opatrenia – dočerpávanie *Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2014-2020* do konca r. 2023 (spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu, vlastné zdroje) + nový *Operačný program Slovensko na programové obdobie 2021-2027*
- opatrenia v rezorte poľnohospodárstva – prostriedky z *Programu rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020* sa budú z dôvodu tzv. 1- až 2-ročného prechodného obdobia čerpať do konca r. 2022 + nový PRV SR na programové obdobie od roku 2023
- výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie, výstavba a rekonštrukcia ČOV (nad 2000 EO) – dočerpávanie *Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2014-2020* + nový *Operačný program Slovensko na programové obdobie 2021-2027* (žiadateľ obce a vodárenské spoločnosti), štátny rozpočet, vlastné zdroje.

Pokračovanie čerpania prostriedkov z OP KŽP (2014 – 2020) na jednotlivé oblasti vodného hospodárstva zahrnuté do Plánov manažmentu povodňových rizík: v apríli 2020 bola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP na vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine - Prioritná os: 2:“Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami“ - Špecifický cieľ: 2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy (Kód výzvy: OPKZP-PO2-SC211-2020-62 – celková alokácia výzvy (zdroje EÚ) 10 mil. EUR.

Pokračovanie čerpanie prostriedkov z IROP 2014 - 2020 (Integrovaný regionálny operačný program, gestor MPRV SR) na aktivity zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd: Výzva vyhlásená v máji 2020 (oprávnené územie: menej rozvinuté regióny). Špecifický cieľ výzvy 4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie. indikatívna alokácia výzvy 8 mil. EUR.

Vyššie uvedené alokácie prostriedkov z OP KŽP a IROP predstavujú len fondy EÚ (85%), ďalších 15 % tvorí spolufinancovanie zo ŠR a z vlastných zdrojov realizátorov opatrení.

6.6.3.1 Problémy/nedostatky (shortcomings) s financovaním opatrení za jednotlivé sektory

Náklady na opatrenia zahrnuté do programov opatrení plánov manažmentu povodí majú byť v zmysle princípov „znečisťovateľ platí“ a „užívateľ platí“ rozdistribuované medzi jednotlivé sektory (v zmysle RSV medzi domácnosti, priemysel a poľnohospodárstvo). Znamená to, že každý sektor v súlade s mierou znečisťovania vôd, ale aj s mierou využívania vody má niesť tomu zodpovedajúce náklady. Afordabilita je posudzovaná ako schopnosť znečisťovateľov a užívateľov vody platiť za programy opatrení, inými slovami ako finančná schopnosť hlavných užívateľov vody (stakeholderov) v povodí, z ktorých každý patrí do konkrétneho sektora. Rozdistribúvanie – priradenie nákladov programov opatrení konkrétnym sektorom môže viesť k disproporcionálnym nákladom (neprimeraným nákladom), ktoré daný sektor nie je schopný niesť. Na základe posúdenej disproporcionality nákladov je možné uplatniť časovú výnimku pre dosiahnutie environmentálnych cieľov podľa čl. 4 - pre daný plánovací cyklus.

V prípade *hydromorfologických opatrení* nie je možné identifikovať „znečisťovateľa“ alebo „užívateľa“ tak, aby náklady na tieto opatrenia mohli byť adekvátne priradené k špecifickému sektoru alebo skupine užívateľov. Preto ani nemá zmysel posudzovať disproporcionalitu nákladov na základe schopnosti platiť pri špecifickom sektore resp. skupine užívateľov. Okrem toho realizátorom hydromorfologických opatrení v SR je SVP, š.p., ktorý tieto opatrenia financuje z operačného programu Kvalita životného prostredia (fondy EÚ) + využíva spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu + vlastné zdroje. OP KŽP sa bude dočerpávať až do konca roka 2023. Zároveň bude na financovanie hydromorfologických opatrení k dispozícii nový Operačný program Slovensko na programové obdobie 2021-2027.

V takomto prípade financovania opatrení z rôznych zdrojov nie sú hydromorfologické opatrenia financované priamo užívateľmi vody (alebo skupinami užívateľov/stakeholderov v povodí).

Opatrenia v rezorte *poľnohospodárstva*: Program rozvoja vidieka (PRV) by mal zahŕňať aj opatrenia týkajúce sa vody, pretože poľnohospodárstvo významne ovplyvňuje kvalitatívny aj kvantitatívny stav vôd. Financovanie opatrení v poľnohospodárstve súvisí najmä s realizáciou *doplňkových opatrení*, ktoré v podmienkach SR sú spolufinancované z verejných zdrojov (Program rozvoja vidieka SR). Pretože pandémia spôsobená koronavírusom COVID-19 zapríčinila krízu aj v poľnohospodárskom odvetví, na zabezpečenie stability je nevyhnutné *prechodné obdobie jedného až dvoch rokov*, keďže sa ukázalo, že nová spoločná poľnohospodárska politika (SPP) nebude od 1. januára 2021 pripravená na implementáciu. Z uvedeného dôvodu je v čase koronakrízy kľúčové pokračovať v súčasných pravidlách SPP na nasledujúce dva roky do konca 2022, keď nadobudne účinnosť nová SPP. EÚ bude aj naďalej financovať programy rozvoja vidieka.

V PRV SR na obdobie 2014-2020 s ochranou vôd súvisí viacero opatrení, v ktorých sa bude do konca roka 2022 pokračovať:

- prenos znalostí a informačné aktivity
- poradenské služby
- investície do hmotného majetku
- obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení
- základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
- investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov
- agroenvironmentálno-klimatické opatrenie
- ekologické poľnohospodárstvo (90 mil. EUR)
- platby v rámci sústavy NATURA 2000.

S výnimkou opatrenia ekologického poľnohospodárstva, finančné prostriedky na podopatrenia alebo operácie neboli vopred špecifikované.

Opatrenia v rezorte *priemyslu* – k dispozícii sú len informácie o financovaní investícií vyplývajúcich z realizácie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. O ostatných opatreniach v rezorte priemyslu informácie nie sú k dispozícii, navrhujú a realizujú ich zväčša súkromné firmy, ktorých socio-ekonomická situácia nie je v mnohých prípadoch verejne známa, takže nie je ani možné posúdiť ich schopnosť platiť za potrebné opatrenia majúce vplyv na dobrý stav vôd. V súvislosti s pandemiou COVID-19 a jej dopadmi na priemysel ako celok treba počítať s výrazne zníženou schopnosťou platiť za opatrenia, resp. v mnohých prípadoch až s platobnou neschopnosťou. Na druhej strane treba ale zdôrazniť, že u väčšiny opatrení vyplývajúcich zo smerníc EÚ (mimo RSV) sa jedná o základné opatrenia, ktoré sú záväzné (z toho dôvodu nemá pri nich zmysel posudzovať disproporcionalitu nákladov).

6.7 Kalkulačná metóda nákladov opatrení

Pri smerniciach EÚ, pri ktorých sa vyžadujú technické opatrenia, budú mnohé realizované v rámci projektov financovaných z fondov EÚ (pri spolufinancovaní z národných rozpočtov). Jednotlivé rezorty majú svoje vlastné operačné programy pre čerpanie eurofondov, z ktorých môžu realizovať konkrétne zamerané projekty. Používané kalkulačné metódy nie sú zverejňované, sú internou záležitosťou rezortov.

Metóda kalkulácie nákladov vo vzťahu k smernici Rady 91/271/EHS:

Metóda kalkulácie nákladov vo vzťahu k smernici Rady 91/271/EHS použitá v druhom plánovacom cykle (2016-2021) zostáva nezmenená aj pre tretí plánovací cyklus. Je to metóda použitá už v čase čerpania finančných prostriedkov z OP MŽP SR na obdobie 2007-2013, následne sa použila aj pre OP Kvalita životného prostredia na roky 2014-2020 a bude použitá aj pre operačný program MŽP na programové obdobie 2021-2027.

Metóda kalkulácie nákladov v treťom plánovacom cykle bola vykonaná takým spôsobom ako v druhom plánovacom cykle. Náklady na výstavbu stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO na dosiahnutie súladu so smernicou 91/271/EHS s 85 % vybudovaním stokovej siete vychádzali z podkladov pripravovaných projektov vlastníkov a prevádzkovateľov VK, prípadne bol urobený odhad potrebných finančných prostriedkov použitím modelu FESIBILE (Cost of the compliance for the implementation of the Urban Waste Water Treatment Directive“ – Náklady pre dosiahnutie zhody pri implementácii smernice o čistení komunálnych odpadových vôd) [Compliance Costs of the Urban Wastewater Treatment Directive – final report [online]. Aktualizované 14. decembra 2016 [cit. 2019-12-05]. Dostupné na internete: [https://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/info/pdf/Cost%20of%20UW WTD-Final%20report_2010.pdf](https://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/info/pdf/Cost%20of%20UW%20WTD-Final%20report_2010.pdf)].

Bližšie bola metóda popísaná pri tvorbe druhých plánov manažmentu povodí (na obdobie 2016-2021).

Metóda kalkulácie pre hydromorfologické opatrenia:

Jednotkové ceny nápravných/zmierňujúcich hydromorfologických opatrení.

Pre 3. plánovací cyklus (2022-2027) v rámci opatrení na elimináciu hydromorfologických vplyvov boli pre „obnovu pozdĺžnej kontinuity toku“ stanovené jednotkové ceny opatrení v súlade s typmi opatrení podľa Vyhlášky MŽP SR č.383/2018 Z.z., o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov. Jednotkové ceny boli stanovené SVP,š.p. na základe zrealizovaných resp. pripravovaných opatrení v cenovej úrovni roku 2018. Pri odhadoch/výpočtoch

nákladov sa uplatnil zmenený prístup, pre niektoré opatrenia bola rozhodujúca dĺžka opatrenia a nie šírka, pri niektorých boli zmenené dĺžkové jednotky na objemové jednotky. Náklady na všetky doteraz nezrealizované opatrenia, ktoré boli súčasťou Programu opatrení II.VPS, boli počítané na cenovú úroveň roku 2018 rovnakým postupom ako novo navrhované opatrenia (v predchádzajúcom II.VPS boli náklady na nezrealizované opatrenia prepočítané na potrebnú cenovú úroveň len indexom cien stavebných prác). Z uvedených dôvodov je odhad nákladov na opatrenia na elimináciu hydromorfologických vplyvov pre 3.plánovací cyklus výrazne vyšší, ako tomu bolo pre 2. plánovací cyklus.

Metóda kalkulácie pri výstavbe verejných vodovodov:

Náklady sú prevzatým odhadom nákladov z Aktualizácie plánov rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ktorá bola vypracovaná v r. 2019.

Pokiaľ ide o *použitú metódu kalkulácie nákladov*, vychádzalo sa z Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, § 2 a z Príloh č. 1, 2 a 3. Stanovenie výšky investičného nákladu je dané štádiom realizácie stavby:

- (a) Stavby, ktoré sa už začali realizovať, majú uvedenú dohodnutú cenu /vysúť'azenu/ na základe zmluvy s dodávateľom – na základe údajov vyžiadaných od odboru investícií vodárenskej spoločnosti (VS)
- (b) Stavby, ktoré sa plánujú realizovať výhľadovo a majú vypracovanú štúdiu, kde sú už presnejšie stanovené ceny – v spolupráci s odborom vodárenských koncepcií VS
- (c) Stavby výhľadové sa navrhujú na základe vecného plánu - čo bude stavba, napr. potrubie podľa materiálu a profilu x dĺžka x jednotková cena. Jednotková cena môže byť veľmi rozdielna, lebo závisí hlavne od použitého materiálu a od prostredia, kde sa stavba bude realizovať – v spolupráci s odborom investícií VS.

Náklady je potrebné navýšiť o cenový nárast oproti časovému obdobiu, v ktorom boli náklady v štúdiách, resp. v pláne investícií VS vyčíslené.

Metóda kalkulácie pre protipovodňové opatrenia:

Ako konštatuje podkapitola 6.4, v súčasnosti ešte nie sú hotové mapy povodňového ohrozenia, ktoré sú predpokladom vyhotovenia 2. Plánov povodňového rizika, SVP, š.p. napriek tomu odhadol náklady na parciálne opatrenia, pri ktorých sa použila nasledovná kalkulačná metóda:

Navrhované opatrenia vychádzajú z existujúcich podkladov a nie je vylúčené ich prehodnotenie pri ďalšom stupni riešenia predmetnej problematiky na základe podrobnejších analýz a podkladov. Ich celkové náklady a umiestnenie bolo stanovené na základe technického odhadu.

Výška nákladov pre navrhované zámery, ktoré majú vypracovanú projektovú dokumentáciu sa preberá z projektu. Pri oceňovaní navrhovaných opatrení bez projektovej dokumentácie boli použité jednotkové ceny podľa klasifikácie stavieb uverejnené v Zborníku ukazovateľov priemernej rozpočtovej ceny na mernú jednotku objektu z roku 2012. Výška nákladov bola stanovená štandardnými metódami vychádzajúcimi z určenia množstiev jednotlivých druhov prác a k nim priradených jednotkových cien závislých od druhu objektu, jeho účelu a konštrukčno-materiálovej charakteristiky. Výsledná cena pri oceňovaní navrhovaných opatrení, na ktoré bola vypracovaná projektová dokumentácia alebo projektový zámer, bola prepočítaná na cenovú úroveň roku 2019 použitím Indexu rastu cien stavebných prác podľa klasifikácie stavieb. Priemerná rozpočtová cena nezahŕňa vedľ'ajšie rozpočtové náklady na prípravu stavby, preto rozpočtový náklad navrhovaného opatrenia bol navýšený o 26,4 %.

Pri určovaní výšky nákladov na opravy a údržbu navrhovaných preventívnych protipovodňových opatrení bol použitý Normatív opráv a údržby DHM vypracovaný VÚVH, Bratislava a využívaný SVP, š. p. v oblasti opráv a údržby DHM. Ročný náklad na opravu a údržbu navrhovaného opatrenia bol stanovený z ceny opatrenia navýšenej o vedľajšie rozpočtové náklady pre násobením normou, t. j. percentom prislúchajúcim k skupine DHM podľa Normatívu opráv a údržby DHM. Náklady na prevádzku, údržbu a opravy počas celého predpokladaného obdobia životnosti jednotlivých navrhovaných opatrení boli určené ako súčin ročného nákladu a počtu rokov obdobia životnosti jednotlivých navrhovaných opatrení. Za dobu životnosti navrhovaných opatrení bola stanovená doba 100 rokov.

7. ZBER ÚDAJOV DO DATABÁZY PRE POTREBY EKONOMICKEJ ANALÝZY RSV

Dôležitou súčasťou prípravy plánov manažmentu povodí pre tretí plánovací cyklus na obdobie 2022 – 2027 je zber údajov na podporu a uskutočnenie ekonomickej analýzy súvisiacej s implementáciou RSV (hlavne jej článkov 5 a 9). Ide hlavne o ekonomické a technické údaje, ktoré dokumentujú hospodársky význam využívania vody, pričom ťažisko tvoria údaje za rok 2018 resp. aj 2019, ktoré boli v čase riešenia úlohy dostupné. Ťažiskom sú najmä údaje o celkových odberoch vody za SR (z povrchových a podzemných vôd), ale aj o využívaní povrchovej a podzemnej vody, ďalej o vypúšťaných odpadových vodách do povrchových vôd. Tieto údaje sú podporované relevantnými ekonomickými údajmi (ceny v oblasti vôd, náklady, dotácie a tržby za vodohospodárske služby, ako aj údaje o základných makroekonomických ukazovateľoch ako HDP, tempo rastu ekonomiky, inflácia, a ďalšie).

Keďže niektoré údaje sú k dispozícii len na národnej úrovni, sú vhodnou formou pretransformované na úroveň desiatich čiastkových povodí vymedzených na území SR a taktiež zosumarizované do úrovne správneho územia povodia Dunaj a správneho územia povodia Visla v súlade s požiadavkami RSV.

Významné miesto patrí výpočtu návratnosti nákladov za poskytované vodohospodárske služby (zásobovanie obyvateľov pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadovej vody, využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov, odber energetickej vody z vodných tokov a odber povrchovej vody z vodných tokov). K dispozícii je časový rad odhadu návratnosti nákladov za vodohospodárske služby počnúc rokom 2007 do roku 2018.

Osobitnou časťou zberu údajov sú údaje zhromažďované pre tvorbu ekonomickej časti 3. Plánov manažmentu medzinárodného povodia Dunaja (DRBMP Update 2021 = Danube River Basin Management Plan, aktualizácia 2021), ktorú má vypracovať ekonomická pracovná skupina (ECON Task Group) pri ICPDR (International Commission for the Protection of the Danube River), ktorej členkami za Slovensko sú riešiteľka a spoluriešiteľka tejto výskumnej úlohy.

Nosnou časťou plánu medzinárodného povodia Dunaja za ekonomickú časť je kapitola 7 – Ekonomická analýza, ktorá má podporu v ekonomických a niektorých technických indikátoroch týkajúcich sa vodného hospodárstva, ako aj ďalších sektorov národného hospodárstva, ktoré sú významnými využívatelmi vody. Treba však poznamenať, že sa nejedná len o kvantitatívne/numerické údaje, ktoré sa požadujú, sú to aj informácie kvalitatívneho/popisného charakteru (napr. týkajúce sa cenotvorby v oblasti vôd, zohľadnenia environmentálnych nákladov a nákladov na zdroje v kalkulácii cien a iné). Všetky požadované kvantitatívne údaje a kvalitatívne informácie sa vyplňovali a poskytovali ICPDR prostredníctvom tzv. ECON-šablón v rámci DanubeGIS resp. prostredníctvom dotazníka (Qualitative Questionnaire). Údaje pre ICPDR majú byť špecificky reportované za správne územie povodia Dunaj.

Technická definícia údajov bola prediskutovaná s expertnou skupinou IMGIS pri ICPDR (Information management & GIS expert group) a údaje musia byť kompatibilné s WISE (EU Water Information System). Termín bol do konca februára 2020. Ďalšie údaje požadované do textu pre tretí cyklus Plánov manažmentu medzinárodného povodia Dunaja boli taktiež zabezpečené a mali termín do 30. júna 2020, do 21. septembra a 31.10.2020. Členovia (ECON Task Group) pri ICPDR taktiež pripomienkovali text jednotlivých verzií zostavovaného 3.Plánu manažmentu medzinárodného povodia Dunaja (DRBMP Update 2021).

Použitá literatúra:

1. Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za rok 2018, MHSR júl 2019
2. Materiály z webovej stránky Enviroportal.sk
3. Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2019, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
4. Analytická podpora pre tvorbu Strategického plánu SPP 2021-2027, Intervenčná stratégia, MPRV SR, 2019
5. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, MHSR, 2019
6. Výhľadová VHB množstva povrchovej vody k dlhodobému časovému horizontu, Kelčík, VÚVH, 2019
7. Fekete, V., Správa o vodohospodárskej bilancii výhľadových časových horizontov, VÚVH Bratislava, 2011
8. INFOSTAT, Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch slovenskej republiky do roku 2035, INFOSTAT – výskumné demografické centrum Bratislava 2013
9. Poráziková, K., Aktualizácia údajov o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v SR, VÚVH Bratislava 2018, 2019
10. Poráziková, K., Výhľadová VHB množstva a kvality podzemnej vody k časovému horizontu 2021, VÚVH Bratislava, 2013
11. SHMÚ, Vodohospodárska bilancia množstva povrchových vôd za rok 2017, SHMÚ Bratislava 2018
12. VÚVH, Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, VÚVH Bratislava
13. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zisťovaní výskytu a hodnotení stavu povrchových vôd a podzemných vôd, o ich monitorovaní, vedení evidencie o vodách a vodnej bilancii
14. Vyhláška MPŽPaRR SR č. 418/2010 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zisťovaní výskytu, monitorovaní a hodnotení množstva, kvality, režimu povrchových vôd a podzemných vôd, o vodnej bilancii, o hodnotení vplyvov na kvalitu povrchových vôd a podzemných vôd a o vedení evidencie o vodách
15. Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019-2023, MFSR Inštitút finančnej politiky, február 2020
16. Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019-2023, MFSR Inštitút finančnej politiky, apríl 2020
17. Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019-2023, MFSR Inštitút finančnej politiky, jún 2020
18. Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019-2023, MFSR Inštitút finančnej politiky, september 2020
19. Komentár 2020/1, MFSR Inštitút finančnej politiky
20. Komentár 2020/3, MFSR Inštitút finančnej politiky
21. Komentár 2020/13, MFSR Inštitút finančnej politiky
22. Strednodobá predikcia 1. štvrťrok 2020, NBS, marec 2020
23. Strednodobá predikcia aktualizácia 1. štvrťrok 2020, NBS, apríl 2020
24. Strednodobá predikcia aktualizácia 2. štvrťrok 2020, NBS, jún 2020
25. Strednodobá predikcia aktualizácia 3. štvrťrok 2020, NBS, september 2020
26. World Economic Outlook Update, June 2020, IMF
27. World Economic Outlook, October 2020: A Long and Difficult Ascent, IMF
28. European Economic Forecast Spring 2020, European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs, May 2020
29. European Economic Forecast Summer 2020 (Interim), European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs, July 2020
30. Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od januára do konca júna 2019, MŽP SR a MV SR
31. Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od júla do konca decembra 2019, MŽP SR a MV SR

32. Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, MŽP SR, december 2019
33. Rozvoj verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v Slovenskej republike pre roky 2020 – 2030, prezentácia MŽP SR, december 2019
34. Roľnícke noviny, ročník 2020

PRÍLOHY

Príloha č. 1 – má formu excelových súborov. Zhromaždené údaje sú za rok 2017 a demonštrujú hospodársky význam využívania vody, ktoré sú štruktúrované do 10 čiastkových povodí vymedzených na území SR, ďalej za správne územie medzinárodných povodí Dunaja a Visly a za národnú úroveň.

Prognózy IFP (MFSR)

Inštitút finančnej politiky (MF SR) zverejnil vo februári 2020 *makroekonomickú prognózu na roky 2019-2023*, ktorej hlavné závery možno zhrnúť takto:

Slovenská ekonomika pod vplyvom zahraničia pokračuje v pomalšom výkone, ale stále napreduje. Jej rast dosiahne v roku 2020 výšku 2,2 %, teda porovnateľne s 2,3 % v roku 2019. Ochladenie je citeľné najmä v exportne orientovanom priemysle, kým trh práce stále odoláva. Nezamestnanosť sa drží blízko historického minima, rast miezd bude viac zosúladený s rastom produktivity práce. Oživenie v nasledujúcich rokoch vyvrcholí so záverom čerpania eurofondov tretieho programového obdobia v roku 2023. Rizikom vývoja sú obchodné spory, pretrvávajúci slabý výkon eurozóny a od roku 2021 tvrdý Brexit bez dohody, ale aj výraznejšie premietnutie poklesu priemyslu do trhu práce.

Po dosiahnutí vrcholu v roku 2018 slovenská ekonomika v roku **2019** výrazne zvolnila vo svojom raste na odhadovaných **2,3 %**. Nepriaznivý vývoj zahraničného dopytu sa premietol predovšetkým do slovenského exportne orientovaného priemyslu. Trh práce však tlaku odolal a pri historicky nízkej nezamestnanosti sa zamestnancom mzdy zvýšili najviac od roku 2008. V mienaní však domácnosti ostali opatrné a dodatočné príjmy sa pretavili do rekordných úspor. Celková vládna spotreba sa zvýšila najmä vďaka zvyšovaniu tarifných plátov zamestnancov vo verejnom sektore.

Spomalenie ekonomiky bude pokračovať v roku 2020, keď rast hrubého domáceho produktu dosiahne 2,2 %. Automobilka Jaguar Land Rover síce podporí novou výrobou export, no jeho dynamika bude tlmená slabším zahraničným dopytom. Po výraznom prehrievaní v roku 2018 sa ekonomika aj v roku 2020 bude vracat' späť k svojmu potenciálu. Trh práce ostane stabilný. Zvýšenie miezd bude pomalšie, zosúladí sa s rastom produktivity práce. Spotreba domácností bude zodpovedať dynamike príjmov. Vládna spotreba porastie pomalšie ako predchádzajúci rok a stagnujúce verejné investície siahnu nadol tvorbu fixného kapitálu.

V nasledujúcich rokoch má prísť e k oživeniu ekonomiky. Exportu pomôže vyšší zahraničný dopyt aj príspevok automobiliek. S ekonomickým oživením predpokladáme znižovanie vysokej miery úspor, ktoré pozitívne ovplyvnia súkromnú spotrebu. *V roku 2023 nakopne ekonomiku eurofondový finiš.* Vďaka nemu budú stúpať predovšetkým vládne investície a spotreba. Čerpanie EÚ fondov však pozitívne ovplyvní aj súkromný sektor, predovšetkým stavebníctvo, súkromné investície a trh práce. Vyššie mzdy potiahnu spotrebu domácností a ekonomika sa začne mierne prehrievať.

Reálny rast HDP v rokoch 2018 a 2019 a prognózy do roku 2023 (vrátane korekcií oproti predchádzajúcim odhadom) – pozri Tabuľka 134:

Tabuľka 134 Reálny rast HDP v rokoch 2018-2023

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Sep-19	Feb-20	Δ	Sep-19	Feb-20	Δ	Sep-19	Feb-20	Δ	Sep-19	Feb-20	Δ	Sep-19	Feb-20	Δ	
4.0	2.4	2.3	-0.1	2.3	2.2	-0.1	2.8	2.7	-0.1	2.7	2.7	0.0			3.6	

Zamestnanosť v roku 2020 zvolní a pribudne niečo vyše 5 tis. pracovných miest. Tvorit' sa budú najmä v službách, kým v priemysle sa očakáva úbytok. Mierne oživenie ekonomiky sa v roku 2021 premietne aj do vyššej tvorby pracovných miest. No pri nezamestnanosti blízko historického minima bude limitujúcim faktorom rastu zamestnanosti aj nízka dostupnosť voľnej pracovnej sily. Na konci horizontu prognózy sa predpokladá zvýšenie tvorby pracovných miest v sektore stavebníctva vďaka dočerpávaniu EÚ fondov. Miera nezamestnanosti by sa v roku 2020 mala stabilizovať blízko historického minima na úrovni 5,8 %. V ďalších rokoch bude nezamestnanosť stagnovať, mierny pokles sa predpokladá až na konci horizontu prognózy.

Priemerná nominálna mzda stúpne v roku 2020 o 4,5 %, čo je výrazné spomalenie oproti 7,4% v roku 2019. Polepšia si najmä zamestnanci vo verejnom sektore vďaka valorizácii tarifných platov. Dynamika miezd naopak spomalí v priemysle a stavebníctve. V roku 2021 potiahne priemernú mzdu aj výrazné zvýšenie minimálnej mzdy. Reálna mzda tak bude rásť v priemere 3 % na horizonte prognózy, čo približne zodpovedá rastu produktivity práce.

Miera inflácie sa v roku 2020 zníži na 2,3 %. Výrazne sa zníži najmä rast cien potravín, čomu pomôže aj zníženie DPH na vybrané potraviny od začiatku roka. Regulované ceny potiahne zvýšenie cien energií, najmä elektriny, od januára. V reakcii na robustný trh práce si ceny služieb stále zachovávajú vyšší rast. Ceny obchodovateľných tovarov budú odrážať tlmený cenový vývoj v zahraničí.

Celková inflácia sa v ďalších rokoch výraznejšie nezmení. Ceny tovarov sa stabilizujú podľa očakávaní inflácie v zahraničí, zatiaľ čo ceny služieb zrýchlia v súlade s predpokladmi o konvergencii ekonomiky a stále robustným trhom práce. Opačným smerom bude pôsobiť pokles cien palív v reakcii na očakávaný vývoj ceny ropy a spomalenie rastu cien potravín. Vývoj budúcich kontraktov energetických komodít zatiaľ nenaznačuje výrazné pohyby regulovaných cien energií jedným alebo druhým smerom. Na strednodobom horizonte (do roku 2023) sa očakáva inflácia na úrovni 2,2 %.

Tabuľka 135 Prognóza hlavných indikátorov ekonomiky do roku 2023

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (FEB 2020)										
Ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	Skutočnosť 2018	Prognóza					Rozdiel oproti Sep 2019			
		2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022
Hrubý domáci produkt										
HDP, s.c.	4,0	2,3	2,2	2,7	2,7	3,6	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
HDP, b.c. (mld. €)	89,7	93,9	97,9	102,7	107,9	114,6	-0,7	-0,7	-0,8	-0,9
Súkromná spotreba, s.c.	3,9	2,1	2,1	2,5	2,3	2,8	0,4	0,0	0,0	0,2
Súkromná spotreba, b.c.	6,3	4,7	4,3	4,6	4,5	5,0	0,7	0,1	-0,1	0,0
Vládna spotreba	0,2	3,2	0,8	1,2	1,6	3,0	0,1	-0,3	-0,1	-0,1
Fixné investície	3,7	3,1	2,6	3,3	3,4	9,3	1,2	-1,0	0,0	-0,4
Export tovarov a služieb	5,4	1,5	3,4	4,5	4,0	3,8	-1,3	-1,9	-0,1	-0,2
Import tovarov a služieb	5,0	3,1	3,0	3,6	3,5	4,0	-0,1	-1,1	-0,2	-0,3
Trh práce										
Zamestnanosť (štatistické výkazníctvo)	1,9	1,1	0,2	0,3	0,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Mzdy, nominálne	6,2	7,4	4,5	5,2	5,0	5,2	0,0	-0,2	0,1	0,2
Mzdy, reálne	3,6	4,6	2,2	3,1	2,8	2,9	-0,2	-0,3	0,2	0,4
Miera nezamestnanosti	6,5	5,8	5,8	5,8	5,7	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Inflácia										
CPI	2,5	2,7	2,3	2,1	2,2	2,2	0,2	0,2	-0,1	-0,1

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Externé prostredie:

Globálne finančné trhy ocenili pozitívnejší výhľad vo svetovom obchode a predídenie „tvrdému“ Brexitu. Uzavretie 1. fázy obchodnej dohody medzi Čínou a USA stimulovalo očakávania investorov. V závere januára (po uzávierke predpokladov tejto prognózy) však čínska ekonomika utrpela negatívny šok spôsobený šírením koronavírusu. Preventívne opatrenia a naštrbené očakávania tak pravdepodobne zhoršia výkon najmä ázijských ekonomík v prvom štvrtroku 2020.

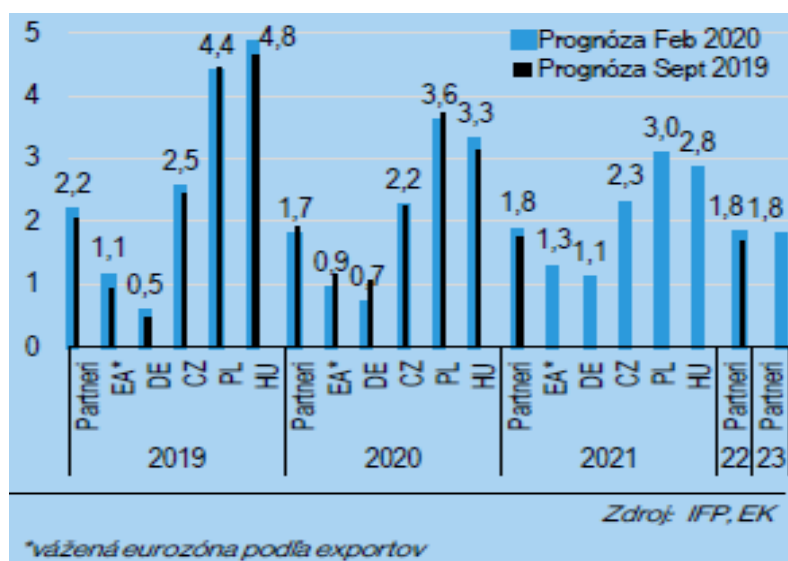
Uvoľnená menová politika podporila trhy s cieľom trafiť inflačný cieľ. Americký Fed znížil v roku 2019 kľúčovú úrokovú sadzbu celkom trikrát na úroveň 1,5 – 1,75 %. Trhy očakávajú ďalšie 2 až 3 zníženia v priebehu roka 2020. Úroková sadzba ECB na hlavné refinančné operácie ostáva naďalej na 0%, pričom prvé očakávané zvýšenie sa opäť posunulo až na rok 2021. Na svojom septembrovom zasadnutí ECB oznámila zníženie sadzieb na depozitá z -0,4% na -0,5% a zároveň spustila kvantitatívne uvoľňovanie v objeme 20 mld. EUR mesačne s cieľom poskytnúť ekonomike a inflácii dodatočný stimul.

Upokojenie situácie vo svetovom obchode bol na prelome rokov 2019 a 2020 pozitívnym impulzom aj pre ropu, ktorej cena sa dostala naspäť k 65 USD za barrel. V závere januára 2020 však ceny opäť začali prudko klesať v dôsledku obáv z koronavírusu. Kurz eura voči americkému doláru ostal nezmenený na úrovni 1,1 EUR/USD.

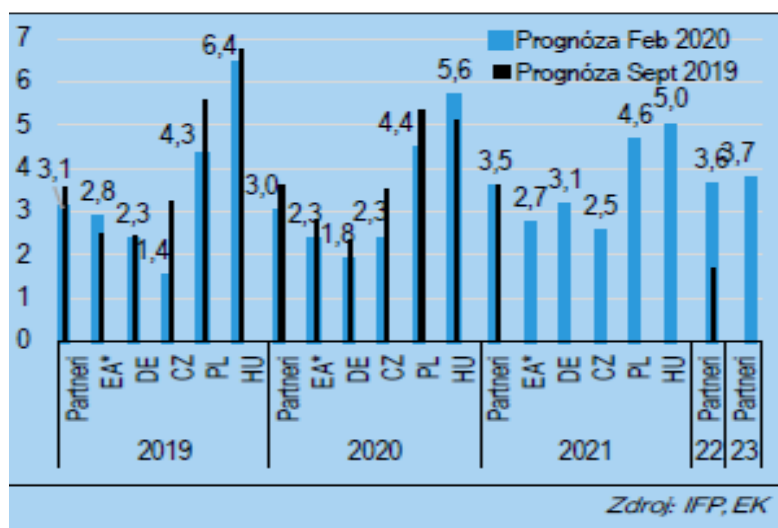
Globálny obchod a svetová ekonomika aj v závere roka 2019 stagnovali. **Ekonomika eurozóny** rástla v druhej polovici roka mierne, no stabilne. Výkon tlmilo najmä Nemecko, ktoré sa v treťom štvrtroku len tesne vyhlo technickej recesii. Pretrvávajúci výpadok automobilového priemyslu v najväčšej ekonomike eurozóny vytvára naďalej obavy pre celý región. Domáci dopyt vo V3 zatiaľ odoláva tlaku z Nemecka, no priemyselná výroba spomaľuje. Z pozitívneho príspevku zo zahraničia ťažilo len Poľsko. Prípadný pokles domáceho dopytu vo V3 by negatívne mohli pocítiť aj slovenský exportéri.

Konjunkturálne prieskumy v priemysle eurozóny naznačujú dosiahnutie dna. Ekonomika eurozóny funguje naďalej v dvojrýchlostnom režime, keď služby odolávajú spomaľovaniu v priemyselnej výrobe. Oživenie sa očakáva až v druhej polovici roka 2020. Pre rok 2020 sa pristúpilo k revízií HDP a importov smerom nadol u väčšiny významných obchodných partnerov Slovenska s výnimkou Maďarska (Graf 15 a Graf 16). Uzávierka predpokladov vonkajšieho prostredia vrátane úrokových sadzieb, cien komodít a výmenných kurzov bola 20. januára 2020.

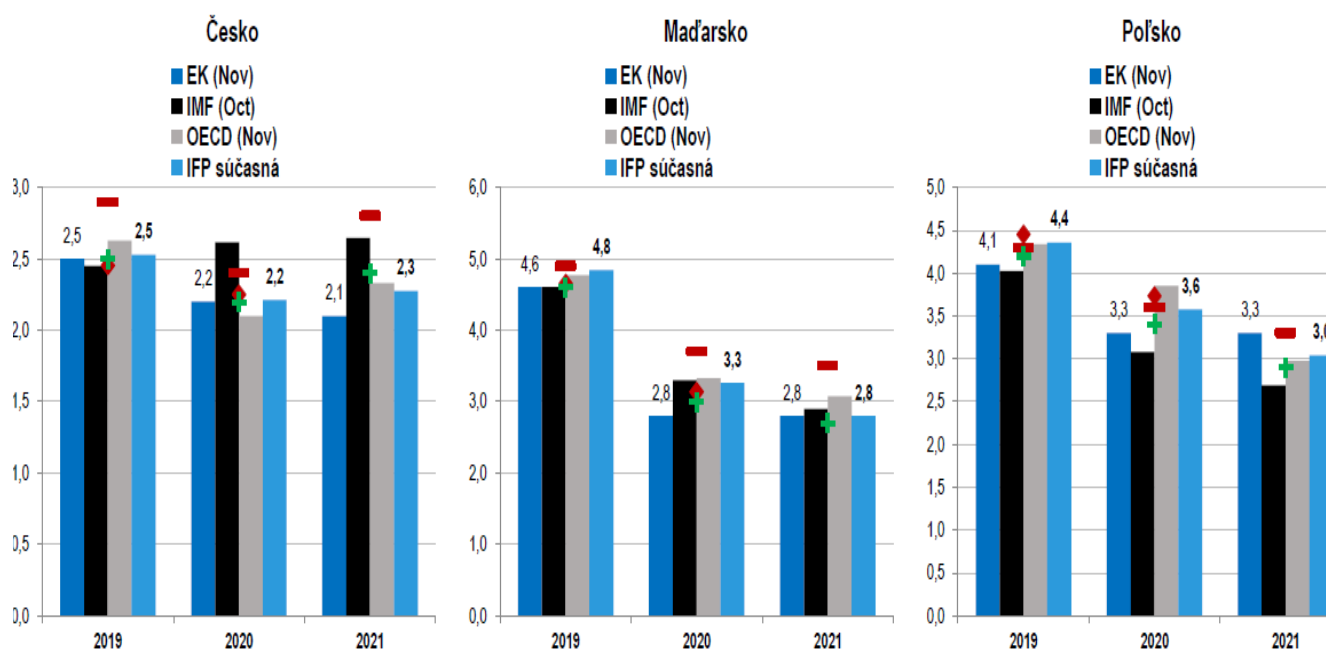
Graf 15 Prognóza rastu HDP externého prostredia

Graf 16 Prognóza rastu importov externého prostredia

Obrázok 29 Očakávaný vývoj: rast HDP vo V3

Zdroj: EK, IMF, OECD, IFP

Bilancia rizík prognózy je naklonená smerom nadol. V externom prostredí je rizikom najmä pretrvávajúci anemický výkon ekonomiky eurozóny, zatváranie produkčnej medzery v krajinách V3, pretrvávajúce obchodných sporov a **od roku 2021 opäť tvrdý Brexit**. V prvom štvrtroku 2020 globálny vývoj zhorší aj vplyv preventívnych opatrení pred šírením koronavírusu V domácom prostredí je negatívnym rizikom silnejšia reakcia trhu práce na spomalenie ekonomiky, čo môže zasiahnuť hlavne súkromnú spotrebu.

**

Podľa makroekonomickej prognózy IFP (MF SR) na roky 2020-2023 z 15. apríla 2020 sa kríza vyvolaná pandemiou koronavírusu podpíše v najbližších rokoch aj na vývoji slovenskej ekonomiky. Nákaza prepisuje celosvetové štatistiky a mení aj makroekonomickú prognózu Slovenska. Podľa nej sa očakáva, že pandémia prinesie slovenskej ekonomike v roku 2020 recesiю na úrovni 7,2%. V druhej polovici roka 2020 začne ekonomika postupne ožívať a vytlačí rast HDP v roku 2021 na 6,8 %. Neistota ohľadom ďalšieho vývoja ostáva naďalej veľká. Predĺženie pandémie alebo jej opakovaný návrat v druhej polovici roka by recesiю výrazne prehĺbili.

Globálna pandémia stiahne v roku 2020 svetovú aj slovenskú ekonomiku do recesie a HDP na Slovensku sa prepadne o 7,2 %. Opatrenia zväčšujúce spoločenský odstup po celom svete spomaľujú šírenie nákazy, ale aj ekonomickú aktivitu. Tento odhad stojí na predpoklade, že slovenská ekonomika aj jej zahraniční obchodní partneri zostanú výrazne utlmení počas 2 mesiacov. Výkon ekonomiky klesne výrazne najmä v druhom štvrtroku 2020 a to naprieč sektormi služieb, priemyslu a stavebníctva. V druhej polovici roka 2020 prognóza očakáva postupné oživenie, hoci nie rovnomerne v každom sektore, keďže čiastočné obmedzenia môžu stále pretrvávať. Predkrízový výkon by mala ekonomika dohnať až koncom roku 2021.

HDP stiahnu v roku 2020 nadol nielen procyklické investície a absencia zahraničného dopytu, ale aj obmedzená domáca spotreba. Hoci disponibilný príjem obyvateľstva neklesá tak výrazne, spotreba domácností je ovplyvnená viacerými kanálmi, opatreniami proti šíreniu nákazy, obavami z nakazenia aj neistotou ohľadom budúceho vývoja. Výpadok príjmov je čiastočne kompenzovaný vládnymi opatreniami, takže miera úspor domácností dočasne stúpne. Investície sa prepadnú podobne hlboko ako počas globálnej finančnej krízy v 2009 a ekonomika bude výrazne podchladená. Obdobne aj export utrpí z dôvodu pandémie výrazné straty. Obchodná bilancia však môže skončiť paradoxne kladná, keďže pokles spotreby zníži aj množstvo dovážaného tovaru a služieb. Vládna spotreba bude tlmiť dôsledky krízy.

V roku 2021 bude oživenie pokračovať a na konci roka by ekonomika mohla dosiahnuť predkrízovú úroveň. HDP stúpne o 6,8 %, podporený domácim aj zahraničným dopytom.

Obnoviť by sa mala s poklesom neistoty aj investičná aktivita. Na konci horizontu prognózy podporí ekonomiku dočerpávanie EÚ fondov.

Porovnanie prognózy hlavných indikátorov ekonomiky z apríla 2020 s prognózou z februára 2020 umožňuje nasledovná Tabuľka 136:

Tabuľka 136 Hlavné indikátory ekonomiky

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (Apr 2020)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	2019	prognóza				rozdiel oproti Feb 2020			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	2,3	-7,2	6,8	4,1	3,2	-9,4	4,1	1,4	-0,4
HDP, b.c. (mld. €)	94,2	89,0	95,2	100,5	105,8	-8,9	-7,5	-7,4	-8,8
Súkromná spotreba, s.c.	2,2	-8,4	7,8	4,1	2,9	-10,5	5,3	1,8	0,1
Súkromná spotreba, b.c.	5,0	-6,5	8,0	6,1	4,9	-10,8	3,4	1,6	-0,1
Vládna spotreba	3,8	1,8	0,2	1,8	2,6	1,0	-1,0	0,2	-0,4
Fixné investície	4,4	-20,3	17,0	5,2	5,8	-22,9	13,7	1,8	-3,5
Export tovarov a služieb	1,7	-21,4	17,6	6,5	3,6	-24,8	13,1	2,5	-0,2
Import tovarov a služieb	2,6	-25,5	19,0	6,5	4,0	-28,5	15,4	3,0	0,0
Trh práce									
Zamestnanosť (štát. výkazníctvo)	1,0	-3,8	1,6	1,0	0,3	-4,0	1,3	0,8	-0,1
Mzdy, nominálne	7,8	1,6	4,0	4,9	4,9	-2,9	-1,2	-0,1	-0,3
Mzdy, reálne	5,0	-0,1	3,8	2,9	2,8	-2,3	0,7	0,1	-0,1
Miera nezamestnanosti	5,8	8,8	7,7	6,8	6,4	3,0	1,9	1,1	0,9
Inflácia									
CPI	2,7	1,7	0,2	1,9	2,0	-0,6	-1,9	-0,3	-0,2

Zdroj: SU SR, IFP

Zamestnanosť v roku 2020 výrazne klesne a z trhu práce ubudne 88 tis. pracovných miest. Ľudia prídu o prácu najmä vo vybraných sektoroch služieb (turizmus, stravovacie služby, maloobchod či doprava), ale aj v priemysle a stavebníctve. Vládne opatrenia podporujúce skrátenú prácu (tzv. Kurzarbeit) však budú nárast nezamestnanosti tmiť. Prognóza predpokladá, že bez týchto opatrení by došlo k výraznejšiemu prepúšťaniu a nezamestnanosť by bola o takmer 20 tis. osôb vyššia. Oživenie trhu práce sa predpokladá v druhom polroku 2020, avšak bude len postupné a predkrízová úroveň zamestnanosti na horizonte prognózy sa nedosiahne. Zrkadlovo, miera nezamestnanosti v roku 2020 stúpne na 8,8 % a v ďalších rokoch bude klesať, ale stále sa bude nachádzať nad predkrízovou úrovňou. Priemerná nominálna mzda v roku 2020 zvolní tempo a zvýši sa len o 1,6 %. Oproti roku 2019 a prognóze z februára 2020 ide o výrazné spomalenie najmä v súkromnom sektore. Vývoj priemernej mzdy bude tlmený veľkým množstvom poberateľov dávky ošetrovného a nemocenskej dávky aj nižšou mzdou plynúcou zo skrátených úväzkov. Reálna mzda bude pre výpadok ekonomickej aktivity stagnovať. V ďalších rokoch sa dynamika miezd obnoví spolu so spevnením trhu práce.

Inflácia v roku 2020 spomalí na 1,7 %. Zníženie je výsledkom najmä výrazného poklesu cien ropy pre cenovú vojnu jej producentov. Nižšia cena ropy stlmí aj rast cien potravín v dôsledku nižších cien vstupov v poľnohospodárstve. Ceny služieb a obchodovateľných tovarov zareagujú na prepád ekonomiky s oneskorením. Regulované ceny sú ovplyvnené zvýšením cien elektrickej energie od januára tohto roka.

Rast cien sa v roku 2021 zníži takmer na nulu. Nízke ceny ropy a vývoj budúcich kontraktov energetických komodít indikujú výrazný pokles regulovaných cien energií. K nemu sa pridá aj spomalenie rastu cien služieb a tovarov pre prepád ekonomiky a jej výrazné podchladenie. V ďalších rokoch sa očakáva postupné oživenie ekonomiky aj postupný návrat dopytovej inflácie. V strednodobom horizonte (t.j. do roku 2023) rast cien dosiahne 2%.

Predpoklady externého prostredia

Napätá situácia súvisiaca s koronavírusom spôsobila výpredaje na globálnych finančných trhoch. Akciové trhy v USA, eurozóna aj v Japonsku klesli od 20. februára do polovice marca 2020 o vyše 30 %, (čím si pripísali podobné straty ako počas finančnej krízy v roku 2008).

Pohotové reakcie kľúčových centrálnych bánk pomohli stabilizovať situáciu. Rozsiahly balík opatrení prijala aj ECB. Vypustila limit na držanie vládnych dlhopisov jednej krajiny (predtým 33%) v rámci 750 mld. Eur programu PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme). Zároveň znížila aj rizikový štandard pre kolaterál a prisľúbila kupovať aj podnikové dlhopisy. Impulz prichádza aj z fiškálnych politik viacerých krajín. Súbor opatrení dočasne upokojil situáciu na akciových trhoch, ktoré vymazali časť pôvodných strát.

Cena ropy Brent od začiatku roku 2020 klesla o viac ako 50 %. K zníženiu ceny komodity až k 27 USD/bl prispeli okrem poklesu dopytu aj obchodné spory medzi krajinami OPEC+. Turbulentné obdobie má za sebou aj devízový trh. Oslabovali najmä kurzy tzv. emerging krajín, ale aj kurzy V3.

Prepuknutie koronavírusu paralyzovalo globálnu ekonomiku. Vo februári klesla svetová lodná kontajnerová preprava medzimesačne o 10 %, podobne ako v časoch finančnej krízy. Ekonomika eurozóny sa veľmi pravdepodobne už v priebehu 1. štvrťroka 2020 prepadla do recesie, v ktorej zotrvať aj v priebehu 2. štvrťroka. Uzatvorenie hraníc a prijatie ochranných opatrení zasiahli v prvej línii letecký priemysel, turizmus, reštaurácie a hotely a služby vo všeobecnosti. Pokles medzinárodného obchodu aj problémy v dodávateľských reťazcoch budú mať za následok recesiu aj v priemyselnej výrobe. Konkrétny rozsah škôd spôsobený koronavírusom bude závisieť od dĺžky trvania pandémie. Z krajín V3 by vzhľadom na štruktúru svojej ekonomiky malo pocítiť negatívne dôsledky najviac Česko. Naopak veľká a pomerne uzavretá ekonomika ako Poľsko by mohla z krízy vyviaznúť z najmenšími stratami.

Konjunkturálne prieskumy naznačujú, že recesia bude hlbšia ako finančná kríza v roku 2008. Kompozitný PMI index v eurozóna sa prepadol na svoje historické minimum. Podobne aj indikátor sentimentu (ESI) v eurozóna a aktivity Ifo v Nemecku signalizujú porovnateľný rozsah škôd ako v roku 2008. Odhad HDP aj importov všetkých obchodných partnerov Slovenska bol revidovaný výrazne nadol, zodpovedajúc približne dvojmesačnému trvaniu pandémie. Uzávierka predpokladov vonkajšieho prostredia vrátane úrokových sadzieb, cien komodít a výmenných kurzov bola 31. marca 2020.

Riziká prognózy sú negatívne, čo sa zohľadňuje pri tvorbe alternatívnych scenárov k prognóze (Box 2). Neistá dĺžka pandémie aj opakované návraty ochorenia môže ekonomický prepád prehľbiť. Globálne dodávateľské reťazce sa môžu narušiť a ich opätovné skoordinovalie môže trvať dlhšie, čo spomalí oživenie. Benefity zo zapojenia do medzinárodného obchodu môžu byť v budúcnosti oslabené tlakom na sebestačnosť. V neposlednom rade firmy v manažmente rizík viac zohľadňovať tvorbu likviditnej rezervy na úkor tvorby investícií a väčší dôraz sa môže klásť na geografickú diverzifikáciu dodávateľov.

Rizikové scenáre prognózy

Vyššia neistota odhadov dáva priestor pre tvorbu alternatívnych scenárov. V prvom scenári sa uvažuje, že pandémia potrvá o mesiac dlhšie ako v prognóze (teda tri mesiace). To prehľbi pokles HDP v roku 2020 na -12,5 % a ekonomika dobehne úroveň z roku 2019 na prelome rokov 2021 a 2022. V druhom scenári sa uvažuje, že pandémia potrvá síce len 2 mesiace, ale oživenie ekonomiky bude pomalšie než v prognóze napr. kvôli dodatočným vlnám ochorenia. To bude znamenať v roku 2020 recesiu na úrovni -11,4 % HDP, pričom ešte v roku 2023 bude ekonomika 2,5 % pod úrovňou roku 2019.

V prvom scenári predpokladáme hlbší prepád ekonomiky zodpovedajúci približne o mesiac dlhšie trvajúcej pandémie v porovnaní so základným scenárom v dĺžke dvoch mesiacov. Obmedzenia budú v platnosti tak na Slovensku ako aj u našich obchodných partnerov.

Celkový vplyv aktualizácie makroekonomickej prognózy na daňové základne je negatívny. Výpadok výnosu zaznamenajú prakticky všetky dane. Nakoľko však nedôjde k hlbšiemu narušeniu ekonomických

reťazcov, tvar oživenia ekonomík je podobný ako v základnom scenári. Krajiny eurozóny a V3 by v takom prípade dobehli svoju úroveň HDP zo 4. štvrťroka 2019 až na prelome rokov 2022 a 2023.

HDP Slovenska by v prvom scenári klesol v roku 2020 o 12,5 %. Štruktúra prepadu by bola podobná prognóze: zasiahnutý by bol nielen export cez nižší zahraničný dopyt, ale aj investície a domáca spotreba z dôvodu neistoty, obáv a obmedzení predaja. Zamestnanosť by sa v roku 2020 znížila o 5 %. V roku 2021 by nasledovalo relatívne rýchle oživenie ekonomiky, ktorá by stúpila o vyše 11 %.

V druhom scenári sa predpokladá dvojmesačná dĺžka pandémie ako v prognóze, ale pomalšie oživenie. Oživenie môže byť pomalšie napr. z dôvodu návratu ochorenia alebo nesynchronného reštartu zahraničného obchodu, keďže epidémia zasiahla krajiny v rôznych časoch a rôznou silou. Dodávateľské reťazce sú hlbšie narušené a trvá dlhšie, než sa zosúladi. Oslabenie medzinárodných ekonomických väzieb, obmedzenie investícií firiem, či vyššie preferencie domácností sporit' môžu spôsobiť rastový profil podobný vývoju po globálnej finančnej kríze. V tomto scenári by ekonomika obchodných partnerov nedosiahla úroveň výstupu pred vypuknutia koronavírusu na celom horizonte prognózy.

HDP Slovenska by v druhom scenári klesol v roku 2020 o 11,4 %. V porovnaní s prvým scenárom by však nedošlo k čiastočnému dohnaniu straty, ale aj v roku 2021 by ekonomika stagnovala. Až v roku 2022 by sa prejavilo silnejšie oživenie, no ekonomika by nedosiahla predkrízovú úroveň ani na konci horizontu prognózy (2023). Zamestnanosť by klesla v roku 2020 o 4,3 % a v roku 2023 by bola stále približne 2 % pod úrovňou roku 2019.

Ďalšiu makroekonomickú prognózu na roky 2020-2023 IFP (MFSR) zverejnil 22. júna 2020. Podľa nej **slovenská ekonomika** v dôsledku globálnej pandémie **klesne v roku 2020 o 9,8 % (základný scenár)**. Nižší bude domáci aj zahraničný dopyt, firmy odložia investície. Trh práce výrazne oslabí, nezamestnanosť vzrastie. V druhej polovici roka 2020 sa má ekonomika začať postupne zotavovať, čo vytlačí rast HDP v roku 2021 na 7,6 %. Ekonomika ostane na celom horizonte podchladená a predkrízovú úroveň by mala dohnať až koncom roku 2022. Hlavným negatívnym rizikom je opätovné rozšírenie nákazy, ktoré by recesiou prehĺbilo. Naopak, nový Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by ekonomike pomohol.

Podľa tejto prognózy globálna pandémia stiahne svetovú aj slovenskú ekonomiku do recesie - slovenská ekonomika sa v roku 2020 pre koronakrízu prepadne o historických 9,8 %. Opatrenia proti pandémie obmedzujúce spoločenský kontakt chránili zdravie obyvateľstva, ale priniesli aj ekonomické náklady. Ekonomická aktivita spomalila na Slovensku už koncom prvého štvrťroka 2020. Znížili sa najmä investície a nezvyčajne prudko sa zhoršil zahraničný obchod. Očakáva sa, že v druhom štvrťroku 2020 dosiahne výkon ekonomiky dno, keď sa k poklesu priemyselnej a stavebnej aktivity pridá aj spotreba domácností. Najviac budú výpadkom spotreby zasiahnuté sektory ubytovania a stravovania. Počas trvania obmedzení klesli výrazne aj predaje automobilov, či oblečenia. Výpadok spotreby budú čiastočne tmiť vyššie tržby supermarketov, drogérií, a lekární. Gro aktivity ľudí sa totiž presunulo z práce a škôl do domácností, čo ľudia zohľadnili pri nákupoch.

Uvoľnenie opatrení po celej Európe by malo priniesť postupné oživenie ekonomiky v druhej polovici roku 2020. Návrat k normálu bude však naprieč sektormi nerovnomerný. Tržby reštaurácií a ubytovacích zariadení zaostávajú v polovici júna 2020 za predkrízovými úrovňami o 10 %, resp. 60 %. Výkon exportne orientovaného priemyslu bude tiež stúpať len postupne. Cezhraničná mobilita bola ešte začiatkom júna utlmená, keď počet najazdených kilometrov a prechodov hraníc nákladnou dopravou zaostávali medziročne o 13 %, resp. 20 %. Voľné kapacity sa tak v ekonomike naplňajú len pozvoľne.

V roku 2021 bude oživenie aktivity pokračovať a HDP stúpne o 7,8 %. Zotavovať sa bude spotreba domácností aj zahraničný dopyt. Investície sa budú tvoriť pomaly, ekonomika bude stále výrazne podchladená s množstvom nevyužitých kapacít. Vo verejných financiách sa predpokladá konsolidácia na dosiahnutie cieľov Programu stability v rokoch 2021-2023. Tá stlmí ekonomický rast, ktorý v roku

2022 dosiahne 1,8 %. Na konci horizontu prognózy (2023) podporí ekonomiku dočerpávanie EÚ fondov. Predkrízovú úroveň by mala dosiahnuť ekonomika v roku 2022.

Riziká prognózy sú skôr negatívne. Neistá dĺžka pandémie aj opakované návraty ochorenia môžu oživenie ekonomiky oslabiť, čo sa analyzuje v *rizikovom scenári* (v ďalšom texte). Globálne dodávateľské reťazce sa môžu narušiť a ich opätovné skoordinovalie môže trvať dlhšie, čo spomalí oživenie. Benefity zo zapojenia do medzinárodného obchodu môžu byť v budúcnosti oslabené tlakom na sebestačnosť. Hlavným pozitívnym rizikom sú dodatočné významné zdroje z EÚ z mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré by po schválení mohli ekonomiku podporiť od roku 2022. Výraznejší pozitívny impulz do ekonomiky by prinieslo aj vynájdenie vakcíny. V roku 2020 by ekonomiku mohli podporiť ešte diskutované opatrenia na podporu domácich investícií a dopytu.

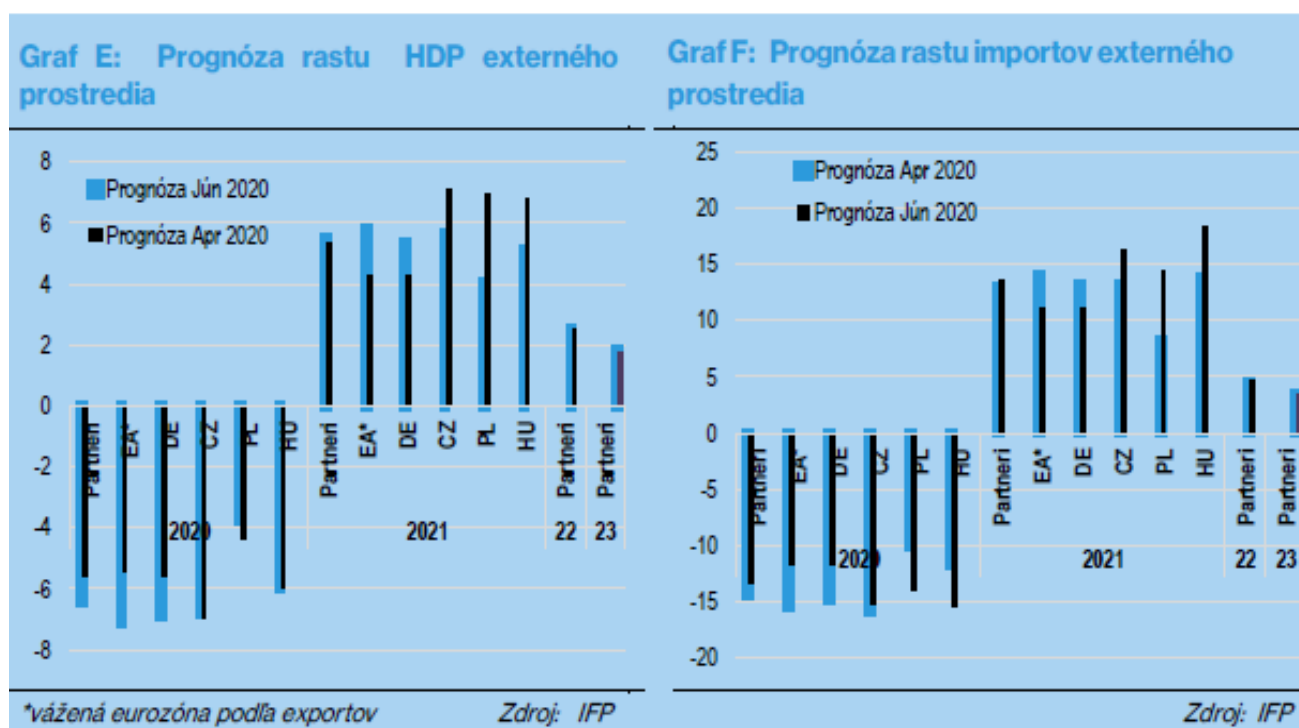
Zamestnanosť v roku 2020 výrazne klesne a z trhu práce ubudne 76 tis. pracovných miest. - týka sa to najmä vybraných sektorov služieb (turizmus, stravovacie služby, maloobchod či doprava), ale aj v priemysle a stavebníctve. Vládne opatrenia podporujúce skrátenú prácu (tzv. Kurzarbeit) však budú nárast nezamestnanosti tlmiť. Prognóza predpokladá, že bez týchto opatrení by došlo k výraznejšiemu prepúšťaniu a nezamestnanosť by bola o takmer 35 tis. osôb vyššia. Oživenie trhu práce sa predpokladá v druhom polroku 2020, avšak len postupne a predkrízová úroveň zamestnanosti na horizonte prognózy sa nedosiahne. Miera nezamestnanosti v roku 2020 stúpne na 8,2 % a v ďalších rokoch má klesať. Stále sa však bude nachádzať nad predkrízovou úrovňou.

Inflácia v roku 2020 spomalí na 1,8 %. Zníženie je výsledkom najmä výrazného poklesu cien ropy pre výpadok globálneho dopytu po mobilite. Nižšia cena ropy stlmí v druhej polovici roka 2020 aj rast cien potravín v dôsledku nižších cien vstupov v poľnohospodárstve. Ceny služieb a obchodovateľných tovarov zareagujú na prepád ekonomiky s oneskorením. Regulované ceny sú ovplyvnené zvýšením cien elektrickej energie od januára 2020.

Rast cien sa v roku 2021 zníži na 0,3 %. Nízke ceny ropy a vývoj budúcich kontraktov energetických komodít indikujú pokles regulovaných cien energií. K nemu sa pridá aj spomalenie rastu cien služieb a tovarov pre prepád ekonomiky a jej výrazné podchladenie. V strednodobom horizonte sa bude rast cien pohybovať okolo 1 %.

Pokiaľ ide o externé prostredie, opatrenia zvyšujúce spoločenský odstup zmrazili ekonomickú aktivitu v druhom štvrtroku 2020. Pocítil to najviac letecký priemysel, reštauračné služby a hotelierstvo. Ochromenie dodávateľských reťazcov a mobility obyvateľstva sa prejavil vo výpadku najazdených kilometrov, ktorý bol v Nemecku dramatickejší ako počas krízy v roku 2007. Priemysel vo všeobecnosti preukázal vyššiu mieru rezistencie. Registrácie automobilov v Nemecku sa v apríli 2020 prudko prepadli, v máji došlo k miernemu oživeniu (avšak len na úroveň 50 % v porovnaní s minulým rokom). Výsledky krajín V3 za prvý štvrtrok 2020 naznačujú slabší priebeh ekonomickej recesie v Maďarsku a Poľsku, ale Česko pocítilo silnejší negatívny šok. Odhad HDP a importov obchodných partnerov Slovenska táto prognóza oproti predchádzajúcej prognóze reviduje smerom nadol, kým obchodným partnerom vo V3 sa bude dariť mierne lepšie (pozri Graf 17):

Graf 17 Prognóza rastu HDP a rastu importov externého prostredia

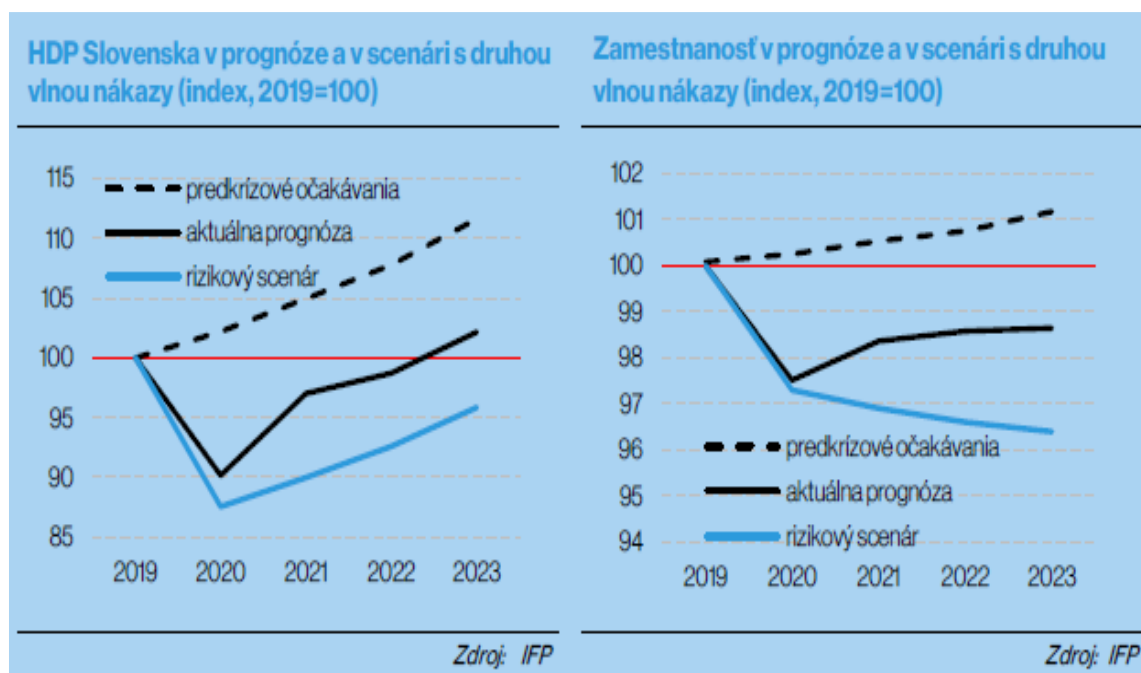

Rizikový scenár prognózy:

Najväčšia neistota prognózy sa spája s prípadnou druhou vlnou pandémie ku koncu roka 2020, ktorá by slovenskú ekonomiku vo štvrtom kvartáli 2020 stiahla opätovne do recesie. Po skúsenostiach z prvej vlny by však ekonomický vplyv mal byť miernejší vďaka adresnejším a šetrnejším opatreniam. V rizikovom scenári sa predpokladá, že Slovensko a jeho kľúčových zahraničných partnerov zasiahne druhá vlna pandémie v poslednom štvrtroku 2020. Vplyv druhej vlny na jednotlivé európske ekonomiky by mal byť v poslednom štvrtroku miernejší než v druhom štvrtroku. Prepuknutie druhej vlny koncom roka 2020 by stlačilo rast vyváženého HDP obchodných partnerov Slovenska o 2,0 % v roku 2020 v porovnaní so základnou prognózou. V dôsledku druhej vlny sa oživenie má presunúť až do roku 2021, kedy by mohla byť dostupná aj vakcinácia.

HDP na Slovensku by v prípade druhej vlny pandémie kleslo v roku 2020 o 12,4 %. Štruktúra prepadu by bola podobná základnej prognóze, zasiahnutý by bol nielen export cez nižší zahraničný dopyt, ale aj domáca spotreba a investície z dôvodu neistoty, obáv a obmedzení predaja. Najväčší vplyv druhej vlny má byť však pozorovateľný až v roku 2021 na oveľa pomalšom oživení ekonomiky, ktorá by stúpala len o 2,8 %. Zamestnanosť by sa v roku 2020 znížila o 3,3 % a v roku 2021 by naďalej klesala o 0,4 %. Prognózu HDP a zamestnanosti pri základnom a rizikovom scenári (2020 – 2023) ukazuje Graf 18:

Graf 18 HDP Slovenska a zamestnanosť pri základnom a rizikovom scenári

Prognózu kľúčových ekonomických ukazovateľov SR do roku 2023 a jej porovnanie s predchádzajúcou prognózou približuje Tabuľka 137:

Tabuľka 137 Prognóza kľúčových ekonomických ukazovateľov SR do roku 2023

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (Jún 2020)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	2019	prognóza				rozdiel oproti Apr 2020			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	2,4	-9,8	7,6	1,8	3,5	-2,6	0,8	-2,3	0,3
HDP, b.c. (mld. €)	94,2	86,5	93,5	96,6	100,9	-2,5	-1,7	-3,9	-4,9
Súkromná spotreba, s.c.	2,1	-7,0	5,4	1,4	2,4	1,4	-2,4	-2,7	-0,5
Súkromná spotreba, b.c.	4,9	-5,3	5,5	2,8	3,5	1,2	-2,5	-3,3	-1,4
Vládna spotreba	4,6	2,2	-1,7	-0,3	1,6	0,4	-1,9	-2,1	-1,0
Fixné investície	6,8	-21,7	13,4	2,7	6,3	-1,4	-3,6	-2,5	0,5
Export tovarov a služieb	1,7	-19,1	16,5	6,4	5,0	2,3	-1,1	-0,1	1,4
Import tovarov a služieb	2,6	-16,6	12,6	4,5	4,1	8,9	-6,4	-2,0	0,1
Trh práce									
Zamestnanosť (Štat. výkazníctvo)	1,0	-2,5	0,9	0,2	0,1	1,3	-0,7	-0,8	-0,2
Mzdy, nominálne	7,8	2,0	3,1	3,6	4,2	0,4	-0,9	-1,3	-0,7
Mzdy, reálne	5,0	0,2	2,7	2,3	3,2	0,3	-1,1	-0,6	0,4
Miera nezamestnanosti	5,8	8,2	7,4	7,2	7,1	-0,6	-0,3	0,4	0,7
Inflácia									
CPI	2,7	1,8	0,3	1,3	1,0	0,1	0,1	-0,6	-1,0

Zdroj: SÚ SR, IFP

Prognózy NBS

NBS vo svojej strednodobej prognóze z 24. marca 2020 (PIQ-2020) konštatovala, že slovenská ekonomika smeruje do recesie s následným dynamickým oživením. Podľa nej Slovensko vstupovalo do roku 2020 s očakávaním priaznivého ekonomického vývoja. Štvrtý štvrtrok roku 2019 priniesol viacero pozitívnych prekvapení v štruktúre a objeme produkcie. Navyše viaceré čiastkové ukazovatele ekonomického vývoja sa začiatkom roka 2020 mierne zlepšili.

Od januára 2020 však začali prichádzať správy o víruse v Číne, ktorý v krátkom čase nadobudol pandemický charakter. Epicentrum šírenia nákazy sa medzičasom presunulo z Číny do Európy.

Akciové trhy prudko reagovali na hrozbu koronavírusu, prepád znásobilo zavedenie karantény v Taliansku a zákaz cestovania z Európy do USA. Trh s ropou zároveň ovplyvnil aj neúspech rokovaní OPEC+ o znížení ťažby; Saudská Arábia následne znížila svoje oficiálne ceny a zvýšila ťažbu.

Slovensko prijalo od februára 2020 viacero opatrení na spomalenie šírenia nákazy a tieto výrazným spôsobom ovplyvňujú ekonomiku. Stav núdze vyhlásený dočasne na 2 týždne odstavil takmer celý sektor služieb. Okrem toho sa aj pod vplyvom podobných opatrení u našich obchodných partnerov prerušili globálne dodávateľsko-odberateľské reťazce, čo výrazne zasiahlo do zahraničného obchodu.

Všetky tieto a ďalšie udalosti významne zmenili pohľad na ďalší vývoj ekonomiky nielen na Slovensku, ale na celom svete. Vzhľadom na to, že situácia sa každý deň mení, neistota stúpa a správanie sa ľudí, firiem, finančných a komoditných trhov je a bude poznačené mimoriadnou situáciou. *Vypracovanie zmysluplnej detailnej predikcie štandardnými prístupmi a postupmi nie je možné.*

Národná banka Slovenska sa preto rozhodla namiesto štandardnej predikcie ekonomického vývoja vypracovať **tri scenáre očakávaného vývoja v roku 2020**.

Scenáre vývoja naznačujú, že prepád ekonomiky v porovnaní s rokom 2019 by mohol dosiahnuť 1,4 až 9,4 %, najmä v závislosti od situácie u obchodných partnerov Slovenska. Finančné trhy a pretrvávajúca neistota aj napriek menovému a fiškálnym stimulom navodzujú dojem, že miera recesie by v rámci tohto širokého pásma mohla byť skôr v intervale od -4,5 až -9,4 %.

Tri scenáre sa líšia predovšetkým v predpokladoch o hĺbke prichádzajúcej krízy z vonkajšieho prostredia. **Prvý scenár** vychádza z odhadu budúceho vývoja, ktorý načrtla vo svojom pesimistickom scenári OECD začiatkom marca 2020. Je založený na predpoklade (z dnešného pohľadu) pomerne krátko trvania šírenia koronavírusu bez značných dopadov na globálnu ekonomiku.

Pri **druhom a tretom scenári** NBS predpokladá výraznejšie prerušenie väzieb aj v globálnych hodnotových reťazcoch. Druhý scenár by bol v súlade s 2- až 3-percentnou recesiou v eurozóne, ktorá by sa mohla stať realitou, ak by mimoriadna situácia u našich obchodných partnerov trvala v priemere iba okolo mesiaca a následne by došlo k postupnému oživeniu ekonomík a obchodu od jesene roku 2020. Tretí scenár je konzistentný s ešte hlbším prepádom produkcie v eurozóne, ktoré by mohlo nastať, keby mimoriadna situácia pretrvávala až do leta 2020.

Tri scenáre odhadovaného vývoja ekonomiky v 2020

	Predpoklady o zahraničnom dopyte	Zahr. dopyt (%)	Domáca ekonomika	HDP (%)	Zamestnanosť (%)	Inflácia (%)
Scenár 1	Pesimistický scenár OECD, krátkodobé šírenie nákazy	-1,4	2 mesiace lockdown, dopad najmä na sektor služieb	-1,4	-0,3	2,3
Scenár 2	Narušenie väzieb v globálnom obchode, vplyv šírenia koronavírusu 1 mesiac	-7,9		-4,5	-1,7	2,1
Scenár 3	Výrazne narušené väzby v globálnom obchode, mimoriadna situácia trvajúca do leta, trvalá strata na globálnom HDP	-17,6		-9,4	-3,1	2,0

Poznámka: Scenáre nezahŕňajú opatrenia vlád a centrálnych bánk na zmiernenie krízy.

Na porovnanie s minulosťou, v druhom scenári NBS predpokladá v roku 2020 polovičný prepád zahraničného dopytu v porovnaní so skúsenosťou počas krízy v roku 2009. V treťom scenári sa v roku 2020 predpokladá vývoj zahraničného dopytu porovnateľný s krízovým rokom 2009, čo by mohlo predstavovať výpadok približne jednej pätiny celkového exportu.

Okrem externého prostredia je zahrnutý do všetkých scenárov prepád domácej časti ekonomiky. Tento je postavený na dvojmesačnom stave núdze, čo spôsobí výrazný prepád spotrebiteľského dopytu. Najviac zasiahnutý by mal byť sektor služieb, v ktorom pôsobí veľa malých a stredných podnikov. Tie s veľkou pravdepodobnosťou budú musieť pristúpiť k rušeniu pracovných miest, čo sa premietne do zhoršenia situácie na trhu práce. V druhom a treťom scenári je navyše trh práce a spotrebiteľský dopyt negatívne ovplyvnený prepádom zahraničného dopytu, ktorý dodatočne utlmí domácu časť ekonomiky. Predpokladá sa významný prepád investičného dopytu a súkromnej spotreby. Pôsobením oboch faktorov by tak mohlo byť v roku 2020 ohrozených 75 až 130 tisíc pracovných miest.

Dopad na infláciu je v danej situácii rovnako ťažké odhadovať. Na jednej strane budú prepád dopytu a aktuálne nízke ceny energetických komodít pôsobiť tlmiačo, na druhej strane vyššie domáce nákladové faktory môžu vytvárať prorastový impulz. Predpokladá sa, že práve negatívny príjmový efekt domácností sa odzrkadlí v mierne pomalšom raste cien.

Tabuľka 139 Výhľad na rok 2020 (medziročný rast v %)

	Scenár 1	Scenár 2	Scenár 3
HDP	-1,4	-4,5	-9,4
Zamestnanosť	-0,3	-1,7	-3,1
Inflácia	2,3	2,1	2,0

Zdroj: Výpočty NBS

Avizované opatrenia vlády zo strany SR aj EK, neboli k dátumu uzávierky scenárov dostatočne špecifikované a po ich schválení budú zohľadnené pri ďalšej aktualizácii ekonomického vývoja. Scenáre však výrazným spôsobom menia predpoklady o daňových a odvodových príjmoch verejného sektora v roku 2020. **Jednotlivé scenáre zatiaľ** signalizujú **výpadok v rozmedzí od 1,5 až 3,4 % HDP.**

V prípade, že tento výpadok bude financovaný dlhom, tak spolu s poklesom HDP to signalizuje zvýšenie zadĺženia verejného sektora do vysokých sankčných pásiem dlhovej brzdy. *Aktívne opatrenia vlády môžu hospodárenie verejného sektora aj úroveň zadĺženia dodatočne zhoršiť. Zároveň môžu aspoň trochu zmierniť prepád ekonomiky a najmä pozitívne ovplyvniť rýchlosť jej zotavenia* alebo úroveň, na ktorú sa ekonomika eventuálne vráti.

Výhľad na rok 2021

Vo všetkých scenároch sa uvažuje s opätovným naštartovaním ekonomiky už od druhej polovice roka 2020. Oživenie v roku 2021 by potom malo byť pomerne silné. Napriek tomu sa však trvalej strate v produkcii aspoň v obmedzenej miere pravdepodobne nevyhneme.

Modelové odhady nebrali do úvahy vplyvy na finančný sektor. Tento je síce lepšie pripravený ako počas finančnej krízy, ale je pomerne ťažké pri danej neistote makroekonomického vývoja kvantifikovať dôsledky v tomto sektore. V každom prípade sa kapitálové požiadavky javia byť dostatočne vysoké.

Modelové odhady tiež nerátajú s očakávaným pozitívnym prínosom opatrení štátu. K spomínaným opatreniam slovenskej vlády treba prirátat' iniciatívy z úrovne EÚ. Tie zahŕňajú aj razantné menovopolitické opatrenia prijaté Európskou centrálnou bankou. Opatrenia ECB majú za cieľ udržanie dôvery ľudí, firiem a finančných trhov v ekonomický systém v čase krízy a s výhľadom na budúcnosť. Na druhej strane majú tiež prispieť k funkčnosti systémov úverovania spotrebiteľského, firemného aj vládneho sektora, čo by malo pomôcť ľahšie preklenúť dočasnú krízovú situáciu a podporiť reštart ekonomiky v druhej polovici roka 2020. Podobné opatrenia prijímajú centrálné banky a vlády po celom svete.

NBS v *apríli 2020* vydala aktualizovanú prognózu P1QA-2020 a následne *9. júna 2020* prognózu P2Q-2020, ktorá sa nachádza v nasledujúcom texte, vrátane ich porovnaní:

Pandémia koronavírusu ochromila globálnu ekonomiku - rast svetového obchodu sa takmer zastavil v dôsledku postupného prijímania protipandemických opatrení, čo sa podpísalo pod výrazný prepád ekonomickej aktivity. Slovensko sa v 1. štvrtroku 2020 pri prepade ekonomiky medzištvrtročne o 5,4 % vrátilo výkonnosťou späť do roku 2017. V tejto bezprecedentnej situácii pristúpila slovenská vláda k opatreniam s cieľom tlmieť sociálne následky a nápor na zdravotníctvo. Vládne opatrenia smerovali najmä na zachovanie pracovných miest, elimináciu výpadku príjmov domácností a udržanie dostatočnej likvidity podnikateľov.

Neistota prameniaca z ďalšieho epidemiologického vývoja predstavuje najväčšie riziko aktuálnej predikcie. V základnom scenári makroekonomickej predikcie sa očakáva, že sa podarí eliminovať šírenie vírusu, ale úplné doznenie pandémie by malo prísť až s vakcináciou v budúcom roku. Bude to znamenať pozvoľné oživovanie ekonomiky.

Základný scenár predpokladá dvojciferný prepád ekonomiky v roku 2020 (-10,3 %). Negatívny impulz bude pochádzať zo zahraničia a najväčší dosah bude mať v 2. štvrtroku 2020. V dôsledku zavedenia núdzového stavu utrpela výrazné straty aj domáca časť ekonomiky.

Prognóza očakáva postupné oživenie. Ekonomika má dosiahnuť predkrízovú úroveň až v prvej polovici roku 2022. V roku 2021 sa predpokladá rast hospodárstva o 8,4 % a v roku 2022 o 4,5 %.

Aj napriek oživeniu ekonomiky by malo prísť k zániku firiem, zníženej investičnej aktivite v dôsledku zhoršených finančných podmienok. Mix hospodárskych politík by však mohol znížiť nepriaznivé dosahy na domácnosti a firmy.

Hlboká recesia si vyžiada daň na trhu práce vo forme úbytku pracovných miest. Prvé náznaky prišli už s údajmi za 1. štvrtrok 2020. V 2. štvrtroku by sa malo prepúšťanie aj napriek pozitívnemu efektu

vládných opatrení ešte zrýchliť. Trvalé zlepšenie na trhu práce by malo nastať až s predpokladanou vakcináciou a výraznejším oživením ekonomiky.

Pokles ekonomiky a prijatie vládných opatrení na podporu zamestnanosti spôsobí výrazné zhoršenie hospodárenia vlády. Deficit v roku 2020 by mohol dosiahnuť 8,2 % HDP a dlh narásť tesne nad hranicu 60 % HDP.

Aktuálna predikcia nesie v sebe významné riziká, ktoré sú vychýlené smerom nadol. V období neistoty sa vypracovali ďalšie dva scenáre. Prvý scenár je optimistický a predpokladá veľmi rýchlu obnovu zahraničného aj domáceho dopytu. Pesimistickejší scenár pracuje s predpokladmi negatívnejšieho dosahu koronavírusu na ekonomiku, a to najmä cez ďalšie vlny nákazy a opätovné prijatie prísnych administratívnych opatrení. Na druhej strane, účinná implementácia plánovaného rozpočtového balíka na podporu obnovy ekonomiky z úrovne EÚ predstavuje pozitívne riziko pre predpoveď ekonomického vývoja v zahraničí aj na Slovensku.

Aj ekonomika celej *eurozóny* bola v 1. štvrtroku 2020 výrazne zasiahnutá pandémiou koronavírusu. Jednotlivé krajiny prijali opatrenia na zamedzenie šírenia koronavírusu, čo však viedlo k doteraz nevídanému útlmu ekonomickej aktivity a výraznému zníženiu mobility. Mnohé prevádzky - najmä v sektore služieb - zatvorili. Priemyselnú výrobu zasiahli narušené odberateľsko-dodávateľské reťazce. Výraznejšie sa tieto opatrenia premietli až v marci v dôsledku mimoriadne silného prepadu priemyselnej výroby i maloobchodu (v oboch prípadoch o viac ako 11 % medzimesačne). Hrubý domáci produkt v 1. štvrtroku poklesol o 3,3 %.

Pandémia koronavírusu zasiahla *Slovensko* len mierne, avšak včasné prijatie opatrení proti jej šíreniu si vyžiadalo daň v podobe výrazného prepadu ekonomiky (-5,4 % medzištvrtročne). Ten patril v 1. štvrtroku 2020 medzi najvyššie spomedzi krajín eurozóny. Výkonnosť ekonomiky sa tak vrátila do druhej polovice roka 2017. V rámci štruktúry poklesol najmä export, čo odzrkadľovalo prepad dopytu po autách nielen v Číne, ale aj na mimoeurópskych trhoch. Vývoz do Číny sa takmer zastavil.

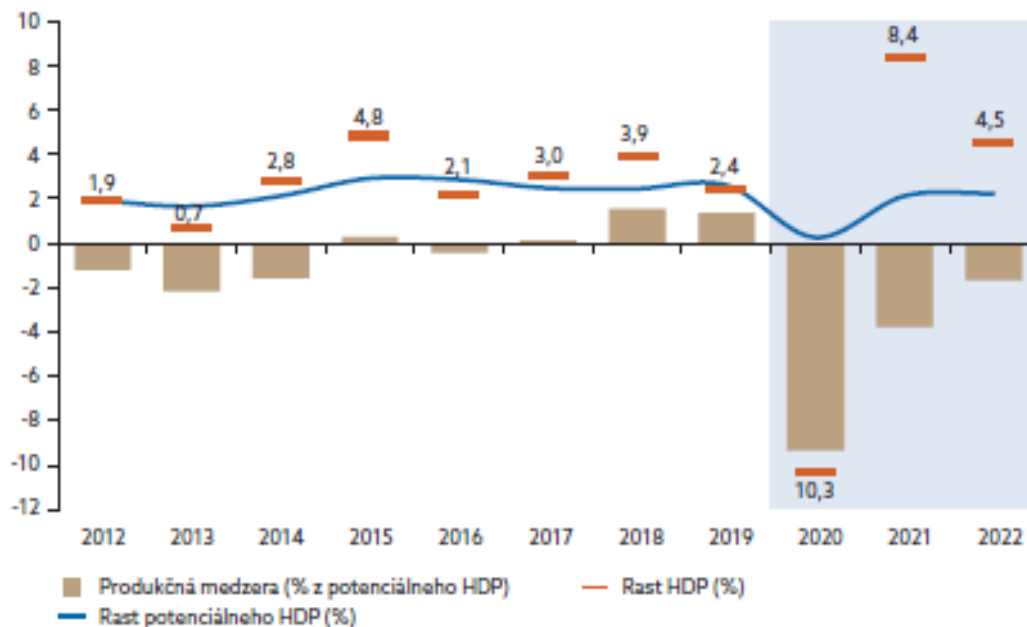
Výrazný pokles ekonomiky sa prejavil už počas 1. štvrtroku 2020, kedy sa zamestnanosť znížila o 0,5 %. Najviac k tomu prispel už dlhodobejšie sa trápia priemysel. Okrem neho sa zastavenie časti domácej ekonomiky takmer okamžite prejavilo v poklese počtu zamestnancov. Prepúšťanie vo veľkej časti ekonomiky sa postupne prenáša do miery nezamestnanosti. Tá sa pomerne výrazne zvýšila v apríli 2020 (približne o 34-tis. ľudí).

Slovenská ekonomika sa v roku 2020 prepadne do hlbokej recesie. Zotavenie z nej bude trvať dlhšie, ako očakávala aktualizovaná predikcia z apríla (P2QA-2020). Rozšírenie pandémie takmer do celého sveta a výrazné spomalenie svetového obchodu v dôsledku prijatých protipandemických opatrení na globálnej úrovni spôsobí v roku 2020 prepad zahraničného dopytu po slovenských tovaroch a službách. Ten by mal byť rozsahom veľmi podobný, ako počas veľkej finančnej krízy v rokoch 2008 – 2009. Negatívny vplyv externého prostredia bude navyše zosilnený zastavením veľkej časti domácej ekonomiky vplyvom vyhláseného núdzového stavu a zatvorením vybraných prevádzok. V rámci toho sú najviac dotknuté služby vyžadujúce sociálny kontakt. Predpokladá sa, že v 2. štvrtroku 2020 dosiahne ekonomika výrazný prepad, avšak už v 2. polroku by mohol nastať obrat a ekonomika by sa mohla vrátiť k rastu. Nízke úrovne ekonomickej aktivity počas obmedzení a pretrvávajúca neistota však neumožnia návrat na predkrízovú úroveň v krátkodobom horizonte.

Slovenská ekonomika by podľa tejto prognózy mala klesnúť v roku 2020 o 10,3 %. Zásadný rozdiel oproti predošlej kríze z roku 2009 je vo vývoji súkromnej spotreby. Kým počas veľkej finančnej krízy spotrebiteľský dopyt stagnoval, teraz sa očakáva jeho výrazný pokles. V roku 2021 by mal rast HDP akcelerovať na 8,4 % a v roku 2022 by mohla ekonomika rásť o 4,5 % (Obrázok 30). Impulzom by malo byť očakávané oživenie globálnej ekonomickej aktivity, ktoré podporí exportnú výkonnosť našej ekonomiky.

Predkrízovú úroveň z posledného štvrťroka 2019 by malo hospodárstvo dosiahnuť až v prvej polovici roka 2022. Očakávajú sa aj permanentné ekonomické straty. Je potrebné počítať so zmenami a problémami v globálnom obchode, so zánikom firiem na Slovensku aj v zahraničí.

Obrázok 30 Vývoj HDP a produkčnej medzery (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Export sa v roku 2020 prepadne (najmä v priebehu 1. polroka). Pandémia a reštrikčné opatrenia krajín výrazne obmedzia svetový obchod a vzťahy v dodávateľsko-odberateľských reťazcoch. Miera, do akej efekt pandémie zasiahne slovenský priemysel a tým aj vývoz, bude závisieť od preferencií spotrebiteľov na zahraničných trhoch. Predpokladá sa, že napriek vysokému podielu cyklických odvetví v priemyselnej výrobe sa začne oživenie svetového obchodu v 2. polroku 2020 pozitívne prejavovať aj v slovenskej ekonomike. V ďalších rokoch sa obnovený zahraničný dopyt prejaví v exportnej výkonnosti a ekonomika začne naberať späť trhové podiely.

Recesia vplýva na trh práce s veľkou intenzitou. Odhaduje sa, že v tomto roku sa zruší toľko pracovných miest, koľko sa vytvorilo za posledného 2,5 roka (približne 70-tis.). Zamestnanosť v roku 2020 by mohla poklesnúť o 2,1 % a miera nezamestnanosti vzrásť na viac ako 8 %. Aj v prípade pomerne rýchleho oživenia ekonomiky by mal trh práce pod vplyvom neistoty ešte určitý čas stagnovať. K zotaveniu by malo prísť až s výraznejším naštartovaním ekonomickej aktivity v druhej polovici roka 2021.

Cenový vývoj sa spomalí, k čomu prispievajú nielen lacnejšie energie, ale aj slabší spotrebiteľský dopyt. Výrazný prepád cien energetických komodít sa premieta do cien pohonných látok. V regulovaných cenách sa pokles cien ropy prejaví od januára 2021.

Vývoj jednotlivých zložiek inflácie medziročne v % znázorňuje Tabuľka 140:

Tabuľka 140 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %)

	Priemer 2004 - 2008 (predkrízové obdobie)	Priemer 2010 - 2014 (pokrízové euro obdobie)	2018	2019	2020	2021	2022
HICP	4,1	2,0	2,5	2,8	1,9	0,8	1,3
Potraviny	3,6	3,1	3,4	3,7	3,1	2,0	1,6
Priemyselné tovary bez energií	0,2	0,3	1,1	1,1	1,4	0,4	0,5
Energie	8,3	2,3	3,0	4,2	-0,1	-0,9	0,9
Služby	5,3	2,5	2,8	2,8	2,3	0,8	2,0
Dopytová inflácia	1,8	1,0	2,2	2,2	2,0	0,5	1,2

Zdroj: SÚ SR, výpočty NBS

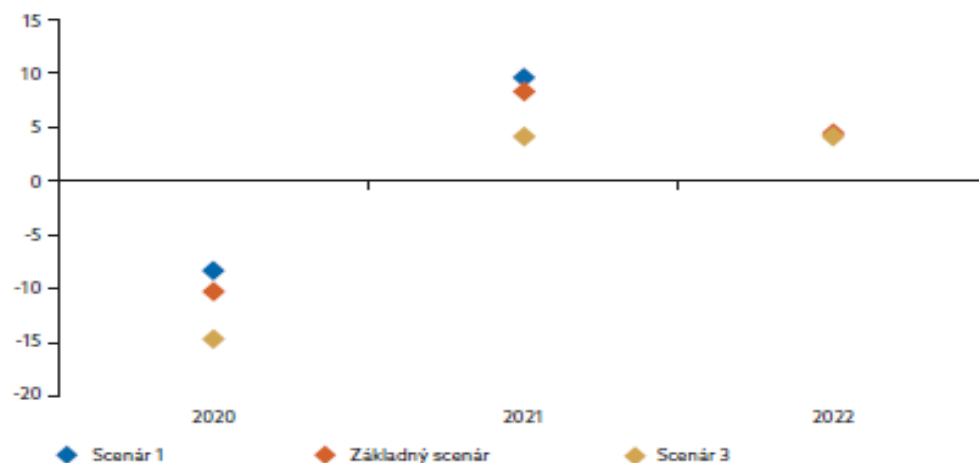
Riziká prognózy:

Vzhľadom na významnú neistotu spojenú s epidemiologickým vývojom sa okrem **základného scenára** opäť vypracovali **d'alšie dva alternatívne scenáre (scenár 1 a scenár 2)**, riziká stále prevládajú smerom nadol.

Pozitívnejší scenár (scenár 1) je založený na predpoklade, že sa v globálnom meradle aj na Slovensku, podarí relatívne rýchlo a úspešne potlačiť šírenie pandémie. Obdobie odstavenia ekonomík by bolo krátke (8 týždňov). Po tomto období by malo nasledovať rýchle obnovovanie s výrazným prorastovým impulzom už v 3. štvrtroku 2020. Niektoré činnosti v oblasti služieb ostanú ešte niekoľko týždňov utlmené s predpokladom postupnej normalizácie v ďalších štvrtrokoch. Očakáva sa, že do konca roka 2021 by sa mohli ekonomiky vrátiť na pôvodne predpokladanú úroveň. Znamená to, že v tomto scenári sa nepredpokladá výraznejšia trvalá strata HDP. K pozitívnejšiemu vývoju by mohol prispieť aj účinný fiškálny balíček na podporu obnovy ekonomiky z úrovne EÚ.

V negatívnejšom scenári (scenár 3) sa predpokladá menej úspešné potlačenie pandémie a druhá vlna šírenia vírusu v ďalšom období. Výraznejšie zlepšenie situácie sa očakáva až objavením vakcíny v roku 2021. Očakávaná druhá vlna spôsobí opätovné odstavenie ekonomiky, avšak už v menšej miere. Vzhľadom na obmedzenie sociálnych kontaktov však treba počítať s výpadkom súkromnej spotreby aj v 2. polroku. Veľa firiem pôjde do bankrotu, bankám sa zvýšia náklady na získavanie zdrojov a budú sa zvyšovať nesplácané úvery. Ekonomika sa bude normalizovať len postupne, čo by malo mať za následok len pozvoľné uzatváranie zápornej produkčnej medzery. V takomto prípade by už mohol byť významnejší prenos aj do inflácie.

Graf 19 Rast HDP (medziročný rast v %)

Zdroj: Výpočty NBS

Porovnanie scenárov 1 a 2 so základným scenárom ukazuje *Tabuľka 141*:

Tabuľka 141 Porovnanie scenárov (medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Scenár 1			Základný scenár			Scenár 3		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
HDP	-8,3	9,6	4,4	-10,3	8,4	4,5	-14,7	4,1	4,1
- súkromná spotreba	-5,9	6,8	3,7	-6,7	6,9	3,7	-11,0	3,0	3,9
- vládna spotreba	2,4	2,4	1,5	2,5	2,7	1,6	2,4	2,6	1,7
- fixné investície	-15,2	12,8	9,9	-19,4	9,3	11,1	-27,1	1,2	9,8
- export	-9,9	11,0	5,9	-15,4	8,5	5,9	-20,6	5,5	5,8
Zamestnanosť	-1,7	-0,2	0,9	-2,1	-0,8	0,8	-3,3	-2,6	0,6
Miera nezamestnanosti (%)	7,1	7,8	7,1	7,4	8,5	8,0	8,5	11,2	10,9
Mzdy	-0,3	7,0	6,0	-1,7	8,0	5,7	-2,9	6,6	4,3
Inflácia	1,9	1,0	1,8	1,9	0,8	1,3	1,8	0,5	1,0
Zahraničný dopyt	-9,5	9,5	4,7	-14,5	6,6	4,7	-20,7	4,5	4,5

Zdroj: Výpočty NBS

V tejto predikcii sa opätovne znížil predpoklad rastu zahraničného dopytu vo všetkých troch scenároch. Najvýraznejšie však v pesimistickom scenári, kde sa implicitne uvažuje o druhej vlně pandémie, dlhšom čase na obnovenie ekonomík, vyššom náraste bankrotujúcich firiem a zvýšení nákladov na financovanie sa pre podniky aj domácnosti.

Pokles ekonomiky by mal byť výraznejší, ako sa predpokladalo v predchádzajúcej predikcii. Vzhľadom na výhľad ekonomík najvýznamnejších obchodných partnerov SR sa na Slovensku v roku 2020 prejaví slabšia exportná výkonnosť. Výraznejší pokles ekonomiky sa prejaví aj na trhu práce, kde sa predpokladá vyšší pokles zamestnanosti v roku 2020.

Porovnanie základných makroekonomických ukazovateľov do roku 2022 predikcie P2Q-2020 s predchádzajúcou predikciou obsahuje Tabuľka 142 nižšie:

Tabuľka 142 Strednodobá predikcia (P2Q-2020) základných makroekonomických ukazovateľov

Ukazovateľ	Jednotka	Skutočnosť	P2Q-2020				Zmena oproti P1QA-2020		
		2019	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
Cenový vývoj									
Inflácia meraná HICP	medziročný rast v %	2,8	1,9	0,8	1,3	0,1	-0,2	-0,4	
Inflácia meraná CPI	medziročný rast v %	2,7	1,9	0,8	1,3	0,1	-0,3	-0,5	
Deflátor HDP	medziročný rast v %	2,6	1,4	-0,2	1,6	0,2	-0,8	-0,4	
Ekonomická aktivita									
Hrubý domáci produkt	medziročný rast v %, s. c.	2,4	-10,3	8,4	4,5	-1,0	0,4	0,2	
Súkromná spotreba	medziročný rast v %, s. c.	2,1	-6,7	6,9	3,7	3,9	-1,4	0,5	
Konečná spotreba verejnej správy	medziročný rast v %, s. c.	4,6	2,5	2,7	1,6	-0,6	0,5	0,1	
Tvorba hrubého fixného kapitálu	medziročný rast v %, s. c.	6,8	-19,4	9,3	11,1	0,0	-2,4	1,6	
Vývoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	1,7	-15,4	8,5	5,9	-3,6	-0,9	-0,5	
Dovoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	2,6	-13,0	7,2	6,1	-0,7	-1,4	-0,2	
Čistý vývoz	mil. EUR v s. c.	2 393	38	1 018	909	-2 472,0	-2 325,4	-2 716,5	
Produkčná medzera	% z potenciálneho produktu	1,3	-9,3	-3,8	-1,7	-0,7	-0,1	0,4	
Hrubý domáci produkt	mil. EUR v b. c.	94 171	85 689	92 656	98 367	-800,9	-1 352,0	-1 585,4	
Trh práce									
Zamestnanosť	tis. osôb, ESA 2010	2 450	2 399	2 381	2 399	-10,8	-9,2	-9,5	
Zamestnanosť (dynamika)	medziročný rast v %, ESA 2010	1,2	-2,1	-0,8	0,8	-0,5	0,0	0,0	
Počet nezamestnaných	tis. osôb, VZPS ¹⁾	158	201	231	216	-0,9	5,9	5,2	
Miera nezamestnanosti	%	5,8	7,4	8,5	8,0	0,0	0,2	0,3	
Odhad NAIRU ²⁾	%	7,2	7,7	7,9	7,8	0,0	0,0	0,0	
Produktivita práce ³⁾	medziročný rast v %	1,1	-8,4	9,2	3,7	-0,6	0,3	0,2	
Neinflačné mzdy (nominálna produktivita) ⁴⁾	medziročný rast v %	4,1	-7,1	9,0	5,3	-0,7	-0,6	-0,2	
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	medziročný rast v %, ESA 2010	7,1	-1,8	7,9	5,8	1,7	-0,4	-0,4	
Nominálne mzdy ⁵⁾	medziročný rast v %	7,8	-1,7	8,0	5,7	1,7	-0,3	-0,4	
Reálne mzdy ⁶⁾	medziročný rast v %	5,0	-3,5	7,1	4,3	1,5	-0,1	0,1	

Zdroj: NBS, ECB, ŠÚ SR

Poznámka:

- 1) VZPS - výberové zisťovanie pracovných síl
- 2) Miera nezamestnanosti, ktorá nezrýchľuje infláciu
- 3) HDP s. c. / zamestnanosť ESA 2010
- 4) Vypočítaná z nominálneho HDP a zamestnanosti zo štvrtročného štatistického výkazníctva ŠÚ SR
- 5) Priemerné mesačné mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR
- 6) Mzdy zo štatistického výkazníctva deflované infláciou CPI

Porovnanie prognóz vybraných inštitúcií (domácich a zahraničných) do roku 2022 obsahuje nasledovná **Tabuľka 143**:

Tabuľka 143 Porovnanie prognóz vybraných domácich a zahraničných inštitúcií

Hodnoty v tabuľke sú uvádzané ako meškal rastu v %, pokiaľ nie je uvedené inak	Porovnanie predikcií vybraných inštitúcií																			
	2019					2020					2021					2022				
	NBS ¹⁾	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD
Hrubý domáci produkt (s.c.)	2,4	2,3	2,3	2,3	2,4	-10,3	-7,2	-0,7	-0,2	-9,3	-8,4	6,8	6,6	5,0	6,4	4,5	4,1	-	-	-
Súhrnna spotreba (s.c.)	2,1	2,2	2,2	-	2,1	-6,7	-8,4	-7,1	-	-7,3	6,9	7,8	7,2	-	8,3	3,7	4,1	-	-	-
Vládna spotreba (s.c.)	4,6	3,8	3,8	-	4,6	2,5	1,8	4,2	-	3,9	2,7	0,2	1,5	-	2,9	1,6	1,8	-	-	-
Tvorba hrubého fixného kapitálu (s.c.)	6,8	4,4	4,4	-	6,8	-19,4	-20,3	-14,7	-	-28,9	9,3	17,0	10,7	-	7,3	11,1	5,2	-	-	-
Export tovarov a služieb (s.c.)	1,7	1,7	1,7	-	1,7	-15,4	-21,4	-12,4	-	-15,7	8,5	17,6	13,4	-	13,9	5,9	6,5	-	-	-
Import tovarov a služieb (s.c.)	2,6	2,6	2,6	-	2,6	-13,0	-25,5	-12,6	-	-16,3	7,2	19,0	13,3	-	14,3	6,1	6,5	-	-	-
Index HICP ²⁾	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	1,9	1,7	1,9	1,1	1,3	0,8	0,2	1,1	1,4	1,2	1,3	1,9	-	-	-
Zamestnanosť (ESA 2010)	1,2	1,2	1,2	-	-	-2,1	-3,6	-3,4	-	-	-0,8	1,6	2,0	-	-	0,8	1,0	-	-	-
Miera nezamestnanosti (miera v %)	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	7,6	8,8	8,8	8,0	8,9	8,5	7,7	7,1	7,4	7,0	8,0	6,8	-	-	-
Prerovnaná nominálna miera	7,8	7,8	-	-	-	-1,7	1,6	-	-	-	8,0	4,0	-	-	-	5,7	4,9	-	-	-
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	7,1	-	6,2	-	7,1	-1,8	-	1,3	-	-	7,9	-	2,5	-	-	5,8	-	-	-	-
Dedat verejnej správy (% HDP)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-8,2	-8,4	-8,5	-5,9	-9,3	-5,9	-4,9	-4,2	-2,8	-6,2	-4,4	-3,7	-	-	-
Dlh verejnej správy (% HDP)	48,0	48,0	48,0	-	48,0	60,6	61,2	59,5	-	60,8	61,0	61,9	59,9	-	63,1	61,8	61,4	-	-	-
Bežný účet platobnej bilancie (% HDP)	-2,9	-2,9	-2,6	-3,2	-2,9	-4,4	2,3	-2,9	-3,0	-2,2	-4,2	0,3	-2,4	-2,4	-3,0	-4,1	0,3	-	-	-

Zdroj:

Národná banka Slovenska - Struktúrovaná predikcia R2Q-2020

Inštitút finančnej politiky - Makroekonomická prognóza (apríl 2020), deficit a dlh verejnej správy sú z "Programu stability Slovenska na roky 2020 až 2023"

Eurovísla komisia - European Economic Forecast (jarná predikcia - máj 2020)

Medzinárodný menový fond - World Economic Outlook (apríl 2020)

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) - Economic Outlook 106 (jun 2020, single hit scenario)

1) Skutočnosť.

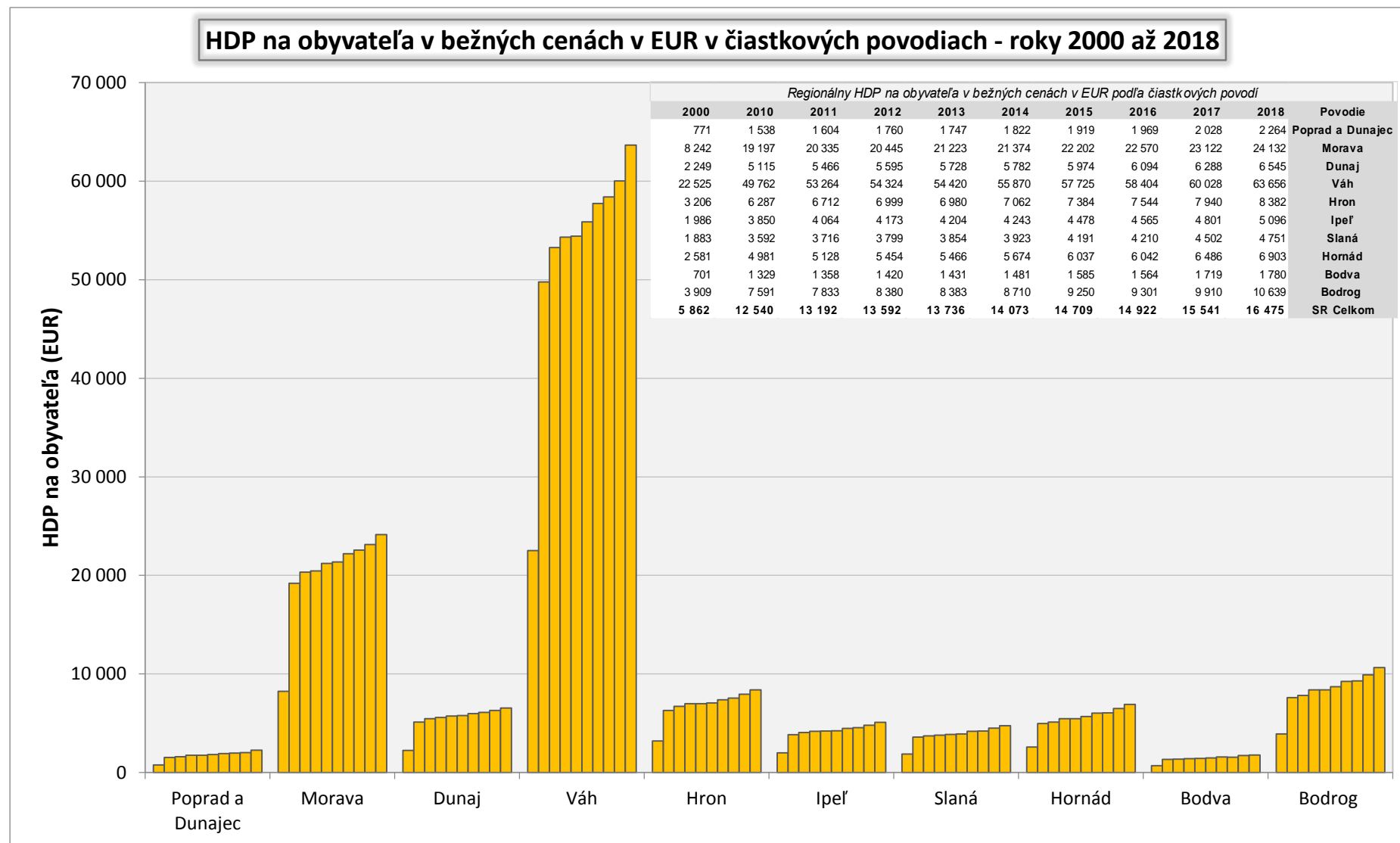
2) MMF index CPI.

KANALIZÁCIE
stav k 31.12.2017

TAB.4

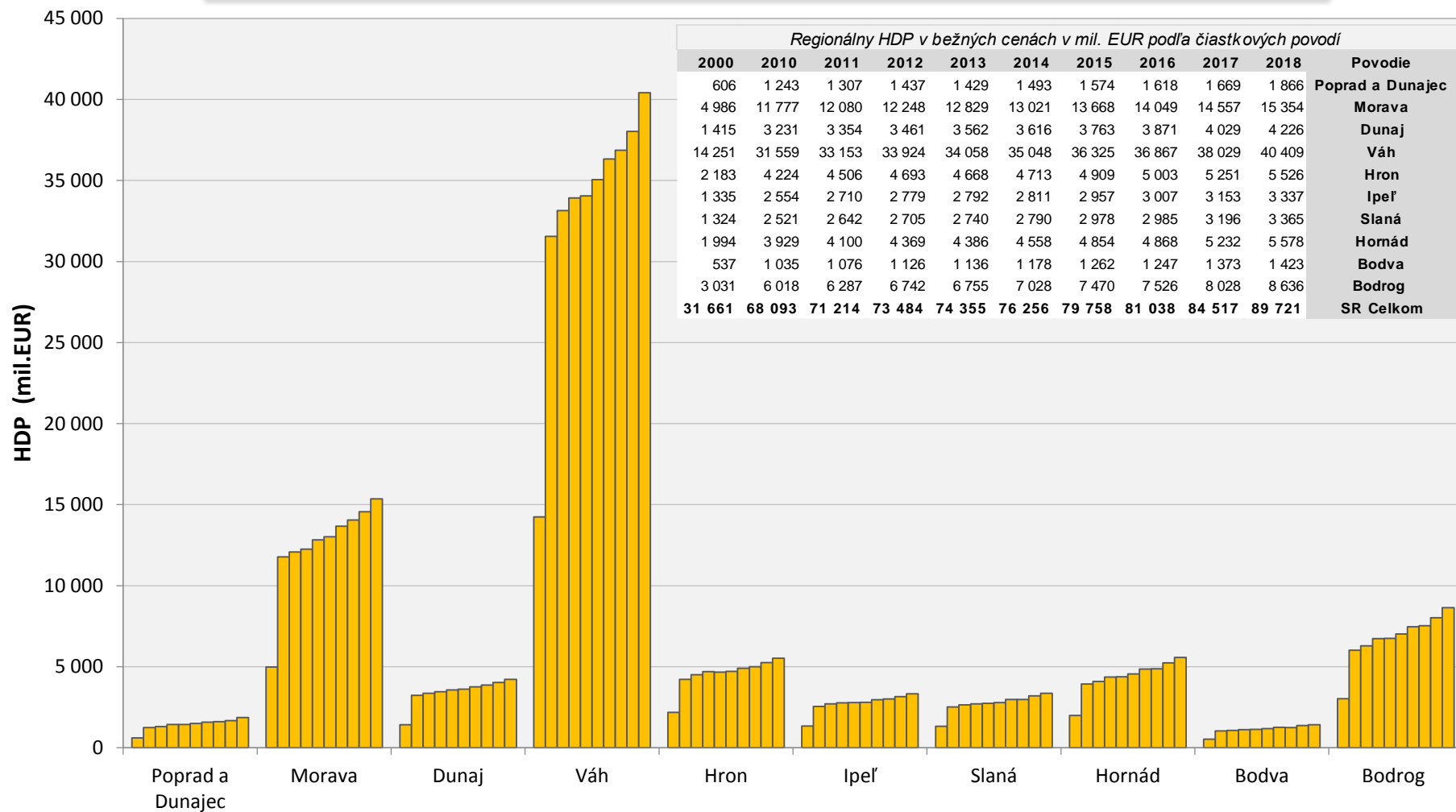
Spoločnosť	Celková dĺžka kanalizačnej siete km	Dĺžka kanaliz. siete na 1 obyv. m / obyv.	Kanalizačné prípojky		Počet obyv. s kanaliz. na 1 kanal. prípojku obyv./prípoj.	Dĺžka kanaliz. prípojky na 1 obyvateľa m / obyv.	Vody vypúšťané do vodných tokov cez verejnú kanalizáciu				
			počet	Dĺžka km			Spolu	spláskové	priemyselné v tom	zrážkové	cudzie
Bratislavská VS	1 773,8	2,9	70 762,0	490,6	8,7	0,8	63 380,8	22 058,4	15 698,2	9 334,9	16 289,4
Západoslovenská VS	1 875,5	33,4	71 181,0	544,6	44,9	8,7	50 522,5	13 690,9	7 282,2	6 742,4	22 807,0
Trnavská VS	573,4	4,0	26 131,0	132,2	5,5	0,9	14 323,8	4 740,7	3 668,9	1 782,8	4 131,4
Trenčianske Vlk	362,8	3,6	14 481,0	91,0	7,0	0,9	9 690,5	1 049,9	3 510,7	1 673,9	3 456,1
KOM/Vak Komárno	123,8	4,2	3 573,0	21,2	8,2	0,7	3 869,9	3 182,1	0,0	687,8	0,0
Stredoslovenská VPS	1 064,1	2,6	36 004,0	262,7	11,4	0,6	52 715,6	10 776,9	5 488,5	9 096,7	27 353,5
Oravská VS	454,8	5,6	16 489,0	106,1	4,9	1,3	5 810,0	2 034,0	621,3	530,2	2 624,5
Liptovská VS	323,2	5,7	9 946,0	93,1	5,7	1,6	14 608,9	1 385,6	2 267,9	609,2	10 346,1
Turčianska VS	346,7	3,8	12 055,0	83,3	7,6	0,9	9 059,3	4 554,8	82,9	889,8	3 531,8
Považská VS	336,0	3,0	12 669,0	80,0	8,8	0,7	8 337,6	3 095,9	1 211,7	808,6	3 221,5
VS Ružomberok	198,4	4,4	8 523,0	79,1	5,3	1,8	2 333,2	1 300,4	636,0	396,8	0,0
Severoslovenské Vlk	849,3	4,4	31 505,0	118,2	6,1	0,6	22 091,9	5 298,1	4 062,2	2 014,5	10 717,1
Podtatranská VPS	657,3	2,95	28 564	265,5	8,9	1,19	33 664	5 538	2 793	2 689	22 644
Východoslovenská VS	2 810,3	3,74	97 100	973,7	8,6	1,30	62 219	20 719	9 289	12 884	19 328
Ostatné s.r.o.	92,3	3,33	4 395	21,4	6,3	0,77	38 771	2 890	30 308	660	4 914
Spolu SR	11 841,8	3,11	443 378	3 362,7	7,5	0,83	391 399	102 314	86 920	50 800	151 364

Graf č.1

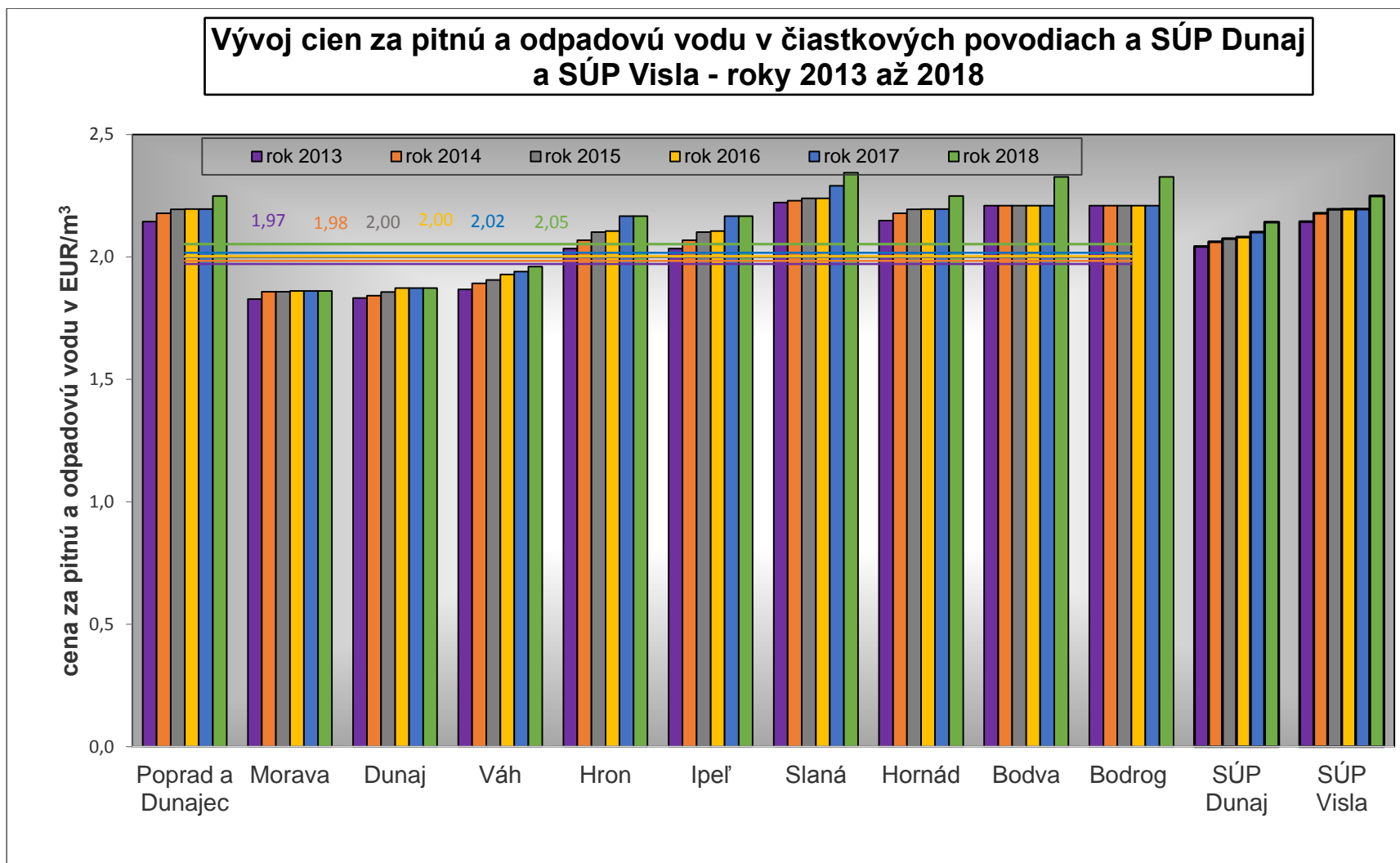

Graf č.2

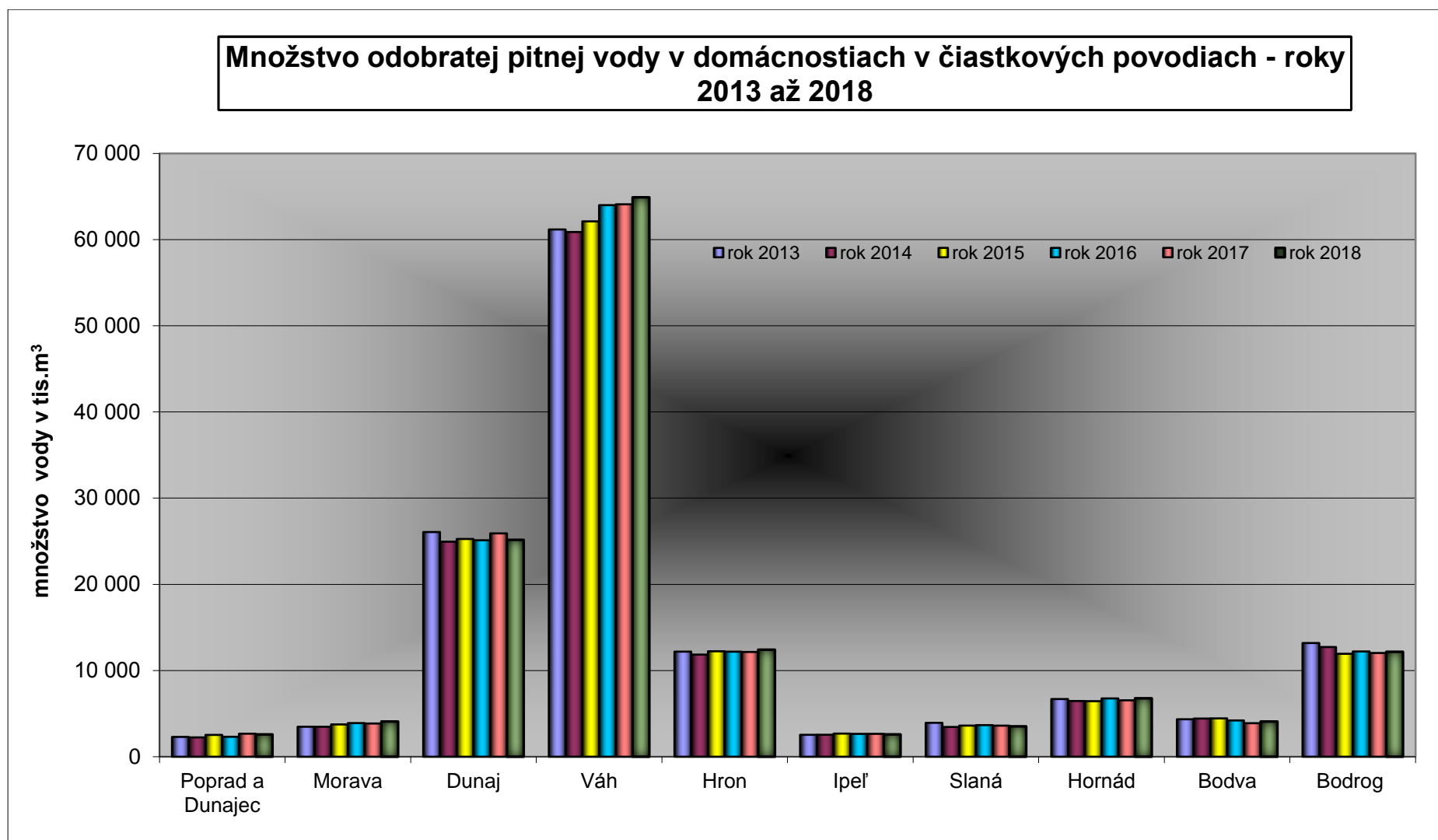
HDP v bežných cenách v mil. EUR v čiastkových povodiach - roky 2000 až 2018

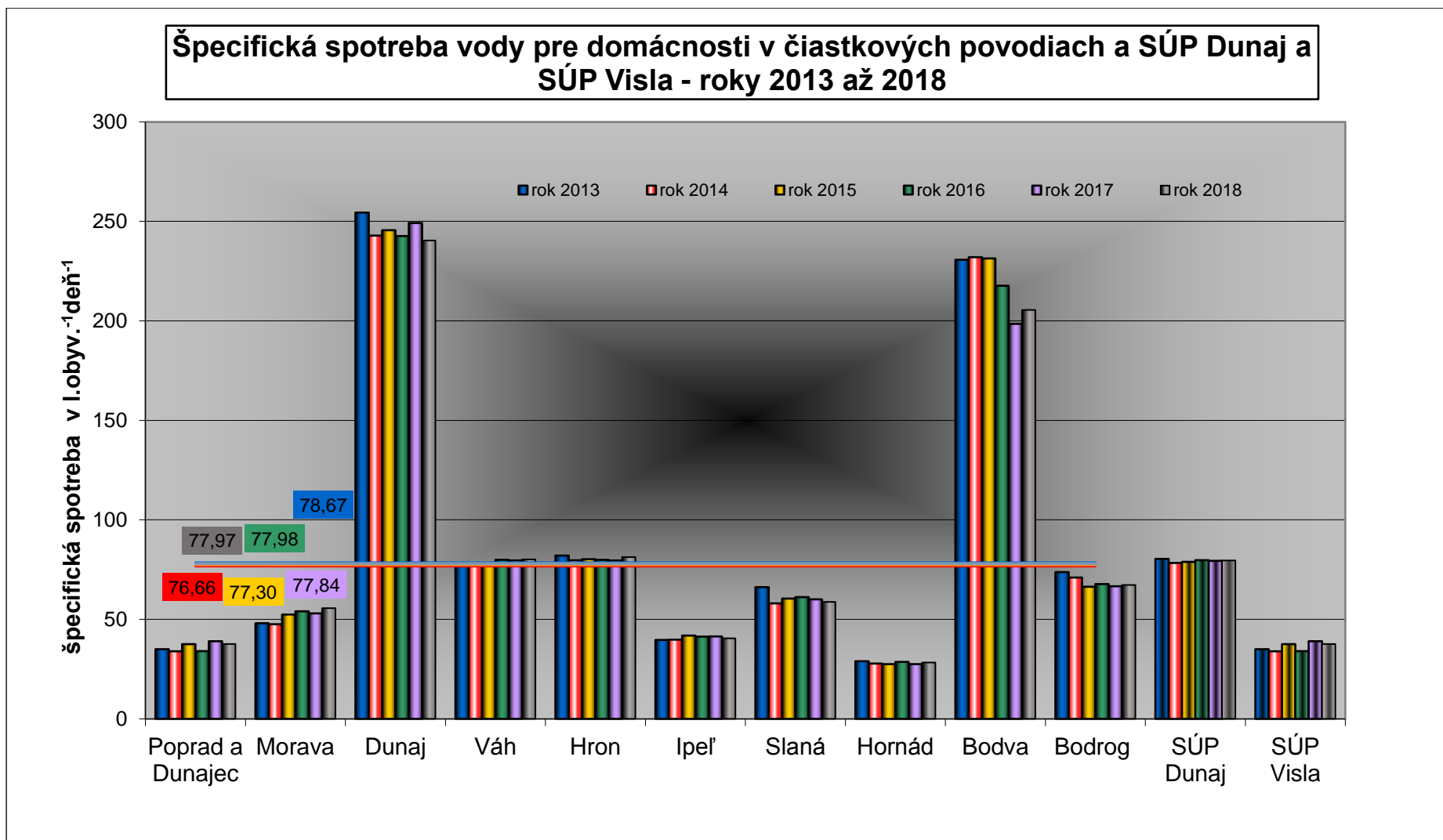
Graf č. 3

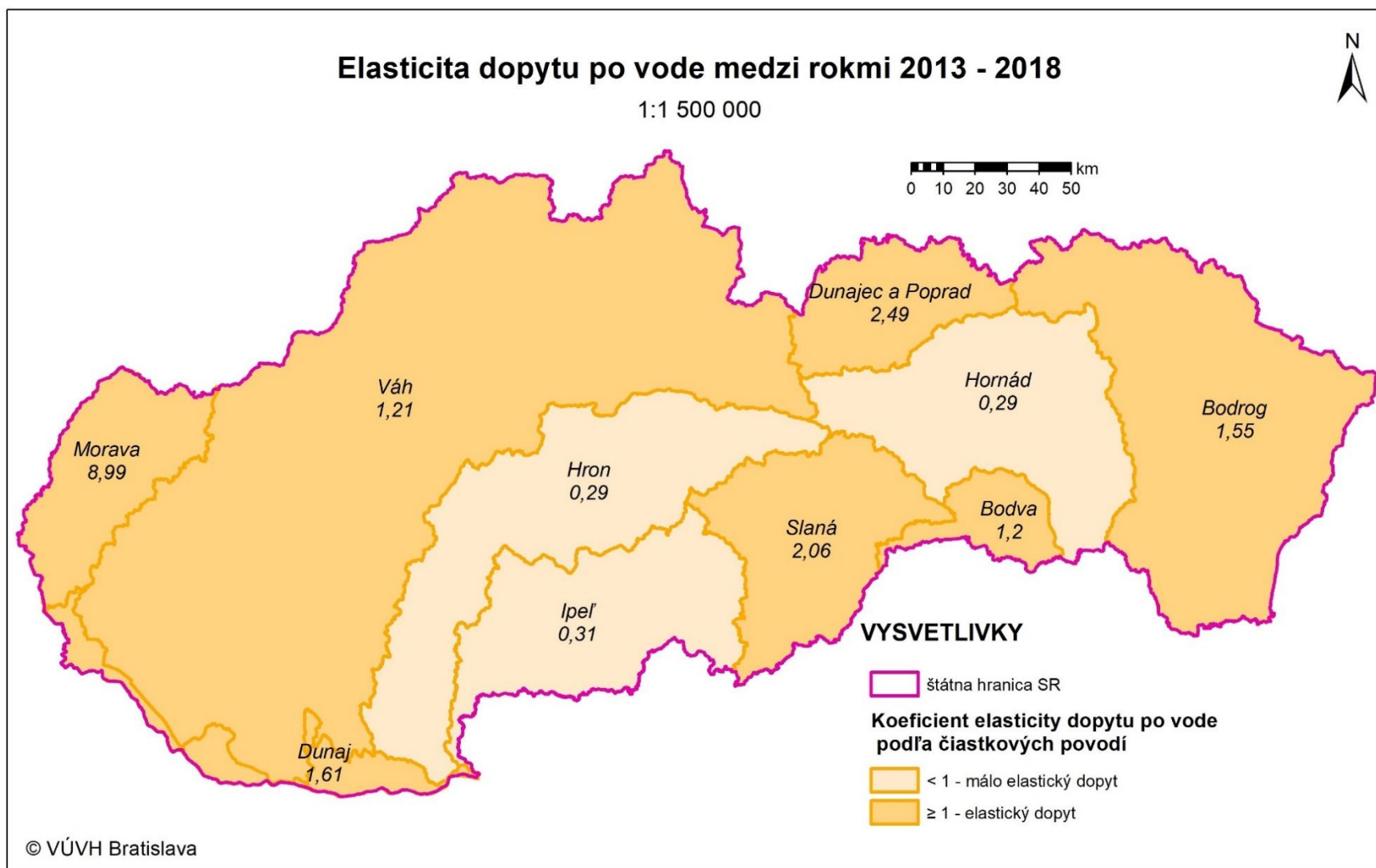
Graf č. 4

Graf č. 5

Mapka č.1

Miera návratnosti nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby podľa čiastkových povodí**Povodie Dunaj****r. 2007**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	14 738,8	14 724,4	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 336,8	11 816,7	6,3	104,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	27 075,6	26 541,1	6,3	102,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 311,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	942,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 758,1	7 134,6	0,0	66,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 758,1	7 134,6	0,0	66,7%
Správa povodí celkom	4 758,1	13 389,2	0,0	35,5%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 294,6	16 305,5	0,0	93,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 305,1	13 180,1	0,0	108,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 599,7	29 485,6	0,0	100,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 859,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 277,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5 506,6	6 655,8	0,0	82,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 506,6	6 655,8	0,0	82,7%
Správa povodí celkom	5 506,6	13 792,1	0,0	39,9%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 559,0	16 104,5	0,0	96,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 700,7	14 466,3	0,0	101,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 259,7	30 570,9	0,0	99,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 325,9	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 160,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5 069,3	5 792,8	0,0	87,5%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 069,3	5 792,8	0,0	87,5%
Správa povodí celkom	5 069,3	12 279,1	0,0	41,3%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 218,9	16 256,0	0,0	99,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 158,8	15 840,2	0,0	95,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 377,7	32 096,2	0,0	97,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 431,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 199,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 329,1	5 950,0	0,0	72,8%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 329,1	5 950,0	0,0	72,8%
Správa povodí celkom	4 329,1	12 580,9	0,0	34,4%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 904,5	14 988,0	0,0	106,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 122,6	15 883,3	0,0	101,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 027,2	30 871,3	0,0	103,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 985,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 518,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 667,4	7 534,3	0,0	61,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 667,4	7 534,3	0,0	61,9%
Správa povodí celkom	4 667,4	16 038,4	0,0	29,1%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 368,2	15 164,0	0,0	107,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 516,3	15 632,2	0,0	105,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 884,5	30 796,2	0,0	106,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	4 166,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	936,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 439,0	4 522,5	0,0	98,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 439,0	4 522,5	0,0	98,2%
Správa povodí celkom	4 439,0	9 625,7	0,0	46,1%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 102,9	15 962,1	0,0	100,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 247,3	15 129,8	0,0	107,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 350,3	31 091,9	0,0	104,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	4 992,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 120,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 690,1	5 416,4	0,0	86,6%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 690,1	5 416,4	0,0	86,6%
Správa povodí celkom	4 690,1	11 529,2	0,0	40,7%

r.2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 192,2	15 012,6	0,0	107,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 490,2	15 317,6	0,0	107,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 682,4	30 330,2	0,0	107,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 189,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 606,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 156,3	8 332,3	0,0	49,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 156,3	8 332,3	0,0	49,9%
Správa povodí celkom	4 156,3	16 127,7	0,0	25,8%

r.2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 242,2	14 524,1	0,0	111,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 841,8	15 477,7	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 084,0	30 001,8	0,0	110,3%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 934,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 556,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 639,7	8 885,2	0,0	52,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 639,7	8 885,2	0,0	52,2%
Správa povodí celkom	4 639,7	16 375,4	0,0	28,3%

r.2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 868,5	16 858,8	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 656,0	17 917,6	0,0	93,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 524,5	34 776,4	0,0	96,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 602,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 500,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 203,2	9 004,8	0,0	46,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 203,2	9 004,8	0,0	46,7%
Správa povodí celkom	4 203,2	17 107,1	0,0	24,6%

r.2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 736,3	16 408,8	0,0	102,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 630,3	17 925,3	0,0	92,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 366,6	34 334,0	0,0	97,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	7 376,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	128,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 017,0	7 551,4	0,0	53,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 017,0	7 551,4	0,0	53,2%
Správa povodí celkom	4 017,0	15 056,0	0,0	26,7%

r.2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 982,6	15 114,6	0,0	112,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 961,2	16 555,0	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 943,8	31 669,7	0,0	107,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 556,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	107,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 289,2	6 926,8	0,0	61,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 289,2	6 926,8	0,0	61,9%
Správa povodí celkom	4 289,2	13 590,7	0,0	31,6%

Povodie Morava

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 029,2	8 934,3	0,0	101,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	8 957,0	7 422,6	4,8	120,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	17 986,3	16 356,9	4,8	109,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 191,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	211,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	79,0	1 599,7	0,0	4,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	79,0	1 599,7	0,0	4,9%
Správa povodí celkom	79,0	3 002,2	0,0	2,6%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 377,7	9 851,8	0,0	95,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 341,5	8 403,5	0,0	111,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	18 719,2	18 255,3	0,0	102,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 173,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	255,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	43,3	1 332,5	0,0	3,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	43,3	1 332,5	0,0	3,2%
Správa povodí celkom	43,3	2 761,2	0,0	1,6%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 594,4	9 811,1	0,0	97,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 559,4	9 327,9	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	19 153,8	19 139,0	0,0	100,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	977,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	212,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	24,9	1 062,4	0,0	2,3%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	24,9	1 062,4	0,0	2,3%
Správa povodí celkom	24,9	2 252,5	0,0	1,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 329,2	9 559,8	0,0	108,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 999,1	10 106,0	0,0	98,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	20 328,3	19 665,8	0,0	103,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 005,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	222,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	11,4	1 101,7	0,0	1,0%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	11,4	1 101,7	0,0	1,0%
Správa povodí celkom	11,4	2 329,4	0,0	0,5%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 116,0	9 425,1	0,0	107,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	10 397,7	10 146,9	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	20 513,6	19 572,0	0,0	104,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 224,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	266,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4,2	1 320,4	0,0	0,3%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4,2	1 320,4	0,0	0,3%
Správa povodí celkom	4,2	2 810,7	0,0	0,1%

r. 2012

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 694,9	10 005,6	0,0	106,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 380,7	10 419,8	0,0	109,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 075,6	20 425,5	0,0	108,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 191,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	258,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5,8	1 285,0	0,0	0,5%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5,8	1 285,0	0,0	0,5%
Správa povodí celkom	5,8	2 735,3	0,0	0,2%

r. 2013

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 576,1	10 152,1	0,0	104,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 153,7	10 056,5	0,0	110,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	21 729,9	20 208,6	0,0	107,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 338,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	300,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5,4	1 452,4	0,0	0,4%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5,4	1 452,4	0,0	0,4%
Správa povodí celkom	5,4	3 091,5	0,0	0,2%

r. 2014

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 807,3	10 111,0	0,0	106,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 340,2	10 617,8	0,0	106,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 147,5	20 617,8	0,0	106,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 120,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	290,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4,1	1 508,7	0,0	0,4%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4,1	1 508,7	0,0	0,4%
Správa povodí celkom	4,1	2 920,2	0,0	0,2%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 891,3	9 720,9	0,0	112,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 684,2	10 736,3	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 575,4	20 457,3	0,0	110,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 111,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	291,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2,3	1 664,4	0,0	0,1%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	2,3	1 664,4	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	2,3	3 067,5	0,0	0,1%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	11 489,6	11 608,6	0,0	99,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 749,3	12 686,0	0,0	92,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	23 238,9	24 294,7	0,0	95,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 633,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 234,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	0,4	2 179,4	0,0	0,02%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,4	2 179,4	0,0	0,02%
Správa povodí celkom	0,4	5 047,8	0,0	0,01%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	11 354,2	11 162,6	0,0	101,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 648,9	12 860,5	0,0	90,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	23 003,1	24 023,1	0,0	95,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 606,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	22,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	0,4	1 775,3	0,0	0,02%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,4	1 775,3	0,0	0,02%
Správa povodí celkom	0,4	3 404,4	0,0	0,01%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	11 575,1	10 324,7	0,0	112,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 886,6	11 613,6	0,0	102,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	23 461,8	21 938,2	0,0	106,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 420,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	23,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	0,6	1 589,1	0,0	0,04%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,6	1 589,1	0,0	0,04%
Správa povodí celkom	0,6	3 032,8	0,0	0,02%

Povodie Váh

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	79 832,9	79 835,3	1 001,1	98,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	70 965,9	69 393,2	11 349,7	85,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	150 798,8	149 228,5	12 350,8	92,8%
Správa povodí:				
- HEP	24 472,9	7 175,9	0,0	341,0%
- Energetická voda	278,3	1 563,9	0,0	17,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	6 520,0	8 151,5	0,0	80,0%
-odbery pre vodárenské spol.	773,7	967,6	0,0	80,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 746,3	7 183,9	0,0	80,0%
Správa povodí celkom	31 271,2	16 891,3	0,0	185,1%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 307,7	85 894,2	0,0	95,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	72 931,5	67 800,1	0,0	107,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	155 239,2	153 694,3	0,0	101,0%
Správa povodí:				
- HEP	23 653,3	8 113,2	0,0	291,5%
- Energetická voda	205,5	1 768,2	0,0	11,6%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 609,0	9 216,1	0,0	93,4%
-odbery pre vodárenské spol.	919,1	984,3	0,0	93,4%
-odbery pre ostatných odb.	7 689,8	8 231,8	0,0	93,4%
Správa povodí celkom	32 467,8	19 097,5	0,0	170,0%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	81 278,9	82 090,5	0,0	99,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	75 249,3	77 479,6	0,0	97,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	156 528,2	159 570,2	0,0	98,1%
Správa povodí:				
- HEP	26 188,8	7 654,5	0,0	342,1%
- Energetická voda	330,9	1 666,9	0,0	19,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	7 546,9	8 320,8	0,0	90,7%
-odbery pre vodárenské spol.	920,5	1 015,1	0,0	90,7%
-odbery pre ostatných odb.	6 626,5	7 305,6	0,0	90,7%
Správa povodí celkom	34 066,6	17 642,2	0,0	193,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 501,2	81 185,7	0,0	101,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	78 844,0	82 798,6	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	161 345,2	163 984,3	0,0	98,4%
Správa povodí:				
- HEP	35 545,1	8 835,6	0,0	402,3%
- Energetická voda	533,1	1 951,5	0,0	27,3%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 690,1	9 679,3	0,0	89,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 015,7	1 131,5	0,0	89,8%
-odbery pre ostatných odb.	7 674,5	8 547,8	0,0	89,8%
Správa povodí celkom	44 768,3	20 466,4	0,0	218,7%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 943,7	80 767,4	0,0	102,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	81 555,7	84 690,1	0,0	96,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	164 499,4	165 457,5	0,0	99,4%
Správa povodí:				
- HEP	23 785,0	10 673,8	0,0	222,8%
- Energetická voda	333,6	2 319,8	0,0	14,4%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 365,0	11 511,8	0,0	81,4%
-odbery pre vodárenské spol.	1 136,4	1 396,4	0,0	81,4%
-odbery pre ostatných odb.	8 228,6	10 115,4	0,0	81,3%
Správa povodí celkom	33 483,6	24 505,4	0,0	136,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	88 175,2	84 894,9	0,0	103,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	85 641,5	87 701,4	0,0	97,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	173 816,6	172 596,3	0,0	100,7%
Správa povodí:				
- HEP	22 714,5	8 755,3	0,0	259,4%
- Energetická voda	318,0	1 902,9	0,0	16,7%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 517,1	9 442,7	0,0	100,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 287,9	1 277,6	0,0	100,8%
-odbery pre ostatných odb.	8 229,2	8 165,1	0,0	100,8%
Správa povodí celkom	32 549,5	20 100,9	0,0	161,9%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	87 043,3	85 347,7	0,0	102,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	86 272,8	88 610,5	0,0	97,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	173 316,1	173 958,2	0,0	99,6%
Správa povodí:				
- HEP	28 704,8	9 319,3	0,0	308,0%
- Energetická voda	1 148,7	2 091,3	0,0	54,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 303,4	10 110,6	0,0	92,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 205,0	1 309,3	0,0	92,0%
-odbery pre ostatných odb.	8 098,4	8 801,3	0,0	92,0%
Správa povodí celkom	39 156,9	21 521,1	0,0	181,9%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	86 564,1	88 949,4	0,0	97,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	87 519,8	91 702,1	0,0	95,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	174 083,9	180 651,5	0,0	96,4%
Správa povodí:				
- HEP	30 679,2	7 974,4	0,0	384,7%
- Energetická voda	452,8	2 069,4	0,0	21,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 202,1	10 735,5	0,0	85,7%
-odbery pre vodárenské spol.	1 164,1	1 358,0	0,0	85,7%
-odbery pre ostatných odb.	8 038,0	9 377,4	0,0	85,7%
Správa povodí celkom	40 334,1	20 779,2	0,0	194,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	88 210,8	84 495,9	0,0	104,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	89 238,7	90 774,7	0,0	98,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	177 449,5	175 270,5	0,0	101,2%
Správa povodí:				
- HEP	26 184,7	7 879,6	0,0	332,3%
- Energetická voda	390,3	1 697,8	0,0	23,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 031,6	9 193,2	0,0	98,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 238,7	1 260,4	0,0	98,3%
-odbery pre ostatných odb.	7 792,9	7 932,9	0,0	98,2%
Správa povodí celkom	35 606,5	18 770,6	0,0	189,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	90 649,9	85 683,7	0,0	105,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	89 370,5	100 088,2	0,0	89,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	180 020,4	185 771,9	0,0	96,9%
Správa povodí:				
- HEP	27 281,1	7 374,6	0,0	369,9%
- Energetická voda	426,9	2 103,7	0,0	20,3%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 773,6	10 997,3	0,0	79,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 231,6	1 711,8	0,0	71,9%
-odbery pre ostatných odb.	7 542,0	9 285,5	0,0	81,2%
Správa povodí celkom	36 481,6	20 475,6	0,0	178,2%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	91 689,5	87 610,5	0,0	104,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	92 350,4	103 447,0	0,0	89,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	184 039,9	191 057,4	0,0	96,3%
Správa povodí:				
- HEP	25 332,7	7 718,4	0,0	328,2%
- Energetická voda	502,5	141,6	0,0	355,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 112,3	8 095,5	0,0	112,6%
-odbery pre vodárenské spol.	1 273,2	1 096,9	0,0	116,1%
-odbery pre ostatných odb.	7 839,1	6 998,7	0,0	112,0%
Správa povodí celkom	34 947,5	15 955,4	0,0	219,0%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	93 606,6	87 405,2	0,0	107,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	96 194,5	107 025,0	0,0	89,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	189 801,1	194 430,2	0,0	97,6%
Správa povodí:				
- HEP	18 927,7	8 918,3	0,0	212,2%
- Energetická voda	348,6	136,8	0,0	254,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 012,0	9 400,8	0,0	95,9%
-odbery pre vodárenské spol.	1 255,6	1 192,6	0,0	105,3%
-odbery pre ostatných odb.	7 756,5	8 208,3	0,0	94,5%
Správa povodí celkom	28 288,4	18 456,0	0,0	153,3%

Povodie Hron

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 397,3	17 232,0	204,5	99,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 110,8	11 052,6	521,4	104,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 508,1	28 284,6	725,9	101,8%
Správa povodí:				
- HEP	90,2	1 671,3	0,0	5,4%
- Energetická voda	0,0	364,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 709,6	1 898,6	0,0	142,7%
-odbery pre vodárenské spol.	373,1	318,0	0,0	117,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 336,5	1 580,5	0,0	147,8%
Správa povodí celkom	2 799,8	3 934,2	0,0	71,2%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 058,9	17 523,1	0,0	103,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 608,2	11 704,3	0,0	107,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 667,1	29 227,4	0,0	104,9%
Správa povodí:				
- HEP	109,2	1 726,7	0,0	6,3%
- Energetická voda	0,0	376,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 665,8	1 961,4	0,0	186,9%
-odbery pre vodárenské spol.	425,6	238,9	0,0	178,1%
-odbery pre ostatných odb.	3 240,2	1 722,5	0,0	188,1%
Správa povodí celkom	3 775,0	4 064,4	0,0	92,9%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 042,1	17 244,3	0,0	104,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 110,3	12 052,4	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 152,5	29 296,7	0,0	106,3%
Správa povodí:				
- HEP	111,9	2 119,0	0,0	5,3%
- Energetická voda	0,0	461,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 310,4	2 303,4	0,0	143,7%
-odbery pre vodárenské spol.	441,9	222,1	0,0	198,9%
-odbery pre ostatných odb.	2 868,5	2 081,3	0,0	137,8%
Správa povodí celkom	3 422,3	4 883,9	0,0	70,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 449,8	16 246,5	0,0	107,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 351,5	11 526,4	0,0	115,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 801,4	27 772,9	0,0	110,9%
Správa povodí:				
- HEP	183,2	2 251,6	0,0	8,1%
- Energetická voda	0,0	497,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 825,3	2 466,6	0,0	155,1%
-odbery pre vodárenské spol.	514,6	219,0	0,0	235,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 310,7	2 247,6	0,0	147,3%
Správa povodí celkom	4 008,5	5 215,6	0,0	76,9%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 644,2	16 023,8	0,0	110,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 404,1	11 589,1	0,0	115,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 048,2	27 612,9	0,0	112,4%
Správa povodí:				
- HEP	83,4	2 708,5	0,0	3,1%
- Energetická voda	0,0	588,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 443,5	2 921,1	0,0	152,1%
-odbery pre vodárenské spol.	535,6	267,6	0,0	200,2%
-odbery pre ostatných odb.	3 907,9	2 653,6	0,0	147,3%
Správa povodí celkom	4 526,9	6 218,3	0,0	72,8%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 370,3	17 994,0	0,0	107,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 706,2	12 409,7	0,0	118,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 076,5	30 403,7	0,0	112,1%
Správa povodí:				
- HEP	58,5	1 982,0	0,0	3,0%
- Energetická voda	0,0	442,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 275,7	2 148,3	0,0	199,0%
-odbery pre vodárenské spol.	545,9	261,2	0,0	209,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 729,8	1 887,0	0,0	197,7%
Správa povodí celkom	4 334,2	4 572,6	0,0	94,8%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 890,8	18 238,2	0,0	103,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 493,5	12 875,3	0,0	112,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 384,3	31 113,4	0,0	107,3%
Správa povodí:				
- HEP	123,3	1 961,5	0,0	6,3%
- Energetická voda	0,0	440,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 177,5	2 128,1	0,0	196,3%
-odbery pre vodárenské spol.	535,3	355,7	0,0	150,5%
-odbery pre ostatných odb.	3 642,2	1 772,4	0,0	205,5%
Správa povodí celkom	4 300,8	4 529,7	0,0	94,9%

r. 2014

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 882,6	17 647,6	0,0	107,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 715,1	12 714,3	0,0	115,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 597,8	30 361,9	0,0	110,7%
Správa povodí:				
- HEP	168,1	1 551,6	0,0	10,8%
- Energetická voda	0,0	402,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 181,8	2 088,8	0,0	200,2%
-odbery pre vodárenské spol.	488,8	321,6	0,0	152,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 693,0	1 767,2	0,0	209,0%
Správa povodí celkom	4 349,8	4 043,1	0,0	107,6%

r. 2015

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 497,0	17 894,9	0,0	109,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 934,4	13 145,4	0,0	113,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 431,4	31 040,3	0,0	110,9%
Správa povodí:				
- HEP	129,4	1 883,5	0,0	6,9%
- Energetická voda	0,0	493,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 217,9	2 558,7	0,0	164,8%
-odbery pre vodárenské spol.	509,8	263,4	0,0	193,5%
-odbery pre ostatných odb.	3 708,1	2 295,3	0,0	161,6%
Správa povodí celkom	4 347,2	4 936,1	0,0	88,1%

r. 2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 272,1	17 485,0	0,0	110,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 420,0	13 972,8	0,0	103,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 692,1	31 457,9	0,0	107,1%
Správa povodí:				
- HEP	118,6	1 855,4	0,0	6,4%
- Energetická voda	0,0	473,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 035,7	2 662,9	0,0	151,6%
-odbery pre vodárenské spol.	515,1	523,9	0,0	98,3%
-odbery pre ostatných odb.	3 520,5	2 138,9	0,0	164,6%
Správa povodí celkom	4 154,2	4 992,1	0,0	83,2%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 750,5	18 340,2	0,0	107,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 136,9	14 537,8	0,0	104,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 887,5	32 878,1	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	93,5	1 536,2	0,0	6,1%
- Energetická voda	0,0	23,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 944,9	1 652,7	0,0	238,7%
-odbery pre vodárenské spol.	516,8	335,5	0,0	154,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 428,1	1 317,3	0,0	260,2%
Správa povodí celkom	4 038,4	3 212,3	0,0	125,7%

r. 2018

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	20 207,1	18 413,8	0,0	109,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 216,4	15 421,9	0,0	105,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 423,5	33 835,7	0,0	107,6%
Správa povodí:				
- HEP	61,7	1 764,5	0,0	3,5%
- Energetická voda	0,0	31,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 106,4	1 962,7	0,0	209,2%
-odbery pre vodárenské spol.	496,7	1 227,9	0,0	40,4%
-odbery pre ostatných odb.	3 609,8	734,8	0,0	491,3%
Správa povodí celkom	4 168,2	3 758,5	0,0	110,9%

Povodie Ipeľ

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 008,3	4 901,6	70,9	100,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 619,6	3 233,0	180,9	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 627,9	8 134,6	251,8	103,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 484,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	323,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	224,8	1 686,3	0,0	13,3%
-odbery pre vodárenské spol.	216,5	673,0	0,0	32,2%
-odbery pre ostatných odb.	8,3	1 013,3	0,0	0,8%
Správa povodí celkom	224,8	3 494,2	0,0	6,4%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 214,5	4 913,0	0,0	106,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 748,1	3 532,8	0,0	106,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 962,7	8 445,8	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 652,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	360,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	279,9	1 876,5	0,0	14,9%
-odbery pre vodárenské spol.	272,0	649,3	0,0	41,9%
-odbery pre ostatných odb.	7,9	1 227,3	0,0	0,6%
Správa povodí celkom	279,9	3 888,5	0,0	7,2%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 225,9	4 959,3	0,0	105,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 907,2	3 573,6	0,0	109,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 133,1	8 532,9	0,0	107,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 712,9	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	373,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	254,4	1 862,0	0,0	13,7%
-odbery pre vodárenské spol.	251,8	645,8	0,0	39,0%
-odbery pre ostatných odb.	2,6	1 216,2	0,0	0,2%
Správa povodí celkom	254,4	3 947,9	0,0	6,4%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 765,0	5 305,8	0,0	108,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 542,8	3 861,5	0,0	117,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 307,8	9 167,3	0,0	112,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 735,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	383,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	315,7	1 900,6	0,0	16,6%
-odbery pre vodárenské spol.	315,0	511,0	0,0	61,6%
-odbery pre ostatných odb.	0,6	1 389,6	0,0	0,05%
Správa povodí celkom	315,7	4 018,8	0,0	7,9%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 470,0	0,0	112,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 772,3	4 029,2	0,0	118,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 916,7	9 499,2	0,0	114,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 988,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	432,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	348,2	2 144,8	0,0	16,2%
-odbery pre vodárenské spol.	347,3	513,1	0,0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,9	1 631,8	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	348,2	4 565,8	0,0	7,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 533,4	6 005,6	0,0	108,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 075,7	4 146,0	0,0	122,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 609,1	10 151,6	0,0	114,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 621,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	361,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	339,5	1 757,3	0,0	19,3%
-odbery pre vodárenské spol.	338,8	529,9	0,0	63,9%
-odbery pre ostatných odb.	0,7	1 227,4	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	339,5	3 740,5	0,0	9,1%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 361,9	6 049,9	0,0	105,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 000,6	4 333,8	0,0	115,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 362,5	10 383,7	0,0	109,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 674,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	375,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	306,7	1 816,6	0,0	16,9%
-odbery pre vodárenské spol.	306,3	549,8	0,0	55,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,5	1 266,8	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	306,7	3 866,8	0,0	7,9%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 398,2	5 866,3	0,0	109,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 110,0	4 351,7	0,0	117,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 508,2	10 218,0	0,0	112,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 305,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	338,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	291,3	1 757,6	0,0	16,6%
-odbery pre vodárenské spol.	291,3	560,1	0,0	52,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,0	1 197,5	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	291,3	3 402,0	0,0	8,6%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 651,1	5 948,8	0,0	111,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 199,0	4 546,1	0,0	114,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 850,1	10 494,9	0,0	112,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 288,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	337,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	328,1	1 750,4	0,0	18,7%
-odbery pre vodárenské spol.	327,5	416,6	0,0	78,6%
-odbery pre ostatných odb.	0,6	1 333,8	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	328,1	3 376,8	0,0	9,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 563,7	5 899,0	0,0	111,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 025,9	4 739,5	0,0	106,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 638,5	0,0	108,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 337,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	337,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	328,5	1 957,5	0,0	16,8%
-odbery pre vodárenské spol.	327,6	733,6	0,0	44,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,9	1 223,9	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	328,5	3 633,0	0,0	9,0%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 769,5	6 264,1	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 297,7	4 964,0	0,0	106,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 067,2	11 228,1	0,0	107,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 349,1	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	18,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	342,2	1 404,8	0,0	24,4%
-odbery pre vodárenské spol.	341,3	461,0	0,0	74,0%
-odbery pre ostatných odb.	1,0	943,9	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	342,2	2 771,9	0,0	12,3%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 923,7	6 307,2	0,0	109,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 694,6	5 170,3	0,0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 618,3	11 477,5	0,0	109,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 674,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	28,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	311,5	1 761,4	0,0	17,7%
-odbery pre vodárenské spol.	311,0	590,1	0,0	52,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,5	1 171,3	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	311,5	3 463,9	0,0	9,0%

Povodie Slaná

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 146,1	5 544,0	156,9	90,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 617,0	3 273,1	705,3	89,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 763,1	8 817,2	862,2	89,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	943,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	205,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	569,1	1 072,1	0,0	53,1%
-odbery pre vodárenské spol.	398,4	316,5	0,0	125,9%
-odbery pre ostatných odb.	170,7	755,6	0,0	22,6%
Správa povodí celkom	569,1	2 221,6	0,0	25,6%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 387,1	5 185,8	0,0	103,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 812,1	3 654,3	0,0	104,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 199,2	8 840,0	0,0	104,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 012,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	220,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	544,2	1 150,1	0,0	47,3%
-odbery pre vodárenské spol.	359,1	300,9	0,0	119,3%
-odbery pre ostatných odb.	185,2	849,2	0,0	21,8%
Správa povodí celkom	544,2	2 383,2	0,0	22,8%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 537,1	5 533,0	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 166,7	4 328,5	0,0	96,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 703,9	9 861,6	0,0	98,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	833,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	181,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	387,8	906,4	0,0	42,8%
-odbery pre vodárenské spol.	313,3	302,6	0,0	103,5%
-odbery pre ostatných odb.	74,5	603,8	0,0	12,3%
Správa povodí celkom	387,8	1 921,8	0,0	20,2%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 560,3	5 589,5	0,0	99,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 485,3	4 275,4	0,0	104,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 045,7	9 864,9	0,0	101,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	914,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	201,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	384,6	1 001,5	0,0	38,4%
-odbery pre vodárenské spol.	323,8	296,7	0,0	109,1%
-odbery pre ostatných odb.	60,8	704,8	0,0	8,6%
Správa povodí celkom	384,6	2 117,6	0,0	18,2%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 680,1	5 594,3	0,0	101,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 536,6	4 128,2	0,0	109,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 216,7	9 722,5	0,0	105,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 025,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	222,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	405,4	1 105,8	0,0	36,7%
-odbery pre vodárenské spol.	356,2	303,5	0,0	117,4%
-odbery pre ostatných odb.	49,2	802,3	0,0	6,1%
Správa povodí celkom	405,4	2 353,9	0,0	17,2%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 048,1	6 168,0	0,0	98,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 862,9	5 002,1	0,0	97,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 911,0	11 170,2	0,0	97,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 117,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	249,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	447,0	1 211,3	0,0	36,9%
-odbery pre vodárenské spol.	403,4	261,7	0,0	154,2%
-odbery pre ostatných odb.	43,6	949,6	0,0	4,6%
Správa povodí celkom	447,0	2 578,3	0,0	17,3%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 997,9	6 069,2	0,0	98,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 916,8	5 110,2	0,0	96,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 914,7	11 179,4	0,0	97,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,5	1 058,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	237,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	447,9	1 148,2	0,0	39,0%
-odbery pre vodárenské spol.	404,6	312,1	0,0	129,6%
-odbery pre ostatných odb.	43,3	836,1	0,0	5,2%
Správa povodí celkom	448,4	2 444,0	0,0	18,3%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 944,5	5 988,8	0,0	99,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 904,8	5 122,2	0,0	95,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 849,3	11 111,0	0,0	97,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	835,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	216,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	366,0	1 124,8	0,0	32,5%
-odbery pre vodárenské spol.	330,7	255,6	0,0	129,4%
-odbery pre ostatných odb.	35,4	869,2	0,0	4,1%
Správa povodí celkom	366,1	2 177,2	0,0	16,8%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 990,4	5 919,5	0,0	101,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 871,6	5 086,3	0,0	95,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 862,1	11 005,8	0,0	98,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	808,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	212,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	370,2	1 098,0	0,0	33,7%
-odbery pre vodárenské spol.	337,4	218,3	0,0	154,6%
-odbery pre ostatných odb.	32,8	879,6	0,0	3,7%
Správa povodí celkom	370,2	2 118,1	0,0	17,5%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 990,6	5 845,7	0,0	102,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 733,0	5 187,6	0,0	91,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 723,6	11 033,3	0,0	97,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	948,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	236,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	356,5	1 429,8	0,0	24,9%
-odbery pre vodárenské spol.	319,2	551,8	0,0	57,8%
-odbery pre ostatných odb.	37,3	878,1	0,0	4,2%
Správa povodí celkom	356,5	2 614,5	0,0	13,6%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 006,6	6 218,0	0,0	96,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 885,7	5 350,0	0,0	91,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 892,3	11 568,0	0,0	94,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 062,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	16,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	401,2	1 198,9	0,0	33,5%
-odbery pre vodárenské spol.	338,0	275,4	0,0	122,7%
-odbery pre ostatných odb.	63,2	923,5	0,0	6,8%
Správa povodí celkom	401,2	2 277,5	0,0	17,6%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 124,2	6 109,8	0,0	100,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 292,5	5 462,7	0,0	96,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 416,6	11 572,5	0,0	98,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 147,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	19,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	386,7	1 008,1	0,0	38,4%
-odbery pre vodárenské spol.	330,7	284,6	0,0	116,2%
-odbery pre ostatných odb.	56,0	723,5	0,0	7,7%
Správa povodí celkom	386,7	2 175,0	0,0	17,8%

Povodie Hornád

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	21 056,2	23 686,8	2 756,3	77,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 474,0	13 783,2	5 479,6	65,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 530,1	37 470,1	8 235,9	72,8%
Správa povodí:				
- HEP	843,6	1 602,7	0,0	52,6%
- Energetická voda	0,0	349,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 314,2	1 820,5	0,0	127,1%
-odbery pre vodárenské spol.	594,8	467,9	0,0	127,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 719,4	1 352,6	0,0	127,1%
Správa povodí celkom	3 157,7	3 772,5	0,0	83,7%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 001,5	21 596,1	0,0	101,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 592,9	14 974,9	0,0	104,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	37 594,4	36 571,0	0,0	102,8%
Správa povodí:				
- HEP	1 454,2	1 686,3	0,0	86,2%
- Energetická voda	0,0	367,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 265,2	1 833,1	0,0	123,6%
-odbery pre vodárenské spol.	507,2	410,5	0,0	123,6%
-odbery pre ostatných odb.	1 758,0	1 422,6	0,0	123,6%
Správa povodí celkom	3 719,4	3 886,5	0,0	95,7%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 746,5	23 287,1	0,0	97,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	17 316,8	19 278,4	0,0	89,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	40 063,4	42 565,4	0,0	94,1%
Správa povodí:				
- HEP	1 505,0	1 772,9	0,0	84,9%
- Energetická voda	0,0	386,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 143,1	1 927,3	0,0	111,2%
-odbery pre vodárenské spol.	494,4	444,6	0,0	111,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 648,7	1 482,7	0,0	111,2%
Správa povodí celkom	3 648,1	4 086,3	0,0	89,3%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 881,8	24 150,6	0,0	94,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	18 917,9	19 308,3	0,0	98,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	41 799,6	43 458,9	0,0	96,2%
Správa povodí:				
- HEP	2 822,0	2 696,7	0,0	104,6%
- Energetická voda	0,0	595,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 248,8	2 954,1	0,0	76,1%
-odbery pre vodárenské spol.	492,2	646,6	0,0	76,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 756,6	2 307,5	0,0	76,1%
Správa povodí celkom	5 070,9	6 246,4	0,0	81,2%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	23 863,7	25 012,8	0,0	95,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	19 850,9	19 055,4	0,0	104,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	43 714,6	44 068,2	0,0	99,2%
Správa povodí:				
- HEP	833,8	2 160,0	0,0	38,6%
- Energetická voda	0,0	469,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 847,0	2 329,6	0,0	122,2%
-odbery pre vodárenské spol.	594,8	486,7	0,0	122,2%
-odbery pre ostatných odb.	2 252,3	1 842,9	0,0	122,2%
Správa povodí celkom	3 680,8	4 959,1	0,0	74,2%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 611,8	27 368,4	0,0	89,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	20 956,2	24 503,0	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	45 568,0	51 871,4	0,0	87,8%
Správa povodí:				
- HEP	595,0	1 573,9	0,0	37,8%
- Energetická voda	0,0	351,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 021,6	1 705,9	0,0	177,1%
-odbery pre vodárenské spol.	639,7	361,2	0,0	177,1%
-odbery pre ostatných odb.	2 381,9	1 344,8	0,0	177,1%
Správa povodí celkom	3 616,6	3 631,1	0,0	99,6%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 653,0	26 301,5	0,0	93,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 598,4	24 698,4	0,0	87,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	46 251,4	51 000,0	0,0	90,7%
Správa povodí:				
- HEP	2 233,1	1 718,6	0,0	129,9%
- Energetická voda	0,0	385,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 100,4	1 864,5	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	663,4	399,0	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 437,0	1 465,5	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	5 333,6	3 968,8	0,0	134,4%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 375,4	26 566,6	0,0	91,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 371,8	24 877,6	0,0	85,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	45 747,2	51 444,2	0,0	88,9%
Správa povodí:				
- HEP	2 005,2	1 740,9	0,0	115,2%
- Energetická voda	0,0	451,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 124,3	2 343,7	0,0	133,3%
-odbery pre vodárenské spol.	592,2	444,2	0,0	133,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 532,1	1 899,5	0,0	133,3%
Správa povodí celkom	5 129,5	4 536,4	0,0	113,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 608,3	26 666,8	0,0	92,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 517,9	24 662,2	0,0	87,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	46 126,2	51 329,0	0,0	89,9%
Správa povodí:				
- HEP	1 102,5	1 423,1	0,0	77,5%
- Energetická voda	0,0	359,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 968,4	2 142,6	0,0	138,5%
-odbery pre vodárenské spol.	588,6	424,9	0,0	138,5%
-odbery pre ostatných odb.	2 379,8	1 717,8	0,0	138,5%
Správa povodí celkom	4 070,8	3 925,6	0,0	103,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	25 755,4	26 684,0	0,0	96,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 421,2	25 054,3	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	47 176,6	51 738,3	0,0	91,2%
Správa povodí:				
- HEP	1 615,1	1 462,7	0,0	110,4%
- Energetická voda	0,0	404,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 874,9	2 379,3	0,0	120,8%
-odbery pre vodárenské spol.	552,3	662,4	0,0	83,4%
-odbery pre ostatných odb.	2 322,5	1 716,9	0,0	135,3%
Správa povodí celkom	4 490,0	4 246,7	0,0	105,7%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	25 686,6	27 469,1	0,0	93,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	22 221,9	26 004,9	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	47 908,5	53 474,0	0,0	89,6%
Správa povodí:				
- HEP	1 045,8	1 219,8	0,0	85,7%
- Energetická voda	0,0	19,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 162,5	1 379,2	0,0	229,3%
-odbery pre vodárenské spol.	592,8	231,5	0,0	256,1%
-odbery pre ostatných odb.	2 569,7	1 147,6	0,0	223,9%
Správa povodí celkom	4 208,3	2 618,1	0,0	160,7%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	26 090,7	26 552,4	0,0	98,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	23 771,7	26 501,8	0,0	89,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	49 862,4	53 054,2	0,0	94,0%
Správa povodí:				
- HEP	1 152,4	1 474,6	0,0	78,1%
- Energetická voda	0,0	25,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 353,9	1 450,3	0,0	231,3%
-odbery pre vodárenské spol.	585,5	237,7	0,0	246,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 768,4	1 212,6	0,0	228,3%
Správa povodí celkom	4 506,2	2 950,0	0,0	152,8%

Povodie Bodva

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 674,2	1 968,8	73,4	81,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 115,4	1 038,4	377,5	71,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 789,6	3 007,3	450,9	77,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	400,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	87,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	578,5	455,1	0,0	127,1%
-odbery pre vodárenské spol.	148,7	117,0	0,0	127,1%
-odbery pre ostatných odb.	429,9	338,2	0,0	127,1%
Správa povodí celkom	578,5	943,1	0,0	61,3%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 757,6	1 758,4	0,0	100,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 201,1	1 158,3	0,0	103,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 958,7	2 916,8	0,0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	421,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	91,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	566,3	458,3	0,0	123,6%
-odbery pre vodárenské spol.	126,8	102,6	0,0	123,6%
-odbery pre ostatných odb.	439,5	355,6	0,0	123,6%
Správa povodí celkom	566,3	971,6	0,0	58,3%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 844,0	1 931,8	0,0	95,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 370,2	1 580,3	0,0	86,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 214,2	3 512,1	0,0	91,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	443,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	96,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	535,8	481,8	0,0	111,2%
-odbery pre vodárenské spol.	123,6	111,1	0,0	111,2%
-odbery pre ostatných odb.	412,2	370,7	0,0	111,2%
Správa povodí celkom	535,8	1 021,6	0,0	52,4%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 814,8	1 971,5	0,0	92,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 472,0	1 546,3	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 286,7	3 517,8	0,0	93,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	674,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	148,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	562,2	738,5	0,0	76,1%
-odbery pre vodárenské spol.	123,1	161,7	0,0	76,1%
-odbery pre ostatných odb.	439,1	576,9	0,0	76,1%
Správa povodí celkom	562,2	1 561,6	0,0	36,0%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 646,2	1 772,2	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 332,4	1 299,5	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 978,7	3 071,8	0,0	97,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	540,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	117,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	711,8	582,4	0,0	122,2%
-odbery pre vodárenské spol.	148,7	121,7	0,0	122,2%
-odbery pre ostatných odb.	563,1	460,7	0,0	122,2%
Správa povodí celkom	711,8	1 239,8	0,0	57,4%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 657,4	1 859,8	0,0	89,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 362,0	1 684,8	0,0	80,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 019,4	3 544,6	0,0	85,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	393,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	87,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	755,4	426,5	0,0	177,1%
-odbery pre vodárenské spol.	159,9	90,3	0,0	177,1%
-odbery pre ostatných odb.	595,5	336,2	0,0	177,1%
Správa povodí celkom	755,4	907,8	0,0	83,2%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 674,3	1 802,4	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 410,9	1 697,5	0,0	83,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 085,2	3 499,9	0,0	88,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	429,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	96,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	775,1	466,1	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	165,9	99,7	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	609,2	366,4	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	775,1	992,2	0,0	78,1%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 653,9	1 826,9	0,0	90,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 392,0	1 713,4	0,0	81,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 045,8	3 540,3	0,0	86,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	435,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	112,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	781,1	585,9	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	148,1	111,1	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	633,0	474,9	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	781,1	1 134,1	0,0	78,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 775,0	1 946,8	0,0	91,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 487,4	1 802,7	0,0	82,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 262,4	3 749,5	0,0	87,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	355,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	90,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	742,1	535,7	0,0	138,5%
-odbery pre vodárenské spol.	147,1	106,2	0,0	138,5%
-odbery pre ostatných odb.	594,9	429,4	0,0	138,5%
Správa povodí celkom	742,1	981,4	0,0	75,6%

r. 2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 822,3	1 928,1	0,0	94,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 469,4	1 846,5	0,0	79,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 291,6	3 774,6	0,0	87,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	454,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	114,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	718,7	895,3	0,0	80,3%
-odbery pre vodárenské spol.	138,1	377,4	0,0	36,6%
-odbery pre ostatných odb.	580,6	517,9	0,0	112,1%
Správa povodí celkom	718,7	1 464,6	0,0	49,1%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 898,6	2 189,5	0,0	86,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 590,9	2 010,3	0,0	79,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 489,6	4 199,8	0,0	83,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	538,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	4,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	790,6	552,8	0,0	143,0%
-odbery pre vodárenské spol.	148,2	57,9	0,0	256,1%
-odbery pre ostatných odb.	642,4	494,9	0,0	129,8%
Správa povodí celkom	790,6	1 095,6	0,0	72,2%

r. 2018

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 963,5	2 140,1	0,0	91,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 764,3	2 070,4	0,0	85,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 727,8	4 210,5	0,0	88,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	510,1	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	9,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	838,5	529,0	0,0	158,5%
-odbery pre vodárenské spol.	146,4	159,4	0,0	91,8%
-odbery pre ostatných odb.	692,1	369,6	0,0	187,3%
Správa povodí celkom	838,5	1 048,3	0,0	80,0%

Povodie Bodrog

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 663,8	19 596,5	730,1	81,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 101,9	10 336,1	3 757,9	71,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	27 765,7	29 932,6	4 488,0	77,8%
Správa povodí:				
- HEP	126,6	4 794,2	0,0	2,6%
- Energetická voda	0,0	1 044,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 224,5	5 445,9	0,0	59,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 648,2	2 783,7	0,0	59,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 576,3	2 662,3	0,0	59,2%
Správa povodí celkom	3 351,1	11 285,0	0,0	29,7%

r. 2008

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 493,9	17 502,6	0,0	100,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 954,9	11 529,6	0,0	103,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 448,9	29 032,2	0,0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	139,9	4 310,7	0,0	3,2%
- Energetická voda	0,0	938,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 480,8	4 685,9	0,0	74,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 385,3	1 864,9	0,0	74,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 095,5	2 821,0	0,0	74,3%
Správa povodí celkom	3 620,6	9 935,4	0,0	36,4%

r. 2009

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 353,8	19 227,7	0,0	95,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 638,7	15 729,9	0,0	86,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 992,5	34 957,6	0,0	91,5%
Správa povodí:				
- HEP	178,0	4 286,5	0,0	4,2%
- Energetická voda	0,0	933,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 853,1	4 659,7	0,0	61,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 351,0	2 206,5	0,0	61,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 502,1	2 453,2	0,0	61,2%
Správa povodí celkom	3 031,1	9 879,7	0,0	30,7%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 370,0	19 956,9	0,0	92,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 900,2	15 652,6	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 270,3	35 609,4	0,0	93,4%
Správa povodí:				
- HEP	313,3	7 252,6	0,0	4,3%
- Energetická voda	0,0	1 601,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 095,9	7 945,1	0,0	39,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 491,9	3 828,7	0,0	39,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 604,0	4 116,4	0,0	39,0%
Správa povodí celkom	3 409,3	16 799,5	0,0	20,3%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 085,2	20 545,9	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 447,3	15 065,5	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 532,4	35 611,3	0,0	97,0%
Správa povodí:				
- HEP	210,4	5 683,4	0,0	3,7%
- Energetická voda	0,0	1 235,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 129,3	6 129,6	0,0	51,1%
-odbery pre vodárenské spol.	1 648,2	3 228,5	0,0	51,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 481,0	2 901,1	0,0	51,1%
Správa povodí celkom	3 339,6	13 048,1	0,0	25,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 619,4	22 014,3	0,0	89,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 121,6	19 943,1	0,0	80,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 741,0	41 957,4	0,0	85,2%
Správa povodí:				
- HEP	113,1	3 965,4	0,0	2,9%
- Energetická voda	0,0	884,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 608,8	4 298,0	28,4	83,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 737,2	2 069,0	0,0	84,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 871,6	2 229,0	28,4	82,7%
Správa povodí celkom	3 721,9	9 148,3	28,4	40,4%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 712,3	21 220,7	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 611,6	19 985,7	0,0	83,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 323,9	41 206,4	0,0	88,2%
Správa povodí:				
- HEP	186,6	4 456,3	0,0	4,2%
- Energetická voda	0,0	1 000,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 290,2	4 834,7	0,0	68,1%
-odbery pre vodárenské spol.	1 669,2	2 452,8	0,0	68,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 621,0	2 381,9	0,0	68,1%
Správa povodí celkom	3 476,9	10 291,0	0,0	33,8%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 438,8	21 472,9	0,0	90,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 360,7	20 138,1	0,0	81,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 799,5	41 611,0	0,0	86,0%
Správa povodí:				
- HEP	152,9	3 463,7	0,0	4,4%
- Energetická voda	0,0	898,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 966,4	4 663,0	0,0	63,6%
-odbery pre vodárenské spol.	1 637,6	2 574,1	0,0	63,6%
-odbery pre ostatných odb.	1 328,9	2 088,9	0,0	63,6%
Správa povodí celkom	3 119,3	9 025,6	0,0	34,6%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 629,5	21 529,7	0,0	91,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 449,7	19 936,3	0,0	82,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 079,2	41 465,9	0,0	87,0%
Správa povodí:				
- HEP	165,3	3 279,4	0,0	5,0%
- Energetická voda	0,0	829,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 110,8	4 937,5	0,0	63,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 766,7	2 804,0	0,0	63,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 344,2	2 133,4	0,0	63,0%
Správa povodí celkom	3 276,1	9 046,1	0,0	36,2%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 970,7	21 130,9	0,0	94,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 103,6	20 236,6	0,0	79,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 074,3	41 367,5	0,0	87,2%
Správa povodí:				
- HEP	140,9	3 403,3	0,0	4,1%
- Energetická voda	0,0	962,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 044,4	5 135,5	0,0	59,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 740,5	3 046,4	0,0	57,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 303,9	2 089,1	0,0	62,4%
Správa povodí celkom	3 185,3	9 501,2	0,0	33,5%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 719,6	22 740,5	0,0	86,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 523,9	20 879,9	0,0	79,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 243,5	43 620,4	0,0	83,1%
Správa povodí:				
- HEP	215,1	3 375,4	0,0	6,4%
- Energetická voda	0,0	47,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 153,1	3 223,3	0,0	97,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 754,1	1 713,0	0,0	102,4%
-odbery pre ostatných odb.	1 399,0	1 510,3	0,0	92,6%
Správa povodí celkom	3 368,1	6 646,4	0,0	50,7%

r. 2018

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	20 113,5	21 922,0	0,0	91,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	18 073,2	21 208,8	0,0	85,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	38 186,7	43 130,8	0,0	88,5%
Správa povodí:				
- HEP	203,8	3 045,6	0,0	6,7%
- Energetická voda	0,0	52,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 187,7	3 326,2	0,0	95,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 780,1	1 748,5	0,0	101,8%
-odbery pre ostatných odb.	1 407,6	1 577,7	0,0	89,2%
Správa povodí celkom	3 391,5	6 424,4	0,0	52,8%

Povodie Poprad a Dunajec

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 730,3	2 819,9	58,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 713,5	4 816,4	2 402,8	48,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 857,9	10 546,7	5 222,7	53,4%
Správa povodí:				
- HEP	6,4	221,8	0,0	2,9%
- Energetická voda	0,0	48,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	178,5	252,0	0,0	70,8%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	161,0	0,0	70,8%
-odbery pre ostatných odb.	64,5	91,0	0,0	70,8%
Správa povodí celkom	184,9	522,1	0,0	35,4%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 306,3	5 730,3	0,0	110,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 085,2	4 816,4	0,0	105,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 391,5	10 546,7	0,0	108,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,7	226,6	0,0	2,5%
- Energetická voda	0,0	49,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	166,8	246,3	0,0	67,7%
-odbery pre vodárenské spol.	122,7	181,2	0,0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	44,1	65,1	0,0	67,7%
Správa povodí celkom	172,5	522,3	0,0	33,0%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Sektor VHS				
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 143,5	5 668,7	0,0	108,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 144,6	4 968,6	0,0	103,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 288,1	10 637,2	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,9	249,8	0,0	3,2%
- Energetická voda	0,0	54,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	271,6	0,0	56,9%
-odbery pre vodárenské spol.	112,5	197,7	0,0	56,9%
-odbery pre ostatných odb.	42,1	73,9	0,0	56,9%
Správa povodí celkom	162,5	575,8	0,0	28,2%

r. 2010

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 123,7	5 667,2	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 465,9	4 963,9	0,0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 631,1	0,0	109,0%
Správa povodí:				
- HEP	8,7	435,7	0,0	2,0%
- Energetická voda	0,0	96,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	477,3	0,0	32,4%
-odbery pre vodárenské spol.	109,5	338,0	0,0	32,4%
-odbery pre ostatných odb.	45,1	139,3	0,0	32,4%
Správa povodí celkom	163,3	1 009,3	0,0	16,2%

r. 2011

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 212,9	5 748,3	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 701,0	5 134,3	0,0	111,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 913,9	10 882,6	0,0	109,5%
Správa povodí:				
- HEP	5,9	1 132,0	0,0	0,5%
- Energetická voda	0,0	246,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	149,8	1 220,8	0,0	12,3%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	929,3	0,0	12,3%
-odbery pre ostatných odb.	35,8	291,5	0,0	12,3%
Správa povodí celkom	155,7	2 598,8	0,0	6,0%

r. 2012

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 364,0	5 886,6	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 101,1	5 475,4	0,0	111,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 465,1	11 362,0	0,0	109,7%
Správa povodí:				
- HEP	5,0	637,5	0,0	0,8%
- Energetická voda	0,0	142,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	156,2	691,0	0,0	22,6%
-odbery pre vodárenské spol.	131,1	580,2	0,0	22,6%
-odbery pre ostatných odb.	25,0	110,8	0,0	22,6%
Správa povodí celkom	161,2	1 470,8	0,0	11,0%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 299,4	5 733,6	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 181,2	5 605,7	0,0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 480,6	11 339,3	0,0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	6,2	570,2	0,0	1,1%
- Energetická voda	0,0	127,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	141,6	618,6	0,0	22,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,2	507,4	0,0	22,9%
-odbery pre ostatných odb.	25,4	111,2	0,0	22,9%
Správa povodí celkom	147,8	1 316,7	0,0	11,2%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 316,1	5 752,1	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 230,4	5 659	0,0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 546,5	11 411,1	0,0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,7	620,7	0,0	1,2%
- Energetická voda	0,0	161,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	136,8	835,6	0,0	16,4%
-odbery pre vodárenské spol.	110,4	674,5	0,0	16,4%
-odbery pre ostatných odb.	26,4	161,1	0,0	16,4%
Správa povodí celkom	144,4	1 617,4	0,0	8,9%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 423,6	5 844,9	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 379,1	5 684,6	0,0	112,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 802,7	11 529,5	0,0	111,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	469,6	0,0	1,1%
- Energetická voda	0,0	118,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	140,8	707,0	0,0	19,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,1	583,3	0,0	19,9%
-odbery pre ostatných odb.	24,6	123,7	0,0	19,9%
Správa povodí celkom	146,1	1 295,3	0,0	11,3%

r. 2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 558,6	6 226,9	0,0	105,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 510,8	5 565,1	0,0	117,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 069,5	11 792,0	0,0	110,8%
Správa povodí:				
- HEP	6,3	665,5	0,0	0,9%
- Energetická voda	0,0	28,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	117,9	1 246,7	0,0	9,5%
-odbery pre vodárenské spol.	104,3	1 030,7	0,0	10,1%
-odbery pre ostatných odb.	13,6	215,9	0,0	6,3%
Správa povodí celkom	124,2	1 940,5	0,0	6,4%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 591,3	5 715,8	0,0	115,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 701,0	6 299,6	0,0	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 292,2	12 015,5	0,0	110,6%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	623,8	0,0	0,9%
- Energetická voda	0,0	7,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	120,0	1 148,0	0,0	10,4%
-odbery pre vodárenské spol.	105,6	443,4	0,0	23,8%
-odbery pre ostatných odb.	14,4	704,6	0,0	2,0%
Správa povodí celkom	125,4	1 779,6	0,0	7,0%

r. 2018

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 652,9	5 518,3	0,0	120,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 827,9	6 429,0	0,0	106,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 480,7	11 947,3	0,0	112,8%
Správa povodí:				
- HEP	3,6	606,5	0,0	0,6%
- Energetická voda	0,0	12,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	121,7	759,5	0,0	16,0%
-odbery pre vodárenské spol.	105,8	578,3	0,0	18,3%
-odbery pre ostatných odb.	16,0	181,2	0,0	8,8%
Správa povodí celkom	125,4	1 378,5	0,0	9,1%